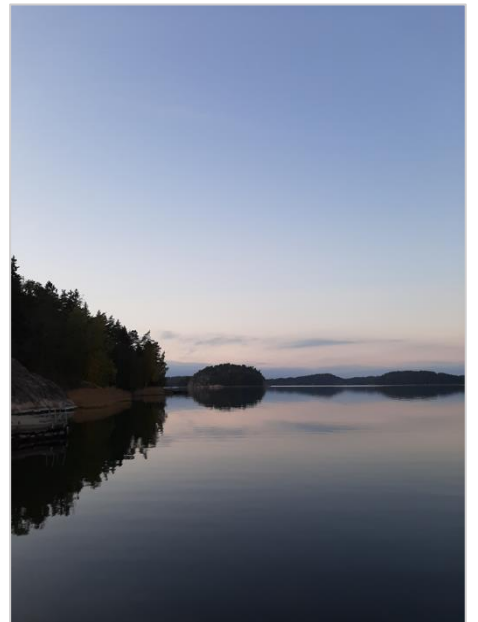

TILINPÄÄTÖS 2020

Kollaasi Saaristosta, Nauvo

Sisällysluettelo

1.Toimintakertomus

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	2
1.2. Kaupungin hallinto	4
1.3. Talouden kehitys	6
1.4. Kaupungin strategia: toimenpiteet ja toteutuminen	10
1.5. Olennaiset muutokset kaupungin ja konsernin toiminnassa	11
1.6. Henkilöstö	13
1.7. Kaupungin ja konsernin tulos ja rahoitus	15
1.8. Riskit ja riskienhallinta	27
1.9. Lausunto sisäisestä valvonnasta (kaupunki ja konserni)	29
1.10. Ympäristö ja kestävyys	30
1.11. Näkymät.....	32
1.12. Tuloksen käsittely	33

2.Talousarvion toteutuminen (kaupunki ja konserni)

2.1. Yhteenveto	34
2.2. Konsernitavoitteet ja niiden seuranta.....	35
2.3. Käyttötalouden toteutuminen ja talouden toteuma	38
Vaalit.....	38
Tilintarkastus	39
Konsernipalvelut	40
Sivistysosasto	82
Sosiaali- ja terveysosasto.....	103
Ympäristöosasto.....	125
2.4. Käyttötalouden toteutuminen määrärahojen sitovuustasolla 2020	140
2.5. Tuloslaskelma	141
2.6. Investointiosan toteutuminen	142
2.7. Rahoituslaskelma	148

3.Tilinpäätös (kaupunki ja konserni)

3.1. Tuloslaskelma	149
3.2. Tase	150
3.3. Rahoituslaskelma	152
3.4. Liitetiedot.....	153

4.Eriytetyt tilinpäätökset

4.1. Vesilaitos.....	169
4.2. Työterveyshuolto	174

5.Allekirjoitukset ja merkinnät

5.1. Tilinpäätöksen allekirjoitukset	175
5.2. Tilinpäätösmerkinnät	176

6. Luettelot ja selonteot	177
---------------------------------	-----

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2020 talousarvioneuvottelujen ja -käsittelyn tuloksena kaupungin piti vuonna 2020 saada taloutensa tasapainoon. Vuoden 2020 talousarvio osoitti pientä ylijäämää ja rahoituksen piti riittää myös investointien rahoittamiseen.

Kaupunginhallitus oli jo elokuussa 2019 ryhtynyt jarruttaviin toimenpiteisiin tilikauden aikana syntyneen suuren ylitysriskin hillitsemiseksi. Tästä huolimatta talous oli vuonna 2019 lopulta merkittävästi epätasapainossa ja tuloksena oli peräti 5,4 miljoonan euron miinustulos. Syksyllä 2019 oli myös selvää, että kaupungin piti laatia talouden tasapainottamisohjelma talouden saamiseksi tasapainoon suunnitelmavuosien aikana. Talouden tasapainottamisohjelma voitiin esitellä kaupunginhallitukselle toukokuussa 2020. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä tasapainottamisohjelman ehdotuksena tasapainottamisohjelmaksi. Kaupunginhallitus on kuitenkin päättänyt edetä ohjelman täytäntöönpanossa. Tasapainottamisohjelman toimenpiteiden toteutus etenee ja kaupunki pyrkii parhaillaan etsimään lisää toimenpiteitä, jotka edesauttavat talouden saamista tasapainoon.

Vuosi 2020 jää historiaan vuotena, jolloin maailmanlaajuinen pandemia pyyhkäisi koko maailman yli. Covid-19-pandemia on vaikuttanut voimakkaasti kaikkeen kaupungin toimintaan: Pandemian seuranta, varautumisen kehittäminen, kaikkien rajoitusten toteuttaminen, toimintojen ylläpitäminen, aktiivinen tartuntatautityö, viestintä ja organisointi ovat vaatineet paljon lisätyötä koko kaupungin henkilöstöltä. Kaupunki on selvinnyt tästä vaativasta työstä hyvin ja tartuntoja on Paraisten kaupungissa ollut koko ajan suhteellisen vähän sekä alueellisesti että valtakunnallisesti tarkasteltuna. Kaupunki on selvinnyt kriisistä hyvin myös henkilöstöpolitiikan näkökulmasta, luovilla ja tarkoituksenmukaisilla ratkaisuilla se on onnistunut välttämään lomautukset ja irtisanomiset koko pandemian ajan. Pandemia vaikuttaa voimakkaasti kaupungin toimintoihin vielä tämän vuoden ajan. Rokotukset ja rokotteiden saatavuus ovat nyt ratkaisevassa asemassa viruksen voittamisessa.

Pandemian vaikutus talouteen on ollut vuoden aikana merkittävä. Siitä on aiheutunut toiminnalle noin 1,2 miljoonan euron suuruiset suorat lisäkustannukset ja yhteensä noin 3 miljoonan euron suuruiset toiminta- ja verotulojen menetykset. Pandemian suurin vaikutus on kuitenkin kohdistunut kaupungin verotuloihin, jotka jäivät 2 miljoonaa euroa budjetoitua pienemmiksi. Valtio teki vuoden aikana eri vaiheissa päätöksiä, jotka helpottivat kaupunkien taloudellista tilannetta, ja kokonaistukitaso koronan seurauksena nousi 4,6 miljoonaan euroon, joka kattoi suurin piirtein lisäkustannukset ja tulonmenetykset, joita pandemian arvioidaan aiheuttaneen. Seurannan kannalta vuosi on ollut äärimmäisen haasteellinen, koska arviot pandemian vaikutuksista ovat koko ajan eläneet, samalla kun valtion päätökset kunnille suunnattavasta tuesta on tehty vaihteittain. Vuoden 2020 tulos on 1,1 miljoonaa euroa positiivinen, mikä vastaa alkuperäisen talousarvion tulosta. Tuloksellisesti tämä tulos on hyvä ja se on tässä poikkeuksellisessa tilanteessa ollut mahdollinen valtion tukien ansiosta.

Pandemian vaikutukset talouteen ovat laajakantoiset ja maailmanlaajuiset. Elpymisen ennakoidaan tapahtuvan vuonna 2021 muun muassa patoutuneen kulutuksen purkautuessa. Tästä huolimatta syntynyt taloudellinen vahinko merkitsee sitä, että pandemia jättää pysyvän jäljen Suomen ja koko maailman talouteen pitkäksi aikaa eteenpäin. Edessä olevaa aikaa leimaa epävarmuus monien eri tekijöiden, erityisesti talouskasvun, inflaation ja korkojen suhteen. Erityisen huolestuttavaa on myös se, että maamme talouskasvu on jo hyvin pitkään ollut hidasta ja huoltosuhde on jo erittäin epäedullinen.

Kuntien taloutta leimaa lisäksi maan hallituksen esittämään sote-uudistukseen liittyvä epävarmuus. Sote-uudistus johtaisi nyt esitetyssä muodossa siihen, että kaupungin toiminta kutistuisi merkittävästi, ja esitykseen liittyy laajakantoisia vaikutuksia ja merkittäviä taloudellisia riskejä. Varsinais-Suomessa ei vielä ole käynnissä varsinaista valmistelua, joka tähtäisi hyvinvointialueen käynnistämiseen. Käynnissä on sen sijaan kuntien keskinäinen hanketyö, jonka tavoitteena on yhteisten tavoitteiden mukaisesti parantaa maakunnan sosiaali- ja terveyspalveluja ja tiivistää yhteistyötä.

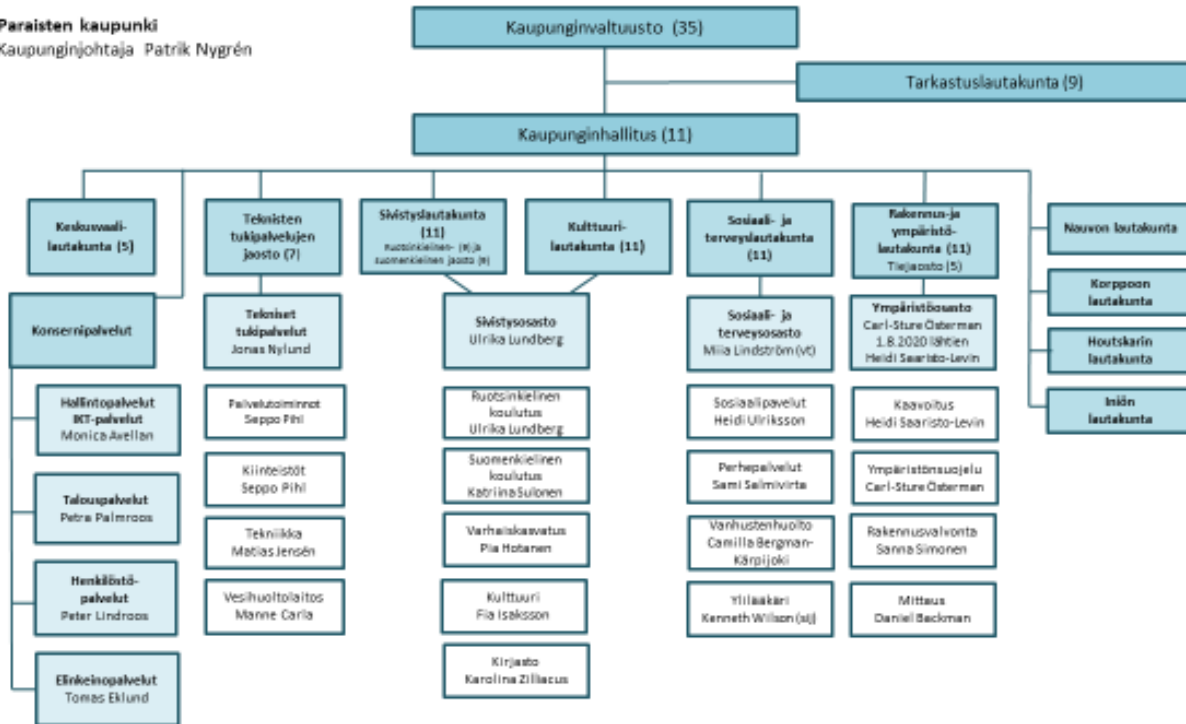
Kaupungin on edelleen jatkettava sillä tiellä, että se tavoittelee kaikissa tilanteissa talouden tasapainoa, mikä tarkoittaa sitä, että aktiivisia toimenpiteitä tarvitaan jatkuvasti. Erityisen merkittävää on esimerkiksi se, että sosiaali- ja terveysosasto onnistuu nopeasti hoitoketjujen muutostyössään.

Tärkeää on myös se, että kaupunki kykenee luovasti ja vaikuttavasti jatkamaan työtään houkuttelevuutensa ja elinvoimansa edistämiseksi. Tulevina suurten muutosten vuosina meidän on siis jatkuvasti ja valppaasti kehitettävä toimintaamme ja kustannusrakennettamme, samalla kun koko ajan rinnakkain tämän kanssa edistämme kaupungin elinvoimaa.

1.2. Kaupungin hallinto

Hallinto- ja viranhaltijaorganisaatio 2020

Paraisten kaupunki
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén

Kaupunginhallitus 2020

Varsinaiset jäsenet

Mikael Holmberg
Regina Koskinen
Helena Särkijärvi
Jeanette Laaksonen
Maria Lindell-Luukkonen
Kurt Lundqvist
Widar Nyberg
Markku Orell
Mona Rönholm
Nina Söderlund
Staffan Åberg

Puolue

Rkp
Rkp
Vihreät
Rkp
Sdp
Rkp
Sdp
Kok.
Rkp
Vas.
Rkp

puheenjohtaja
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Dick Abrahamsson
Kaija Hilke
Sanna Autio
Merja Fredriksson
Hanna Karlsson
Folke Pahlman
Kyösti Kurvinen
Harri Lehtinen
Maj Björk
Lotta Laaksonen
Olof Elenius

Kaupunginhallitus on kokoontunut 17 kertaa ja merkinnyt pöytäkirjoihin 298 pykälää. Kaupunginhallituksen kokouksissa on toiminut esittelijänä kaupunginjohtaja Patrik Nygrén ja pöytäkirjanpitäjänä kaupunginlakimies Monica Avelin.

Kaupunginvaltuusto 2020

	<u>Puolue</u>			<u>Puolue</u>
Tarja Rinne	Rkp	puheenjohtaja		
Christer Friis	Rkp	I varapuh.joht.		
Mika Wallin	Vihreät	II varapuh.joht.		
Carita Henriksson	Sdp	III varapuh.joht.		
Petri Abrahamsson	Kok.		Maria Lindell-Luukkonen	Sdp
Matti Agge	Kesk.		Tom Lindholm	Sdp
Sanna Autio	Vihreät		Kim Lindstedt	Kok.
Maj Björk	Rkp		Kurt Lundqvist	Rkp
Kurt Ekström	Rkp		Widar Nyberg	Sdp
Olof Elenius	Rkp		Markku Orell	Kok.
Mia Forssell	Vihreät		Folke Pahlman	Rkp
Merja Fredriksson	Rkp		Mona Rönnholm	Rkp
Mikael Holmberg	Rkp		Rolf Schwartz	Rkp
Tomas Jansén	Rkp		Daniel Strömborg	Rkp
Tapio Karikko	Sdp		Helena Särkijärvi	Vihreät
Kaj-Johan Karlsson	Rkp		Nina Söderlund	Vas.
Regina Koskinen	Rkp		Johanna Tengström	Rkp
Kyösti Kurvinen	Sdp		Laura Wickström	Rkp
Lotta Laaksonen	Vas.		Staffan Åberg	Rkp
Harri Lehtinen	Kok.		Yhteensä 35 valtuutettua	

<u>Puolue</u>	<u>Kaupunginvaltuutettujen määrä</u>
Ruotsalainen kansanpuolue	18
Sosialidemokraatit	6
Kokoomus	4
Keskusta	1
Vihreät	4
Vasemmistoliitto	2

Paraisten kaupunginvaltuusto on kokoontunut seitsemän kertaa ja merkinnyt pöytäkirjoihin 129 pykälää. Kaupunginvaltuuston kokouksissa pöytäkirjanpitäjänä on toiminut kaupunginlakimies Monica Avellan.

1.3. Talouden kehitys

Maailmassa jylläävä koronaepidemia on vaikuttanut vuoteen 2020 monin tavoin hyvin poikkeuksellisesti. Sekä globaalissa taloudessa että Suomen taloudessa on vallinnut suuri epävarmuus. Koronaepidemian seurauksena koko julkinen talous on kärsinyt voimakkaasti. Koronaepidemiolla on ollut ja sillä tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia kuntakentän toimintaan useiden vuosien ajan. Vuonna 2020 merkittävin koronaepidemian vaikutus oli kuntien suurimman yksittäisen tuloerän eli verotulojen väheneminen. Vaikutus näkyi myös myynti- ja maksutulojen vähenemisenä ja lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollon menojen lisääntymisenä. Maan hallitus tuki vuoden 2020 aikana kuntia useilla toimenpiteillä, erilaisilla tukipaketeilla, jotta kunnat selviytyisivät akuutista kriisistä.

Merkittävin tukitoimenpide kunnille toteutettiin vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa, jossa hallitus päätti laajasta, noin 1,4 miljardin euron suuruista toimenpidekokonaisuudesta, jolla helpotettiin koronaepidemiasta ja siihen liittyvistä rajoituksista kuntien taloudelle aiheutuneita haasteita. Lisäksi kuntia tuettiin valtionavustuksin muun muassa OKM:n ja LVM:n hallinnonaloilla. Syksyn budjettiriihessä hallitus päätti lisätä kuntien tukia vuonna 2020 vielä 600 miljoonalla eurolla. Lisäyksestä 400 miljoonaa euroa kohdennettiin kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ja 200 miljoonaa euroa sairaanhoitopiireille.

Koronaepidemian vaikutukset yhteiskuntaamme jatkuvat vuonna 2021. Vuoden 2021 toisella puoliskolla toivotaan voitavan palata normaaliin tilaan, mutta epävarmuus siitä, kuinka nopeasti yhteiskuntamme normalisoituu ja elpyy, on suuri. Kunnille on myös vuodeksi 2021 myönnetty taloudellisia tukitoimia lisäämällä peruspalvelujen valtionosuuksia 300 miljoonalla eurolla ja korottamalla yhteisövero-osuutta 10 prosenttiyksiköllä.

Paine kuntatalouden sopeuttamiseen on edelleen suuri ja kohdistuu sekä pieniin että suuriin kuntiin. Kuntien tulo- ja menokehityksessä pitkään vallinnut rakenteellinen epätasapaino on edelleen olemassa. Kuntien investointitarve on erittäin suuri.

Vuoden 2020 aikana talous supistui 2,9 %. Jos koronaepidemia saadaan väistymään vuoden 2021 aikana, myös talous palautuu lähemmäs normaaleja aikoja. Sitä ennen talouskasvu on edelleen hidasta rajoitustoimien lisääntymisen, taloudenpitäjien vähäisen luottamuksen sekä epävarmuuden kasvun vuoksi. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,3 % vuonna 2021 ja 3,0 % vuonna 2022.

Työllisyys supistui 2 % vuonna 2020 ja sen odotetaan alkavan palautua vuoden 2021 loppupuolella. Työttömyysaste nousee 8,2 %:iin vuonna 2021. Työllisyysaste palautuu vähitellen, mutta jää 71,9 %:iin vuoteen 2024 asti.

Rakennusten kuutiomäärä on edelleen laskenut Tilastokeskuksen mukaan loppuvuonna 2020 (11,6 %). Asuinrakennusten rakentaminen on valtakunnallisesti elpynyt (12,5 %), mutta liike- ja toimistorakentaminen vähentynyt (35,5%).

Päätettyjen rakennuslupien määrä väheni vuodesta 2019 7 %, kerrosneliöt vähenivät 15 % ja saapuneiden lupien määrä väheni 4 %. Uusien vakituisten asuntojen määrä väheni 6 kpl (21 kpl 2020), mutta uusien loma-asuntojen määrä kasvoi merkittävästi 19 kpl (55 kpl 2020). Lisäksi muiden rakennusten, joihin sisältyvät talousrakennukset, saunat sekä vierasmajat, määrä kasvoi 57 kpl (271 kpl 2020). Toimistorakennuksia päätettiin 1 kpl, teollisuus- ja varastorakennuksia 4 kpl, maatalousrakennuksia 8 kpl. Kaikkiaan rakennusvalvonnassa tehtiin erilaisia lupapäätöksiä vuonna 2020 1 159 kpl (1 241 kpl 2019).

Valtakunnallisesti verrattuna Paraisten rakentaminen ei ole laskenut niin paljon kuin yleisesti Suomessa ja rakentamisen vaihtelu sopii vielä vuosittaiseen vaihteluväliin, paitsi loma-asuntojen rakentamisen määrä on yllättänyt.

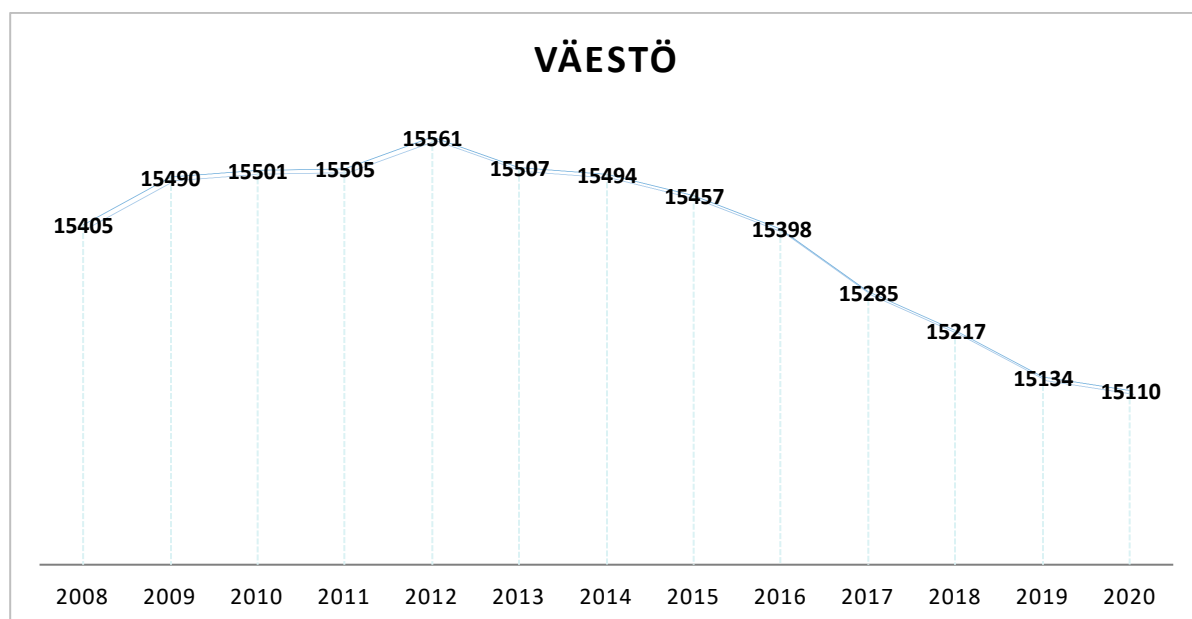
	2018	2019	2020	2021**	2022**
BKT, mrd. €	234	241	233	242	250
Vienti, % **	1,5	2,9	2,9	2	2
Työllisyysaste, %	71,7	72,5	71,2	71	71,5
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	8	8,2	8
Lyhyet korot (3 kk, Euribor), %	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,3
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 vuotta), %	0,7	0,1	-0,2	-0,1	-0,1

Lähde: Valtiovarainministeriö ** ennuste

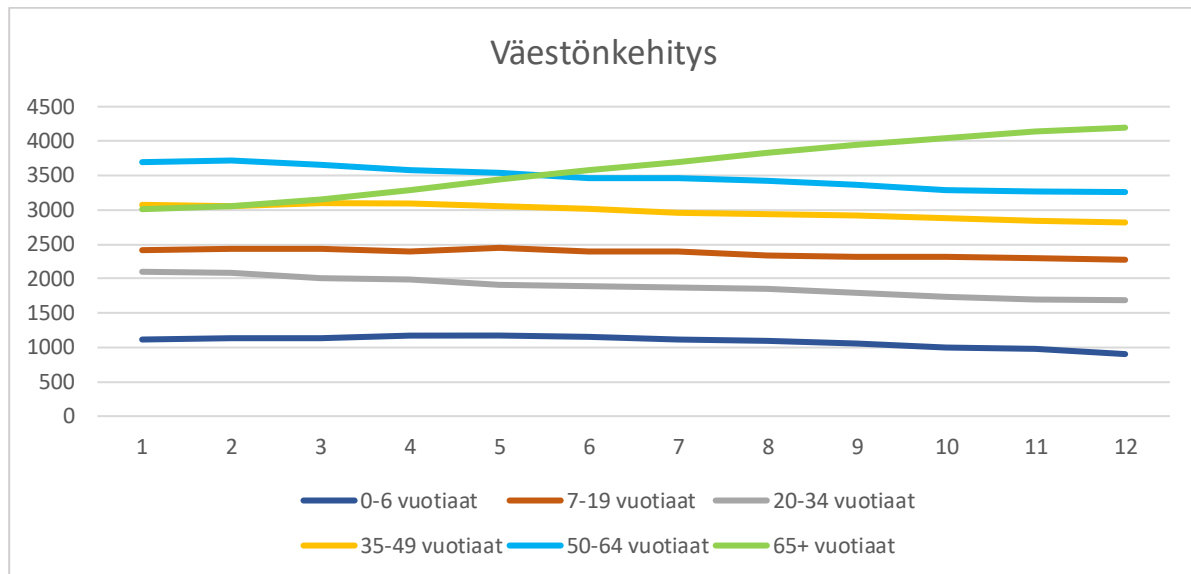
Kaupungin väestö

Kaupungin asukasluku on pienentynyt vuodesta 2012 joulukuuhun 2020 mennessä 15 561 asukkaasta 15 110 asukkaaseen (alustava tieto). Vuosina 2019–2020 asukasluku väheni 24 hengellä. Vuodesta 2012 lähtien asukasluku on vähentynyt vuosittain 13–133 hengellä. Kaupungin kokonaisnettomuutto oli koko vuonna 2020 +77 henkeä. Kaupungin asukasluvulla on suuri merkitys kaupungin saamien verotulojen kannalta.

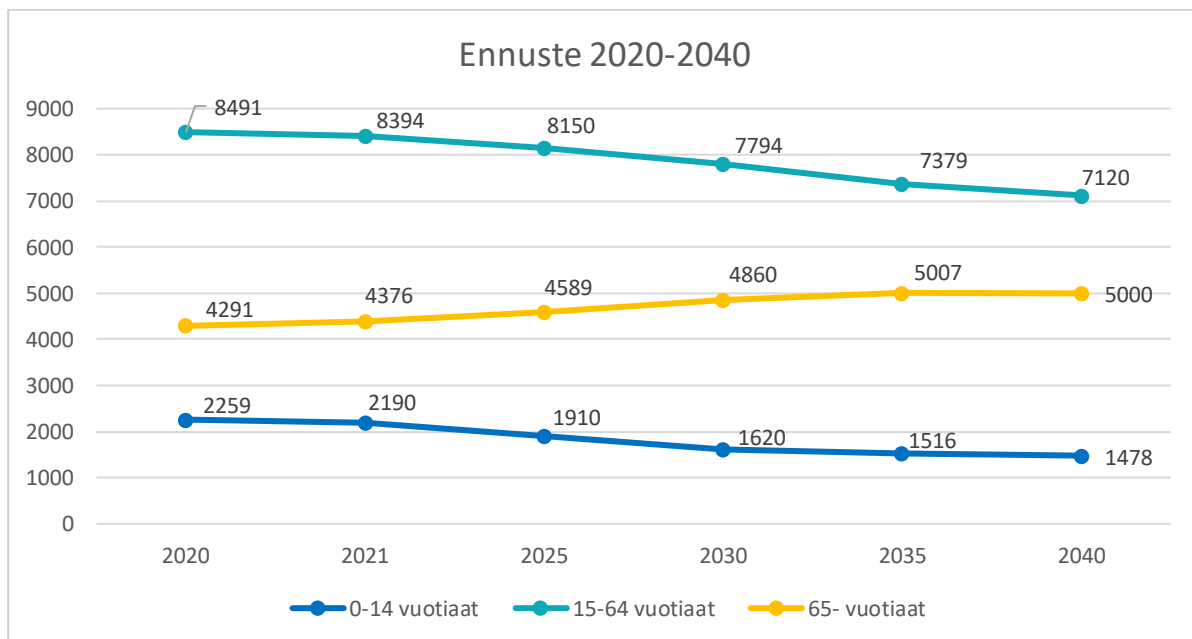
Paraisten kaupungin asukkaat puhuvat 11 eri äidinkieltä. Muiden äidinkielten (eli jokin muu kuin ruotsi tai suomi taikka tuntematon) joukossa yleisimmät äidinkielet olivat arabia (89 henkilöä), viro (74), venäjä (51), englanti (50), thai (29), ukraina (27), saksa (20) ja puola (21). Kaupungin asukkaista 55,23 %:n (8 345) äidinkieli on ruotsi ja 41,66 %:n (6 295) äidinkieli suomi.

Vuodesta 2012 lähtien kaupungissa syntyneiden lasten määrä on kehittynyt negatiiviseen suuntaan ja samalla kaupungin ikääntyneen väestön määrä on kasvanut. Työikäisen väestön määrä on laskusuunnassa, mikä merkitsee Paraisten kaupungin taloudellisen huoltosuhteen heikkenemistä.

Kaupungin väestörakenteen muutos edellyttää myös kaupungin toimintarakenteiden uudistamista. Kaupungin on kehitettävä toimintaansa jatkuvasti vastaamaan kaupungin asukkaiden tarpeita. Suurimmat muutokset tulevat tapahtumaan sosiaali- ja terveydenhuollossa ja sivistyspuolella.

Kaupungin työllisyys

Työllisyys ja tulojen kehitys vaikuttavat kaupungin talouteen. Kun eläkeläisten suhteellinen osuus väestöstä kasvaa, pienenee myös kunnan veropohja. Vuoden 2020 lopussa Paraisilla oli työikäisiä 6 792 ja heistä 8,9 % (605 kpl) oli työttömiä työnhakijoita. Työttömistä työnhakijoista miehiä oli 356 ja naisia 249. Työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut huomattavasti, samana ajankohtana vuonna 2019 työttömiä työnhakijoita oli 5,3 % (365 kpl).

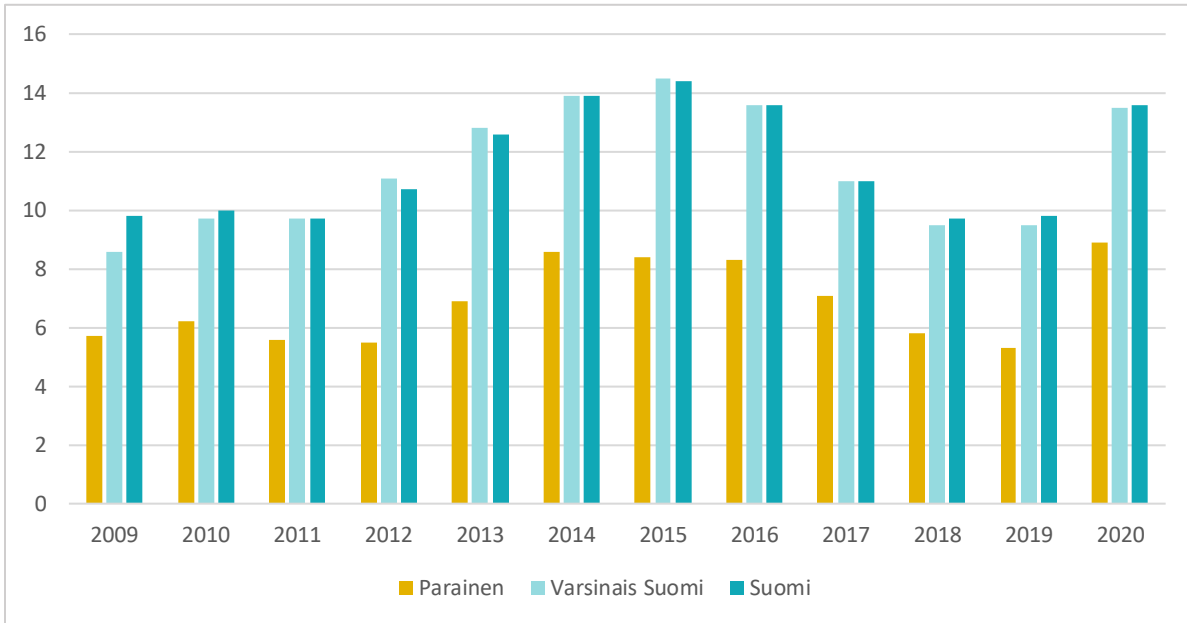
Varsinais-Suomessa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa 13,5 % eli 4 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli pienempi kuin koko maassa keskimäärin

(13,6 %). Alhaisin työttömyysaste alueella oli Turunmaan saaristossa (9,5 %). Turunmaan saaristossa oli koko maan viidenneksi paras työttömyysaste.

Työttömien ja lomautettujen määrä nousi Varsinais-Suomessa selvästi koronaepidemian vuoksi. Pitkäaikaistyöttömien määrä on selvästi suurempi kuin vuosi sitten ja kasvaa edelleen. Vallitsevan heikentyneen taloustilanteen vuoksi myös työvoiman kysyntä alueella on vähentynyt.

Kaupungin tulee edelleen toteuttaa toimenpiteitä aktiivisen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytysten parantamiseksi ja turvaamiseksi kaupungissa.

Työttömyys prosentteina työvoimasta

1.4. Kaupungin strategia: toimenpiteet ja toteutuminen

Kaupungin strategia vuosille 2018–2022, ”Paraisten kaupunki – Luova saaristo”, koostuu kahdesta osasta. Ensimmäisessä osassa esitellään yleiset tavoitteet. Luova saaristo -teemalla kaupunki haluaa nostaa esiin vahvuuksia ja ominaisuuksia, jotka tekevät Paraisista ainutlaatuisen ja houkuttelevan paikan asua, työskennellä, yrittää ja matkustaa.

Otamme vastuun ongelmista ja ratkaisemme ne.

Parainen on kaupunki, jossa tartumme ongelmiin aktiivisesti ratkaistaksemme ne. Luovuus ongelmanratkaisussa merkitsee sitä, että emme anna vaikeuksien nujertaa meitä, vaan jatkamme työtä löytääksemme uusia, parempia ratkaisuja.

Uskallamme kokeilla.

Olemme uteliaita, eteenpäin pyrkiviä ja ennakkoluulottomia. Uskallamme ottaa riskejä ja kokeilla uusia tapoja tehdä asioita. Epäonnistuminenkin on ok. Ellei uusi tapa heti toimi, voimme hioa sitä, kunnes siitä tulee sellainen kuin pitääkin, tai voimme etsiä toisenlaisen ratkaisun. Odottaminen on harvoin ratkaisu mihinkään.

Uskallamme olla erilaisia.

Paraisilla on kaunein saaristo, kukaan ei pysty kilpailemaan siitä kanssamme. Luova saaristo merkitsee sitä, että uskallamme luottaa vahvuuksiimme ja uskallamme olla erilaisia. Sen sijaan, että kilpailisimme muiden keskenään samanlaisten kaupunkien kanssa, me haluamme korostaa niitä asioita, jotka tekevät meistä erilaisen.

Luovuus elää ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa.

Luova saaristo on sitä, mitä tapahtuu täällä asuvien ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Parainen on kaupunki, joka tukee luovuutta, uusia ideoita, yrittäjyyttä ja yhdistystoimintaa. Kaikkea sitä, joka tuo kaupunkiin luovuutta ja elämää.

Olemme aina olleet luovia.

Saaristo on aina ollut luova. Luovuus on meillä verissä – ihmiset eivät olisi muuten selviytyneet saaristossa. Nyt luovuus löytää uusia ilmenemismuotoja ja Parainen on kaupunki, jossa aktiivisuus, monipuolinen yhdistystoiminta ja kyläyhteisöllisyys leimaavat elämää. Toivotamme kaikki uudet paraislaiset avosylin tervetulleiksi.

Tervetuloa kotiin – tervetuloa mukaan!

Haluamme toivottaa Paraisille tervetulleiksi kaikki, jotka tuntevat haluavansa olla mukana rakentamassa tätä kaupunkia yhdessä meidän kanssamme. Luova saaristo merkitsee sitä, ettei pidä odottaa pääsevänsä valmiiksi katettuun pöytään. Sen sijaan saat olla mukana rakentamassa unelmiasi kaupunkia yhdessä meidän kanssamme. Luomme edellytykset sille, että voit rakentaa Paraisista omanlaisesi.

Strategian toisessa osassa nostetaan esiin viisi strategista painopistealuetta, joihin sisältyy yhteensä 41 toimenpidettä. Nämä viisi strategista painopistealuetta ovat:

- Aktiivista vapaa-aikaa vihreässä kaupungissa
- Tänne on helppo tulla
- Yksilölliset palvelut
- Lisää kaupunkimaisuutta
- Lisää luovuutta ja yrittäjyyttä

1.5. Olennaiset muutokset kaupungin ja konsernin toiminnassa

Kaupungin johtoryhmän kokoonpano on ollut seuraava: kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, kaupunginlakimies Monica Avellan, elinkeinopäällikkö Tomas Eklund, talouspäällikkö Petra Palmroos, henkilöstöpäällikkö Peter Lindroos, kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl, tekninen päällikkö Jonas Nylund, opetuspäällikkö Ulrika Lundberg, sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, ympäristönsuojelupäällikkö Carl-Sture Österman (31.7.2020 asti) ja kaavoituspäällikkö Heidi Saaristo-Levin (1.8.2020 alkaen).

Kaupungin hyvinvointikoordinaattori on ollut keskeinen toimija koronatyössä, sekä sitä koskeneessa päätöksenteossa että päätösten täytäntöönpanossa.

Koska koronapandemia on vaatinut vuoden aikana niin suurta työpanosta, esimerkiksi hallintosäännön uudistus on toteutettu alun perin suunniteltua pienemmässä mittakaavassa.

Hallintopalvelujen ja IKT-palvelujen työ on vuonna 2020 keskittynyt pitkälti toimivien yhteyksien ja käytäntöjen luomiseen henkilöstölle ja luottamushenkilöille, jotta nämä ovat voineet hoitaa työnsä ja tehtävänsä etänä koronapandemian aikana. Siirtyminen etätöhyön on sujunut hyvin, mutta se on sitonut huomattavan osan IKT-palvelujen resursseista.

Tietokonetyöasemien osalta IKT-palvelut on siirtynyt palvelumalliin, jossa palveluntuottaja toimittaa ja asentaa tietokoneet tehdyn puitejärjestelyn mukaisesti. Tämä on vapauttanut IKT-palvelujen resursseja suunnitteluun ja kehittämiseen. Kaupungin kuituverkon ja saariston tietoliikenneyhteyksien ylläpito kilpailutettiin. Tietoturvallisuuden osalta voidaan todeta, että kaupungin tietoverkko joutui keväällä tietomurron kohteeksi. Tämän seurauksena IKT-palvelut on toteuttanut useita pilvipalvelujen tietoturvallisuutta parantaneita toimenpiteitä ja tehnyt tietoturvallisuutta parantavia lisenssihankintoja.

Pääministeri Sanna Marinin hallitus on vuonna 2020 tehnyt esityksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseksi. Paraisten kaupunki antoi lausuntonsa uudistuksesta ja lakiesityksestä syksyllä. Lakiesitys eteni eduskunnan käsittelyyn joulukuussa.

Koronapandemia on vaikuttanut voimakkaasti koko sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaan vuonna 2020. Paraisten normaalin päivystysvastaanoton lisäksi avattiin infektio- ja päivystysvastaanotto. Vastaanotto on ollut käytössä koko vuoden ajan maalikuun lopusta lähtien. Vähintään yksi lääkäri ja sairaanhoitaja on ottanut vastaan infektio-oireisia potilaita ja ottanut muun muassa koronatestejä. Akuutin ja kuntouttavan hoidon osaston kaikki potilaat ja koko henkilöstö olivat keväällä kaksi viikkoa eristyksessä henkilöstön keskuudessa ilmenneen koronatautiin johdosta. Tartunnanjäilytykseen on organisoitu terveydenhoitajista ja sairaanhoitajista koostuva varallaorinki. Tartunnanjäilytys on ollut kaupungissa erittäin nopeaa ja tehokasta, mikä on edesauttanut koronatilanteen pysymistä hallinnassa vuoden aikana. Taloudellisilta tappioilta ei kuitenkaan ole voitu välttyä, ja koronakustannukset on kirjattu ylös ja niitä on seurattu. Erikoissairaanhoidon kustannukset ylittivät talousarvion.

Vuoden aikana on aloitettu talouden tasapainottamisohjelman toteutus. Suurimmat panostukset ovat olleet vanhustenhuollossa ja terveydenhuollossa ikääntyneiden hoitoketjuihin liittyneet toimenpiteet. Attendo Lilla Ro - hoivakodin kanssa tehdyn yhteistyön ansiosta useat asumispaikkaa jonottaneet vanhukset saivat asumispaikan. Tämän myötä tehostetun palveluasumisen ja terveydenhuollon laitoshoidon jono lyheni ja akuutin ja kuntouttavan hoidon osaston paine helpotti. Vanhustenhuollon kotiuttamistiimi on edistänyt akuutin ja kuntouttavan hoidon osaston potilaiden kotiuttamisen onnistumista. Syksyllä aloitettiin tehostetun kotihoidon pilottihanke. Tehostetun kotihoidon on tarkoitus toimia yhtenä mahdollisena vaihtoehtona asumispalveluille.

Perheyskikkö on vuoden aikana rekrytoinut kelpoisuusvaatimukset täyttäviä sosiaalityöntekijöitä ja henkilöstötilanne on siten ollut hyvä. Yksikön kustannuskehitys on ollut huolestuttavaa ja aiheutunut kalliista ostopalveluista. Sosiaalipalveluyksikkö on onnistunut hillitsemään kustannuskehitystä vuoden aikana. Panostus omiin työntekijöihin muun muassa tuen tarjoamiseksi asiakkaiden kotona tukiasumisen ja palveluasumisen ostopalvelujen sijaan on tuottanut hyviä tuloksia. Perhesosiaalityön yhteensovittamisesta tehtiin syksyllä sisäinen selvitys ja yhteensovittaminen jatkuu vuonna 2021.

Laatutyötä koskevat tavoitteet ja suunnitelmat toiminnan SHQS-sertifioimiseksi ovat lykkääntyneet koronapandemian takia. Prosessikuvauksia on voitu toteuttaa osittain ja niitä on jatkettava pandemian väistyttyä.

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti sivistysosaston toimintaan. Koulut työskentelivät osittain etänä ja kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaa peruttiin osittain tai siirrettiin verkkoon.

Nauvon ja Korppoon kirjastoista tuli omatoimikirjastoja.

Työ varhaiskasvatuksen palvelurakenteen selvittämiseksi ja kouluverkkoselvityksen tekemiseksi aloitettiin yhteistyössä konsulttiyritys Vertikal Oy:n kanssa.

Nauvon päiväkotikiinteistö remontoitiin ja Karusellen-päiväkotitoimi elokuuhun asti kirjaston tiloissa palloiluhallin kiinteistössä. Kirjasto toimi tänä aikana väistötiloissa aluekonttorissa. Päiväkotitoimi muutti takaisin vastaremontoituihin tiloihin syyskuussa ja kirjasto pääsi muuttamaan takaisin entiseen paikkaansa. Houtskarin päiväkotitoimi työskenteli syksyllä väistötiloissa päiväkotikiinteistöön tehtyjen remonttien vuoksi.

Koulukiinteistötyöryhmä saattoi työnsä päätökseen keväällä 2020. Työn tuloksena syntyi Koulukadun uuden koulukeskuksen, luovuuskeskuksen, hankesuunnitelma. Kaupunginvaltuusto hyväksyi luovuuskeskuksen hankesuunnitelman 6/2020, jonka jälkeen käynnistettiin pedagoginen suunnittelu omassa työryhmässään. Hankkeelle laadittiin alustava aikataulu, jonka mukaisesti rakennussuunnittelu käynnistettiin 12/2020. Hankkeelle haettiin sidosryhmiä ja kokonaisuuteen liittyi toisen asteen ammatillinen koulutus aloittaen oman koulutusrakennuksen suunnittelun Paraisten kaupungin rakennuksen yhteyteen.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen rakennusten siirtämistä Paraisten kaupungin omistukseen valmisteltiin tekemällä aiesopimus, jonka mukaisesti tilojen omistus siirtyi kaupungille 1.1.2021. Osana omistusjärjestelyä Vapparintie 4:ssä sijaitsevan urheiluhallin suunnittelu tilan käytöstä väistötilana ja urheilutilana elinkaaressa aloitettiin.

Kiinteistötyöryhmän työ Träskin koulun osalta on edennyt suunnittelulla ja käsittelyllä kaupungin päättävissä elimissä. Tavoitteena on purkaa osia vanhasta rakennuksesta ja rakentaa uusi koulu keittiöosan yhteyteen vuoden 2021 aikana.

Perustettiin kiinteistöryhmä, jonka tehtävänä on tehostaa kiinteistöjen käyttöä ja ehdottaa vaihtoehtoisia menetelmiä kiinteistöjen optimaaliselle käytölle.

Tilapankissa oli 20 kohdetta vuonna 2020. Tavoitteena oli saavuttaa tilapankin avulla säästöpotentiaali kiinteistömäärässä myymällä kohteita 260 000 euron arvosta. Vuonna 2020 myytiin 3 kohdetta 225 000 euron hintaan ja yksi kohde luovutettiin.

Ruokapalvelujen osuudella luotiin Aromi-ohjelman käyttöönoton edellytykset. Ohjelman avulla käyttäjäosapuoli voi tilata tarvitsemansa ruokatoimitukset suoraan Kaarea Oy:ltä.

Koronapandemian aiheuttama tilanne aiheutti uudelleenjärjestelyjä ja uusia ohjeistuksia siivoukseen. Kohteisiin on toteutettu tehostettua siivousta, joka päiväkodeissa ja kouluissa ilmenee kosketuspintojen lisäpyyhintänä sekä saariston terveysasemille perustettujen infektio-tilojen korona-aikaisena siivouksena.

Vapparintien liikekorttelin investointikokonaisuus eli uuden sisääntuloväylän, kadun, sataman ja puistoalueen rakentaminen saatiin päätökseen ennen kesää 2020. Nauvon vierasvenesataman kehittämishanke valmistui keväällä. Lopputulos oli erittäin onnistunut ja satama houkutteli ennätysmäärän kävijöitä ja valittiin Vuoden vierasvenesatamaksi.

Vanhaa valaistusta saneerattaessa energiankulutus on vähentynyt saneerauskohteissa 40–70 %. Valaistusaikoja tarkistettiin vuonna 2020 niin, että valaistus on keskusta-alueilla pidempään päällä iltaisin ja viikonloppuisin.

Paraisten Norrbyn jätevedenpuhdistamon laajennus (tekniset tilat ja toimisto) valmistui joulukuussa 2020. Laajennuksen budjetti alittui. Kun henkilöstö vihdoin saadaan koottua yhteen toimipaikkaan Paraisten kunta-alueella, vesihuoltolaitos pystyy tarjoamaan asiakkailleen parempaa ja sujuvampaa asiakaspalvelua kaikilla toiminta-alueillaan.

Paraisten keskustan yleiskaavan uudistustyö jatkui vuoden aikana. Kaavaluonnos asetettiin nähtäville ja vaikutusten arviointi laadittiin syksyn aikana. Olosuhteiden vuoksi yleiskaavasta ei järjestetty julkista infotilaisuutta, vaan tietoa jaettiin muun muassa videolla, jonka levinneisyys oli hyvä ja joka sai hyvää palautetta.

Kaavoitusyksikkö on osallistunut aktiivisesti Kirjalansalmen sillan ja Hessundinsalmen sillan liikennesuunnitteluun. Hessundinsalmen osalta sillan suunnittelu edellytti muutosta sekä Kirjalan yleiskaavaan että Lehtiniemen asemakaavaan. Kaupunki on tehnyt hyvin tiivistä yhteistyötä suurteollisuuden, Kaarinan, Varsinais-Suomen liiton, ELY-keskuksen ja Turun kauppakamarin kanssa Paraistenväylän rakentamisen edistämisen ja edunvalvonnan suhteen. Keväällä Parainen ja Kaarina järjestivät yhteisen valtuustoseminaarin Paraistenväylästä.

Lillholmenin sillan rakentamisen mahdollistamiseksi laadittiin kesän aikana asemakaavamuutos.

Uutta tonttutuotantoa toteutettiin rivitaloja varten Paraisten Bläsnäsin Norrgårdsissa ja Norra Famnen -hanke kaupungintalon läheisyydessä aloitettiin. Kaupungin tai sen sopimuskumppanin ei onnistunut löytää rahoittajaa Kirkkosalmenrannan pohjoisosan rakentamiseen, mutta eteläosassa tehtiin uusi tonttijako, jonka tuloksena syntyi tällä hetkellä rakenteilla oleva Aurinkokaaren asuinalue.

Kaupungissa toimivilla yrittäjillä oli vuoden aikana mahdollisuus hakea erilaisia koronatukia, joista yksinyrittäjän tukea haettiin ja saatiin kunnalta. Matkailuyksikkö laati vuoden aikana uuden strategian, Paraisten kaupungin matkailustrategian vuosiksi 2021–2025.

Vuoden aikana käynnistyi useita ulkoista rahoitusta saavia hankkeita, kuten esimerkiksi Turunmaan syksy, jonka tarkoituksena on auttaa yrityksiä pandemian aikana ja sen jälkeen ja pidentää muuten niin lyhyttä matkailusesonkia.

1.6. Henkilöstö

Paraisten kaupungin henkilöstöpalvelut laatii henkilöstöraportin, joka toimitetaan samanaikaisesti tilinpäätöksen kanssa. Raportti, joka noudattaa Kuntaliiton suosituksia henkilöstöresurssien kuvaamisesta ja arvioinnista, sisältää yksityiskohtaiset tiedot kaupungin henkilöstöstä, henkilöstön ikärakenteesta, osaamisen kehittämisestä, terveydestä sekä näihin liittyvistä kustannuksista. Henkilöstöraportissa kuvataan myös toimenpiteitä, joilla kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ylläpidetään ja kehitetään henkilöstöstrategian tavoitteiden mukaisesti.

Suosituksen mukaisesti henkilöstömäärä ilmoitetaan sekä henkilöstömääränä 31.12.2020 että henkilötyövuosina. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikaisen henkilön työpanos muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden kalenteripäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = $92 / 365 = 0,25$ henkilötyövuotta).

Edellä mainitulla tavalla lasketut henkilötyövuodet lasketaan yhteen. Henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi, jolloin ylitöitä tai muullakaan tavoin tehtyä normaalin työajan ylittävää työaikaa ei oteta laskennassa huomioon.

Talousarvion ja -suunnitelmaan on sisällytynyt henkilötyövuosilaskelma, joka on perustunut talousarvion laatimisaikana voimassa olleisiin palvelussuhteisiin ja arvion määräämisen henkilöstön, kuten sijaisten ja kausityöntekijöiden, tarpeesta. Henkilötyövuosien arviointi on erityisen vaikeaa sellaisen toiminnan kohdalla, jossa henkilöstökapasiteetti vaihtelee paljon vuoden aikana ja myös lyhytaikaisten sijaisten tarve vaihtelee.

Palvelussuhteet

	Miehet	Naisia	Yhteensä 2020	Työntekijät 2019	Muutos 2020/2019
Vakituiset	139	737	876	866	1,2 %
Määräaikaiset	37	257	294	276	6,5 %
joista sijaiset	12	115	127	125	1,6 %
Yhteensä	176	994	1170	1142	2,5 %
Henkilötyövuodet	182	917	1099	1092	0,6 %

Eri osastojen ja konsernipalvelujen vakinainen henkilöstö 31.12.2020

	2020	2019	2018
Konsernipalvelut	41	44	44
Tekniset tukipalvelut	57	56	56
Sivistysosasto	378	381	380
Sosiaali- tai terveys	367	353	338
Ympäristöosasto	33	32	32
Yhteensä	876	866	850

Henkilötyövuodet

	2020	TA 2020	2019
Konsernipalvelut	52	44	52
Tekniset tukipalvelut	69	65	66
Sivistysosasto	498	433	506
Sosiaali- tai terveys	446	406	433
Ympäristöosasto	34	34	35
Yhteensä	1099	982	1092

Henkilötyövuosien toteuma perustuu palkanlaskentaohjelman tietoihin (teoreettiset henkilötyövuodet vähennettynä palkattomilla vapailla). Osastot, joiden henkilöstö on suuri, ovat edelleen arvioineet kokonaishenkilötyövuosimäärän alakanttiin suhteessa toteutuneisiin henkilötyövuosiin.

Henkilöstökulut

Kunnallisten pääsopimusten 2020–2021 sopimuskausi tuli voimaan 1.4.2020. Joitakin voimaan tulleista uusista sopimusmääräyksistä sovelletaan takautuvasti ja osa tulee voimaan kussakin sopimuksessa erikseen ilmoitettuna ajankohtana.

Kilpailukyky sopimuksessa sovitut työajan pidennykset poistuivat 31.8.2020 lukien. Opetushenkilöstön sopimuksesta työajan pidennys poistui 1.8.2020. Työajan pidennyksistä luopumisen vastapainoksi sopimuksissa sovittiin työnantajille tulevista vastaavista hyödyistä. Lääkärisopimukseen työajan pidennykset jäivät. Kunnallisten sopimusten kustannusvaikutus on 23 kuukauden sopimusjaksolla 3,04 %. 1.8.2020 peruspalkkoja korotettiin yleiskorotuksella, joka oli 1,22 % tai vähintään 26 euroa yleisessä KVTES:ssä ja teknisen henkilöstön TS:ssä. Opetushenkilöstön peruspalkkoja korotettiin 0,87 %, lääkäreiden peruspalkkoja 1,24 % ja terveyskeskushammaslääkäreiden peruspalkkoja 1,65 %.

1 000 €	Toteuma 2020	TA 2020	Poikkeama %	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
Palkkakulut	40 917	40 311	1,5 %	40 221	39 126
Eläkekulut	8 820	8 518	3,6 %	8 529	8 413
% palkoista	21,6 %	21,1 %		21,2 %	21,5 %
Muut sivukulut	1 273	1 645	-22,6 %	1 443	1 537
% palkoista	3,1 %	4,1 %		3,6 %	3,9 %
Yhteensä	51 010	50 474	1,1 %	50 193	49 076

Sairauspoissaolot

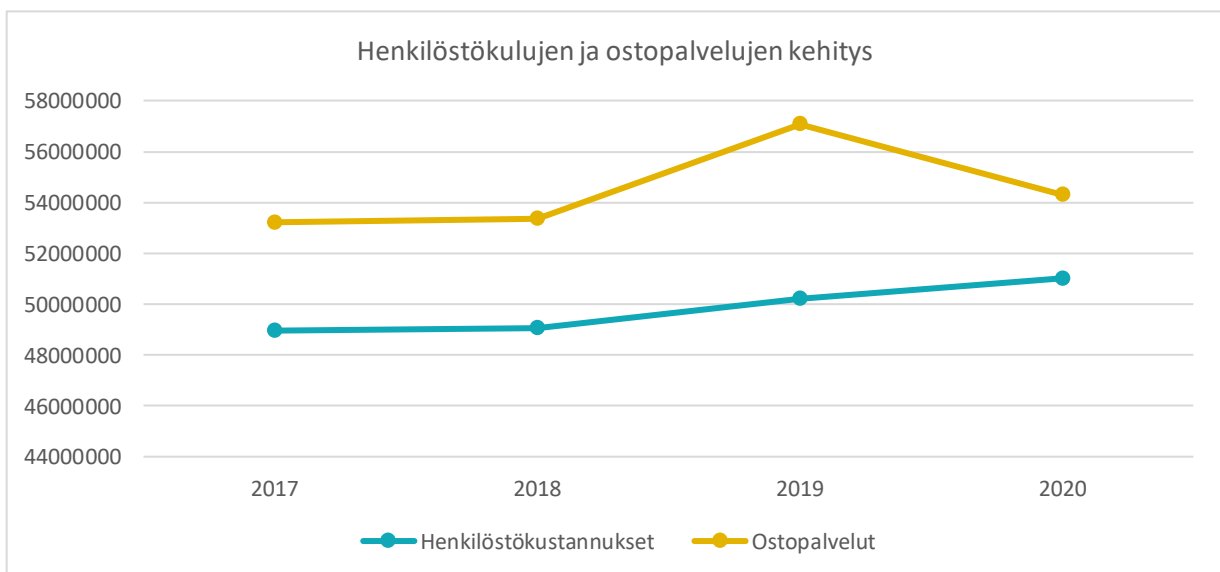
Sairauspoissaolot esitetään kalenteripäivinä siten, että yksi kokonainen poissaoloviikko on 7 kalenteripäivää, vaikka se pääsääntöisesti koostuukin 5 työpäivästä. Sairauspoissaolojen kuvaamiseksi suhteessa työpanokseen sairauspoissaolot kuvataan suhteessa henkilötyövuosien määrään. Sairauspoissaoloja oli vuonna 2020 keskimäärin 14,2 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä vastaa noin 10 työpäivää. Vuonna 2019 sairauspoissaoloja oli keskimäärin 16,6 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden (noin 11,9 työpäivää).

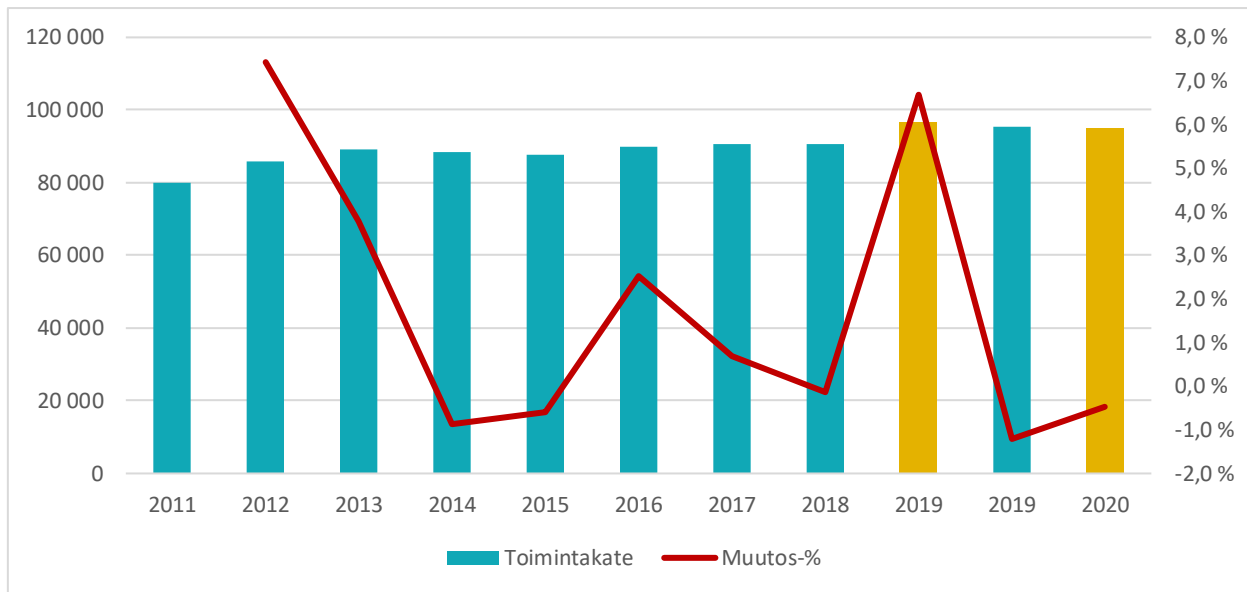
1.7. Kaupungin ja konsernin tulos ja rahoitus

Tuloslaskelma ja tunnusluvut

Toimintatulot ja -menot

Kaupungin ulkoiset toimintatulot olivat vuonna 2020 yhteensä 16 822 000 euroa, eli 123 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Ulkoisten toimintatulojen väheneminen johtuu pääasiassa varhaiskasvatuksen ja terveydenhuollon maksujen puuttumisesta. Ulkoiset toimintatulot kattoivat 14,8 % kuluista edellisvuosien tapaan (15,1 %). Kokonaiskulut olivat 113 855 000 euroa (112 389 000 euroa), eli ne kasvoivat 1 466 000 euroa vuodesta 2019. Henkilöstökulut olivat yhteensä 51 011 000 euroa, mikä on 44,8 % toiminnan kuluista. Henkilöstökulut nousivat 1,6 % vuoteen 2019 verrattuna. Ulkoisista ostopalveluista muodostui 50 951 000 euroa (51 168 000 euroa), eli vähennystä oli 217 000 euroa. Kaupungin toimintakate (toiminnan nettomenot) oli 97 033 000 euroa, eli 1 589 000 euroa suurempi kuin vuonna 2019. Toimintakate kasvoi siis 1,7 % (5,4 % vuonna 2019).

Verotulot ja valtionosuudet

Vuosi 2020 on ollut erittäin poikkeuksellinen vuosi kaupungin verotulojen ja valtionosuuksien suhteen. Vallitseva koronaepidemiailanne on aiheuttanut suuria vaihteluja kaupungin verotuloja koskeviin ennusteisiin. Hallituksen kunnille suuntaamat tukitoimet ovat kasvattaneet kuntien valtionosuuksia. Vuoden aikana kuntien verotulot romahtivat, mutta samaan aikaan koronaepidemian myötä kunnille tulleiden uusien tehtävien kustannuksia kompensoitiin kunnille nostamalla valtionosuuksia sekä kohdentamalla kunnille kertaluonteisia tukipaketteja syntyneen kriisin lieventämiseksi.

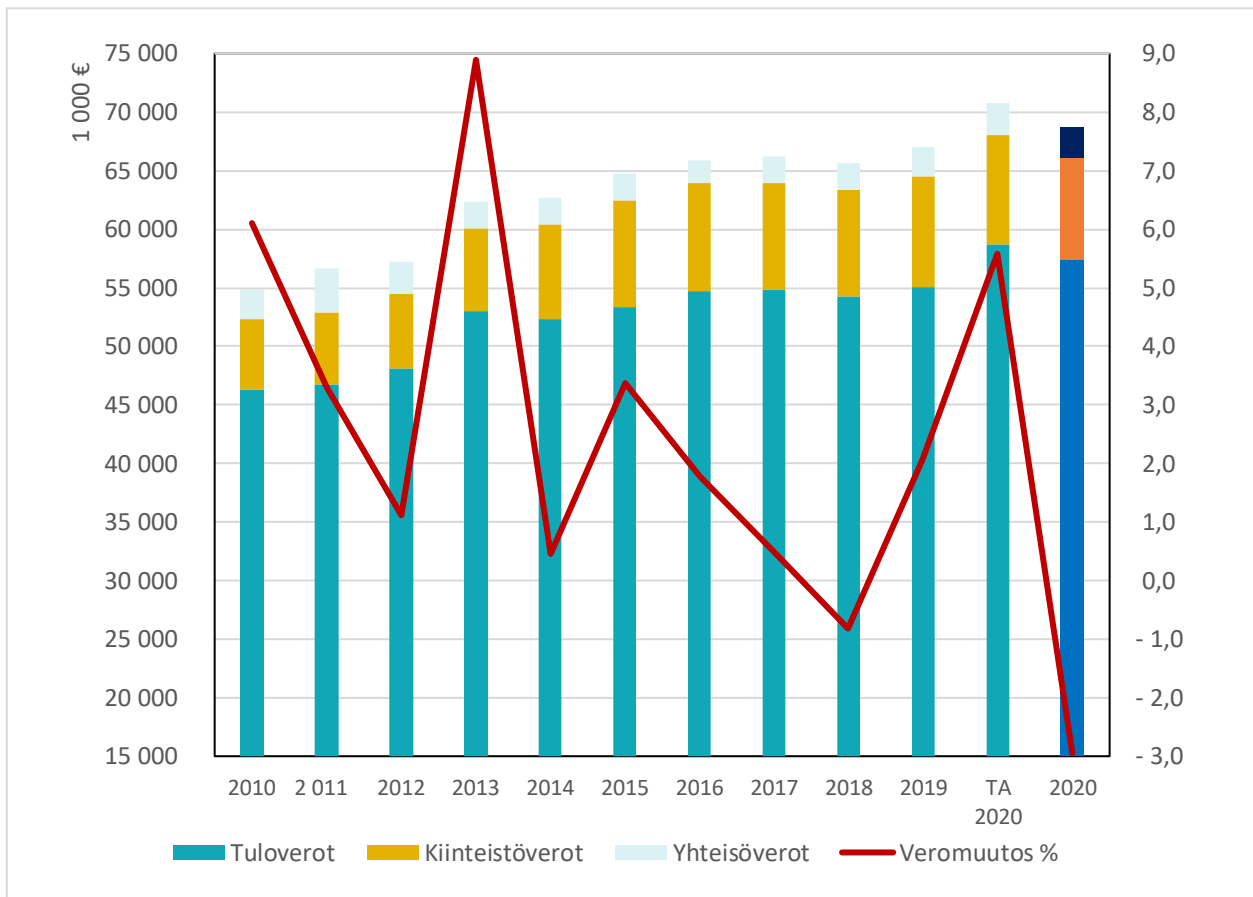
Määrä tuhansina euroina	2017	2018	2019	TA2020	2020	Muutos 2019-2020	Muutos TA 2020-2020
Tulovero	54 787	54 276	55 114	58 695	57 437	2 323	-1 258
Kiinteistövero	9 190	9 109	9 399	9 401	8 673	-726	-728
Yhteisövero	2 254	2 304	2 534	2 701	2 600	66	-101
Verotulot yhteensä	66 231	65 689	67 047	70 797	68 710	1 663	-2 087

Ennen koronaepidemiaa laadittujen ennusteiden perusteella kaupungin odotettiin saavan noin 70,8 miljoonaa euroa verotuloja kunnallisveroprosentin ollessa 20,0 %. Toteutunut määrä oli 68,7 miljoonaa euroa, mikä on noin 2,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Vuoden 2020 kiinteistövero valmistui lokakuun lopussa. Kiinteistöverotuksessa otettiin vuonna 2020 käyttöön ns. verotuksen joustava valmistuminen. Tämä tarkoittaa sitä, että eri kiinteistönhaltijoiden verotus valmistui eri ajankohtina toukokuusta alkaen. Kiinteistöverotuksessa on samanaikaisesti siirrytty uuteen tietojärjestelmään. Kiinteistöveron tuotto vuonna 2020 tulee näin ollen olemaan noin 10 % arvioitua pienempi, ja saamatta jäänyt kiinteistövero maksetaan tammi-helmikuussa 2021. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuonna 2015 – yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35 %:sta 1,50 %:iin ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,47 %:sta 0,40 %:iin – minkä jälkeen ne ovat pysyneet ennallaan.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 10 prosenttiyksiköllä ja valtion jako-osuutta alennettiin vastaavasti verovuoden 2020 osalta. Muutoksesta hyötывät suhteellisesti eniten ne kunnat, joiden osuus koko maan yhteisöverotuloista on ollut suuri.

Koska verotulot eivät kehittyneet vuoden aikana siinä määrin kuin odotettiin ja kustannusten voitiin samalla todeta nousevan, koko kaupungissa toteutettiin sekä lyhyen että pitkän aikavälin säästötoimenpiteitä. Näin haluttiin minimoida kaupungin odotettu miinustulos.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuolto, varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja taiteen perusopetus. Valtionosuudet ovat yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty.

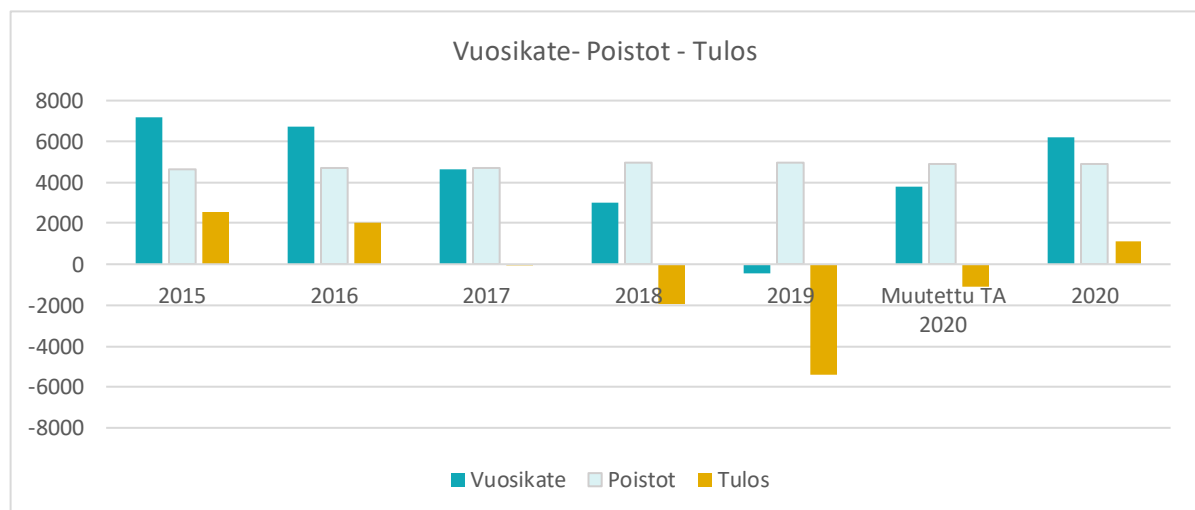
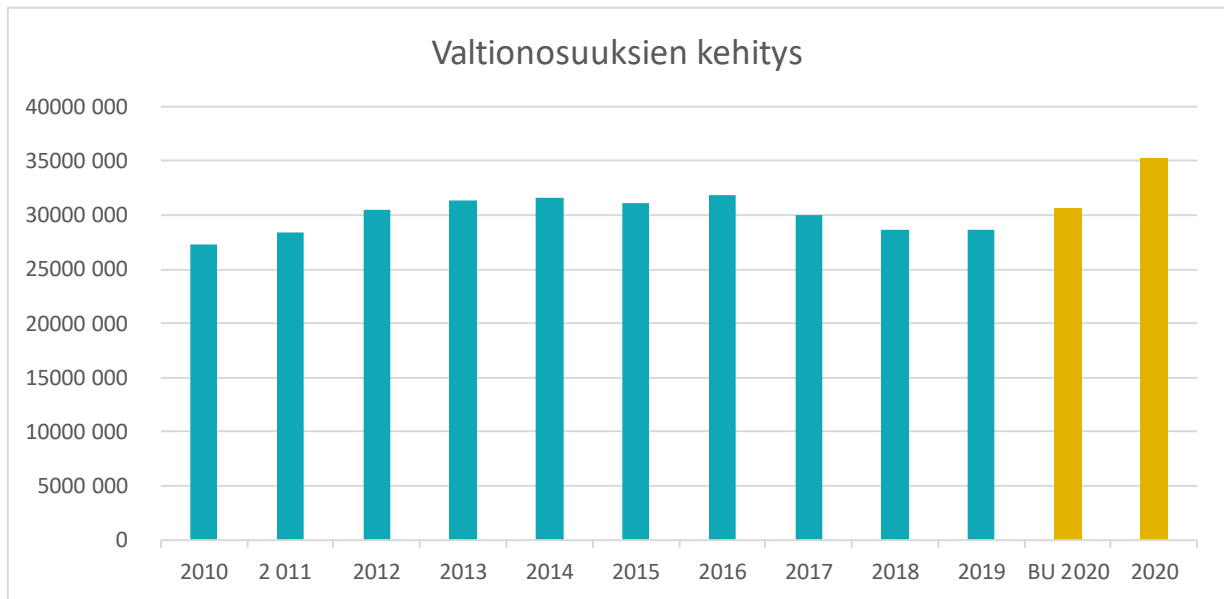
Hallitus on vuoden aikana useilla toimenpiteillä kohdennanut suoraa tukea sekä kunnille että sairaanhoitopiireille. Mittaluokaltaan merkittävin kuntiin kohdistuva toimenpide oli vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa osoitettu, toisiaan täydentävistä toimenpiteistä muodostunut kuntien tukipaketti. Tukipaketin mukaisesti kuntien peruspalvelujen valtionosuutta korotettiin reilulla 770 miljoonalla eurolla ja sairaanhoitopiirien tukemiseen kohdennettiin 200 miljoonaa euroa.

Kaupunki on vuoden aikana saanut noin 4,6 miljoonaa euroa koronaepidemiaan liittyviä kohdennettuja tukitoimia. Kaupungin vuonna 2020 saamat tukitoimet ovat kertaluonteisia ja niillä on ollut myönteinen vaikutus kaupungin tulokseen.

Kaupungille vuonna 2020 kohdennetut koronatuot

Valtionosuuksien korotus	2 086 968
Koronan vaikutusten kompensointi	660 209
Yhteisövero-osuuden korotus 10 prosenttiyksiköllä	543 022
Korvaus testauskustannuksista	871 276
Opetus- ja kulttuuriministeriön avustukset	134 114
Verotulojen viivästymisen kompensointi	349 789
YHTEENSÄ	4 645 378

Kaupungin valtionosuudet olivat peräti 35 202 083 euroa. Vuodelle 2020 budjetoitu määrä oli 30 664 013 euroa.

Rahoitus

Rahoitusmenot ovat vähentyneet usean vuoden ajan. Kaupungin maksettavaksi on kuitenkin kahden viime vuoden aikana tullut useita uusia maksuja, joiden vuoksi rahoituskulut eivät laske enää enempää. Vuonna 2020 kaupungin kokonaisrahoituskulut olivat 697 097 euroa, mikä on noin 20 000 euroa edellisvuotta enemmän. Rahoituskuluihin sisältyy 92 000 euron korkosuojauskulut kaupungin osuudelle Turun Seudun Vesi Oy:n lainoista.

Tilikauden tulos

Poistot olivat vuonna 2020 yhteensä 4 881 000 euroa (4 997 000 euroa). Tuloslaskelmaan sisältyy 200 000 euron satunnainen erä, joka perustuu korkeimman hallinto-oikeuden 17.12.2020 antamaan päätökseen, jolla kaupunki veloitettiin maksamaan 200 000 euroa kaupungin ja Arkea Oy:n välisen kaupungin ruokapalvelutoimintoja koskeneen sopimuksen seurauksena. Tilikauden tulokseksi muodostui 1 101 000 euroa, kun se vuonna 2019 oli -5 414 000 euroa. Tilikauden ylijäämä oli 1 142 000 euroa (alijäämä vuonna 2019 oli 5 372 000 euroa).

Konserni

Konsernin toimintakate oli -94 220 000 euroa (-92 988 000 euroa). Konsernitasolla vuosikatteen muodostui 8 811 000 euroa (1 794 000 euroa), mikä on 7 017 000 euroa enemmän kuin vuonna 2019. Konsernin poistot olivat

7 130 000 euroa. Konsernin tulokseksi muodostui 1 481 000 euroa (-5 450 000 euroa) ja tuloslaskelma osoittaa 1 444 000 euron ylijäämää (-5 471 000 euroa).

Tuloslaskelma

1 000 €	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Toimintatuotot	16 822	16 945	52 576	52 148
Toimintamenot	-113 855	-112 389	-146 825	-145 158
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta			30	22
Toimintakate	-97 033	-95 444	-94 220	-92 988
Verotulot	68 710	67 047	68 710	67 047
Valtionosuudet	35 202	28 656	35 202	28 656
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1	1	4	3
Muut rahoitustuotot	138	147	99	57
Korkokulut	-820	-812	-958	-964
Muut rahoituskulut	-15	-14	-25	-18
	-697	-677	-881	-922
Vuosikate	6 182	-418	8 811	1 794
Poistot ja arvonalennukset	-4 881	-4 997	-7 130	-7 249
Omistuksen eliminointierot			0	5
Satunnaiset erät	-200	0	-200	0
Tilivuoden tulos	1 101	-5 414	1 481	-5 450
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	42	42		
Tilikauden verot			-90	-80
Laskennalliset verot			49	47
Vähemmistöosuudet			4	12
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 142	-5 372	1 444	-5 471
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot / Toimintakulut %	14,8 %	15,1 %	35,8 %	35,9 %
Vuosikate / Poistot %	126,7 %	-8,4 %	123,6 %	24,8 %
Vuosikate, €/ asukas	410	-28	584	118
Asukasmäärä	15 077	15 151	15 077	15 151

Tunnuslukujen kaavat

Toimintatuotot/Toimintakulut

100xToimintatuotot / (Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

100xVuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tase ja tunnusluvut

Kaupungin ja kaupunkikonsernin tavoite – joka niiden tavoitteena tulee myös kuntalain mukaisesti olla – on talouden tasapainottaminen pitkällä aikavälillä. Jos kaupunki täyttää yhden tai useamman kriisikuntakriteerin, sen toimintavapaus sekä käyttötalouden että erityisesti investointimahdollisuuksien osalta kapenee. Tämä johtuu lähinnä kuntalain säädöksistä, joissa on lähtökohtana, että talous on tasapainotettava ja kertyneiden tulojen on katettava sekä käyttö- että investointikulut.

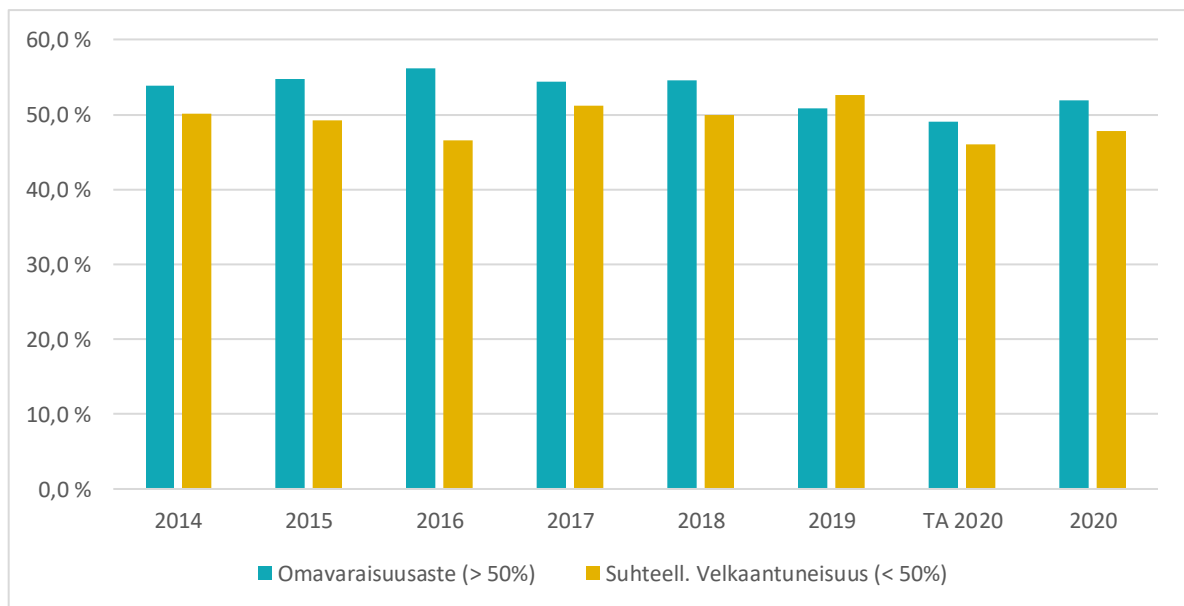
Tärkein yksittäinen kriisikuntakriteeri on se, että kaupungin tase osoittaa ylijäämää. Kaupungilla on kertynyttä ylijäämää 6 807 000 euroa ja konsernilla 10 538 000 euroa.

Omavaraisuus kuvaa sitä, kuinka paljon omaa pääomaa kaupungilla on suhteessa taseen loppusummaan. Mitä korkeampi omavaraisuus on, sitä parempi on organisaation asema rahoitusmahdollisuuksien muuttuessa odottamattomasti ja sitä vähemmän haavoittuvaisia kaupunki ja sen tytäryhtiöt ovat korkotasojen noustessa. Paraisten kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2020 oli 51,8 % (50,8 %) ja konsernin 47,1 % (45,7 %), eli vuodesta 2019 on tapahtunut parannusta.

Velkaantuneisuusaste kertoo, kuinka suuri osa vuoden toimintatuloista tarvitaan kaikkien korollisten velkojen takaisin maksamiseen. Suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuonna 2020 kaupungin osalta 47,8 % (52,5 %) ja konsernin osalta 46,5 % (51,0 %). Kaupungin velkaantuneisuusasteen tulisi olla alle 50 %, mikä vuonna 2020 saavutettiin.

Kaupungilla oli lyhytaikaisia joukkovelkakirjalainoja 30 miljoonaa euroa eli saman verran kuin aikaisempina vuosina. Kokonaislainakanta oli 42 802 000 euroa eli 2 839 euroa asukasta kohden. Kaupungin kokonaislainakanta pieneni 2 157 000 eurolla vuodesta 2019. Konsernin kokonaislainasumma oli 51,2 miljoonaa euroa.

Kaupungin omavaraisuusasteen ja velkaantuneisuusasteen kehitys

VASTAAVA	Kaupunki		Konserni	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
1 000 €				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
	115 941	116 466	129 826	130 980
Aineettomat hyödykkeet	779	420	997	668
Aineettomat oikeudet	0	0	21	23
Muut pitkävaikutteiset menot	779	420	976	645
Aineelliset hyödykkeet	97 451	98 184	122 232	124 076
Maa- ja vesialueet	15 352	15 149	15 958	15 759
Rakennukset	48 845	49 348	68 679	69 300
Kiinteät rakenteet ja laitteet	32 341	31 313	32 421	31 401
Koneet ja kalusto	410	714	2 673	3 338
Muut aineelliset hyödykkeet	10	10	1 318	1 417
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	493	1 649	1 183	2 861
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	17 712	17 863	6 598	6 236
Osuusyhteisöosuudet			484	189
Osakkeet ja osuudet	17 668	17 819	6 028	5 961
Muut lainasaamiset	44	44	36	35
Muut saamiset	0	0	49	50
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	107	197	519	619
Valtion toimeksiannot	0	0	156	107
Muut toimeksiantojen varat	107	197	363	512
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 905	9 254	16 199	15 798
Vaihto-omaisuus	233	160	841	560
Aineet ja tarvikkeet	233	160	838	556
Valmiit tuotteet	0	0	3	4
Ennakkomaksut	0	0	0	0
Saamiset	5 000	6 094	8 357	9 747
Myyntisaamiset	2 939	2 884	4 430	4 571
Lainasaamiset	16	16	16	16
Muut saamiset	973	1 070	1 648	1 633
Siirtosaamiset	1 071	2 124	2 263	3 527
Rahoitusomaisuusarvopaperit	7	7	263	258
Osakkeet ja osuudet	7	7	7	7
Muut arvopaperi	0	0	256	251
Rahat ja pankkisaamiset	4 666	2 993	6 738	5 233
	125 953	125 917	146 544	147 396

VASTATTAVAA

1 000 €

	Kaupunki		Konserni	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA	64 529	63 162	68 411	66 774
Peruspääoma	57 598	57 598	57 598	57 598
Peruspääoma säätiöissä	0	0	2	2
Muut omat rahastot	124	124	274	300
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 664	10 812	9 094	14 346
Tilikauden yli-/alijäämä	1 142	-5 372	1 444	-5 471
VÄHEMMISTÖOSUUDET			440	443
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	717	759	0	0
Kertynyt poistoero	717	759	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	1 263	1 163	2 538	2 438
Pakolliset varaukset	1 263	1 163	2 538	2 438
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 778	1 744	2 198	2 177
Valtion toimeksiannot	0	0	156	107
Muut toimeksiantojen pääomat	1 778	1 744	2 042	2 070
VIERAS PÄÄOMA	57 666	59 089	72 957	75 565
Pitkäaikainen	10 250	12 475	17 035	21 295
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 131	12 341	16 805	21 013
Lainat julkisyhteisöiltä	14	28	27	73
Lainat muilta lainanantajilta	0	0	3	3
Saadut ennakot	7	8	52	8
Muut pitkäaikaiset velat	98	98	98	98
Laskennalliset verot			50	99
Lyhytaikainen	47 416	46 614	55 922	54 270
Joukkovelkakirjalainat	30 000	30 000	30 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 210	2 210	4 360	3 569
Lainat julkisyhteisöiltä	14	14	14	14
Lainat muilta lainanantajilta	433	366	0	0
Saadut ennakot	0	0	186	200
Ostovelat	5 753	5 666	7 654	7 629
Muut lyhytaikaiset velat	2 111	1 193	2 598	1 655
Siirtovelat	6 896	7 165	11 109	11 203
	125 953	125 917	146 544	147 396

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	51,8 %	50,8 %	47,1 %	45,7 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	47,8 %	52,5 %	46,5 %	51,0 %
Kertynyt ylijäämä (1000€)	6 807	5 440	10 538	8 875
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	451	359	699	1052
Lainakanta 31.12. (1000€)	42 802	44 959	51 210	54 672
Laina, €/asukas	2 839	2 967	3 397	3 609
Lainat ja vuokravastuut 31.12. (1000€)	43 910	46 059	58 533	61 242
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	2 912	3 040	3 882	4 042
Lainasaamiset 31.12. (1000€)	44	44	36 415	35 000
Asukasmäärä	15 077	15 151	15 077	15 151

Tunnuslukujen kaavat

Omavaraisuusaste %

$100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12.

Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta ja vuokravastuut 31.12.

Lainakanta + vuokravastuut

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

Jotta kaupungin rahoitus olisi pitkällä aikavälillä tasapainossa, vuosikatteen on oltava vähintään yhtä suuri kuin poistojen ja poistojen on oltava pitkällä aikavälillä yhtä suuria kuin investointien; tällöin tulot ovat riittäneet investointien rahoittamiseen eikä lisälainaa ole tarvittu.

Kaupungilla on tavoitteena, että nettoinvestointeja saataisiin rajoitettua ja että ne olisivat noin 5–5,5 miljoonan euron tasolla. Vuoden 2020 vuosikate oli 6 182 000 euroa ja nettoinvestoinnit olivat rahoitusosuuksien ja myyntitulojen jälkeen 4 131 876 euroa. Kaupungin lainanhoitokate oli 2,3.

Investointien tulo-rahoitusprosentti oli 123,5 % (-11,7 %). Kaupungin maksuvalmius riittää 14 päivän maksuihin (9 päivän maksuihin vuonna 2019). Pankkisaamisten määrä kasvoi 1 672 000 eurolla.

Taseeseen sisältyvien kassavarojen lisäksi kaupungilla on käytettävissään 1,5 miljoonan euron sekkiluottolimiitti.

Konsernin nettoinvestoinnit olivat 5,9 miljoonaa euroa (4,6 miljoonaa euroa) ja investointien tulo-rahoitusprosentti 131,9 % (33,6 %). Konsernin lainanhoitokate oli 1,84.

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

1 000 €

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	6 182	-418	8 811	1 794
Satunnaiset erät	-200	0	-200	0
Tilikauden verot			-90	-80
Tulorahoituksen korjauserät	339	-425	-30	-433
Investoinnit				
Käyttöomaisuuden investointimenoihin	-5 423	-4 266	-7 026	-6 071
Rahoitusosuudet investointimenoihin	416	694	469	729
Käyttöomaisuuden myyntitulot	636	693	644	762
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	1 950	-3 721	2 578	-3 299
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäykset	0	0	0	0
Antolainauksen vähennykset	0	0	97	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	152	502
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 224	-2 224	-4 351	-3 685
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	66	5 900	950	5 902
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	124	274	121	277
Vaihto-omaisuuden muutos	-72	4	-282	71
Lyhytaikaisten saamisten muutos	1 094	-1 130	1 390	-1 485
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	734	78	855	615
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-277	2 902	-1 066	2 197
Kassavarojen muutos	1 672	-820	1 511	-1 102
Kassavarat 31.12.	4 673	3 000	7 001	5 491
Kassavarat 01.01.	-3 000	-3 820	-5 490	-6 593
	1 672	-820	1 511	-1 102

Tunnusluvut

Investointien tulorahoitus %	123,5 %	-11,7 %	134,4 %	33,6 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	85,5 %	-7,2 %	81,5 %	19,9 %
Lainanhoito	2,30	0,13	1,84	0,59
Kassan riittävyys (pv)	14	9	16	13
Asukasmäärä	15 077	15 151	15 077	15 151

Tunnuslukujen kaavat

Investointien tulorahoitus%

100x Vuosikate / Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %

100xVuosikate / (Investointien omahankintameno+Antolainojen nettolisäys+Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

(Vuosikate+Korkokulut) / (Korkokulut+Lainanlyhennykset)

>1 lainakannan vähentäminen

=1 tulorahoitus riittää lainojen hoitoon

<1 joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälaina

Kassan riittävyys (pv)

365 pv x Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kokonaistulot ja -menot	Kaupunki	
	2020	2019
1 000 €		
Tulot		
Toiminta		
Toimintatuotot	16 822	16 945
Verotulot	68 710	67 047
Valtionosuudet	35 202	28 656
Korkotulot	1	1
Muut rahoitustuotot	138	147
Tulorahoituksen korjauserät		
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-313	-525
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	416	694
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	636	693
Rahoitus		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	66	5 900
Oman pääoman lisäykset	0	0
Kokonaistulot yhteensä	121 678	119 558
Menot	2020	2019
Toiminta		
Toimintakulut	113 855	112 389
Korkokulut	820	812
Muut rahoituskulut	15	14
Satunnaiset kulut	200	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
- pakollisten varausten muutos	-100	-100
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-551	0
Investoinnit		
Investointimenot	5 423	4 266
Rahoitus		
Antolainasaanusten lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 224	2 224
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0
Oman pääoman vähennykset	0	0
Kokonaismenot yhteensä	121 886	119 605

1.8. Riskit ja riskienhallinta

Kaupungin riskienhallintaa ohjaavat valtuuston 14.3.2017 hyväksymät ”Paraisten kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet”. Näiden perusteiden ja hallintosäännön määräysten lisäksi sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan pätevät seuraavat asiakirjat:

- kaupunginhallituksen antamat ohjeet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta
- konserniohje
- rahoituspolitiikka
- kaupungin valmiussuunnitelma.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla

- tunnistetaan ja kuvataan kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa Paraisten kaupunkikonserni tai jokin sen yksiköistä ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee huomattavia menetyksiä. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen toteutuminen, vaan myös se, että jokin mahdollisuus jää toteutumatta.

Toiminnalliset riskit

Hyvän riskienhallinnan lähtökohtana on riskien, niiden todennäköisyyksien ja vaikutusten kartoittaminen. Tämän analyysin perusteella riskit ja niiden hallinnan tarve priorisoidaan ja päätetään suojautumistoimenpiteet. Sen ollessa taloudellisesti aiheellista ja käytännössä mahdollista, riskit on katettava vakuutuksin, mutta esimerkiksi ulkoisiin uhkiin, yleiseen yhteiskuntakehitykseen tai kustannuskehitykseen liittyviä riskejä ei voida kattaa vakuutuksin. Tällaisia riskejä on hallittava toimintasuunnitelmien ja huolellisesti harkittujen prosessien ja ohjeiden avulla, kun niiden vaikutukset ovat merkittävät ja/tai riskin toteutumistodennäköisyys on suuri.

Kaupungin konserniohjeen uudistaminen on aloitettu ja saatetaan loppuun kevään 2021 aikana. Konserniohjeen uudistaminen tapahtuu yhteistyössä kaupungin konsernijohtoon ja kaupungin tytäryhteisöjen kanssa.

Työturvallisuuslain mukaan työnantajan tulee tuntea kaikki kaupungin toiminnassa työpaikoilla esiintyvät riskit. Kaikilla kaupungin työpaikoilla tehdään joka kolmas vuosi yleinen yhteinen riskiarviointi, mutta työsuojelun taholta korostetaan jatkuvan riskiarvioinnin merkitystä kaikilla työpaikoilla ja erityisesti silloin, kun henkilöstössä tapahtuu muutoksia tai työn luonne muuttuu. Arvioitavat riskialueet ovat ergonomia, psyykkiset ja sosiaaliset riskit, fysikaaliset, kemialliset ja biologiset riskit sekä tapaturmariskit. Jos riskejä havaitaan, työnantajalla on lain mukaan velvollisuus korjata ne mahdollisimman nopeasti käytettävissä olevin keinoin.

Tietotekniikka ja toimivat tietoliikenneyhteydet ja ohjelmistot ovat tärkeitä kaupungin kaikissa toiminnoissa, samaan aikaan kun korkeampi kompleksisuustaso yhdessä erilaisten yhteentoimivien IT-ohjelmien ja tietoturvan kanssa lisäävät kaupungin IKT-toimintojen toimivuuden haavoittuvuutta. IKT-yksikkö pyrkii pitämään tietoturvan ja tietoliikenneyhteydet kasvavia vaatimuksia vastaavalla tasolla. Yksiköt ottavat riskit huomioon järjestelmiä kehitettäessä ja uusia IT-laitteita hankittaessa.

Omaisuuksiriskit

Kaupungilla on suuri käyttöomaisuusmassa, jota käytetään toiminnassa. Tämä omaisuus on suurelta osin vakuutettu täydestä arvosta. Kaikkeen toimintaan liittyy vastuukysymyksiä, jotka voivat johtaa merkittäviin kustannuksiin. Kaupunki on kattanut riskin vastuuvakuutuksin. Henkilökunnan lakisääteisten vakuutusten lisäksi kaupunki on ottanut vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen, matkavakuutuksen ja vastuuvakuutuksen kaupunginhallitukselle. Myös kaupungin eri toiminnoissa vapaaehtoisina toimivat ovat tapaturmavakuutuksen piirissä. Vakuutusten hallinnointi ja valvonta hoidetaan yhdessä kaupungin vakuutusmeklarin kanssa, joka hoitaa myös kaikkien vapaaehtoisten vakuutusten säännölliset kilpailutukset. Kaupunki kilpailutti kaikki vakuutuksensa syksyllä 2018 ja tämän tuloksena kaupunki vaihtoi vakuutusyhtiötä 1.1.2019 alkaen. Hankinnan yhteydessä käsiteltiin kaupungin omaisuuteen liittyviä riskejä ja vakuutusturvaan tehtiin tarvittavat päivitykset.

Kaupunki omistaa vanhoja kiinteistöjä, mikä merkitsee korkeita kunnossapitokuluja. Kartoittamalla kiinteistömäärän kunnan ja eri toimintojen tarpeet voidaan tehdä priorisointeja sekä korjaushankkeiden että uusien investointien suhteen. Suuri osa kaupungin kiinteistömäärästä on laajojen korjausten tarpeessa. Koulukiinteistöjen kuntoon liittyvät ongelmat ovat johtaneet siihen, että kaupungin vuoden 2021 investointitalousarvion laadinnassa on tehty huomattavia priorisointeja ja sivistystoimissa tullaan tekemään poikkeuksellisen suuria investointipanostuksia tulevien kolmen vuoden aikana. Lisäksi on myös selvä tarve kehittää ja tarkoituksenmukaistaa sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjä palvelemaan nykypäivän vaatimuksia ja tarpeita vastaavaa toimintaa.

Toimintaympäristö

Ulkoihin olosuhteisiin liittyvillä riskeillä voi olla laajoja paikallisia vaikutuksia. Koronaepidemia on vaikuttanut merkittävästi kaupungin toimintaan vuonna 2020 ja siten myös kaupungin varautumiseen monilla eri toiminta-alueilla ja tasoilla.

Kaupunki vahvisti vuonna 2018 Paraisten kaupungin valmiussuunnitelman yleisen osan. Se on laadittu viranomaisten tuella kansallisen varautumissuunnitelman ja valtioneuvoston hyväksymän ”Yhteiskunnan turvallisuusstrategian 2010” mukaisesti. Kaupungissa on kartoitettu kaupungin avaintehtävät ja niiden vastuuosastot. Valmiussuunnitelmatyö jatkuu toimialoitain niin, että kutakin toimialaa koskevat riskit ja avaintehtävät käydään läpi. Koronaepidemian myötä myös kaupungin valmiussuunnitelmia on vuoden aikana päivitetty tarvittavilta osin.

Avaintehtävät	Vastuu
Vesi- ja jätevesihuolto	Tekniset tukipalvelut
Esiopetus	Sivistysosasto
Perusopetus	Sivistysosasto
Laitosten ja koulujen ruokahuolto	Tekniset tukipalvelut
Tiettyjen kiinteistöjen ylläpito ja sähköhuolto	Tekniset tukipalvelut
Ympäristöterveydenhuolto	Ympäristöosasto
Jätehuolto	Ympäristöosasto
Kunnan operatiivinen johto ja luottamustoiminnot	Johtoryhmä
Tiedotus ja viestintä	Elinkeinopalvelut
Palkkojen maksu aikarajojen sisällä	Henkilöstöpalvelut/talouspalvelut
Taloushallinto/maksutoiminnot aikarajojen sisällä	Talouspalvelut

Taloudelliset riskit

Kaupungin rahoituspolitiikka ohjaa kaupungin varainhoitoa määrittelemällä tavoitteet, vastuut ja valtuudet, antamalla rahoitukselle suuntaviivat ja kehykset, säätämällä riskinottoa ja selkeyttämällä rahoituksen riskinottovaltuuksia. Paraisten kaupungin tärkeimmät rahoitusriskit ja toimintasuunnitelmat ovat seuraavat:

Likviditeettiriski	Maksuvalmius ja jälleenrahoitusriski	Kuntatodistusohjelma usean pankin kanssa mahdollistaa joustavan lyhytaikaisen rahoituksen markkinakorkotasolla.
Luottoriski	Myyntisaatavat ja vastapuoliriski	Myyntisaatavat peritään tehokkaasti ulkopuolisen avun turvin. Vastapuoliriski katetaan säännönmukaisesti takauksin.
Markkinariski	Korkoriski ja rahoitustarjonta	Korkoriski on katettu korkosuojauksin. Kaupungin omavaraisuuden parantaminen helpottaa ulkoisen rahoituksen saamista.

Julkisen talouden riskit ovat lisääntyneet huomattavasti koronaepidemian myötä. Yleinen korkotaso on vuoden aikana ollut edelleen matala ja sen odotetaan pysyvän matalana vielä vuonna 2021. Kaikkein epävarmimpina korona-aikoina

keväällä 2021 syntyi tilanteita, joissa korkotaso saattoi vaihdella ja lyhytaikaisia lainoja myönnettiin vain hyvin lyhyeksi ajaksi. Tämän seurauksena kaupungilla oli tuona aikana haasteita maksuvalmiuden kanssa.

Korkotason nousun suunnitelmavuosina voidaan todeta olevan todennäköistä. Koska kaupungin velkaantuneisuusaste on korkea, korkoriski on merkittävä. Kaupungin suurpanostuksen, luovuuskeskuksen myötä kaupungin lainataakka tulee tulevien kolmen vuoden aikana kasvamaan erittäin korkealle tasolle. Korkoriskien minimoimiseksi kaupunki turvaa lainansa korkosuojauksella. Yhteenveto kaupungin korkosuojauksesta on tilinpäätöksen liitetiedossa 3.4.26.

Kaupungin rahoituspolitiikan periaatteet:

- Olemassa oleva lainakanta on suojattava vähintään 30 %:n ja enintään 90 %:n tasoon asti. Vuoden 2020 lopussa suojaustaso oli 80,6 %.
- Kaupungin on lainakannan suojaamiseksi hyväksyttävä ainoastaan lineaarisia, yksiselitteisiä ja konservatiivisia suojausinstrumentteja, joihin ei sisälly ennakoimattomia elementtejä. Tällaisia ovat esimerkiksi koronvaihtosopimukset, korkolattiat ja -katot, korko-optiot, optiolliset koronvaihtosopimukset (swaptiot), kynnykselliset koronvaihtosopimukset tai näiden yhdistelmät. Johdannaisten on oltava yleisluonteisia ja ne on voitava kilpailuttaa. Kaikki johdannaiset on kilpailutettava vähintään kolmessa luottolaitoksessa.
- Mahdolliset muussa valuutassa kuin euroissa otetut lainat on suojattava aktiivisesti niin, että suojaus eliminoi valuuttariskin. Kaupungin toimintaan ei sisälly valuuttariskiä.

Kaupungin myyntisaatavat on perittävä tehokkaasti luottotappioiden välttämiseksi. Perinnän ja muistutusten lähettämisen hoitaa Lowell.

Pitkäaikaisen taloudellisen riskin kaupungille muodostaa väestön ikääntymisestä ja asukasluvun pienenemisestä johtuva väestön huoltosuhteen muutos.

1.9. Lausunto sisäisestä valvonnasta (kaupunki ja konserni)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Paraisten kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 14.3.2017. Ohjeissa säädetään sisäisen valvonnan järjestämisvastuusta sekä sisäisen valvonnan ja tilivelvollisuuden tavoitteista.

Sisäisen valvonnan tavoitteena on lisätä todennäköisyyttä, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta ohjausta, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Osastopäälliköt ja yksikköpäälliköt vastaavat itse sitovien tavoitteidensa seurannasta sekä käyttökäteen että ei-numeeristen tavoitteiden osalta.

Osastojen ja muiden kokonaisuuksien tavoitteena on, että jos jokin yksikkö on vaarassa ylittää talousarvionsa, muiden yksiköiden on pyrittävä sopeuttamaan toimintaansa niin, että kokonaisuus pysyisi talousarviossa. Samaa tiukkaa politiikkaa kuin talousarvion laatimisen yhteydessä on sovellettu myös ylitysriskeihin, ja yksiköt ovat ryhtyneet toimenpiteisiin pysyäksään niille osoitettujen määrärahojen puitteissa.

Sitovia ei-numeerisia tavoitteita seurataan kolmannesvuosiraporteissa ja tilinpäätöksessä. Seuranta antaa kuvan tilanteesta ja mahdollistaa toimenpiteisiin ryhtymisen tarvittaessa.

Vuosi 2020 on ollut erittäin poikkeuksellinen sekä tulojen että menojen odotetun toteuman kannalta, koska koronaepidemia on vaikuttanut voimakkaasti kaupungin koko toimintaan. Koronaepidemian kehittymiseen liittyvä epävarmuus on aiheuttanut paljon epätietoisuutta koko organisaatiossa.

Koronaepidemian seurauksena syntyneet ennakoimattomat kustannukset on tunnistettu kaupungin sisällä. Kaikki vuoden aikana syntyneet ”koronakustannukset” on merkitty kaupungin talousjärjestelmiin erillisellä tunnistenumeraalla. Näitä kustannuksia on syntynyt esimerkiksi tehostetuista siivouspalveluista, saamatta jääneistä päivähoito- ja terveydenhuollon maksuista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kasvaneista tarve- ja henkilöstökuluista.

Vuoden aikana todettiin ylitysriskkejä useissa yksiköissä.

Talousspalveluille muodostui budjetoimattomia myyntitappioita kiinteistöllä Berghäll sijaitsevasta Peikkorinteen päiväkodista sekä Paraisten Vesi Oy:n selvitystilaan asettamisesta. Tämä johti talousspalvelujen talousarvion muuttamiseen, toimintakatetta nostettiin 485 246 eurolla yhteensä 1 280 026 euroon.

Kiinteistöjen ennakkoimattomista korjauksista aiheutui merkittävä ylitysriski ja vesihuoltolaitoksen osalta voitiin todeta tulojen vähentyvän. Kaupungin ja TKU-rakennuksen välinen Vapparintien liikekorttelin maankäyttösopimus on lainsäädännön mukaan otettava huomioon tulona käyttötalousarviossa eikä investointitalousarviossa, mitä ei ole tehty vuoden 2020 alkuperäisessä talousarviossa. Näiden asioiden seurauksena tekniset tukipalvelut anoi vuoden aikana 495 000 euroa lisämäärärahaa.

Suurimmat riskit olivat sosiaali- ja terveysosastolla. Syynä ylitysriskeihin olivat lähinnä palvelujen ostot, henkilöstökulut ja toimintatulojen puuttuminen. Ylitystä syntyi lähinnä perhepalveluissa ja terveydenhuollossa. Vanhustenhuollossa ylitystä voitiin todeta henkilöstökuluissa. Sosiaali- ja terveyslautakunta anoi siten 1 875 000 euroa lisämäärärahaa kattaakseen arvioidun ylityksen jakautuen seuraavasti: perhepalvelut 905 000 euroa, terveydenhuolto 840 000 euroa ja vanhustenhuolto 180 000 euroa. Sosiaalipalveluissa voitiin todeta, että myönnettyt määrärahat riittävät ja että talousarvio jopa alittuu noin 50 000 eurolla. Erikoissairaanhoidon talousarvion lähtökohtana olivat sairaanhoitopiirin suunnitelmat. Koronaepidemian vuoksi erikoissairaanhoidon ennustetussa toteumassa oli vuoden aikana suurta vaihtelua. Maan hallituksen sairaanhoitopiirille kohdentaman koronatukipaketin tuloksena jäsenkunnille ei vuoden aikana tullut enää lisäkustannuksia. Hyväksytyjen talousarviomuutosten jälkeen sosiaali- ja terveyslautakunnan vuoden 2020 toimintakate oli 59 465 230 euroa. Tämä toimintakate ylittyi vielä 321 642 eurolla terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon ylityksistä johtuen.

Konserni

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tehtävänä on vastata kuntakonsernin ohjauksesta ja operatiivisesta johtamisesta. Kaupunginjohtaja seuraa konserniohjauksen toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle.

Kaupungilla ja niillä konserniyhteisöillä, joissa kaupungilla on päättävä valta, on samat ulkopuoliset tilintarkastajat. Tarkastuslautakunnalla on kaupungin konserniohjeen nojalla oikeus saada tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä tytäryhteisöjen toiminnasta ja tilinpäätöksestä.

Jos tytäryhteisön tilintarkastaja ei puolla vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille, tytäryhteisön päättävässä toimielimessä toimiva kaupungin edustaja ei saa äänestää vastuuvapauden myöntämisen puolesta ennen kuin tarkastuslautakunta on käsitellyt asiaa ja päättänyt esittää vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Kaupungilla on edustajat konserniyhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa, jotka ohjaavat kunkin yhtiön toimintaa ja taloutta ja ovat niistä vastuussa. Kaupungin tavoitteet tytäryhtiöille ja -yhteisöille sisältyvät kaupungin talousarvioon ja näiden seuranta sisältyy kaupungin tilinpäätösaineistoon. Kaupungin voimassa oleva konserniohje on vanhentunut ja uudistamisen tarpeessa. Konserniohjeen muokkaamisen yhteydessä konserniohjausta tullaan vahvistamaan kuntalain määräysten mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 22.9.2020 kaupungin investointitalousarvion muutoksen, jonka perusteena oli 200 000 euron määrärahan myöntäminen 200 uuden osakkeen (nimellisarvo 1 000 euroa/osake) hankintaan Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy:stä. Samassa kokouksessa kaupunginvaltuusto myönsi Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy:lle omavelkaisen takauksen enintään 300 000 euron pankkilainalle, jotta yhtiö voi merkitä yhden tai enintään kahden huoneiston osakkeet uudesta Nauvon kunta-alueelle suunnitteilla olevasta rivitalosta. Takausta on enintään 80 % lainan määrästä ja se on voimassa enintään 10 vuotta.

1.10. Ympäristö ja kestävyys

Saaristo, meren läheisyys ja merellisyys ovat elementtejä, joita Parainen haluaa korostaa markkinoinnissaan vetovoimatekijöinä uusille asukkaille, vapaa-ajanasukkailla ja myös satunnaisille kävijöille. Luonnon ja ympäristön merkitys saaristokaupungin imagolle ja vetovoimaisuudelle on suuri.

Suuri osa Saaristomerta ja ennen kaikkea Paraisten kaupungin saaristoa on vuodesta 1994 lukien kuulunut Unescon maailmanlaajuiseen biosfäärialueiden verkostoon. Biosfäärialue pyrkii parantamaan ihmisen ja luonnon välistä vuorovaikutusta. Luodakseen kestävä yhteiskuntakehitystä biosfäärialue etsii Unescon toimeksiannosta paikallisia ratkaisuja globaaleihin haasteisiin.

Kalakamut-konsepti on Paraisten kaupungin varhaiskasvatuksen ja Saaristomeren biosfäärialueen panostus, jolla halutaan herättää kaikkein nuorimpien eli varhaiskasvatuksessa olevien lasten kiinnostus luontoa ja ympäristöasioita kohtaan. Biosfäärialueen kanssa tehtävästä yhteistyöstä voidaan mainita myös erittäin suosittu Saaristokeskus Korpoströmin Junnulabra, jossa lapset ja uteliaat aikuiset saavat muutaman tunnin ajan olla meribiologeja. Junnulabrassa tuodaan esiin saariston kulttuuria ja luontoa yhdistämällä tiedettä ja taidetta.

Kaikki Paraisten kaupungin alueella tehdyt maankäyttösopimukset on laadittu olemassa olevan infran yhteyteen kestävämmän kehityksen välttämiseksi. Konkreettisenä esimerkkinä voidaan mainita käynnissä oleva Paraisten keskustan yleiskaavatyö, jonka vahvana tavoitteena on kestävyys.

Kaupunki hankkii maa-alueita jo käytössä olevien alueiden yhteydestä, mikä tarjoaa kaavoitukselle edellytykset asemakaavoittaa alueita olemassa olevaa kunnallistekniikkaa hyödyntäen ja niin, että kaupungin virkistys- ja lähimetsäalueita voidaan laajentaa ja muodostaa niistä kokonaisuuksia.

Erilaisten energiaratkaisujen valinta rakentamisessa on tärkeä elementti. Rakentajia ohjattaessa kestävyys otetaan puheeksi esimerkiksi rakennusmateriaaleja, rakenteita ja rakentamisen laajuutta pohdittaessa.

Kiinteistönhuollossa mitataan ja seurataan kiinteistöjen käyttöastetta, kuntoa ja energiansäästöä. Yhtenä tavoitteena on käyttöasteeltaan tehokkaat tilat, joissa on terveellistä ja viihtyisää oleskella ja työskennellä. Yksittäisten kiinteistöjen vaihtoehtoisia uusiutuvia energialähteitä ovat ensisijaisesti maalämpö ja aurinkoenergia.

Niissä kaupungin yksiköissä, joissa ruokapalvelu toimii, mitataan ja seurataan ruoan laatua ja ruokahävikkiä. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä vähentää hävikkiä.

Kaupungilla on tavoitteena kaikkien vanhojen elohopeavalaisinten saneeraus ja vaihto kolmen vuoden kuluessa kunnossapitotarpeen ja energiankulutuksen vähentämiseksi.

Vesihuoltolaitos pyrkii jatkuvasti vähentämään talousvesivuotoja ja parantamaan jätevedenpuhdistamojen puhdistustulosta vähentämällä pintavesivuotoja viemäriverkostoihin. Paremmiin toimivat puhdistamot myötävaikuttavat vesistöjen puhtauteen.

Palo- ja pelastustoiminnassa painotetaan voimakkaasti sitä, että on tärkeää ylläpitää valmiutta öljyntorjuntaan ja muun avun antamiseen tapaturmien sattuessa herkässä merellisessä ympäristössä.

Kestävä ja vastuullinen matkailu ovat tärkeä osa matkailun kehittämistyötä saaristossa. Matkailua kehitetään kestävästi huomioiden saariston luonto, sesonkiluonteisuus, toimintaympäristö sekä matkailijoiden tarpeet ja toiveet.

Kestävää matkailua on kehitetty mm.

- järjestämällä koulutuksia matkailutoimijoille kestävästä ja vastuullisesta matkailusta Coastal Bootcamp -hankkeen toimesta
- tekemällä yhteistyötä aktiivisesti alueen kestävä matkailua tukevien hankkeiden kanssa, mm. Vihreät matkakaketjut, Archipelago Access ja Finnish Archipelago 2025. Olemme mukana myös Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelman alkuvaiheessa yhdessä alueen muiden kuntien kanssa.
- Turunmaan syksy -hankkeen avulla tavoiteltiin syyskesäkauden pidennämistä, jolla matkailijavirtaa saataisiin tasaisemmin saaristoon

Paraisten kaupunki osallistuu useisiin eri hankkeeseen, joiden painopisteenä on ympäristö ja kestävyys. Edellä mainittujen lisäksi voidaan mainita myös Biosfääriakatemia, Kalakamujen tutkimusmatka saaristoon - ympäristöseikkailu, Stigar – ett hållbart lärande ja Paraisten helmet.

Paraisten kaupungin kokonaan omistaman tytäryhtiön Paraisten Kaukolämpö Oy:n energiantuotanto oli 98,9-prosenttisesti hiilineutraalia (hakkeeseen ja prosessilämpöön perustuvaa) vuonna 2020. Yhtiö tukee kaupungin strategiaa tavoittelemalla hiilidioksidipäästöjen vähentämistä.

Vuonna 2020 vain 1,1 % kokonaislämmöntuotannosta tuotettiin kevyellä polttoöljyllä. Yhtiön CO₂-päästöt olivat 6,8 grammaa tuotettua MWh:a kohti. (Suomen kaukolämpöteollisuuden keskiarvo on noin 130 grammaa CO₂/MWh ja Lounais-Suomessa CO₂-päästöt ovat suuruusluokkaa 5–40 grammaa/MWh.)

Ympäristöviranomaiset tarkastavat säännöllisesti yhtiön kaikki lämpökeskukset ja valvovat niiden toimintaa. Yhtiö pyrkii jatkuvasti vähentämään ympäristökuormitustaan. Tällä hetkellä lämmöntuotantoon etsitään uusia teknisiä ratkaisuja, jotta CO₂ -päästöt saadaan 2020-luvun aikana 0 grammaan/MWh ja fossiilisten polttoaineiden käyttö varsinaisessa lämmöntuotannossa voidaan lopettaa kokonaan. Arvioitavat uudet ratkaisumallit pohjautuvat muuhun kuin palamiseen perustuviin teknisiin ratkaisuihin. Vaihtoehtoista voidaan mainita jäteveden lämmön talteenotto lämpöpumpulla Norrbyn puhdistamolla ja erityyppiset lämpövarastot.

1.11. Näkymät

Kaupungin toimintakulujen kehitys on ollut haasteellista usean vuoden ajan, eivätkä kaupungin verotulot ja valtionosuudet ole kasvaneet samassa suhteessa. Kaupungin merkittävistä negatiivisista tuloksista vuonna 2018 (-1,9 miljoonaa euroa) ja vuonna 2019 (-5,4 miljoonaa euroa) on aiheutunut suuri paine sopeuttaa kaupungin toiminta tasolle, jolla tulot kattavat toimintakulut. Työtä kaupungin talouden tasapainottamisohjelman parissa jatketaan vuonna 2021 ja ohjelmaa uudistetaan keväällä 2021.

Koska kaupungin suurin yksittäinen tulonlähde ovat tuloverot ja asukkaiden työllisyystilanne vaikuttaa niihin merkittävästi, kaupungin tuloverojen kertymiseen vuonna 2021 liittyy suuria epävarmuustekijöitä. Alkuvuonna 2021 koko maan työllisyyden kehitys ei ole jatkunut niin myönteisenä kuin oli toivottu. Paraisilla työttömyysaste oli 7,8 % tammikuussa 2021.

Luovuuskeskuksen toteuttaminen ja hankkeen pysyminen hyväksytyissä talousarvion kehyksissä on äärimmäisen tärkeää kaupungin tulevien vuosien taloudelle. Uusien alueellisten hyvinvointialueiden toteuttamisesta vallitsee vielä epävarmuus ja arviot lopullisista seurauksista kaupungille vaihtelevat suuresti.

Koronaepidemian aiheuttama epävarmuus jatkuu valtakunnallisesti ja globaalisti koko vuoden 2021 ajan. Rahoitusmarkkinoilla on pitkään ollut historiallisen matalat korot eikä radikaaleja koronnostoja ole ennustettu. Odotuksena on, että korot pysyvät matalina vielä jonkin aikaa, mutta pieniä koronnostoja odotetaan kuitenkin tapahtuvan lähiaikoina. Inflaation odotetaan saavuttavan normaalimman tason tulevina vuosina. Helmikuussa 2021 inflaatio oli +0,9 %.

Vuonna 2021 on useita taloudellisia riskitekijöitä, jotka tulevat vaikuttamaan suoraan tai välillisesti julkiseen talouteen. Suurimpina riskitekijöinä voidaan mainita koronarokotusten etenemisvauhti, koronamutaation leviäminen, viennin kehitys ja Yhdysvaltojen talouden kehitys.

Suomen talouden ennuste maaliskuu 2021
Määrän muutos %

		2020	E 2021	E 2022
Tarjonta	BKT	-2,9	2,3	3,0
	Tuonti	-6,6	5,0	3,5
	Yksityinen kulutus	-4,9	3,0	3,5
Kysyntä	Julkinen kulutus	0,3	2,0	0,5
	Investoinnit	-2,8	-1,5	4,0
	Vienti	-6,3	6,5	4,0
Muut	Työttömyysaste	7,8	8,2	7,8
	Kuluttajahintainflaatio	0,3	1,5	1,7

Lähde: Kuntarahoitus ja Tilastokeskus 9.3.2021

1.12. Tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamisesta.

Paraisten kaupungin tilikauden tulos osoittaa 1 100 815,80 euroa plussaa.

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että poistoeroa vähennetään 41 679,59 euroa ja että tilikauden 1 142 495,39 euron ylijäämä siirretään edellisten tilikausien ylijäämään. Tuloslaskelmaan kirjattu 275 281,52 euron myyntitappio Paraisten Vesi Oy:n selvitystilaan asettamisesta kirjataan vuonna 2021 peruspääomaan ja se kasvattaa kumulatiivista ylijäämää vastaavalla määrällä.

2. Talousarvion toteutuminen (kaupunki ja konserni)

2.1. Yhteenveto

Vuodelle 2020 budjetoitu alkuperäinen toimintakate oli 93 396 000 euroa. Vuoden aikana tehtiin talousarviomuutoksia, joiden jälkeen budjetoitu toimintakate oli 97 858 000 euroa. Toteutunut toimintakate oli 97 033 000 euroa, kun se vuonna 2019 oli 95 444 000 euroa. Toimintakate kasvoi siis 1 589 000 euroa eli 1,6 %.

Koko organisaatio	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	10 776 044	8 148 583	-241 578	7 907 005	8 253 096	104,4
Maksutuotot	6 467 402	6 840 508	24 375	6 864 883	6 540 333	95,3
Tuet ja avustukset	1 871 096	1 227 979	0	1 227 979	1 780 829	145,0
Muut toimintatuotot	15 231 772	14 881 245	46 564	14 927 809	15 091 274	101,1
Toimintatuotot	34 346 314	31 098 315	-170 639	30 927 676	31 665 532	102,4
Henkilöstökulut	-50 192 959	-50 316 144	-159 032	-50 475 176	-51 011 404	101,1
Palvelujen ostot	-57 062 358	-53 374 391	-1 565 894	-54 940 285	-54 274 214	98,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 035 901	-5 785 743	-296 265	-6 082 008	-5 944 329	97,7
Avustukset	-2 992 858	-2 982 575	-44 000	-3 026 575	-3 057 554	101,0
Muut toimintakulut	-13 506 080	-13 642 417	-619 416	-14 261 833	-14 410 869	101,0
Toimintakulut	-129 790 157	-126 101 270	-2 684 607	-128 785 877	-128 698 371	99,9
Toimintakate	-95 443 843	-95 002 955	-2 855 246	-97 858 201	-97 032 839	99,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 996 557	-4 900 000	0	-4 900 000	-4 880 952	99,6
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	
Nettokulut yhteensä	-100 440 400	-99 902 955	-2 855 246	-102 758 201	-101 913 791	99,2

Sekä vastualueet itse että talouspalvelut seuraavat vuoden mittaan talousarvion määrärahojen käyttöä ja mahdollisia ylityksiä. Talousarvion määrärahojen ollessa niukat odottamattomat tapahtumat voivat johtaa ja usein johtavatkin ylitysriskihin. Myös koronaepidemiasta on aiheutunut ennakoimatonta kustannuskehitystä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Koronaepidemia on kuitenkin vaikuttanut myös muihin kaupungin yksiköihin esimerkiksi puuttumaan jääneiden toimintatulojen kautta.

Kaupunginvaltuuston vuoden aikana hyväksymät talousarviomuutokset

Päätös	Osasto	Määrä
Valt. § 102	Talouspalvelut	485 246
Valt. § 103	Sosiaali- ja terveysosasto	1 875 000
Valt. § 104	Tekniset tukipalvelut	495 000
		2 855 246

Talouspalvelujen lisämäärärahat muodostuvat Peikkorinteen päiväkodin myynnistä ja Paraisten Vesi Oy:n selvitystilaan asettamisesta aiheutuneista myyntitappioista.

Sosiaali- ja terveysosaston lisämäärärahat muodostuvat lähinnä perhepalvelujen palvelujen ostoista, vanhustenhuollon henkilöstökulujen kasvusta ja terveydenhuollon palvelujen ja tarvikkeiden ostoista aiheutuneiden kustannusten kasvusta.

Teknisten tukipalvelujen lisämäärärahat muodostuvat lähinnä kiinteistöjen kunnossapito- ja korjaustöiden tarpeesta. Erikoissairaanhoidon toteuma oli 331 767 euroa suurempi kuin vuodelle 2020 budjetoitu määräraha.

2.2. Konsernitavoitteet ja niiden seuranta

Kaupunginvaltuusto on 27.4.2010 hyväksynyt konserniohjeen, jonka mukaan kaupunki ohjaa tytäryhteisöjään ja sääntelee kuntakonsernin sisäistä yhteistyötä. Konserniohjeessa on esitetty konserniyhteisöjen velvollisuudet, ja ohje on annettu tiedoksi tytäryhteisöjen päättävissä elimissä istuville kaupungin edustajille. Konsernitavoitteet kaupunginvaltuusto on hyväksynyt talousarviossa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymät yleiset konsernitavoitteet

1. Tytäryhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.

Tytäryhteisöjen toiminta tukee lähinnä asumiseen liittyviä kunnan strategisia tavoitteita: vuokra-asunnot, lämmöntuotanto ja vapaa-ajantoiminta Paraisten kunnanosassa.

2. Kaupungin konserniohjeet otetaan kaikilta osin huomioon tytäryhteisöjen toiminnassa ja kaupungin toteuttamassa yhtiöiden ohjauksessa ja lisäksi varmistetaan, että ohjeet ovat tytäryhtiöiden ja niiden johdon käytettävissä.

Konserniohje on annettu tiedoksi kaikille tytäryhteisöille ja yhtiöiden päättävissä elimissä istuville kaupungin edustajille.

3. Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät toimivat taloudellisesti itsensä kannattavasti ja niiden tulee Paraisten kaupungin tavoin tehostaa toimintaansa jatkuvasti.

Ks. tämän luvun lopussa oleva konserniyhteisötaulukko.

4. Paraisten kaupunki määrittelee ammattimaisuuden ja toimialaosaamisen kriteerit valittaessa kaupungin edustajia tytäryhtiöihin ja valittavien edustajien tulee täyttää nämä vaatimukset.

Vuoden aikana yhtiöiden hallituksiin on valittu uudelleen vanhoja jäseniä ja myös uusia edustajia. Pyrkimyksenä on, että hallituksissa on tasapainoinen sukupuolijakauma. On tärkeää, että valittavilla on tarvittavat taidot ja osaaminen tytäryhteisön toiminnan arvioimiseksi suhteessa kaupungin asettamiin ja hyväksymiin tavoitteisiin ja strategioihin. Liiketoimintaa harjoittavien yhtiöiden hallitusten jäseniltä edellytetään lisäksi talouden ja toimialan tuntemusta.

5. Tytäryhteisöt pyrkivät minimoimaan lainarahoituksen, ja kaupungin talouspalveluja konsultoidaan ryhdyttäessä mahdollisiin operaatioihin ulkoisen rahoituksen saamiseksi.

Ks. lainarahoituksen kehitys ja kaupungin takaukset yhtiöiden vastuusitoumuksiin tämän luvun lopussa olevasta konserniyhteisötaulukosta.

6. Kuntakonsernin tavoitteena on, että omavaraisuusaste on yli 50 % ja velkaantuneisuusaste alle 50 %.

Kaupunkikonsernin omavaraisuusaste parani ja oli 47,1 % (45,7 %). Myös suhteellinen velkaantuneisuusaste parani ja laski 46,5 %:iin (51,0 %). Useimpien kaupungin tytäryhtiöiden omavaraisuusaste täyttää tavoitteen, mutta suurten kuntayhtymien alhainen omavaraisuusaste vaikuttaa negatiivisesti koko kaupunkikonsernin omavaraisuusasteeseen.

7. Konserniohjeet päivitetään niin, että niissä otetaan huomioon kuntalain muutokset ja tarve pitää tytäryhtiöiden ja kaupungin taloudet läpinäkyvästi erillään toisistaan siitä huolimatta, että yhteistyötä samalla kehitetään.

Uuden konserniohjeen laatiminen Paraisten kaupungille on aloitettu syksyllä 2020 yhteistyössä kaupungin tytäryhteisöjen ja kaupungin konsernijohtoon kanssa. Tavoitteena on, että kaupunginvaltuusto voi hyväksyä konserniohjeen keväällä 2021.

Konserniyhteisöjen erityiset tavoitteet vuonna 2020

• Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy -konserni

- Hallinnoitavien huoneistojen käyttöaste vuoden aikana on vähintään 90 %.
Toteuma: 93,98 %
- Konsernin tavoitteena on turvata riittävä vuokra-asuntotarjonta kaikissa kunnanosissa.
Toteuma: Tarjonta ja tarve ovat pääasiassa vastanneet toisiaan.
- Kaikkien tytäryhtiöiden juokseva taloudenpito on kestävä.
Toteuma: Fastighets Ab Brinkhaga sai vuoden aikana 120 000 euron suuruisen osakepääoman korotuksen rakennustensa peruskorjaukseen.
- Emoyhtiö toimii sisäisenä tukijana, mikäli tytäryhtiöillä on lyhytaikaisia rahoitusongelmia.
Toteuma: Erityisen lyhytaikaisia rahoitusongelmia ei ole. Emoyhtiö pyrkii auttamaan tytäryhtiöitään ja investoimaan niihin pitkäjänteisesti.
- Konsernirakennetta yksinkertaistetaan mahdollisuuksien mukaan (fuusio).
Toteuma: Ei ole ollut mahdollinen.

• Paraisten Vesi Oy

- Yhtiö tullaan lakkauttamaan vuoden aikana.
Toteuma: Yhtiö on lakkautettu vuonna 2020.
- Altaan vedenpinnan tason ohjausta yksinkertaistetaan ja kustannustehostetaan.
Toteuma: -

• Paraisten Kaukolämpö Oy

- Osinkoa jaetaan mahdollisuuksien mukaan – huomioiden kunnan investointi yhtiöön, yhtiön investointisuunnitelmat ja osakeyhtiölain määräykset.
Toteuma: Konsernille jaetaan osinkoa 50 000 euroa.
- Yhtiön roolia aurinkopaneelien avulla toteutettavassa energiahuollossa kehitetään.
Toteuma: Investointipäätöstä ei ole tehty, koska aurinkopaneeleilla ei voida saavuttaa riittävää kannattavuutta energiahuollossa. Yhtiö etsii muita ratkaisuja tulevaa energiahuoltoa varten.
- Kaukolämpöyhtiön hakkeen huoltovarmuutta parannetaan.
Toteuma: Metsä ja Energia Hemmilä Group on perustanut haketerminaalin Lehtiniemen teollisuusalueelle Paraisten Kaukolämpö Oy:n biolämpökeskuksen viereen. Tämä on parantanut merkittävästi yhtiön hakkeen huoltovarmuutta.

Yhtiö on lisäksi tehnyt uuden sopimuksen haketoimituksista Metsä ja Energia Hemmilä Groupin kanssa. Sopimus on voimassa 30.9.2024 asti ja sisältää kahden vuoden option 30.9.2026 asti.

- **Paraisten Urheilu- ja Nuorisotalo Oy**

- Yhtiön tavoitteena on kiinteistön monipuolinen käyttö, korkea käyttöaste ja tehokas kunnossapito.

Toteuma: Liikuntahallin, kulttuurisalin, nuorisotalon ja kuntosalin käyttöaste on ollut edelleen korkea. Koronapandemiasta aiheutuneet rajoitukset ovat vuoden aikana vaikuttaneet toimintaan ja tiloihin.

Tytärtyhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden kehitys ja taloudellinen asema 31.12.

(1 000 €)

Tytärtyhtiö	Omistussuus		Tulos		Lainakanta		Yhtiön oma-varaisuus 2019	Investoinnit 2019	Kaupungin takaukset 2019
	Suora %	Konserni %	2019	2018	2019	2018			
Paraisten Kaukolämpö Oy	100,0	100,0	358,9	318,8	281,5	656,9	86,2 %	119,2	281,5
Paraisten Urheilu- ja Nuorisotalo Oy	84,7	84,7	-27,8	-28,0	50,0	50,0	95,9 %	51,5	0,0
Länsi-Turunmaan Vuokratalot Oy	100,0	100,0	17,2	-29,4	977,9	1 026,8	77,4 %	163,0	782,3
FAB Brinkhaga	0,0	91,7	0,0	0,0	765,9	807,0	47,5 %	108,5	194,5
BAB Nagu Millennium	0,0	66,6	-7,6	-2,5	38,4	63,0	94,2 %	0,0	38,4
BAB Korpo Verknäs	0,0	100,0	0,0	0,0	22,2	45,3	72,6 %	0,0	13,3
BAB Houtskärs Strandbrink	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	99,7 %	0,0	0,0
Paraisten Vesi Oy	0,0	0,0	0,0	-57,7	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0
Osakkuusyhtiöt ja -yhtymät (päättäväältä 20-50%)									
Ab Paris Oy	35,1	35,1	-15,7	-17,4	162,1	186,5	51,4 %	1,6	150,5

Kuntayhtymien ja muiden osaomistettujen yhtymien vaikutus kunnan 2019 konsernitilinpäätökseen

(1 000 €)

Kuntayhtymä	Osuus %	Toiminta-kate	Kauden tulos	Lainakanta	Omavaraisuusaste
Varsinas-Suomen Sairaanhoidopiiri	3,61	1 546,5	50,6	5 299,9	35,4 %
Kärkulan kuntayhtymä	4,15	-33,5	-100,0	1 252,2	17,0 %
V-S Erityishuoltopiiri	0,91	9,1	-1,8	161,6	21,3 %
V-S liitto	3,47	21,3	21,0	0,0	17,1 %
Peimarin koulutuskuntayhtymä	4,89	51,8	18,8	0,0	91,0 %

2.3. Käyttötalouden toteutuminen ja talouden toteuma

Vaalit

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Petra Öhman, valmistelusihteeri

Vaalit	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	52 741	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	52 741	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-51 632	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-13 848	0	0	0	-255	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 212	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-10	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-66 702	0	0	0	-255	0,0
Toimintakate	-13 962	0	0	0	-255	0,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-13 962	0	0	0	-255	0,0

Tilintarkastus

Tarkastuslautakunta

Carita Henriksson, puheenjohtaja

Tilintarkastus	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-11 638	0	0	0	-9 265	0,0
Palvelujen ostot	-34 835	-41 400	0	-41 400	-43 967	106,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-11	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-46 484	-41 400	0	-41 400	-53 232	128,6
Toimintakate	-46 484	-41 400	0	-41 400	-53 232	128,6
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-46 484	-41 400	0	-41 400	-53 232	128,6

Toiminta 2020

Ammattitilintarkastajat ovat suorittaneet kaupungin hallinnon ja talouden (vuoden 2019 tilinpäätöksen) tarkastuksen. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat arvioineet kaupunginvaltuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutumista. Tarkastuskustannukset ovat nykyisen tilintarkastushankinnan mukaiset. Toimintavuoden 2020 tarkastus on aloitettu.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Tarkastuslautakunnan arviointikertomusta käytetään hyväksi kaupungin johtamis- ja arviointijärjestelmissä ja arviointityöstä on hyötyä organisaatiolle.	Raportointi (arviointikertomus) ja siitä seuraavat toimenpiteet	Raportointi tuo lisäarvoa hallinnolle.	Arviointikertomus ja tilintarkastuskertomus on toimitettu. Kaupunginhallituksen antamien vastineiden perusteella voidaan todeta, että arviointikertomusta käytetään toiminnan kehittämiseen.
Valtakunnallisen arviointisuosituksen soveltaminen tarkastuslautakunnan työssä	Suosituksen soveltaminen	Suositusta käytetään arvioinnin apuvälineenä.	Suositusta on noudatettu tarkastuslautakunnan työssä.

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kustannus/asukas, €	2,85	2,67	3,07	2,72	3,53
Tarkastuspäivien lukumäärä	42	44,65	44,5	40	42

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut (Vesihuoltolaitoksen mukaan lukien)	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	8 992 542	6 593 285	-271 578	6 321 707	6 377 499	100,9
Maksutuotot	67	0	302 281	302 281	416 880	137,9
Tuet ja avustukset	745 541	264 926	0	264 926	767 917	289,9
Muut toimintatuotot	14 032 789	13 670 761	46 564	13 717 325	13 913 325	101,4
Toimintatuotot	23 770 939	20 528 972	77 267	20 606 239	21 475 620	104,2
Henkilöstökulut	-6 312 688	-6 435 837	-62 837	-6 498 674	-6 801 024	104,7
Palvelujen ostot	-11 916 199	-8 724 504	-263 195	-8 987 699	-9 151 348	101,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 420 225	-3 118 546	-120 265	-3 238 811	-3 246 303	100,2
Avustukset	-276 792	-248 480	0	-248 480	-229 894	92,5
Muut toimintakulut	-2 028 409	-2 075 306	-611 216	-2 686 522	-2 616 012	97,4
Toimintakulut	-23 954 313	-20 602 673	-1 057 513	-21 660 186	-22 044 581	101,8
Toimintakate	-183 374	-73 701	-980 246	-1 053 947	-568 961	54,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 237 197	-3 202 546	0	-3 202 546	-3 166 714	98,9
Laskennalliset erät	-5 777 053	-5 812 909	0	-5 812 909	-5 822 675	100,2
Nettokulut yhteensä	-9 197 625	-9 089 156	-980 246	-10 069 402	-9 558 350	94,9

Konsernipalvelut (Ilman vesihuoltolaitosta)	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	5 871 398	3 199 285	-8 124	3 191 161	3 279 577	102,8
Maksutuotot	0	0	302 281	302 281	416 880	137,9
Tuet ja avustukset	743 741	264 926	0	264 926	767 917	289,9
Muut toimintatuotot	12 985 707	12 608 761	46 564	12 655 325	12 770 395	100,9
Toimintatuotot	19 600 846	16 072 972	340 721	16 413 693	17 234 769	105,0
Henkilöstökulut	-5 571 142	-5 573 194	-62 837	-5 636 031	-5 967 064	105,9
Palvelujen ostot	-11 205 887	-8 006 789	-263 195	-8 269 984	-8 520 354	103,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 873 327	-2 541 446	-120 265	-2 661 711	-2 669 011	100,3
Avustukset	-276 792	-248 480	0	-248 480	-229 894	92,5
Muut toimintakulut	-1 351 231	-1 379 954	-611 216	-1 991 170	-1 941 611	97,5
Toimintakulut	-21 278 380	-17 749 863	-1 057 513	-18 807 376	-19 327 934	102,8
Toimintakate	-1 677 533	-1 676 891	-716 792	-2 393 683	-2 093 165	87,4
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 035 871	-2 071 646	0	-2 071 646	-2 113 365	102,0
Laskennalliset erät	-5 783 000	-5 818 856	0	-5 818 856	-5 828 622	100,2
Nettokulut yhteensä	-9 496 405	-9 567 393	-716 792	-10 284 185	-10 035 153	97,6

Keskushallinto

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

Monica Avellan, kaupunginlakimies

Keskushallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	7 289	7 430	0	7 430	5 864	78,9
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	9 940	2 300	0	2 300	1 660	72,2
Toimintatuotot	17 229	9 730	0	9 730	7 524	77,3
Henkilöstökulut	-765 232	-763 672	0	-763 672	-781 435	102,3
Palvelujen ostot	-398 390	-354 663	0	-354 663	-368 049	103,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 693	-8 484	0	-8 484	-8 239	97,1
Avustukset	-53 058	-26 000	0	-26 000	-31 576	121,4
Muut toimintakulut	-97 475	-109 933	0	-109 933	-100 410	91,3
Toimintakulut	-1 333 847	-1 262 752	0	-1 262 752	-1 289 709	102,1
Toimintakate	-1 316 618	-1 253 022	0	-1 253 022	-1 282 185	102,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 072	-7 072	0	-7 072	-7 072	100,0
Laskennalliset erät	56 496	56 976	0	56 976	56 976	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 267 194	-1 203 118	0	-1 203 118	-1 232 281	102,4

Toiminta 2020

Vuosi 2020 on tuonut kokonaan uusia toimintatapoja luottamuselinten kokousten toteuttamiseen sekä henkilöstön ja toimintayksiköiden väliseen vuorovaikutukseen. Digikokouksia on käytetty toimintamuotona niin kaupunginvaltuuston julkisissa kokouksissa kuin hallinnon toimialan sisäisissä kokouksissa. On myönteistä huomata, että Teams ja verkkoyhteydet ovat toimineet niin hyvin.

Talouden toteuma osoittaa ylitystä, mikä johtuu osittain useista yli kolme tuntia kestäneistä luottamuselinten kokouksista, joiden myötä kokouskulut ovat muodostuneet budjetoitua suuremmiksi. Suhteessa talousarvioon on pidetty myös muutamia ylimääräisiä kokouksia.

Talousarviossa ei ole otettu huomioon Skanssin ja Ohjaamon kuvaviestintää varten hankittujen kokouslaitteistojen leasingmaksuja. Kopiointikeskuksen ja hallintopalvelujen kopiokoneiden leasingvuokra vuodelta 2019 on jostain syystä laskutettu vasta vuonna 2020. Leasingmaksuihin on talousarviossa varattu 4 000 euroa, kun taas laskutettu määrä on noin 20 000 euroa.

Kaupunki on myös osallistunut hankkeisiin ja maksanut asiantuntijapalveluista, joita ei ole otettu huomioon talousarviota laadittaessa, noin 15 000 euron arvosta. Myös kiinteistöveroon liittyviä avustuksia on maksettu enemmän. Tulopuolella voidaan todeta, että myyntituotot ovat olleet hyvin vaatimattomalla tasolla sekä myytyjen kopioiden että kaupungintalon tilojen vuokrauksen osalta. Keskushallinto on jo aikaisemmin kehittänyt erilaisten yllättävien tilanteiden varalle henkilöstökaavion, jossa jokaisella hallinnon toimialaan kuuluvalla on varahenkilö. Tämä koskee siis sekä hallintopalveluja että IKT-palveluja. Varahenkilöjärjestelmä turvaa toimialan toimintakyvyn niiden henkilöstöresurssien rajoissa, jotka meillä on.

Vuonna 2020 kokeilimme uutuutena "walk and talk" -kehityskeskustelukävelyä ja ne onnistuivat hyvin.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Kaupungin organisaatio täyttää tiedonhallintalain velvoitteet.	Henkilötietoja sisältävien tietojärjestelmien lokitietojen systemaattinen seuranta	1. Henkilötietoja sisältävät tietojärjestelmät kartoitettu. 2. Järjestelmien omistajat ja pääkäyttäjät kartoitettu. 3. Suunnitelmat lokitietojen seurannasta kuvattu.	1. Henkilötietoja sisältävät tietojärjestelmät on kartoitettu. 2. Tietojärjestelmien omistajat ja pääkäyttäjät on suurimmaksi osaksi kartoitettu ja päivitetty. 3. Suunnitelmia lokitietojen seurannasta ei kaikilta osin saada kuvattua vuoden 2020 aikana. Useita kaupungin tietojärjestelmiä on ensin päivitettävä, jotta lokitietojen seurantaan saadaan vaadittavat tekniset ominaisuudet tietosuojalain edellyttämällä tavalla.
Kaupungin valmiutta kehitetään ja päivitetään suunnittelemalla riskienhallinta-, valmius- ja turvallisuustoiminnot valmiussuunnitelmaan.	Hyvinvointikoordinaattori johtaa toimialarajat ylittävää kaupungin valmiussuunnitelman yleisen osan laatimistyötä.	Valmiussuunnitelman yleinen osa valmistuu vuoden aikana.	Kaupunki on vuoden aikana harjoitellut varautumista pelastusopiston, valtiovarainministeriön VAHTI-organisaation, Punaisen Ristin ja Turun kaupungin sosiaalipäivystyksen kanssa. Varautumistyö on kohdistunut kaupungin elintärkeiden toimintojen varautumistoimenpiteiden johtamistapaan. Uhkakuvat ovat olleet vakava liikenneonnettomuus, kyberturvallisuus, merionnettomuus ja pandemia. Kaupungin toimintaa ja palveluja on maaliskuusta lähtien sopeutettu koronapandemiasta johtuviin poikkeusoloihin. Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumissuunnitelmaa on päivitetty pandemiaa koskevilta osin. Muutama keskeinen toimija hallinnon toimialalta ja yksi tarkkailija sivistysosastolta osallistuivat 19.11.2020 TAISTO20-harjoitukseen, joka käsitteli tietomurtoja ja

			kyberturvallisuutta. Tietoturva on jatkuvan kehittämisen kohteena.
--	--	--	--

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kaupunginjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kaupunginlakimies	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Tiedonhallinta-asiantuntija	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Johdon sihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Kielenkääntäjä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Hyvinvointikoordinaattori			1,0	1,0	1,0
Hankekoordinaattori	0,5	0,3			
Valmistelusihteeri			0,3	0,3	0,3
Hallintoassistentti	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Digikehittäjä					
Vahtimestari	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Henkilötyövuodet yhteensä	8,1	7,9	8,9	8,9	8,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	9	9	8	9	9
Määräaikaiset	0	0	2	1	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	9	9	10	10	10

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kaupunginvaltuusto	8	9	7	7	7
Kaupunginhallitus	16	17	14	12	17
Jaosto	5	9	10	9	11
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	72,57	78,52	83,64	83,85	85,51

Ikt-Palvelut

Kaupunginhallitus

Hallintopalvelut

Monica Avellan, kaupunginlakimies

Kai Kalliolevo, IT-päällikkö

Ikt-Palvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö Käyttöaste	
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	635 692	731 790	0	731 790	712 248	97,3
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	15 000	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	635 692	731 790	0	731 790	727 248	99,4
Henkilöstökulut	-260 269	-275 720	0	-275 720	-286 662	104,0
Palvelujen ostot	-396 763	-507 353	0	-507 353	-467 778	92,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 497	-2 700	0	-2 700	-6 297	233,2
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-32 688	-34 395	0	-34 395	-34 428	100,1
Toimintakulut	-697 218	-820 168	0	-820 168	-795 165	97,0
Toimintakate	-61 526	-88 378	0	-88 378	-67 917	76,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 936	-69 690	0	-69 690	-46 816	67,2
Laskennalliset erät	17 459	17 532	0	17 532	17 532	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-73 003	-140 536	0	-140 536	-97 202	69,2

Toiminta 2020

IT-yksikkö tarjoaa kaupungin osastoille tietoteknisiä asiantuntija- ja infrapalveluita. Visiona on toimivan ja tietoturvallisen IT-ympäristön tuottaminen ja ylläpitäminen sekä työtehtävien tehokkaan hoitamisen mahdollistavien välineiden tarjoaminen työntekijöille.

Talouden toteutuma vastaa kokonaisuutena varsin hyvin talousarviota. Joitain hankkeita jäi toteuttamatta koronapandemian vaatimien ylimääräisten resurssien vuoksi. Toisaalta jouduttiin tekemään budjetoimattomia hankintoja etätöiden ja -kokousten mahdollistamiseksi. Kaksi IT-tukihenkilöä oli suurimman osan vuodesta palkattomalla vapaalla ja heidän tilallaan oli sijaiset. Tietoturvan haasteet tulevat vaatimaan jatkuvaa kehittämistä. Riskinä on osaamisen ja taloudellisten resurssien riittävyys turvallisen kyberympäristön takaamiseksi.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Varautuminen kyberuhkiin palveluiden turvaamiseksi.	IT-yksikkö toteuttaa teknisiä toimenpiteitä tietoturvan parantamiseksi sekä osallistuu tiedotus- ja koulutustilaisuuksiin omien valmiuksien kehittämiseksi.	Kaksivaiheinen tunnistautuminen otettu laajamittaiseen käyttöön vuoden loppuun mennessä. Microsoft ATP otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.	Kaksivaiheinen tunnistaminen (MFA) otettu pakotetusti käyttöön kaikilla O365-palveluiden käyttäjillä. Microsoftin pilvipalveluiden tietoturvaominaisuudet on otettu lisenssien mahdollistamissa rajoissa täysimittaisesti käyttöön. Asetukset on auditoitu ja todettu toimiviksi.
IT-yksikön työnohjauksen parantaminen.	Kehitetään yksikön sisäistä viestintää, työnohjausta ja palautemahdollisuuksia pitämällä säännöllisesti tapaamisia sekä digitaalisesti että kasvotusten. Tämä mahdollistaa myös henkilöstöresurssien tehokkaamman käytön.	Aloitetaan säännölliset suunnittelupalaverit vuoden alusta alkaen.	IT-yksikkö pitää säännöllisen viikkopalaverin joka torstai, muuten aina tarvittaessa. Teamsin pikaviestintää hyödynnetään varsinkin etätyössä kontaktien säilyttämiseen.
Konesalipalveluiden osittainen ulkoistaminen.	Nykyinen oma laitetila ei täytä sille asetettuja vaatimuksia. Vanhentuneen tallennusjärjestelmän uusiminen vaatisi ison investoinnin. Ratkaisuna siirretään palvelimet soveltuvien osien ulkoiselle palveluntarjoajalle. Kysymykseen voivat tulla esim. inhouse-toimittaja Kuntien Tiera, Microsoft Azure -pilvipalvelu tai muu yhteistyökumppani.	Palveluntarjoajat valittu vuoden ensimmäisellä kolmanneksella. Siirtoprojekti aloitettu syksyyn mennessä ja toteutettu soveltuvien osien vuoden loppuun mennessä.	Koronapandemian aiheuttamasta henkilöstöresurssien vajauksesta johtuen tämä hanke ei toteutunut suunnitellusti vuoden loppuun mennessä. Vaihtoehdot ja niiden kustannusvaikutukset on vertailtu ja näkemys valittavasta ratkaisusta on muodostettu. Palvelun hankinta jää vuoden 2021 puolelle.
Työasemapalveluiden kehittäminen.	Työasemat ja mobiililaitteet hankitaan palveluna sisältäen esiasennuksen, toimituksen käyttäjän työpöydälle sekä kierrätyksen.	Uusi hankintamalli otetaan käyttöön vuoden ensimmäisen kolmanneksen aikana.	Työasemien palvelumalli otettiin käyttöön keväällä. Palvelu on toimiva ja kustannustehokas. Koronapandemia tosin rajoittaa jossain määrin palvelun täysimääräistä hyödyntämistä, kun laitteita ei voida ulkopuolisten toimesta toimittaa terveydenhuollon toimipisteisiin käyttäjän työpisteeseen asti.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
IT-päällikkö	1	1	1	1	1
IT-suunnittelija	1	1	1	1	1
IT-tukihenkilö	4	4	3,9	4	4,07
Henkilötyövuodet yhteensä	6	6	5,9	6	6,07
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	6	6	5	6	4
Määräaikaiset	0	0	1	0	2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	6	6	6	6	6

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Service deskissä luotujen tapahtumien määrä	1252	915	860		1110
Service deskissä ratkaistujen tapahtumien määrä	1137	1084	477		1054
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	-3	-2	-4	-4	-5
Bruttokustannus/asukas, €				-47	-53
Asiakastyytyväisyysindeksi (1-5)	3,63	3,64	3,64		3,71

Henkilöstö

Kaupunginhallitus

Konsernipalvelut

Peter Lindroos, henkilöstöpäällikkö

Henkilöstö	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	130 990	102 000	0	102 000	105 097	103,0
Muut toimintatuotot	10 675	12 000	0	12 000	10 000	83,3
Toimintatuotot	141 665	114 000	0	114 000	115 097	101,0
Henkilöstökulut	-452 487	-501 964	0	-501 964	-470 915	93,8
Palvelujen ostot	-363 554	-400 472	0	-400 472	-358 605	89,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 770	-12 600	0	-12 600	-15 492	122,9
Avustukset	-3 750	-3 000	0	-3 000	-2 000	66,7
Muut toimintakulut	-61 854	-40 412	0	-40 412	-45 090	111,6
Toimintakulut	-901 415	-958 448	0	-958 448	-892 101	93,1
Toimintakate	-759 750	-844 448	0	-844 448	-777 004	92,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 587	-7 587	0	-7 587	-7 587	100,0
Laskennalliset erät	25 675	23 242	0	23 242	23 242	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-741 661	-828 793	0	-828 793	-761 348	91,9

Toiminta 2020

Palkanlaskentaohjelman päivitysprosessi tehokkaampien HR-työkalujen tarjoamiseksi aloitettiin suunniteltua myöhemmin, mutta ohjelma on valmis käytettäväksi vuonna 2021. Koronapandemia viivästytti useimpia kehittämishankkeita, kaikki huomio keskitettiin siihen, että palkanmaksu ja neuvonta saatiin toimimaan myös etänä, mikä onnistui erittäin hyvin. Tarve päivittää ohjeistusta poikkeusolojen henkilöstöpolitiikasta ja kehittää etäjohtamisen malleja johti johdon yhteistyön tiivistymiseen eri tasoilla. Strategisista tavoitteista eniten huomiota on saanut johtamisen laadun kehittämistyö.

Työhyvinvointihankkeeseen budjetoidut varat käytetään HR-työkalujen kehittämiseen ja toimivan palkanlaskennan varmistamiseen suunniteltua enemmän resursseja sitovan versiovaihdoksen yhteydessä. Työhyvinvointihanke käynnistetään hieman myöhässä.

Perinteiset henkilöstökoulutukset ja workshopit on korvattu hyvällä menestyksellä etäkokouksilla uusia interaktiivisia työkaluja käyttäen. Esimiesten ja henkilöstön välinen vuorovaikutus on kehittynyt myönteisesti. Suurista haasteista huolimatta henkilöstö on osoittanut kykyä vastuunottoon ja itsenäisyyteen tavalla, joka on pantu merkille myös asiakkailta saadussa palautteessa. Hallinnollisissa tehtävissä etätö on toiminut yli odotusten.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Laadukkaammat rekrytoinnit	Kaikki esimiehet saavat koulutusta kaupungin rekrytointistrategiasta.	Yhdenmukaista henkilöstöpolitiikkaa sovelletaan johdonmukaisesti koko organisaatiossa. Osastojen omat erityistarpeet otetaan huomioon.	Rekrytointiprosessia ei ole dokumentoitu kokonaisuutena, mutta sen sijaan esimerkiksi esimiesten ja avainhenkilöiden rekrytoinnin prosessikuvaus on päivitetty. Ohjausasiakirja laaditaan kevään 2021 aikana.
Monipuolisemmat HR-työkalut	Nykyiset työkalut on päivitetty ja niitä on täydennetty.	Henkilöstöjohtamisessa tarvittavat tunnusluvut kaikkien esimiesten käytettävissä.	Perehdytys uuden Populus HR -työkalun käyttöön siirrettiin tammikuulle. Vuoden 2020 henkilöstöraporttia varten ajatut luvut jaetaan esimiehille sellaisessa muodossa, että yksittäisten yksiköiden tunnuslukuja (henkilötyövuodet, poissaolot yms.) voidaan analysoida. Henkilöstöpalvelut tuottaa myös sisäiseen käyttöön taulukoita, joita ei esitetä henkilöstöraportissa.
Laadukkaampi johtaminen	Esimiehille tarjotaan edelleen koulutusta työehtosopimus-, työlainsäädäntö- ja työsuojeluasioista.	Kaikki esimiehet ovat osallistuneet johonkin järjestetyistä neljästä koulutuksesta tai teematilaisuudesta.	Useat esimiehet osallistuivat virtuaaliseen johtamispolkuun, joka korvasi perinteiset esimiespäivät. Konsepti oli erittäin onnistunut.
Parempi työilmapiiri	Psykososiaalisen kuormituksen ja muiden työssä esiintyvien häiriöiden hallintamalleja on kehitetty ja niistä on välitetty tietoa kokouksissa ja teemapäivillä yhdessä työsuojelun ja henkilöstöpalvelujen kanssa.	Mitattavissa olevat tulokset	Teemapäiviä ei voitu pitää suunnitellussa laajuudessa. Yksittäisiä workshoppeja pidettiin, mutta tuen tarve on myös ollut huomattavasti aikaisempaa vähäisempää. Tämä johtuu todennäköisesti keskittymisestä palvelujen tuottamiseen myös poikkeavissa olosuhteissa.
Kaupungin palkitsemisjärjestelmän kehittäminen	Henkilökohtaisia lisiä koskevia periaatteita on täydennetty muilla palkitsemismalleilla.	Palkitsemisjärjestelmä hyväksytty ja otettu käyttöön vuoden 2020 aikana.	Ei ole aloitettu.
Sairauspoissaolojen vähentäminen	Tehostetut toimenpiteet verkostojen ja ulkoisen kuntoutustuen tuella henkilöstölle, jonka työkyky	Toimivammat prosessit, sairauspoissaolojen vähentyminen	Sairauspoissaololukuja on tässä tilanteessa vaikea tulkita, yhtäältä niihin ovat vaikuttaneet karanteenit ja

	on vaarassa alentua		altistumisepäilyt, toisaalta kukaan ei ole sairastunut kausi-influenssaan. Mahdollisuudet työskennellä etänä lievemmissä oireissa tai lapsen ollessa sairaana ovat vähentäneet poissaoloja tietyissä tapauksissa. Johtopäätöksiä ei voida tehdä ennen kuin luvut on analysoitu tarkemmin.
--	---------------------	--	---

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Henkilöstöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Henkilöstösihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Työsuojelupäällikkö	0,5	0,6	1,0	1,0	1,0
Palkanlaskija	5,0	5,0	5,0	5,0	5,3
Työterveyskoordinaattori	0	0	0	0,8	0
Työsuojeluvaltuutettu			0,9		0,9
Henkilötyövuodet yhteensä	7,5	7,6	8,9	8,8	9,2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	7	7	7	7	7
Määräaikaiset	0	1	1	2	2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	7	8	8	9	9

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Teemapäivät esimiehille ja/tai muulle henkilöstölle (työsuojelu, henkilöstöpolitiikka, sopimustulkinnat, toimintamallit yms.)				4	5
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	-43,40	-47,10	-50	-48	-51

Talous

Kaupunginhallitus
Konsernipalvelut
Petra Palmroos, talouspäälikkö

Talous	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	7 325	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	3 194	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	520 890	250 000	46 564	296 564	313 022	105,5
Toimintatuotot	531 409	250 000	46 564	296 564	313 022	105,5
Henkilöstökulut	-346 103	-385 247	0	-385 247	-351 702	91,3
Palvelujen ostot	-590 888	-601 483	0	-601 483	-601 315	100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 171	-5 600	0	-5 600	-2 636	47,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-48 989	-52 450	-531 810	-584 260	-592 142	101,3
Toimintakulut	-990 151	-1 044 780	-531 810	-1 576 590	-1 547 796	98,2
Toimintakate	-458 742	-794 780	-485 246	-1 280 026	-1 234 774	96,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 533	-1 533	0	-1 533	-1 533	100,0
Laskennalliset erät	25 377	20 866	0	20 866	20 866	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-434 898	-775 447	-485 246	-1 260 693	-1 215 441	96,4

Toiminta 2020

Talousspalvelut on toimintavuoden aikana kehittänyt sähköiseen raportointiprosessiin liittyviä ohjeita yksiköille. Painopisteenä on ollut kaupungin taloudellisen raportoinnin kehittäminen ja tehostaminen.

Talousspalvelut on toteuttanut ”IT fiksi kunta” -digitalisaatiohanketta, jonka tavoitteena on laajentaa ja parantaa kaupungin asukkailleen tarjoamia sähköisen asioinnin palveluja. Hankkeen arvioidaan tuovan kaupungille taloudellisia säästöjä, se valmistuu vuonna 2021.

Vallitsevan, talouskehitykseen suurta epävarmuutta luoneen pandemiatilanteen vuoksi talousspalvelujen työ on paljolti keskittynyt kaupungin tulevan talouden suunnitteluun ja analysointiin. Talousspalvelut on toimintavuoden aikana parantanut ja päivittänyt taloushallinto-ohjelmistojaan, kuten esimerkiksi myyntireskontraa. Lisäksi on vaihdettu kaupungin lähtevien laskujen käsittelystä vastaava operaattori, mistä arvioidaan saatavan suurta taloudellista säästöä. Loppuvuodesta on otettu käyttöön myös uusi valtakunnallinen järjestelmä tilastotietojen raportoimiseksi Valtiokonttorille.

Koronaepidemian myötä talousspalvelut on kehittänyt osaamistaan ja opetellut uusia toimintatapoja työn joustavoittamiseksi.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Lisätään yksiköiden osaamista ja ymmärrystä kaupungin talousprosesseista.	Kentällä tehtävien käyntien määrä. Saavutettava ja selkeä informaatio.	Parannetaan yksiköiden tietämystä kaupungin talousprosesseista ja lisätään kaupungin sähköisten talousjärjestelmien käyttöä.	Käyntejä ei ole ollut mahdollista toteuttaa koronaepidemian vuoksi. Yksiköille tiedottamisessa on priorisoitu uusia ohjeita.
Vahvistetaan talouspalvelujen hankintaosaamista palkkaamalla uusi työntekijä.	Sähköisesti julkaistavien ilmoitusten määrä	Kaupungin kaikki hankinnat julkaistaan sähköisessä hankintaportalissa.	Talouspalvelujen taloussuunnittelija on avustanut kaupungin hankinnoissa. Cloudia-hankintaportalissa on vuoden aikana julkaistu sähköisesti 29 hankintaa.
Laaditaan kaupungille hankintaperiaatteet.	Valmistunut asiakirja	Valtuuston hyväksymät Paraisten kaupungin hankintaperiaatteet.	Ei ole aloitettu.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Talouspäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1
Asiantuntijat	5,0	4,6	3,4	4,0	4
Taloussihteerit	2,0	2,7	2,0	2,2	2
Henkilötyövuodet yhteensä	8,0	8,3	6,4	7,2	7
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	7	7,77	6	7	6
Määräaikaiset	0	0,53	0,4	0,2	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	7	8,3	6,4	7,2	7

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Ostolaskujen määrä	33 133	31 118	31 354	29 800	30 772
Myyntilaskujen määrä	64 029	63 069	63 415	62 700	64 110
Muiden tilitapahtumien määrä	15 101	16 613	14 131	15 500	14 296
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	-75,42	-53,35	-30,28	-51,02	-81,9

Elinkeinoelämä

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Elinkeinoelämä	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö Käyttöaste	
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	44 069	42 000	0	42 000	40 876	97,3
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	123 647	136 520	0	136 520	131 952	96,7
Toimintatuotot	167 716	178 520	0	178 520	172 828	96,8
Henkilöstökulut	-393 771	-417 561	0	-417 561	-420 453	100,7
Palvelujen ostot	-205 927	-225 503	0	-225 503	-211 756	93,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 357	-9 200	0	-9 200	-13 082	142,2
Avustukset	-1 006	0	0	0	-704	0,0
Muut toimintakulut	-419 127	-404 154	0	-404 154	-404 542	100,1
Toimintakulut	-1 026 187	-1 056 418	0	-1 056 418	-1 050 537	99,4
Toimintakate	-858 471	-877 898	0	-877 898	-877 709	100,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-213 195	-237 228	0	-237 228	-234 724	98,9
Laskennalliset erät	186 006	186 600	0	186 600	186 600	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-885 659	-928 526	0	-928 526	-925 834	99,7

Toiminta 2020

Elinkeinopalvelujen tehtävänä on edistää elinkeinoelämän myönteistä kehitystä koko Paraisten alueella. Perinteistä neuvontaa tarjotaan sekä oman henkilöstön voimin että palvelusetelien kautta. Verkostoituminen on tärkeää ja Spira on yhteistyössä Kemiönsaaren, Novian, Turku Business Centerin ja Åbo Akademin kanssa muodostettu verkosto. Spira-verkoston puitteissa järjestetään seminaareja, infotilaisuuksia ja koulutuksia. Kaupungin ja yrittäjien välisen yhteistyön parantamiseksi jokaiselle kunta-alueelle on asetettu viranhaltijoista, luottamushenkilöistä ja yrittäjistä koostuva työryhmä. Työryhmä käsittelee yrittäjille tärkeitä asioita ja sitä, mitä asioita kaupungin toiminnassa voitaisiin parantaa yrittäjien arjen helpottamiseksi. Matkailun kehittäminen on keskeinen painopistealue, jossa tehdään paljon markkinointityötä maailman kauneimman saariston tunnettuuden parantamiseksi ja matkailijamäärän kasvattamiseksi. Tätä työtä tehdään yhteistyössä naapurikuntien ja alan organisaatioiden kanssa, ja ympäristönäkökohdat otetaan aina huomioon.

Talouden tulos on tasapainossa budjetoidun kanssa eikä mainittavia poikkeamia ole.

Pandemia löi luonnollisesti oman leimansa toimintavuoteen. Keskiössä oli eri tukimuotoja koskeva neuvonta, ja varsinkin kunnan yksinyrittäjille myöntämä tuki vaati resursseja. Kokouksia ja infotilaisuuksia on pääsääntöisesti pidetty verkossa. Etäkokouksilla on myös puolensa, sillä yrittäjien on ollut helpompi osallistua kokouksiin, kun matka kokouspaikalle ja takaisin on jäänyt pois. Jatkossa infotilaisuuksia pidetään varmasti molemmilla tavoilla, yhtäältä "fyysisinä" tapaamisina ja toisaalta verkossa.

Matkailu: Vuosi 2020 oli koronasta johtuen hyvin erilainen kuin tavanomaiset vuodet matkailualalla. Matkamessujen jälkeen ei järjestetty isoja tapahtumia tai messuja ja kaikki tavanomaiset myynti- ja markkinointitilaisuudet peruttiin. Lehdistövierailuja ei järjestetty. Sen sijaan on saatu keskittyä esimerkiksi digipalvelujen kehittämiseen, monipuoliseen tiedottamiseen yrittäjille, kotisivujen/somen kehittämiseen, lahjakorttien markkinointiin ja take away -ruoan myyntiin jne. Markkinointi suunnattiin etupäässä kotimaan markkinoille ja tapahtui digikanavien kautta. Matkailualan toimijoiden kanssa tehtiin uusi matkailustrategia ja brändi uudistettiin. Ne lanseerataan keväällä 2021. Talouden tulos on tasapainossa.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Olennainen informaatio aina yrittäjien saatavilla	Aamukahvi- ja muiden tilaisuuksien määrä Infokirjeiden määrä Yrityskäyntien määrä Elinkeinoelämää käsittelevien artikkeleiden määrä Nyttissä	Vähintään 5 vuodessa Vähintään 8 vuodessa Vähintään 30 käyntiä vuodessa Vähintään 6 vuodessa	7 kpl 9 kpl 45 kpl 6 kpl
Luova yrittäjyys ja verkostoituminen	Infoiltojen, workshopien, työryhmäkokousten ja muiden tapahtumien järjestäminen painopisteenä yhteistyön vahvistaminen, inspiointi ja innostaminen	Vähintään 8 vuodessa	14 kpl 30.1.2020 Spira Framtidsforum 2020 / Spira Tulevaisuusfoorumi 2020 Spira Brainstorming, 6 kpl tilaisuuksia kevään aikana Astu uudistumispolulle – Rohkeus uudistua - virtuaaliyhteisö ja -verkkovalmennussarja, 5 kpl What's Next – Spiran digitalisointiseminaari 26.5.2020 Tulevaisuuden teollisuuskumppani - foorumi to 29.10. klo 8.30–12.15
Yrittäjyyskasvatuksen korostaminen opetuksessa	Yrittäjyyskasvatukseen kytkeytyvien tapahtumien määrä (esim. Get the Deal) Yrittäjyyskurssien määrä kouluissa	Vähintään 2 Vähintään 2	Get the Dealia ja Businessracea ei pandemian vuoksi voitu järjestää. Järjestetyt yrittäjyyskurssit: Pengar och planer, Outside the box ja Ung företagsamhet / Nuori yrittäjyys
Kaupungin intressien tehokas ja pitkäjänteinen esille tuominen saaristoa ja varsinkin saaristoliikennettä koskevista asioista	ELY-keskuksen ja Varsinais-Suomen liiton kanssa pidettyjen kokousten ja käytyjen neuvottelujen määrä	Vähintään 6	2–3 kokousta ELY-keskuksen ja liiton kanssa joka kuukausi. Muun muassa Houtskarin/Norrskatan-liikenteen jatkuminen kahdella lautalla talvisin saatiin turvattua.

Virallisten yöpymisvuorokausien sekä Saariston Rengastien ja Pienen Rengastien matkailijoiden määrän lisääntyminen	Yöpymisvuorokausien määrä Matkailijoiden/pyöräilijöiden määrä	5 %:n lisäys rekisteröityjen yöpymisten määrässä 5 %:n lisäys Rengasteiden matkailijoiden määrässä	Rekisteröidyt yöpymiset +9,7 % (tammi-marraskuu) Saariston Rengastien ja Pienen Rengastien matkailijat yhteensä +11 % Rengasteiden pyöräilijät keskimäärin +40 %
Näkyminen matkailukohteena kotimaisessa ja kansainvälisessä mediassa	Matkailuun liittyvien artikkeleiden/blogijulkaisujen määrä kotimaisessa ja ulkomaisessa mediassa	Ainakin 15 artikkelia vuodessa	Näkyvyys kotimaan mediassa on vuonna 2020 ollut parempi kuin aikaisemmin. Useimmat artikkelit olivat myönteisiä ja koskivat koronan takia lisääntyntä matkailua matkailijoiden hakeutuessa turvalliseen saaristoon. Yhteistyössä kanssamme toteutettuja advertoriaaleja tai artikkeleita oli eri medioissa yhteensä noin 30.
Alueellisen matkailuyhteistyön vahvistaminen	Vuotuinen pääesite ja kartta julkaistaan turunmaalaisena yhteistyönä. Yhteinen tuotemanuaali ja kansainvälinen markkinointi Finnish Archipelagon kanssa	Uudet yhteiset tuotteet kansainvälisille markkinoille Finnish Archipelago -brändi	Alueellinen yhteistyö on ollut voimakasta. Turunmaan syksy -hanke yhteistyössä Kemiönsaaren kanssa. Yhteistyötä Archipelago Access -hankkeen kanssa. Finnish Archipelago 2025 -hanke käynnistettiin yhdessä seitsemän eri kunnan/visit-organisaation kanssa.
Matkailumarkkinoinnin kehittäminen	Matkailuyrittäjille lähetettävät uutiskirjeet, 8 vuodessa Digikampanjat (some + Google) Matkailun verkkosivujen kehittäminen	Verkkosivujen kävijämäärä, some-kanavien seuraajamäärä ja matkailijoiden määrä Paraisilla	Keskimäärin 20 % enemmän seuraajia some-kanavilla 400 % enemmän uniikkeja kävijöitä visitparainen.fi-sivustolla (Huom! Ei ole suoraan vertailukelpoinen, koska meillä oli vuonna 2019 erillinen saaristonrengastie.fi-sivusto, josta vuonna 2020 tuli osa visitparainen.fi-sivustoa.)

Matkailuyrittäjien tukeminen uusien tuotteiden ja pakettien luomisessa	Koulutuksen ja workshopien järjestäminen Tiedottaminen alueellisista koulutustilaisuuksista ja tapahtumista yrittäjille Yhteistyön koordinointi	5 uutta tuotetta ja pakettia vuodessa Visit Finlandin kansainvälistymiskriteerin täyttävät uudet yritykset	7 uutta tuotetta syyskaudeksi. 20 erilaista workshopia/koulutus-mahdollisuutta yrittäjille.
Turku Science Park Oy:n kumppanuus	Jäsenyyden kartoittaminen ja yrityshautomotoiminnan käynnistäminen	Käynnistys 2020	Keskustelut mahdollisesta yhteistyön laajentamisesta ja sen kustannuksista aloitettiin Turku Science Parkin kanssa. Jatkoneuvottelut ovat pandemiasta johtuen lykkääntyneet. On huomattava, että Turku Science Park on Turun seudun kehitysyhtiö, kun taas Parainen kuuluu toiseen seutukuntaan, Turunmaahan. Yrityshautomotoiminta (accelerator) suunnitellaan toteutettavan Spiran toiminnan puitteissa vuoden 2021 aikana, mutta oletettavasti etänä pandemian asettamien rajoitusten vuoksi.
Tulomuuton lisääminen	Asukkaiden määrä aluetta kohden	Asukkaiden määrän lisääntyminen kaikilla alueilla	Alustava nettomuutto koko Paraisten alueella osoittaa 77 henkilön lisäystä, tilastot jakaumasta kunta-alueittain ovat saatavilla vasta syksyllä 2021. Vaikka tulomuutto Paraisille osoittaa myönteisiä lukemia, asukasluku saattaa pienetä, koska kuolleiden määrä on selvästi syntyneiden määrää suurempi.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Elinkeinohenkilöstö	1,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Hankekoordinaattorit	1,4	1,4	1,0	1,0	1,0
Matkailuhenkilöstö	2,8	3,8	4,0	4,0	4,0
Henkilötyövuodet yhteensä	5,6	7,6	7,4	7,4	7,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	7	8	8	8,0	8
Määräaikaiset	0,5	0,5	0,8	0,5	0,5
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	7,5	8,5	8,8	8,5	8,5

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Neuvonta, osallistujia	150	360	470	300	ca 300
Uusia/alottavia yrityksiä	80	94	85	90	102
Tukihakemuksia, neuvonta	8	7	5	5	25
Yrityskäyntejä	20	84	63	40	50
Rekisteröityjä yöpymisiä	66 192	56 479	59 405	64 000	65 400
Matkustajia, Iso Rengastie	19 075	17 580	21 089	22 000	22 707
Matkustajia, Pieni Rengastie	22 922	24 575	27 008	28 500	30 719
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	-56,08	-53,48	-57,09	-59,00	-58,22

Viestintäpalvelut

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Anne-Maarit Itänen, tiedotuspäällikkö

Viestintäpalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	22 728	6 500	0	6 500	13 438	206,7
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	256	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	22 984	6 500	0	6 500	13 438	206,7
Henkilöstökulut	-279 524	-273 169	0	-273 169	-257 286	94,2
Palvelujen ostot	-196 376	-183 011	0	-183 011	-181 335	99,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 910	-8 600	0	-8 600	-21 443	249,3
Avustukset	-200	0	0	0	-200	0,0
Muut toimintakulut	-55 880	-48 489	0	-48 489	-50 678	104,5
Toimintakulut	-552 890	-513 269	0	-513 269	-510 942	99,5
Toimintakate	-529 906	-506 769	0	-506 769	-497 504	98,2
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	27 488	24 278	0	24 278	24 278	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-502 418	-482 491	0	-482 491	-473 226	98,1

Toiminta 2020

Viestintäpäällikkö vastaa kaupungin ulkoisesta ja sisäisestä viestinnästä ja asukas- ja imagomarkkinoinnista. Viestintäpäällikkö toimii julkaisujen ja verkkosivujen päätoimittajana ja hoitaa käytännön mediayhteyksiä ja kaupungin pr-toimintaa sekä koordinoi ja kehittää kaupungin viestintää ja vastaa myös kaupungin asiakaspalvelusta ja sen kehittämisestä asiointipisteissä. Tiedotussihteerit/palveluneuvojat vastaavat asiakaspalvelusta aluekonttoreissa ja kaupungintalon asiointipisteessä, ja Iniössä toimiva puhelinvaihe hoitaa kaupungin puhelinliikenteen. Tiedotussihteerit hoitavat myös monia sisäisiä tehtäviä, mm. aluelautakuntien sihteerien töitä, vaaleihin liittyviä järjestelyjä ja muiden osastojen avustavia tehtäviä.

Talouden tulos on tasapainossa budjetoidun kanssa.

Markkinointitoimenpiteisiin on kuulunut muun muassa osallistuminen Sisusta ja Rakenna -messuille Turussa, "Ihan oikea pieni kaupunki" -kampanjasivuston lanseeraus, hakukonemainontaa, ilmoituksia ja digikampanjoita alueellisissa lehdistä/medioissa, display-mainontaa ja mainontaa ja kilpailuja sosiaalisessa mediassa (FB/IG). Koronapandemian takia kaupungin osallistuminen seuraaville messuille peruuntui ja siirtyi vuodelle 2021 tai vuodelle 2022: Mökki & Meri (Turku), Koti & Maku (Turku), Rekryexpo (Turku) ja Paraisten päivät. Messujen sijaan toukokuussa lanseerattiin kaksi some-kampanjaa: vapaa-ajanasukkaille kohdennettu "Miten toimin, jotta voisin asettua asumaan mansikkapaikkaani?" ja potentiaalisille muuttajille kohdennettu "Rakenna perheesi turvasatama veden äärelle, keskelle kaupunkia". Molemmat kampanjat jatkuivat vuoden loppuun asti.

Lisäksi Aurinkokaaren ja Paraistenväylän kampanjasivustoja on päivitetty muun muassa uusilla videoanimaatioilla. Huhtikuussa aloitettiin yhteistyö kiinteistövälittäjien kanssa tonttien myymiseksi ja markkinoimiseksi. Kaupungin uusi verkkosivusto lanseerattiin viime vuonna ja sivuston kehittämistä ja testausta on jatkettu erityisesti saavutettavuuden osalta.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Tehokas viestintä ja markkinointi; kaupungin ja sen palvelujen tunnetuksi tekeminen potentiaalisten muuttajien, kuntalaisten, vapaa-ajanasukkaiden ja henkilöstön keskuudessa	Tiedotuslehti Nyttin ilmestymiskerrat/vuosi. Nyttin luettavuuden kehittäminen, tyytyväisyyskysely kerran vuodessa. Seuraajien määrä sosiaalisessa mediassa (Facebook, Instagram, Twitter). Saavutettavuus ja osallistuminen Facebookissa.	8 numeroa/vuosi (joista kaksi jaetaan myös vapaa-ajanasukkaille). Tyytyväisyyskysely: kokonaisarvosana 3,5/5 Facebook 5 250, Twitter 700, Instagram 1 900. Saavutettavuus (keskimäärin) 1 600 henkilöä /julkaisu (30 %). Osallistuminen (keskimäärin) 160/julkaisu (10 %).	8 kpl. Tyytyväisyyskysely toteutetaan alkuvuodesta 2021. Facebook 5 937, Twitter 797, Instagram 2 512. Saavutettavuus keskimäärin 3 079 henkilöä/julkaisu. Osallistuminen keskimäärin 452/julkaisu.
Kaupungin verkkosivuston luettavuuden, interaktiivisuuden ja saavutettavuuden kehittäminen	Kävijämäärä kaupungin verkkosivustolla/vuosi. Tyytyväisyyskysely kerran vuodessa.	Kävijämäärä 520 000 kävijää/vuosi. Tyytyväisyyskysely: kokonaisarvosana 7/10	Kävijämäärä 420 035. Tyytyväisyyskysely toteutetaan alkuvuodesta 2021.
Hyvä näkyvyys joukkotiedotusvälineissä	Artikkeleiden, uutisten ja ohjelmakatkelmien lukumäärä.	5 100 kpl/vuosi	5 804 kpl.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Viestintäpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Tiedotussihteeri	5,8	4,5	4,5	4,1	4,1
Puhelunvälittäjä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Henkilötyövuodet yhteensä	7,8	6,5	6,5	6,1	6,1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	8	8	8	8	8
Määräaikaiset	1	0	1	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	9	8	9	8	8

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kävijämäärä kotisivulla	514 419	496 738	473 644	520 000	420 035
Artikkeleiden määrä	3 695	5 373	5 171	5 100	5 804
Seuraajamäärä Facebookissa	4 163	4 829	5 329	5 250	5 937

Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	-36,2	-35,09	-34,98	-34,45	-32,99
Saavutettavuus/FB (henkilöä/julkaisu, keskimäärin)	-	-	-	1600	3079
Osallistuminen/FB (julkaisua kohden, keskimäärin)	-	-	-	160 st.	452 st.

Lähipalvelut

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Lähipalvelut	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-12 266	-11 686	0	-11 686	-11 827	101,2
Palvelujen ostot	-2 502	-3 650	0	-3 650	-1 706	46,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 497	-1 580	0	-1 580	-179	11,3
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-45	-480	0	-480	-51	10,6
Toimintakulut	-16 310	-17 396	0	-17 396	-13 762	79,1
Toimintakate	-16 310	-17 396	0	-17 396	-13 762	79,1
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-16 310	-17 396	0	-17 396	-13 762	79,1

Toiminta 2020

Nauvon, Korppoon, Houtskarın ja Iniön aluelautakunnat ovat kunta-alueidensa paikallisten asioiden asiantuntijaelimiä. Lautakunnat valvovat lähipalvelujen kehittämistä paikallisia palveluita koskevissa asioissa. Lautakunnat edistävät myös tiedottamista ja yhteydenpitoa asukkaiden suuntaan kullakin kunta-alueella.

Talousarvio alittuu jonkin verran, mikä johtuu lähinnä siitä, että kokouskulut ovat tavanomaista pienemmät, koska monet kokouksista on järjestetty verkossa.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Aluelautakunnat kokoontuvat säännöllisesti käsittelemään kunta-alueen lähipalvelujen kannalta merkityksellisiä asioita. Lautakunnat tekevät myös aloitteita ja antavat lausuntoja.	Kokousten määrä	3-5 kokousta vuodessa lautakuntaan kohden	Houtskarın lautakunta piti vuoden aikana 5 kokousta, muut lautakunnat 3 kokousta kukin.

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kustannus/asukas, €	-1,21	-1,08	-1,08	-1,14	-0,91

Maataloushallinto

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Maataloushallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-9 916	-10 405	0	-10 405	-10 296	99,0
Palvelujen ostot	-76 963	-80 647	0	-80 647	-73 066	90,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22	0	0	0	-9	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-5 262	-4 630	0	-4 630	-4 630	100,0
Toimintakulut	-92 163	-95 682	0	-95 682	-88 001	92,0
Toimintakate	-92 163	-95 682	0	-95 682	-88 001	92,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	3 517	3 219	0	3 219	3 219	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-88 646	-92 463	0	-92 463	-84 782	91,7

Toiminta 2020

Maataloushallinto siirtyi Paimion kaupungin alaisuuteen vuosien 2012 ja 2013 vaihteessa. Maataloussihteerit palvelevat edelleen Paraisilla, mutta 1.1.2013 alkaen kuitenkin ostopalveluna.

Vuoden 2020 toteuma on budjetoitua parempi, koska kokonaiskustannus Paimion kaupungille on vuoden aikana laskenut tiettyjen palvelussuhteiden osa-aikaisuudesta johtuen.

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kustannus/asukas	-5,82	-5,68	-6,08	-6,35	-5,84

Hankkeet

Kaupunginhallitus

Elinkeinopalvelut

Tomas Eklund, elinkeinopäällikkö

Hankkeet	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	73 578	60 000	0	60 000	68 794	114,7
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	607 757	162 926	0	162 926	647 820	397,6
Muut toimintatuotot	426	0	0	0	9 014	0,0
Toimintatuotot	681 761	222 926	0	222 926	725 627	325,5
Henkilöstökulut	-499 662	-213 060	0	-213 060	-571 246	268,1
Palvelujen ostot	-246 852	-98 974	0	-98 974	-224 134	226,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 950	-9 500	0	-9 500	-58 702	617,9
Avustukset	-106 520	-104 480	0	-104 480	-90 469	86,6
Muut toimintakulut	-45 966	-93 669	0	-93 669	-16 021	17,1
Toimintakulut	-949 949	-519 683	0	-519 683	-960 572	184,8
Toimintakate	-268 188	-296 757	0	-296 757	-234 944	79,2
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	19 688	8 252	0	8 252	8 252	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-248 500	-288 505	0	-288 505	-226 692	78,6

Toiminta 2020

Hanketoiminta on jatkunut vuonna 2020 vilkkaana, vaikka nykyinen EU-kausi (2014–2020) päättyi. Hankkeille on sen sijaan ollut monia mahdollisuuksia saada rahoitusta kansallisista varoista, esimerkiksi kansallisista elvytyspaketeista pandemian kielteisten vaikutusten rajoittamiseksi.

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Strategian mukaiset hankkeet	5	13	5		6
Hankkeiden omarahoitusosuus	15%	22%	14%		19 %
Osastojen hankerahoitus	4 hak/4 hyväksyttyä	7 hak/7 hyväksyttyä	11 hyväksyttyä		11 hyväksyttyä
Kustannus/asukas	-11,15	-10,77	-17,70	-19,68	-15,58

TEKNISET TUKIPALVELUT (ilman vesihuoltolaitosta)

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset Tuipalvelut	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	5 080 717	2 351 565	-8 124	2 343 441	2 438 356	104,1
Maksutuotot	0	0	302 281	302 281	416 880	137,9
Tuet ja avustukset	1 800	0	0	0	0	
Muut toimintatuotot	12 319 874	12 207 941	0	12 207 941	12 304 748	100,8
Toimintatuotot	17 402 391	14 559 506	294 157	14 853 663	15 159 984	102,1
Henkilöstökulut	-2 551 914	-2 720 710	-62 837	-2 783 547	-2 805 241	100,8
Palvelujen ostot	-8 727 672	-5 551 033	-263 195	-5 814 228	-6 032 610	103,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 742 461	-2 483 182	-120 265	-2 603 447	-2 542 934	97,7
Avustukset	-112 258	-115 000	0	-115 000	-104 945	91,3
Muut toimintakulut	-583 943	-591 342	-79 406	-670 748	-693 619	103,4
Toimintakulut	-14 718 249	-11 461 267	-525 703	-11 986 970	-12 179 349	101,6
Toimintakate	2 684 142	3 098 239	-231 546	2 866 693	2 980 635	104,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 777 548	-1 748 536	0	-1 748 536	-1 815 633	103,8
Laskennalliset erät	-6 144 707	-6 159 821	0	-6 159 821	-6 169 587	100,2
Nettokulut yhteensä	-5 238 114	-4 810 118	-231 546	-5 041 664	-5 004 584	99,3

Tekniset tukipalvelut

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Jonas Nylund, tekninen päällikkö

Tekniset tukipalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö Käyttöaste	
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	1 200	1 200	0	1 200	1 200	100,0
Toimintatuotot	1 200	1 200	0	1 200	1 200	100,0
Henkilöstökulut	-239 020	-356 502	48 406	-308 096	-336 321	109,2
Palvelujen ostot	-1 106 606	-1 135 459	107 870	-1 027 589	-1 109 441	108,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 328	-12 100	0	-12 100	-2 570	21,2
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-37 060	-44 720	0	-44 720	-43 327	96,9
Toimintakulut	-1 385 015	-1 548 781	156 276	-1 392 505	-1 491 659	107,1
Toimintakate	-1 383 815	-1 547 581	156 276	-1 391 305	-1 490 459	107,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-78 778	-78 774	0	-78 774	-78 774	100,0
Laskennalliset erät	20 045	20 045	0	20 045	20 045	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 442 548	-1 606 310	156 276	-1 450 034	-1 549 188	106,8

Toiminta 2020

Tekniset tukipalvelut on jatkanut uudelleenorganisointia vuonna 2020. Teknisten tukipalvelujen hallinnon lisäksi yksikön vastuualueeseen kuuluvat kaupungin palo- ja pelastustoimi. Kansliatoiminto on tarjonnut palveluita kaikille teknisten tukipalvelujen osa-alueille tarpeen mukaan ja uusi hallinnollinen sihteeri toimii sihteerinä jaoston kokouksissa.

Henkilöstötilanne muuttui vuoteen 2019 verrattuna (budjetoitu vuodelle 2020), kun uusi tekninen päällikkö aloitti tammikuussa ja hallinnollinen sihteeri helmikuussa 2020. Kokonaisuutena henkilöstövahvuus on palannut normaalille tasolle. Hallinto ylitti muutetun talousarvionsa (supistettiin lokakuussa 2020) loppuvuodesta. Ylitys liittyy lähinnä ostopalveluihin eli palo- ja pelastustoimeen.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Tekninen päällikkö	0,38	1,0	0,6	1	0,94
Hallinnollinen sihteeri				1	0,8
Kanslisti	0,0	2,4	2,0	2,4	1,9
Henkilötyövuodet yhteensä	0,38	3,4	2,6	4,4	3,64
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset			2,6	5	5
Määräaikaiset					
Henkilöstön lukumäärä 31.12.			2,6	5	5

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Nettokustannus/asukas, €		-87,12	-82,05	-83,68	-97,5

Kiinteistöt

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Jonas Nylund, tekninen päällikkö

Seppo Pihl, kiinteistöpäällikkö

Kiinteistöt	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	214 642	189 437	-8 124	181 313	211 815	116,8
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	1 800	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	12 298 063	12 169 941	0	12 169 941	12 246 243	100,6
Toimintatuotot	12 514 506	12 359 378	-8 124	12 351 254	12 458 057	100,9
Henkilöstökulut	-873 959	-814 726	-149 274	-964 000	-1 017 668	105,6
Palvelujen ostot	-2 859 917	-2 218 337	-531 335	-2 749 672	-2 751 174	100,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 121 225	-1 936 430	3 892	-1 932 538	-1 901 060	98,4
Avustukset	-42	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-331 941	-308 103	-97	-308 200	-322 964	104,8
Toimintakulut	-6 187 084	-5 277 596	-676 814	-5 954 410	-5 992 866	100,6
Toimintakate	6 327 422	7 081 782	-684 938	6 396 844	6 465 191	101,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-381 936	-378 997	0	-378 997	-348 171	91,9
Laskennalliset erät	-6 218 624	-6 230 684	0	-6 230 684	-6 240 450	100,2
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-273 138	472 101	-684 938	-212 837	-123 430	58,0

Toiminta 2020

Luovuuskeskushanke on ollut merkittävässä roolissa vuoden 2020 toiminnassa. Valtuusto hyväksyi hankesuunnitelman 29.6.2020, minkä jälkeen on hankittu suunnitelmat ja projektihenkilöstö. Pedagoginen suunnittelu on pitkälti toteutettu ja kokonaissuunnittelu jatkuu. Träskin koulun rakentamisesta on tehty päätös ja ehdotuksen mukaan vanhan rakennuksen välittömään yhteyteen rakennetaan uusi rakennus.

Investointihanke Karusellen-päiväkodin korjaus ja laajennus valmistui 8/2020.

Toimenpiteet sisäilman laadun parantamiseksi jatkuvat uusilla tutkimuksilla ja korjauksilla. Tutkimukset on kohdistettu kiinteistöihin, joissa on eniten puutteita ja terveysriskejä. Akuutteja korjauksia on vuonna 2020 tehty perhetalo Ankkurissa, hammashoitolassa ja jossain määrin myös Kiikarin tiloissa. Suurimmat suunnitellut korjaukset on tehty Paraisten terveyskeskuksessa, Nauvon koulussa sekä kaupungintalossa. Ylläpidon toimenpiteiden tarve on lisääntynyt kiinteistöjen huonon kunnon takia.

Korona on estänyt joidenkin hankkeiden etenemisen. Aikatauluja on siirretty eteenpäin ja korjaukset tehdään loppuvuodesta.

Granlund Manager -kiinteistöohjelman käyttö on edennyt asiakaspalvelun osalta. Automatiikan rooli rakennuksissa on kasvanut vuoden 2020 aikana osana hanketta.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Kiinteistöt ovat käyttöasteeltaan tehokkaita tiloja, joissa on terveellistä ja myös viihtyisää oleskella ja työskennellä.	Julkiset tilat, m ² /asukas Toimintaseisokit kaupungin kiinteistöjen aiheuttamien terveysvaarojen vuoksi	5,09 m ² /asukas (5,18 m ² / 2018) Ei toimintaseisokkeja	5,05 m ² /asukas Ei toimintaseisokkeja
Kiinteistöjen tekninen kunto yksilöidään, säilytetään tai sitä parannetaan pitkällä aikavälillä päämääränä kaupungin palvelutuotannon edellytysten turvaaminen.	Kuntotutkimukset/PTS-suunnitelmat	Tutkittu osuus 73 % kiinteistömässasta ml. päivitykset	Tavoite 73 % saavutetaan.
Energiasäästö ja automaation avulla päivystyksen määrän vähennys, Houtskarin hakelaitoksen ulkoistus.	Sähköenergian kulutus m ² /vuosi Automaatioinvestointien säästöt minimoituna kiinteistönhoitona ja päivystystarpeena	-1,2 % -5 %	Sähköenergia: Tavoite -1,2 % saavutetaan. Automaatioinvestointi: -1 %
Yksittäisten kiinteistöjen vaihtoehtoisia uusiutuvia energialähteitä ovat ensisijaisesti maalämpö ja aurinkoenergia ja kattorakenteiden uusimisen yhteydessä tulee selvittää aurinkoenergiaratkaisut ja mahdollisuuksien mukaan myös toteuttaa ne.	Yksilöityjen vaihtoehtoisten energialähteiden aktivointi kaupungin kiinteistöissä	Yhden vaihtoehtoisen energialähteen käyttöönotto	Nauvon aluekonttori, toteutus 1/2020.
Kiinteistöhuollon ohjelmiston Granlund Managerin jalkauttaminen vuonna 2020 asianomaisen vastuu- ja huoltohenkilöstön sekä muiden käyttäjien käyttöön.	Toimii kokonaisvaltaisesti kaupungin palveluyksiköissä.	31.12.2020 ohjelman mukainen toimintakäyttö	Granlund Manager - kiinteistöohjelman käyttö on edennyt asiakaspalvelun osalta. Kiinteistömässan painopistealueella käytön hajontaa, kokonaisuutena korkea käyttöaste.
Nauvon toiminta-alueella kiinteistöt ja siivouspalvelu toteutetaan kustannustehokkaampana yhtenä toimintakokonaisuutena.	Valmistelussa v. 2019 Toteutus v. 2020 Edelleen kehittäminen v. 2021	Kustannustehokas toiminta, €/m ² Asiakastyytyväisyys/palaute	Ulkoista kiinteistöhuoltoa ja siivoustoimintaa on lisätty pieninä osakokonaisuuksina.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kiinteistöpäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Tekninen isännöitsijä	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Rakennuttaja ja ylläpitoinsinööri	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
Rakennusmestari	1,5	1,18	1,0	1,5	1,5
Vastaava kiinteistönhoitaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Johtava kiinteistönhoitaja, -huoltomies	1,05	1,0	1,07	1,42	1,84
Kiinteistönhoitaja-huoltomies, 4,05 ei täytetty	7,04	5,51	5,96	5,53	6,58
Kirvesmies, 1 ei täytetty	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kanslisti (kiinteistöresurssi)	3,1	4,16	0,0	1,0	0,0
Kiinteistösihteeri (kiinteistöresurssi)	0,0	0,0	0,75	0,0	0,0
Projektsihteeri (kiinteistöresurssi)	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	16,69	15,85	14,78	15,45	15,92
Määräaikaiset					
Rakennuttaja ja ylläpitoinsinööri	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0
Kiinteistösihteeri (kiinteistöresurssi)	0,0	0,0	0,15	0,6	0,6
LVI-rakennuttaja	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0
Kiinteistönhoitajat	0,0	1,0	0,87	1,3	1,6
Sijaistavat kiinteistönhoitajat	0,5	0,8	1,0	0,8	0,81
Muu henkilökunta	1,23	1,05	0,08		
Yhteensä	1,73	3,5	2,1	3,7	3,01
Henkilötyövuodet yhteensä	18,42	19,30	16,88	19,15	18,93
Vakituiset	16	17	16	16	16
Määräaikaiset	2	6	4	3	3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	18	23	20	19	19
Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Pääomavuokra, €/m ²	5,89	5,69	5,68	5,72	5,85
Korjausvastuu, €/m ²	0,62	0,73	0,72	0,70	0,68
Käyttövuokra, €/m ²	4,45	3,88	3,88	4,47	4,78
Volyyymi, m ²	94 365	93 948	92 586	92 093	90 235
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	368,54	383,67	417,47	350,99	406,60

Tilapankki

	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	4 089	0	0	0	895	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	15 891	35 800	0	35 800	52 741	147,3
Toimintatuotot	19 980	35 800	0	35 800	53 636	149,8
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-60 626	-54 958	7 662	-47 296	-57 689	122,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 542	-107 362	8 951	-98 411	-71 359	72,5
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-8 788	-4 350	0	-4 350	-8 440	194,0
Toimintakulut	-137 956	-166 670	16 613	-150 057	-137 488	91,6
Toimintakate	-117 977	-130 870	16 613	-114 257	-83 852	73,4
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 144	-4 486	0	-4 486	-6 834	152,3
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-123 121	-135 356	16 613	-118 743	-90 686	76,4

Toiminta 2020

Tilapankki ja myyntilista on päivitetty. Peikkorinteen päiväkotia (6/2020), Houtskarintien kirjasto (8/2020) ja Käldingen entinen koulu varastointeen (9/2020) on myyty. Nauvon kunnantuvan luovuttamisesta paikalliselle yhdistykselle on sovittu.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Tilapankin avulla saavutetaan säästöpotentiaali kiinteistömassassa.	Kiinteistöjen myynnin avulla saavutetaan säästöt kiinteistöjen käyttöbudjettiin ja saadaan myyntituloa.	Vuoden 2020 aikana myytävät kiinteistöt / käyttöbudjetti -9 500 €, myyntitulokertymä +0,26 M€	Käyttöbudjetti -23 813 € ja myyntitulokertymä +225 000 €, 3 myyntikohdetta ja 1 luovutuskohde. Myyntikohteet: Päiväkoti Peikkorinne, Parainen, myyty 10.6.2020 Houtskarin kirjasto, Houtskari, myyty 20.8.2020 Käldingen ent. koulu + varasto, Nauvo, myyty 10.9.2020 Nauvon Kunnantupa, Nauvo, luovutus 1.10.2020 Paraisten Vanha kunnantupa, Parainen, aktiivinen myynti, tarjouskäsitteily khall 21.12.2020 Mossalan ent. koulu, Houtskari, valmistelussa Paraisten teollisuushalli/Pargas Ax Oy, Parainen, valmistelussa Napas Rosklax, sauna, 3 ha, Korppoo, valmistelussa Keltainen talo, Parainen, valmistelussa Sininen talo, Parainen, valmistelussa

Palvelutoiminnot

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Jonas Nylund, tekninen päällikkö

Seppo Pihl, kiinteistöpäällikkö

Palvelutoiminnot	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	4 473 114	1 653 175	0	1 653 175	1 700 095	102,8
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	529	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	4 473 643	1 653 175	0	1 653 175	1 700 095	102,8
Henkilöstökulut	-446 177	-440 715	0	-440 715	-444 584	100,9
Palvelujen ostot	-3 846 051	-1 106 796	28 061	-1 078 735	-1 112 911	103,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 487	-32 120	0	-32 120	-33 888	105,5
Avustukset	0	0	0	0	55	0,0
Muut toimintakulut	-85 222	-76 769	0	-76 769	-77 046	100,4
Toimintakulut	-4 403 937	-1 656 400	28 061	-1 628 339	-1 668 373	102,5
Toimintakate	69 705	-3 225	28 061	24 836	31 721	127,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-43 876	-43 876	0	-43 876	-43 876	100,0
Laskennalliset erät	53 872	50 818	0	50 818	50 818	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	79 701	3 717	28 061	31 778	38 663	121,7

Toiminta 2020

Palvelutoiminnot vastaa kokonaisuuden koordinoinnista. Aromi-ohjelmaan luotiin edellytykset ottaa ohjelma käyttöön sisäisille asiakkaille annetun koulutuksen jälkeen. Asiakkaat tekevät tilaukset suoraan toimittajalle eli Kaarea Oy:lle. Talousarvion määrärahat on siirretty sisäisille asiakkaille joitakin pieniä toimintakuluja lukuun ottamatta.

Mahdollisten ruoan laadun poikkeamien selvittämiseksi tehtiin kattavat tutkimukset. Kaupungin todettiin pystyvän tarjoamaan suhteellisen hyvää ruokaa kouluissa ja sosiaali- ja terveydenhuollossa palvelua muutamien poikkeamien.

Ruoan laadun arvioimiseksi on laadittu kriteerit. Painopiste on tietopyyntöjen sisällössä ja menetelmissä. Sivistysosastolla ja sosiaali- ja terveysosastolla tehdään vuosittain laaturaportit.

Koulujen ja päiväkotien sulkeminen keväällä aiheutti suuria annosmäärien muutoksia. Muutoksiin reagoitiin ja edelleen tilaaminen on ollut haaste. Ruoan jakelu sitä tarvitseville perheille ja etäopetuksessa olleille oppilaille on vaatinut uudelleenorganisointia. Annosmäärät ovat vähentyneet suuruusluokkana 15 prosenttia, pääosin koronaepidemian takia.

Siivousyksikkö vastaa kaupungin kiinteistöjen siivouksesta. Siivouspalvelu tuotetaan ostopalveluna kantakaupungin ja Iniön osalta ja omana työnä saaristossa. Vuoden 2020 toiminnan kilpailutus sisältää myös 3 kpl ostopalvelukohteita Nauvossa.

Poikkeusolojen aikana siivouksen työpanosta siirrettiin päivähoitoon ja vanhustenhuollon laitoksiin Paraisilla sekä saaristossa. Sivistysosasto tilasi toukokuussa THL:n suositusten mukaisesti kosketuspintojen lisäpyyhinnän kouluihin ja päiväkoteihin ja sitä jatkettiin vuoden loppuun asti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoyksiköille on myös tehty lisäsiivouksia ja ohjeistettu oma siivoushenkilöstö saariston terveyskeskuksiin perustettujen infektioitilojen siivoukseen.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Ohjausryhmä toimii.	Ohjausryhmän säännölliset kokoukset	Vakiintuneet toimintamallit, kokoukset vuosineljänneksittäin	Käynnissä.
Laatutase ja laadunvalvontajärjestelmän kehittäminen henkilöresurssien kautta	Asiakastyytyväisyyskysely, Happy or Not, henkilöresurssit	65 % tyytyväisyystaso	Tyytyväisyystaso 76 %.
Ruoan hävikin mittaaminen	Seurantajärjestelmät	Lautashävikki alle 10 g/lautanen Tarjoiluhävikkimittari saatetaan toimintaan ja asetetaan tavoitetaso vuodelle 2020.	Koulujen keskiarvo 23 g.
Sähköinen tilausjärjestelmä aterioiden ja ruoka-annosten tilaamista varten	Ohjelman mukainen toimintakäyttö	31.12.2020 ohjelman mukainen toimintakäyttö	Edellytykset ohjelman käyttöönotolle luotu.
Tulevien vaihtoehtojen selvittäminen siivouksen osalta	Tulevaisuuden muutoksiin joustavasti ja nopeasti reagoiva organisaatio	Kustannustehokas toiminto, tyytyväiset asiakkaat sekä henkilökunta	1.1.2020 alkanut sopimuskausi jatkuu Paraisten ja Nauvon ostopalvelukohteissa. Kaarea Oy toimittanut Iniön siivouspalvelun.
Asiakastyytyväisyys	Kyselyt, 2 kpl/vuosi	70 %	Kyselymallin suunnittelu kesken.
Laadunvalvonta	Laatukierrokset, poikkeamat	Sopimuksen mukainen	Yksittäisiä poikkeamia.
Reklamaatioiden käsittely	Korjaavien toimenpiteiden toteutus	Ylläpitosiivoustehtävät vuorokauden kuluessa. Harvemmin tehtävien töiden osalta sovitun aikataulun mukaan.	Pääosin toteutunut.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Ruokapalvelupäällikkö	1	0	0	0	0
Ruokapalvelun esimies	3,18	0	0	0	0
Ruokapalvelun vastaava	3,99	0	0	0	0
Dieettikokki	0,67	0	0	0	0
Kokki	17,01	0	0	0	0
Ruokapalvelun työntekijä	7,53	0	0	0	0
Kesätyöntekijä/KVTEL	0,25	0	0	0	0
Siivoustyönjohtaja	1	1	1	1	1
Siivoushenkilöstö	9,28	8,7	8,8	7,32	7,55
Henkilötyövuodet yhteensä	43,91	9,7	9,8	8,32	8,55
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	6	5	6	5	5
Määräaikaiset	11	13	13	7	11
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	17	18	19	12	16

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Ruokapalvelu					
Kustannus/asukas	211,60	211,60	207,87	214,62	195,42
Työsuoritteita/annosmäärät/vuosi	1 007 500		732 135	977 275	647 829
Suoritteen/annoksen keskihinta	3,24			3,30	4,53
Siivous					
€/m ² /kk	1,82	1,88	1,92	1,99	2,24
Siivousala	56 067 m ²	55 992 m ²	53 781m ²	53 781 m ²	52 229 m ²
Palvelun ostot Parainen					
€/m ² /kk	1,41	1,55	1,56	1,71	2,01
Siivousala	39 441 m ²	39 366 m ²	37 581m ²	37 581 m ²	36 682 m ²
Siivous saaristossa					
€/m ² /kk	2,79	2,68	2,75	2,64	2,79
Siivousala	16 626 m ²	16 626 m ²	16 200m ²	16 200 m ²	15 547 m ²
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	-79,46	-83,14	-81,72	-82,79	-93,27

Tekniikka

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Matias Jensén, yhdyskuntainsinööri

Tekniikka	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	388 872	508 953	0	508 953	525 552	103,3
Maksutuotot	0	0	302 281	302 281	416 880	137,9
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	4 191	1 000	0	1 000	4 564	456,4
Toimintatuotot	393 063	509 953	302 281	812 234	946 996	116,6
Henkilöstökulut	-992 758	-1 108 767	38 031	-1 070 736	-1 006 668	94,0
Palvelujen ostot	-854 472	-1 035 483	124 547	-910 936	-1 001 396	109,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-523 879	-395 170	-133 108	-528 278	-534 056	101,1
Avustukset	-112 216	-115 000	0	-115 000	-105 000	91,3
Muut toimintakulut	-120 932	-157 400	-79 309	-236 709	-241 842	102,2
Toimintakulut	-2 604 256	-2 811 820	-49 839	-2 861 659	-2 888 962	101,0
Toimintakate	-2 211 193	-2 301 867	252 442	-2 049 425	-1 941 966	94,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 267 814	-1 242 403	0	-1 242 403	-1 337 977	107,7
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-3 479 007	-3 544 270	252 442	-3 291 828	-3 279 944	99,6

Toiminta 2020

Toiminta vuoden aikana on perustunut vahvistettuihin tavoitteisiin ja ollut hyväksytyn talousarvion mukaista. Yksikön investointihankkeita olivat Vapparintien liikekortteli, uuden sisääntuloväylän, kadun, sataman ja puistoalueen rakentaminen, Kirkkolammen reunusten saneeraus ja Nauvon vierasvenesataman saneeraus. Hankkeet valmistuivat tammi-kesäkuun aikana. Kesä-joulukuun aikana käynnistyi Nauvon Sjöstrandintie-hanke, joka valmistuu keväällä 2021.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Turvallisuuden ja vaarallisimpien liikennealueiden kartoittaminen ja parantaminen korjausrakentamisen ja tarkoituksenmukaisen kunnossapidon avulla	Raportoitujen tai käsiteltyjen tapaturmien määrä	Ei yhtään kadun kunnosta tai kunnossapidosta aiheutunutta henkilövahinkoihin johtanutta onnettomuutta	Tammi-joulukuun aikana ei raportoitu henkilövahingoista.
Kilpailukykyisten ja taloudellisesti itsensä kannattavien, asiakkaiden tarpeita vastaavien vuokravenepaikkojen tarjoaminen	Vuokrausaste Tulo-/menovertailu	Vuokrausaste vähintään 85 % venepaikoista laituria kohden Tulot kattavat investointi-, käyttö- ja kunnossapitokustannukset.	Vuokrausaste oli noin 95 %. Toiminnan taloudellinen tulos poistojen jälkeen osoittaa noin 22 000 euron voittoa.
Kaikkien vanhojen elohopeavalaisinten saneeraus ja vaihto kolmen vuoden kuluessa tavoitteena huolto-	Energialaskelma saneerauskohteittain	Laskennallisen energiantarpeen pieneneminen vähintään 30 %	Energiankulutus on vähentynyt saneerauskohteissa 40–70 %.

/kunnossapitotarpeen ja energiankulutuksen vähentäminen			Valaistusaikoja tarkistettiin vuonna 2020 niin, että valaistus on keskusta-alueilla pidempään päällä iltaisin ja viikonloppuisin. Kokonaisenergiankulutus nousi noin 13 % vuoteen 2019 verrattuna.
Yksikön kaluston käytön yhteensovittaminen ja tehostaminen. Yksikön henkilöstöressurssien yhteensovittaminen.	Yksikön työnjohtajien antamat arviot ja palaute	Henkilöstön kokonaiskuvan parantaminen yksikön toiminnasta ja päällekkäisten toimintojen löytäminen. Yksikön kaluston käytön lisääntyminen ja kaluston tasaisempi laatu.	Henkilöstön, tilojen ja kaluston yhteensovittamista on jatkettu vuonna 2020.
Eniten käytetyt ja keskeisimmät viheralueet ovat kävijöille viihtyisiä ja turvallisia.	Työskentely puistoluokituksen mukaisesti toiminnan tehostamiseksi. Käyttöasteen kartoittaminen kävijämäärälaskurin avulla.	Kunnossapitokustannus 0,70 €/m ² . Viheralueilla ei tapahdu onnettomuuksia.	Yhdestäkään onnettomuudesta ei ole raportoitu. Kunnossapitokustannukset esitetään hoitoluokittain. Kunnossapitoluokka A1: ei ole Kunnossapitoluokka A2: 0,73 €/m ² Kunnossapitoluokka A3: 0,31 €/m ²
Lapsiperheet viihtyvät kaupungin turvallisissa ja miellyttävissä leikkipuistoissa.	Valvontaviranomaisten antamien huomautusten määrä	Leikkipuistoissa ei tapahdu onnettomuuksia. Ei yhtään huomautusta valvontaviranomaisilta.	Viranomaiset eivät ole raportoineet onnettomuuksista tai puutteista.
Sekä paikalliset asukkaat että matkailijat käyttävät ahkerasti kaupungin turvallisia uimarantoja.	Valvontaviranomaisten antamien huomautusten määrä	Uimarannoilla ei tapahdu onnettomuuksia. Ei yhtään huomautusta valvontaviranomaisilta.	Viranomaiset eivät ole raportoineet onnettomuuksista tai puutteista.
Sulku toimii ilman käyttöhäiriöitä.	Poikkeamien määrä	Ei yhtään poikkeamaa	Ei yhtään poikkeamaa.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Yhdyskuntainsinööri	1	1	0,6	1	1
Kaupungininsinööri	0,4	0	0	0	0
Hallinnollinen assistentti / hankekoordinaattori (määräaikainen)			0,6	1	1
Ylläpitöinsinööri			0,6	1	1
Kaupunginrakennusmestari	1	0,83	0	0	0
Teknisen päällikön sijainen			0,4		
Projekti-insinööri (hulevesi)			0,5	0,5	0,5
Suunnitteluavustaja	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5
Katualueiden työnjohtaja				1	1
Kuljettaja	4	3,92	3,3	3	2,99
Asentaja	1	1	1	1	1
Kanslisti	0	0,24	0	0	0
Toiminnanjohtaja, Parfix		1	1	1	1
Huoltomies, Parfix		0,58	1	1	1
Kaupunginpuutarhuri	1	0,08	0	1	0
Kaupunginpuutarhurin sijainen		0,92	1	0	0,33
Arboristi		0,3	0	0	0
Viherpalvelusuunnittelija				1	0,67
Puutarhuri			1,6	2	2
Puistotyönjohtaja	1	0	0	0	0
Puistotyöntekijä	5	4	3	3	3
Johtava kentänhoitaja	1	1	1	1	1
Putkimestari (hulevesi)			0,3	0	0
Kentänhoitaja	2	2	2	2	1,1
Hankeassistentti, hulevesi		0,5	0,2	0	0
Määräaikaiset			7,6	0	4,84
Vakituiset yhteensä		17,50	26,70	21	18,14
Muut, kausi- ja kesätyöntekijät		22,1		1,3	1,36
Henkilötyövuodet yhteensä	17,7	17,5	26,7	22,8	24,34

Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	16	17	18	21	17
Määräaikaiset			2		4
Yhteensä	16	17	20	21	21

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä				0	0
Liikenteessä tapahtuneiden häiriöiden määrä				0	7
Kunnossapidettävät kadut ja kevyen liikenteen väylät, km				163	163
Toteutumattomat asemakaavakadut, km				7	7
Käyttöhäiriöiden määrä, sulku				0	0
Tuet yksityisteille, km				4 lossia	4 lossia
Nettokustannus/asukas, €	95,2		144,5	148,68	128,74

Vesihuoltolaitos

Kaupunginhallitus/Teknisten tukipalvelujen jaosto

Tekniset tukipalvelut

Manne Carla, kaupungininsinööri

Vesihuoltolaitos	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö Käyttöaste 2020 %
Myyntituotot	3 121 144	3 394 000	-263 454	3 130 546	3 097 922 99,0
Maksutuotot	67	0	0	0	0 0,0
Tuet ja avustukset	1 800	0	0	0	0 0,0
Muut toimintatuotot	1 047 081	1 062 000	0	1 062 000	1 142 929 107,6
Toimintatuotot	4 170 092	4 456 000	-263 454	4 192 546	4 240 851 101,2
Henkilöstökulut	-741 545	-862 643	0	-862 643	-833 959 96,7
Palvelujen ostot	-710 312	-717 715	0	-717 715	-630 994 87,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-546 898	-577 100	0	-577 100	-577 292 100,0
Avustukset	0	0	0	0	0 0,0
Muut toimintakulut	-677 178	-695 352	0	-695 352	-674 402 97,0
Toimintakulut	-2 675 933	-2 852 810	0	-2 852 810	-2 716 646 95,2
Toimintakate	1 494 159	1 603 190	-263 454	1 339 736	1 524 205 113,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 201 326	-1 130 900	0	-1 130 900	-1 053 349 93,1
Laskennalliset erät	5 947	5 947	0	5 947	5 947 100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	298 780	478 237	-263 454	214 783	476 803 222,0

Toiminta 2020

Vesihuoltolaitos teki yli 400 000 euron tuloksen, joka ylitti alkuperäisen budjetin tulostavoitteen. Liikevaihto oli n. 4,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoissa sekä henkilöstökuluissa alitimme budjetin. Vesihuoltolaitoksen ostokielto oli voimassa 8 kk toukokuusta lähtien ja koko henkilöstömme pystyi saavuttamaan palvelujen ostoissa merkittävän säästön vuositason.

Vesihuoltolaitoksen tulosta rasittaa edelleen hulevesiputkiston poistot. Hulevesiverkosto on siirretty kaupungin tekniselle yksikölle vuonna 2018. Taseesta tullaan siirtämään tekniselle yksikölle vuoden 2021 aikana hulevesiverkoston jäljellä oleva jäännösarvo.

Toiminta-alueittain tarkasteltuna vesihuoltotoiminta oli voitollista Paraisilla ja Nauvossa. Korppoon, Houtskarlin sekä Ersbyn toiminta-alueet tuottivat toiminnallista tappiota.

Vesihuollon investointibudjetti, joka oli 0,97 miljoonaa euroa, käytettiin kokonaisuudessaan. 7 projektia toteutettiin joko kokonaan tai osittain, yhtä pientä suunnitteluprojektia emme toteuttaneet. Suurin investointiprojektimme oli Paraisten Norrbyn jätevedenpuhdistamon laajennus (tekniset tilat ja konttori), jonka budjetti alitettiin.

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on toimittaa kuluttajille hyvälaatuista talousvettä häiriöttä sekä puhdistaa jätevettä lupa- ja viemäri- ja viemäriverkostot.

Rahoituksellisesti vesihuoltolaitos pyrkii siihen, että se on itsensä kannattava ja että jokaisen erillisen toiminta-alueen käyttötalous osoittaa poistojen ja rahoituskulujen jälkeen voittoa.

Vesihuoltolaitos tukee kaupungin strategiaa asumisen osalta rakentamalla toiminta-alueellaan sijaitseville uusille asuinalueille talousvesi- ja viemäriverkostot.

Asiakkaiden digiportaali on käytössä ja tätä e-palvelua kehitetään jatkuvasti.

Liikevaihdon jakaumassa vesihuoltolaitos pyrkii siihen, että 2/5 liikevaihdosta muodostuu perusmaksuista ja 3/5 käyttömaksuista.

Vesihuoltolaitos pyrkii saneeraamaan ja ylläpitämään verkostojaan ja laitoksiaan siten, että toiminnan jatkuvuus pitkällä aikavälillä on turvattu.

Lähivuosina putkiverkostojen saneeraukset keskitetään sekä talousvesi- että jätevesiverkostoihin niissä tapahtuvien vuotojen vähentämiseksi lähinnä pistesaneerauksiin. Vuotojen hallinnan positiivinen kehitys keskeytyi vuonna 2020. Verkostojen vuodot alkoivat jälleen lisääntymään, kun vesihuoltolaitokselle ei ole myönnetty viime vuosina riittävästi saneerausmäärärahoja verkostojen korjauksiin. Esimerkiksi Paraisten taajaman alueella talousveden vuodot olivat n. 1 500 m³/km vesijohtoverkkoa. Tämä vuotomäärä vastaa 24 %:n osuutta (21 % v. 2019) TSV:ltä ostetusta talousvedestä. Näin ollen puhtaan talousveden menetys Paraisten talousvesiverkostossa oli yhteensä n. 153 000 m³ vuoden 2020 aikana. Norrbyn puhdistamolla vastaanotetuista jätevesimäärästä 62 % olivat hule- ja vuotovesiä, jolloin todellisen jäteveden osuus puhdistamolla käsitellystä kokonaisvesimäärästä oli vain 38 %.

Norrbyn jätevedenpuhdistamon suuri perussaneeraus on saatu päätökseen vuoden 2020 lopussa. Puhdistamon konttori- ja teknisten tilojen rakentamisprojekti aloitettiin loppuvuodesta 2019 (noin vuoden myöhässä) ja se otettiin käyttöön tammikuussa 2021. Kun henkilöstö on nyt vihdoin saatu koottua yhteen toimipisteeseen Paraisten kunta-alueella, vesihuoltolaitos pystyy tarjoamaan asiakkailleen sekä parempaa että joustavampaa asiakaspalvelua kaikilla vesihuoltolaitoksen toiminta-alueilla.

Saaristossa saneerauksia jatketaan painopisteinä puhdistamot ja niiden automaatio sekä jätevesipumppaamot.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Voimassa olevien direktiivien (STM 1352) mukaisen talousveden tarjoaminen vesihuollon toiminta-alueen asukkaille	Ei poikkeamia voimassa olevista direktiiveistä (STM 1352)	kpl	kpl
	Parainen	0	0
	Nauvo	0	4
	Korppoo	0	7
	Houtskari	0	0
Vesihuoltolaitoksen toimitusvarmuuden parantaminen vähentämällä talousvesivuotoja	Laskuttamaton talousvesi, %	%	%
	Parainen	16	24
	Nauvo	6	ei dataa (mittausvirhe)
	Korppoo	6	18
	Houtskari	6	33
	Verkostosta vuotava talousvesi	m ³ /km putkea	m ³ /km putkea
	Parainen	750	1 516
Jätevedenpuhdistamojen puhdistustuloksen	Pintavesivuodot	%	%

parantaminen vähentämällä pintavesivuotoja viemäriverkostoihin. Paremmiin toimivat puhdistamot myötävaikuttavat asukkaiden lähiympäristön vesistöjen puhtauteen.	viemäriverkoston, %	50	62
	Parainen	33	22
	Nauvo	33	52
	Korppoo	33	31
	Houtskari	kpl	31
	Saneerattuja viemärikaivoja, kpl	50	
	Parainen		

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kaupungininsinööri	0,44	0,46	0,3	0,5	0,5
Projekti-insinööri	0	1	0,3	0,5	0,5
Prosessi-insinööri	0,5	1	1	1	1
Putkimestari	0,5	1	0,7	1	1
Vesihuoltopäällikkö	1	1	0,5	1	1
Talousassistentti	0,33	0,5	1	1	1
Suunnitteluavustaja	0,7	0,7	0,7	0,5	0,5
Kartoittaja/työnjohto	1	1	1	1	1
Automaatioteknikko		1	1	1	1
Asentaja	2	1	0	0	0
Johtava huoltomies	0,6	0,48	0,5	0	0
Huoltomies	1,92	2	2	2	2
Käyttöpäällikkö	1	1	1	1	1
Prosessinhoitaja	3,5	4,25	2	3	3
Tarkastusinsinööri	0,05	0	0	0	0
Yhteensä	15,92	16,86	12	13,5	13,5
Projektiavustajat	0,5	0,5	0,3	0,5	0,5
Kesätyöntekijät	0,5	0,5	0	0	0
Yhteensä	2,5	1	0,6	0,5	0,5
Henkilötyövuodet yhteensä	15,85	17,95	12,6	14	14

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Fosforin puhdistusprosentti (Norrby)	99	99	96	95	98
Typen puhdistusprosentti (Norrby)	80	74	71	70	87
Laskuttamaton talousvesi prosentteina	20	19	17	16	24
Viemäriverkostoon vuotava vesi prosentteina	n/a	n/a	58	56	60
Verkostosta vuotava talousvesi (Parainen), m ³ /km	1200	1000	800	750	1 516
PARAINEN					
Laskuttamaton vesi prosentteina	22	20	17	15	24
Viemäriverkostoon vuotava vesi prosentteina	55	50	60	58	62
SAARISTO					
Laskuttamaton talousvesi prosentteina	9	8	7	6	16
Viemäriverkostoon vuotava vesi prosentteina	33	33	36	35	34

Sivistysosasto
Sivistyslautakunta

Sivistys	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	441 305	371 298	0	371 298	440 241	118,6
Maksutuotot	1 328 875	1 269 700	0	1 269 700	1 042 499	82,1
Tuet ja avustukset	323 784	289 700	0	289 700	169 162	58,4
Muut toimintatuotot	192 824	133 072	0	133 072	118 269	88,9
Toimintatuotot	2 286 787	2 063 770	0	2 063 770	1 770 170	85,8
Henkilöstökulut	-20 785 469	-20 495 128	0	-20 495 128	-20 398 671	99,5
Palvelujen ostot	-8 440 365	-8 302 145	0	-8 302 145	-7 804 326	94,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-846 585	-955 454	0	-955 454	-757 957	79,3
Avustukset	-784 312	-823 675	0	-823 675	-767 911	93,2
Muut toimintakulut	-6 990 753	-7 004 894	0	-7 004 894	-7 028 138	100,3
Toimintakulut	-37 847 484	-37 581 296	0	-37 581 296	-36 757 003	97,8
Toimintakate	-35 560 697	-35 517 526	0	-35 517 526	-34 986 833	98,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 274 501	-1 209 105	0	-1 209 105	-1 216 264	100,6
Laskennalliset erät	3 583 609	3 568 776	0	3 568 776	3 578 542	100,3
Nettokulut yhteensä	-33 251 588	-33 157 855	0	-33 157 855	-32 624 555	98,4

Varhaiskasvatus

Sivistyslautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Pia Hotanen, varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatus	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	42 725	70 000	0	70 000	82 634	118,0
Maksutuotot	1 036 585	1 000 000	0	1 000 000	816 390	81,6
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0	8 152	0,0
Muut toimintatuotot	6 065	0	0	0	1 597	0,0
Toimintatuotot	1 087 875	1 070 000	0	1 070 000	908 773	84,9
Henkilöstökulut	-5 654 472	-5 541 990	0	-5 541 990	-5 542 689	100,0
Palvelujen ostot	-2 686 207	-2 638 988	0	-2 638 988	-2 485 616	94,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-123 943	-222 208	0	-222 208	-148 533	66,8
Avustukset	-441 107	-471 000	0	-471 000	-447 524	95,0
Muut toimintakulut	-1 042 408	-1 024 180	0	-1 024 180	-1 066 301	104,1
Toimintakulut	-9 948 137	-9 898 366	0	-9 898 366	-9 690 662	97,9
Toimintakate	-8 860 263	-8 828 366	0	-8 828 366	-8 781 889	99,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-201 679	-187 230	0	-187 230	-202 275	108,0
Laskennalliset erät	511 943	506 942	0	506 942	516 708	101,9
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-8 549 999	-8 508 654	0	-8 508 654	-8 467 456	99,5

Toiminta 2020

Poikkeusolojen vuoksi vain noin neljäsosa lapsista osallistui varhaiskasvatukseen 18.3.–13.5.2020. Tästä huolimatta kaikki toimipaikat olivat avoinna lasten määrän minimoimiseksi toimipaikkaa kohden ja siten viruksen leviämisen estämiseksi. Maksuista tehtiin samaksi ajanjaksoksi poikkeamispäätös, ja perheet maksoivat vain läsnäolopäivistä. Tämä merkitsi noin 180 000 euron suuruisia tulojen menetyksiä. Osa tulojen menetyksestä kompensoitui ostopalvelumenojen pienenemisellä. Varhaiskasvatus on noudattanut koko vuoden ajan erittäin tiukkaa linjaa ja yksikkö pysyi näin ollen talousarviossaan. Karusellen-päiväkodin korjaus ja laajennus valmistui ja otettiin käyttöön elokuun lopussa.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Toimiva yhteistyö sosiaali- ja terveysosaston kanssa	Kirjoitetaan prosessikuvaus. Toteutetaan perheiden parissa tehtävää työtä varten yhteinen toimintamalli, jossa keskiössä on lapsi. Järjestetään varhaiskasvatuksen henkilöstölle yhteinen hyvinvointiin keskittyvä koulutuspäivä elokuussa.	Poikkeusolojen vuoksi työ prosessikuvausten parissa jatkuu vuonna 2021. Keväällä pidettiin toimialarajat ylittäviä kokouksia. Covid-19:n vuoksi toimipaikat pitivät omia hyvinvointiaiheisia koulutuspäiviä.

Kestävä kehitys	Lajittelun ja kierrätyksen kehittäminen jokaisessa toimipaikassa. Osa ryhmistä osallistuu Kiertokulkumatka ekologiseen oppimisympäristöön - hankkeeseen, jonka tavoitteena on, että lapset saavat kuvan siitä, miten kaikki, esimerkiksi ruoka, aineet jne. kiertävät kiertokulussa.	Kaikki toimipaikat lajittelevat (paperi, metalli, lasi, pahvi). Seitsemän varhaiskasvatusryhmää osallistuu Kiertokulkumatka ekologiseen oppimisympäristöön - hankkeeseen.	Useimmat toimipaikat lajittelevat. Kaikki seitsemän pilottiryhmää ovat perustaneet "multatehtaita"/komposteja ja kehittäneet viljelyksiään edelleen. Sato, esimerkiksi perunat, porkkanat ja marjat, on hyödynnetty toiminnassa. Kaikille kaupungin varhaiskasvatuksen ryhmille jaetaan "Aloita viljely Kalakamujen kanssa" - viljelypaketti. Osa toimipaikoista on ottanut käyttöön kestävän kehityksen passin Minä ja Kalakamut – Saariston supersankarit.
Monikielisyys	Kehitetään lasten mahdollisuuksia tutustua eri kieliin ja kulttuureihin ja oppia niitä.	Toteutetaan yhteinen kielipolku yhteistyössä suomen- ja ruotsinkielisen koulutuksen kanssa. Kaikissa toimintamuodoissa tarjotaan kielisuihkuja ruotsiksi ja suomeksi.	Kielipolku on varhaiskasvatuksen osalta valmis. Kielisuihkuja on tarjottu kaikissa toimintamuodoissa ja yhdessä päiväkodissa lisäksi espanjalaista kielisuihkuja.
Pedagoginen dokumentointi	Työtavan kehittäminen lapsen oppimisen ja kasvattajan oman oppimisen näkyväksi tekemiseen (muun muassa pedagoginen ympäristö, lapsinäkemys, pedagoginen dokumentointi arjessa ym.)	Henkilöstö on osallistunut pedagogisen dokumentoinnin prosessikoulutukseen.	Henkilöstö on osallistunut koulutukseen etänä ja kehittänyt aktiivisesti työtapoja, jotka ovat tehneet näkyväksi lasten ja kasvattajien omaa oppimista.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinto	3,0	3,5	3,5	3,5	3,4
Pedagoginen henkilöstö	57,2	46,2	47,6	44,3	43,9
Muu henkilöstö	113,9	111	107,8	90	106,4
Henkilötyövuodet yhteensä	174,1	160,7	158,9	137,8	153,7
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	143				
Määräaikaiset	27				
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	170				

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
0-6-vuotiaiden lasten määrä	1 004	982	905	835 stat.cent	849
Kunnallisessa päivähoitossa, %-osuus 0-6-vuotiaista	74 % (747)	76 % (751)	78,2 % (708)	88 % (735)	78 % (661)
Yksityisessä päivähoitossa, %-osuus 0-6-vuotiaista	0,9 % (9)	0,5 % (5)	0,4 % (4)	0,6 % (5)	0,3 % (3)
Kotihoidon tuella, %-osuus 0-6-vuotiaista	10 % (105)	9 % (86)	8 % (72)	9,6 % (80)	9 % (79)
Mittarit					
Kustannus/asukas, €	578	584	585	581	582
Kustannus / 0-6-vuotias lapsi, €	8 865	9 092	9 790	10 579	10 344

Ruotsinkielinen koulutus

Sivistyslautakunnan ruotsinkielinen jaosto

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Ruotsinkielinen koulutus	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	83 018	59 673	0	59 673	65 421	109,6
Maksutuotot	89 743	95 000	0	95 000	73 837	77,7
Tuet ja avustukset	67 501	37 200	0	37 200	17 454	46,9
Muut toimintatuotot	97 828	76 772	0	76 772	78 797	102,6
Toimintatuotot	338 090	268 645	0	268 645	235 509	87,7
Henkilöstökulut	-8 183 824	-8 227 376	0	-8 227 376	-8 099 943	98,5
Palvelujen ostot	-2 595 981	-2 480 394	0	-2 480 394	-2 326 981	93,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-320 614	-291 094	0	-291 094	-257 751	88,5
Avustukset	-32 000	-30 500	0	-30 500	-22 000	72,1
Muut toimintakulut	-3 191 766	-3 308 595	0	-3 308 595	-3 283 880	99,3
Toimintakulut	-14 324 186	-14 337 959	0	-14 337 959	-13 990 555	97,6
Toimintakate	-13 986 096	-14 069 314	0	-14 069 314	-13 755 046	97,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-624 430	-629 567	0	-629 567	-623 713	99,1
Laskennalliset erät	1 703 755	1 756 791	0	1 756 791	1 756 791	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 906 772	-12 942 090	0	-12 942 090	-12 621 968	97,5

Toiminta 2020

Vuoden 2020 toimintaa leimasivat 18.3.–13.5.2020 poikkeusolot koronaviruksen vuoksi. Koulut suljettiin ja opetus järjestettiin etänä, lukuun ottamatta 1.–3. luokan oppilaita ja erityistä tukea saavia oppilaita, joilla oli oikeus lähiopetukseen. Lähiopetusryhmiä oli viidessä koulussa ja niihin osallistui noin 40–50 oppilasta.

Etäopetus sujui pääpiirteittäin hyvin henkilökohtaisten tietokoneiden leasingvuokraukseen ja it-pedagogisiin ratkaisuihin aikaisemmin tehtyjen panostusten ansiosta. Syyslukukausi käynnistyi lähiopetuksessa, mutta kuitenkin erityisjärjestelyin viruksen leviämisen vähentämiseksi ja mahdollisten tartuntojen jäljityksen helpottamiseksi. 5.–9. luokat ja lukiot siirtyivät juuri ennen joulua jälleen etäopetukseen. Eräät suunnitellut toimintapanostukset, kuten lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvä prosessikuvaus, ovat lykkääntyneet epidemiatilanteen vuoksi. Paraisten uuden koulukeskuksen suunnittelu on aloitettu, kuten myös Houtskarín uuden koulurakennuksen suunnittelu.

Talousarvio alittui runsaalla 300 000 eurolla, pääasiassa sen vuoksi, että ruokapalvelun ja koulukuljetusten kustannukset olivat huhti-toukokuussa pienemmät. Tämä pienensi kustannuksia noin 130 000 eurolla. Kaupungin talouden tasapainottamisohjelmasta seurasi syksyllä hankintakielto, ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden määrärahaa käytettiin 33 000 euroa budjetoitua vähemmän. Henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Toimiva yhteistyö sosiaali- ja terveysosaston kanssa	Kirjoitetaan prosessikuvaus. Toteutetaan perheiden parissa tehtävää työtä varten yhteinen toimintamalli, jossa keskiössä on lapsi. Järjestetään koulujen henkilöstölle yhteinen hyvinvointiin keskittyvä koulutuspäivä ennen koulujen alkua.	Koronaepidemian vuoksi suunnitelmia yhteisestä koulutuspäivästä ei voitu toteuttaa. Myös työ yhteisen prosessikuvauksen ja toimintamallin parissa on viivästynyt samasta syystä. Rehtoreiden ja perheysikön välinen yhteistyö on tiivistynyt ja säännöllisiä tapaamisia on pidetty verkon kautta. Nepsy-valmentaja on aloittanut työskentelyn lasten ja nuorten kanssa, myös kouluissa.
Kestävä kehitys	Jalkautetaan ympäristökasvatussuunnitelma opetukseen.	Kaikki koulut ottavat käyttöön ympäristökasvatussuunnitelman.	Kaikki koulut ovat ottaneet ympäristökasvatussuunnitelman käyttöön.
Monikielisyys	Vahvistetaan oppilaiden kiinnostusta kaksikielisyyttä ja vieraita kieliä kohtaan.	Toteutetaan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion yhteinen kielipolku yhdessä suomenkielisen koulutuksen kanssa. Tarjotaan vieraiden kielten kerhoja.	Yhteinen kielipolkuhanke saatettiin loppuun suunnitellusti vuoden aikana. Työtä on edelleen jatkettu siten, että tekeillä on uusi verkkosivu, jossa on tietoa kielipolusta.
Lukiotoiminnan kehittäminen	Aloitetaan työ lukion uuden opetussuunnitelman parissa ja saatetaan se valmiiksi vuoden aikana.	Koko henkilöstö ja kaikki oppilaat ovat osallisina työssä. Vanhemmille varataan tilaisuus vaikuttaa sisältöön. Selvitetään Paraisten lukioiden ja ammatillisen koulutuksen välisen yhteistyön mahdollisuudet ja esteet.	Opetussuunnitelman oppiainekohtaiset osat ovat valmiita ja myös opetussuunnitelman yleiset osat on kirjoitettu. Opetussuunnitelma tulee ruotsinkielisen jaoston muodollisesti hyväksyttäväksi kesäkuussa 2021. Paikkakunnan ammatillisen koulutuksen kanssa on tehty yhteistyötä ja selvitetty yhteistoimintamahdollisuuksia osana käynnissä olevaa Koulukadun kampushanketta. Axxell osallistuu suunnittelutyöhön ja lukioiden sijoittaminen Axxellin tiloihin seuraaviksi kahdeksi vuodeksi lisää yhteistoimintaa entisestään.

Kuntalaisten digiosaamisen parantuminen	Kuntalaisten lisääntynyt kiinnostus it-kursseja kohtaan	Kurssiohjelmassa enemmän it-kursseja ja kursseilla aiempaa enemmän osallistujia	Koronaepidemian vuoksi suuri kattaus Kombi-kursseja toteutettiin kevätlukukaudesta lähtien verkkokursseina. Useat opettajat siirtyivät pitämään kursseja kokonaan tai osittain etänä. Kevään 2021 kursseja suunniteltaessa tarjontaa lisättiin entisestään. Osallistuminen näille kursseille on ollut vilkasta ja osallistujat ovat pyytäneet vielä lisää verkkokursseja.
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Sisäilmaltaan terveet työskentelytilat	Kaikille oppilaille ja opettajille mahdollisuus työskennellä oireettomasti sisäilmaltaan terveissä työskentelytiloissa	Uusien koulurakennusten suunnittelu muun muassa sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi on käynnistynyt. Uusi koulukeskus All in - luovutuskeskus ja Houtskarinkoulurakennus ovat osa terveellisten ja toimivien koulurakennusten ja niiden myötä hyvinvoivien lasten ja nuorten hyväksi tehtävää työtä.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinto	9,8	10,7	9,7	10,5	10,5
Opetus	133,3	129,1	129,7	122,8	129,4
Oppilashuolto	33,2	30,3	31,1	31,6	31
Henkilötyövuodet yhteensä	176,3	170,1	170,5	164,9	170,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	131				
Määräaikaiset	42				
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	173				

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Oppilaita esikoulussa	100	114	121	88	97
Oppilaita perusopetuksessa	977	972	964	993	1 001
Vuosiviikkotunnit perusopetuksessa	2 331,5	2 352,5	2 301	2 290	2 332,5
Vuosiviikkotunnit lukiossa	287,2	298,2	296	296	297,1
Oppilaita lukiossa	162	148	161	165	165

Mittarit					
Perusopetus					
Kustannus / asukas €	713	738	765	765	762
Käyttökustannukset / oppilas	11 233	11 601	12 016	11 707	11 483
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	4 707	4 793	5 034	5 077	4 923
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,4	2,42	2,39	2,31	2,3
Erityisen tuen oppilaat, %	9 %	9 %	9 %	9 %	9 %
Ryhmäkoko ka.	15	15	15	15	15
Koulukuljetusoppilaat, %	34 %	34 %	34%	31 %	36 %
Kuljetuskustannukset / kaikki oppilaat	614	660	709	651	615
Lukio					
Kustannus / asukas €	85	81	81	85	81
Käyttökustannukset / oppilas	8 106	8 346	7 625	7 845	7 468
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	4 572	4 142	4 147	4 373	4 097
Vuosiviikkotunnit / oppilas	1,77	2,01	1,84	1,79	1,82

Suomenkielinen koulutus

Sivistyslautakunnan suomenkielinen jaosto

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Katriina Sulonen, opetuspäällikkö

Suomenkielinen koulutus	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	198 511	167 225	0	167 225	243 244	145,5
Maksutuotot	195 938	170 000	0	170 000	146 171	86,0
Tuet ja avustukset	44 469	42 000	0	42 000	27 751	66,1
Muut toimintatuotot	19 433	8 200	0	8 200	12 567	153,3
Toimintatuotot	458 351	387 425	0	387 425	429 733	110,9
Henkilöstökulut	-5 846 406	-5 596 314	0	-5 596 314	-5 683 524	101,6
Palvelujen ostot	-1 856 362	-1 844 237	0	-1 844 237	-1 737 564	94,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-192 839	-205 855	0	-205 855	-184 686	89,7
Avustukset	-8 040	-9 300	0	-9 300	-8 325	89,5
Muut toimintakulut	-1 620 563	-1 637 088	0	-1 637 088	-1 647 608	100,6
Toimintakulut	-9 524 209	-9 292 794	0	-9 292 794	-9 261 707	99,7
Toimintakate	-9 065 858	-8 905 369	0	-8 905 369	-8 831 974	99,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-276 920	-234 441	0	-234 441	-231 699	98,8
Laskennalliset erät	842 587	839 588	0	839 588	839 588	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-8 500 191	-8 300 222	0	-8 300 222	-8 224 085	99,1

Toiminta 2020

Koronavirustilanteen takia Suomi oli poikkeusoloissa 18.3.–13.5.2020, jolloin koulut suljettiin ja siirryttiin etäopetukseen. Lähiopetuksessa olivat vain 1–3-luokkalaiset sekä erityisen tuen oppilaat. Koulujen opetus palasi lähiopetukseen toukokuussa, minkä myötä toiminta normalisoitui. Toisaalta opetuksessa huomioitiin monenlaiset turvalliseen oppimisympäristöön liittyvät asiat, jotka ovat jatkuneet syyslukukaudella Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti.

Toiminnalle asetetut tavoitteet ovat poikkeusaikana toteutuneet ehkä hitaammin kuin suunniteltiin, mutta tavoitteista ei suinkaan ole kokonaan luovuttu. Lisäksi kansalaisopiston maksutuotot eivät toteutuneet budjetoidulla tavalla, kun toiminnassa on keskitytty verkko-opetukseen. Loppuvuonna henkilöstön jaksaminen on ollut yllättävän hyvää ja sairauspoissaoloja on ollut vähän.

Koulukeskuksen suunnittelutyö on ollut palkitsevaa ja yhdistänyt koulujen henkilöstöä. Talousarviossa pysyttiin budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista huolimatta, sillä kevään poikkeusolojen aikana koulukuljetusten ja kouluruokailun kustannukset olivat alhaisemmat. Koulut säästivät myös materiaalihankinnoistaan syksyllä asetetun hankintakiellon johdosta.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Toimiva yhteistyö sosiaali- ja terveysosaston kanssa	Kirjoitetaan prosessikuvaus. Otetaan käyttöön yhteinen toimintamalli, jossa keskiössä ovat huoltajat, lapset ja nuoret. Yhteinen hyvinvointiin keskittyvä koulutuspäivä opetustoimen henkilöstölle.	Moniammatillinen koulutuspäivä 17.11.2020, prosessi keväällä 2021. Tour de Pargas jalkautettu. Esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma hyväksytty.
Kestävä elämäntapa ja kestävä kehitys näkyväksi koulun toimintakulttuurissa	Monialaisen oppimiskokonaisuuden arviointi sekä koulun että oppilaan näkökulmasta	Jokaisella koululla toimiva kestävä kehityksen toimintasuunnitelma, jossa kosketuspintaa kaikkiin oppiaineisiin.	Ruokaraadit aloittaneet toimintansa (hävikkiruoka). Yläkoulussa monialainen oppimiskokonaisuus. Kierrätys vakiintunut koulujen toimintakulttuuriin.
Monikielisyys	Oppilaiden kiinnostus vieraiden kielten ja ruotsin opiskeluun ja kulttuuriin lisääntyy.	Pargas polku - Parainen stig rakentuu ja valmistuu opetusta eheyttämään kaikissa kouluissa.	Kielipolku valmistuu keväällä 2021. Koordinaattorit jalkauttaneet mallin kouluihin.
Lukioiden kehittäminen	Lukion opetussuunnitelman uudistaminen yhteisöllisesti ja yhteistyössä Pargas svenska gymnasiumin kanssa.	Opetussuunnitelma prosessina etenee annetun aikataulun mukaisesti, käytössä elokuussa 2021. Selvitetään Paraisten lukioden ja ammatillisen koulutuksen välisen yhteistyön mahdollisuudet ja esteet.	LPOS otetaan käyttöön elokuussa 2021, LOPS viimeistellään keväällä 2021. Intensiv eivät ole toteutuneet vielä.
Kansalaisopisto Kombi: painopiste digiosaamiseen ja it-kiinnostuksen lisäämiseen	Järjestämme enemmän it-kursseja ja aktivoimme kuntalaisia innostumaan oppimaan lisää.	Aiempaa enemmän it-kursseja ja osallistujia it-kursseilla	Verkkokurssit toteutuneet kiitettävästi, opettajien osaaminen vahvistunut.
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Sisäilmaltaan terveet työskentelytilat	Kaikille oppilaille ja opettajille mahdollisuus työskennellä oireettomasti sisäilmaltaan terveissä työskentelytiloissa	Koulukeskuksen suunnittelutyö etenee yhteistyössä käyttäjien, teknisen toimen ja suunnittelijoiden kanssa.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinto	9,9	11,2	11,5	11	11,8
Opetus	77,1	73,5	73,9	68,2	71,3
Oppilashuolto	17,5	18,5	19,6	24,5	18,3
Henkilötyövuodet yhteensä	104,5	103,2	105,0	103,7	101,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	79				
Määräaikaiset	23				
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	102				

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Oppilaita esikoulussa	72	68	67	61	61
Oppilaita perusopetuksessa	644	646	638	641	633
Vuosiviikkotunnit perusopetuksessa	1 477	1 504	1 444	1 460	1 435
Oppilaita lukiossa	82	72	69	72	71
Vuosiviikkotunnit lukiossa	213	213	203	203	199
Kansalaisopiston tunnit	9 000	8 854	9 039	9 000	7 686
Opiskelijat (brutto)	3 000	5 916	5 925	5 000	4 946
Opiskelijat (netto)	3 000	2 629	2 619	3 000	2 241
Mittarit					
Perusopetus					
Kustannus / asukas €	437	449	458	451	442
Käyttökustannukset / oppilas	10 311	10 634	10 882	10 697	10 523
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	4 552	4 568	4 808	4 697	4 649
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,27	2,33	2,26	2,28	2,26
Erityisen tuen oppilaat, %	10 %	10 %	10 %	11 %	11 %
Ryhmäkoko ka.	15,9	15	15	15	16
Koulukuljetusoppilaat, %	40 %	36 %	36%	35 %	44 %
Kuljetuskustannukset / kaikki oppilaat	603	652	765	661	726
Lukio					
Kustannus / asukas €	49	49	45	45	43
Käyttökustannukset / oppilas	9 626	10 379	9 986	9 496	9 209
Käyttökustannukset / vuosiviikkotunti	3 525	3 508	3 394	3 368	3 286
Vuosiviikkotunnit / oppilas	2,73	2,96	2,94	2,82	2,80
Kansalaisopisto					
Kustannus / asukas €	36	38	39	40	38
Kustannus / opiskelija	102	99	100	121	115
Kustannus / tunti	66	66	66	67	74

Kulttuuri

Kulttuurilautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Ann-Sofie Isaksson, kulttuuripäällikkö

Kulttuuri	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	91 772	48 400	0	48 400	25 216	52,1
Maksutuotot	6 581	4 700	0	4 700	5 928	126,1
Tuet ja avustukset	41 259	34 500	0	34 500	16 380	47,5
Muut toimintatuotot	57 102	42 100	0	42 100	21 109	50,1
Toimintatuotot	196 714	129 700	0	129 700	68 632	52,9
Henkilöstökulut	-552 052	-571 506	0	-571 506	-525 991	92,0
Palvelujen ostot	-611 253	-614 769	0	-614 769	-528 190	85,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 692	-61 400	0	-61 400	-28 677	46,7
Avustukset	-303 165	-312 875	0	-312 875	-290 062	92,7
Muut toimintakulut	-707 692	-597 645	0	-597 645	-594 328	99,4
Toimintakulut	-2 222 854	-2 158 195	0	-2 158 195	-1 967 248	91,2
Toimintakate	-2 026 140	-2 028 495	0	-2 028 495	-1 898 615	93,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-146 322	-128 106	0	-128 106	-128 454	100,3
Laskennalliset erät	268 219	207 379	0	207 379	207 379	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-1 904 242	-1 949 222	0	-1 949 222	-1 819 690	93,4

Toiminta 2020

Kulttuuriyksikkö alittaa vuoden 2020 talousarvionsa, koska vuoden aikana ei pystytty toteuttamaan suunniteltuja ja budjetoituja asioita. Muun muassa nuorisoshown, konserttisarjoja, teattereiden vierailunäytäntöjä, elokuvaesityksiä, kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista ohjelmaa, liikuntatapahtumia ja muuta nuorisotoimintaa on peruttu tai siirretty eteenpäin. Tämä vaikuttaa sekä palkkakuluihin että palvelujen ostoihin. Osa-aikaisia ja ostopalvelun kautta hankittuja muusikoita, taiteilijoita, projektorinhoitajia, kerho-ohjaajia, projektinvetäjiä ja taiteellista henkilöstöä show'ta varten, elokuvavuokria, tekijänoikeuksia, äänentoisto- ja valopalveluja yms. on tarvittu vähemmän. Myös materiaalihankinnoissa on vuoden aikana oltu erittäin säästäväisiä.

Yksittäisiä tapahtumia ja festivaaleja varten jo myönnettyjä avustuksia ei maksettu, ellei tapahtumaa/festivaalia toteutettu vuoden aikana.

Tapahtumien ja toiminnan vähäisempi määrä on merkinnyt myös vuokrista, osallistumismaksuista, vuosikorteista ja lippu- ja sponsorituotoista sekä avustuksina saatujen tulojen pienenemistä.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Kaikkien mahdollisuudet aktiiviseen vapaa-aikaan	Yhteistyöhankkeiden ja tapahtumien määrä Vanhustenhuollon aktiviteetti- ja tapahtumasuunnitelma Kulttuurikavereiden määrä	Yhteistyöhankkeet yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa Uudet kohderyhmät Tukeva vapaaehtoistoiminta	Koronapandemian vuoksi yhteistyöhankkeiden määrä on jäänyt suunniteltua pienemmäksi. Keväällä tehtiin 12 livestriimausta yhteistyössä paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Yhteistyössä PIF:n suunnistusjaoston kanssa järjestetty kuntosuunnistus tavoitti monia ja aivan uusia kohderyhmiä. Yhteistyö vanhustenhuollon kanssa on ollut vähäisempää pandemian vuoksi. Uutta vuonna 2020 olivat ikäihmisille suunnatut digitapaamiset, joiden avulla saavutetaan uusia kohderyhmiä. Tapaamiset ovat yhteistyöhanke Punaisen Ristin kanssa. Koulutettuja kulttuurikavereita on suunnilleen 30 kpl, toiminta on ollut vähäistä rajoitusten vuoksi.
Kaupungin lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyön tukeminen	Yhteistyömuotojen ja tapahtumien määrä Nuorten tekemien aloitteiden määrä	Yhteistyömuodot koulun ja sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa Nuorten vaikuttamismahdollisuuksista tiedottaminen	Erityisnuorisiohjaaja tekee aktiivista yhteistyötä koulunuorisotyöntekijöiden kanssa sekä koulussa että pienryhmätoiminnassa koulun ulkopuolella. Kouluissa on pidetty kummitunteja, joissa on käsitelty nuorten hyvinvointia ja itsetuntoa. Yhteistyössä koulukuraattoreiden, koulupsykologin ja kolmannen sektorin kanssa on järjestetty digitaalisia vanhempaintapaamisia. Nuoret ovat tehneet 5–6 aloitetta toiminnasta.
Luovuuden tukeminen paikkakunnalla	Luovien verkostojen määrä Yhteistyöhankkeiden määrä Osallistuvan budjetoinnin	Luovien verkostojen luominen ja ylläpitäminen Monia osallistavat	Taiteen perusopetuksen verkosto on aktiivinen ja yhteistyötä on tehty muun muassa nuorisoshown ja taiteen perusopetuksesta

	suunnitelma	yhteistyöhankkeet Uudet osallistamisen ja osallistumisen muodot	tiedottamisen tiimoilta. Useimmat suunnitellut yhteistyöhankkeet ovat jääneet toteuttamatta pandemian vuoksi. Ensimmäinen osallistuvan budjetoinnin kokeilu tehtiin Kulttuuriparlamentti-kulttuurifestivaalin kohdalla. Kulttuurilautakunta päätti, että festivaali toteutetaan jatkossa käyttäen menetelmänä osallistuvaa budjetointia. Siinä kaikki festivaaliin osallistuvat toimijat ovat mukana päättämässä sekä budjetin toteutuksesta että käytöstä.
--	-------------	---	---

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kulttuuripäällikkö	1	1	1	1	1
Suunnittelija		0,4	0,4	0,4	0,4
Museohenkilöstö	1,9	1,4	1,7	1,7	1,6
Vapaa-aikasihteeri	1,9	2	2	2	2
Liikunnanohjaaja			0,5	0,5	0,40
Vapaa-aikaohjaaja, nuorisotyöntekijä	4,9	4,2	4,6	5	5
Kulttuurituottaja	0,8	0,7	0,6	0,8	0,6
Liikuntapaikka- ja kenttähenkilöstö	2,6	1,0			
Kanslisti	0,3	0,3	0,3	0,3	0,25
Teknikko, vahtimestari	0,6	0,5	0,5	0,6	0,35
Hanketyöntekijät	2,9	0,8	0,6	0,8	0,3
Siviilipalvelusmies	0,5	0,8	0,7	0,8	0,5
Työllistetty, palkkatuella		1,0		0,5	0,15
Henkilötyövuodet yhteensä	17,4	14,1	12,9	14,4	12,55

Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	9	10	10	10	9
Määräaikaiset	8	11	5	10	7
Yhteensä	17	21	15	20	16

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Nuorisotilojen kävijämäärä	7 200	7 100	6 100	7 100	3 000
Museoiden kävijämäärä	3 700	3 550	4 000	4 500	4 000
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	160 000	160 000	160 000	160 000	120 000
Kaupungin järjestämien tapahtumien kävijämäärä	17 050	16 025	16 190	16 000	9 000
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	133	141	134	133	126

Kirjasto

Kulttuurilautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Karolina Zilliacus, kirjastopäällikkö

Kirjasto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	4 214	4 000	0	4 000	1 726	43,1
Maksutuotot	28	0	0	0	173	0,0
Tuet ja avustukset	4 960	3 000	0	3 000	267	8,9
Muut toimintatuotot	12 396	6 000	0	6 000	4 199	70,0
Toimintatuotot	21 599	13 000	0	13 000	6 365	49,0
Henkilöstökulut	-548 715	-557 942	0	-557 942	-546 525	98,0
Palvelujen ostot	-105 313	-111 757	0	-111 757	-113 029	101,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-157 697	-174 897	0	-174 897	-138 311	79,1
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-428 302	-437 386	0	-437 386	-436 021	99,7
Toimintakulut	-1 240 026	-1 281 982	0	-1 281 982	-1 233 886	96,2
Toimintakate	-1 218 427	-1 268 982	0	-1 268 982	-1 227 521	96,7
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 149	-29 761	0	-29 761	-30 124	101,2
Laskennalliset erät	257 106	258 076	0	258 076	258 076	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-986 471	-1 040 667	0	-1 040 667	-999 569	96,1

Toiminta 2020

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti kirjaston toimintaan. Kirjastot olivat suljettuina 17.3.–7.5. ja avoinna ainoastaan varatun aineiston hakemista varten 8.5.–29.5. 3.12. lähtien kirjastot olivat avoinna ainoastaan lyhyitä käyntejä varten ja omatoimikirjastot olivat suljettuina.

Nauvon kirjasto toimi väistötiloissa aluekonttorissa ja muutti takaisin normaaliin kiinteistönsä syyskuussa. Väistötilat olivat liian ahtaat, jotta pandemian takia vaadittuja turvavälejä olisi voitu toteuttaa. Nauvon kirjasto oli tämän vuoksi kokonaan suljettuna siihen asti, kunnes se avattiin 28.9. omatoimikirjastona. Korppoon kirjasto aloitti omatoimikirjastona 7.9.

Talouden toteuma osoittaa talousarvion hienoista alittumista, mikä johtuu pandemian vuoksi toteuttamatta jääneestä toiminnasta ja kaupunginhallituksen kehotuksesta vähentää hankintoja.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Korppoon kirjaston saavutettavuuden lisääminen muuttamalla kirjasto omatoimikirjastoksi	Aukiolotuntien määrä Käyntien määrä Asiakaspalaute	Tehdään asukkaalle kysely siitä, miten omatoimikirjastotoiminta hyödyttää heitä parhaiten. Suunnitellaan tila uuteen toimintaan soveltuvaksi. Hankitaan tekninen varustus omatoimikirjastoa varten.	Kirjasto muutettiin omatoimikirjastoksi ja se avautui omatoimikirjastona syyskuussa.
Kaupungin lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyön tukeminen	Kaupungin yksiköiden kanssa toteutettavien yhteistyömuotojen määrä	Yhteistyömuodot koulun, varhaiskasvatuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa	Yhteistyömuotoja koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa on työstyetty vuoden aikana. Lopullinen versio valmistuu ensi vuonna. Yhteistyömuotoja sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa ei ole työstyetty.
Kaikkien asukkaiden lukemisen kynnyksen madaltaminen etsivän ja osallistavan matalan kynnyksen toiminnan kautta Koko Parainen lukee -hankkeen puitteissa	Tapahtumien määrä Osallistujamäärä Ohjausryhmän ja yhteistyökumppaneiden kanssa pidettävien kokousten määrä	Vuoden aikana järjestetään toimintaa eri kohderyhmille. Säännölliset kokoukset hankkeen ohjausryhmän ja yhteistyökumppaneiden kanssa.	Lukeva Parainen -hanke päättyy maaliskuussa 2021. Vuoden 2020 aikana on järjestetty useita tapahtumia ja aktiviteetteja lukemisen edistämiseksi kaupungissa.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kirjastopäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1
Kirjastonhoitaja	6,3	4,6	5,2	5,0	5,3
Palvelusuunnittelija		0,6	1,0	1,0	1,0
Kirjastovirkailija	5,6	4,8	3,0	2,3	2,2
Erikoiskirjastovirkailija	0,5	1,3	2,1	2,8	3,0
IT-pedagogi		0,1	0,1	0,1	0,1
Siviilipalvelusmies				0,2	
Kirjastovirkailija, oppisopimus	0,8				
Harjoittelija					
Hanketyöntekijä			0,1		0,4
Kesätyöntekijä			0,2		
Henkilötyövuodet yhteensä	14,2	12,4	12,7	12,4	13,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	12	13	12	14	14
Määräaikaiset	1	2	2	2	3
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	13	15	14	16	17

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kirjastojen määrä	5	5	5	5	5
Fyysiset käynnit	137 122	138 737	142 246	140 000	91 893
Aukiolotunnit	5 741	10 142	12 042	15 000	7 552
Verkkokäynnit	89 357	62 517	62 517	62 000	51 866
Lainojen kokonaismäärä	179 044	157 886	160 827	180 000	141 863
Lainaajien määrä	5 200	5 259	5 375	5 300	4 921
Aineistokanta	152 393	148 221	130 056	150 000	97 979
Hankintojen määrä	6 848	7 318	5 749	6 000	5 118
Tapahtumien määrä	172	156	170	150	89
Tapahtumien kävijämäärä	1 326	1 352	1 894	1 300	1 654
Käyttajakoulutusten määrä	111	107	99	100	78
Käyttajakoulutusten kävijämäärä	1 775	1 766	1 779	1 800	1 037
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	77	79	79	83	81
Fyysiset käynnit / asukas	8,8	9	9,2	9,2	6,09
Lainojen kokonaismäärä / asukas	11,6	10,3	10,5	11,8	9,40
Lainaajia asukkaista	0,33	0,34	0,35	0,34	0,32
Aineistomäärä / asukas	10,3	9,6	8,5	9,8	6,49

Joukkoliikenne

Sivistyslautakunta

Sivistysosasto

Ulrika Lundberg, opetuspäällikkö

Joukkoliikenne	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	21 063	22 000	0	22 000	22 000	100,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	163 095	173 000	0	173 000	99 158	57,3
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	184 158	195 000	0	195 000	121 158	62,1
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-585 249	-612 000	0	-612 000	-612 946	100,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 800	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-22	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-588 072	-612 000	0	-612 000	-612 946	100,2
Toimintakate	-403 914	-417 000	0	-417 000	-491 788	117,9
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-403 914	-417 000	0	-417 000	-491 788	117,9

Toiminta 2020

Koronaepidemia vähensi joukkoliikenteessä matkustamista voimakkaasti. Seutulipulla tehtyjen matkojen määrä väheni normaalivuoteen verrattuna lähes 40 %. Koska liikenne on hankittu bruttosopimuksella, jolloin lipputuloriski on tilaajalla, on liikennöinnistä maksettava korvaus noussut. Liikennöintiä sopeutettiin vähentyneeseen matkustukseen, mutta menolisäys oli kuitenkin huomattava. Hieman tilannetta helpotti se, että lippusubventio on ollut pienempi. Seutulipputukeen saatavaa valtionavustusta voi saada enintään puolet toteutuneista subventiomenoista, joten valtionavustuksen määrä oli pienempi kuin talousarvioon oli arvioitu. Näistä syistä johtuu joukkoliikenteen talousarvion ylittyminen

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Paraisten kaupungin etujen valvominen joukkoliikenneasioissa.	Yhteistyö Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa.	Ajantasainen tieto joukkoliikenteen matkustajamääristä ja palvelutasosta.	Matkustajamääriä ja kustannuksia seurataan kuukausittain sekä pidetään yhteyttä ELY-keskukseen.
Joukkoliikenteen käytön lisääminen.	Joukkoliikenteen käyttäjien määrä.	Määrä kasvaa vuoden 2019 tasosta. Selvitetään mahdollisten nykyistä monipuolisempien lipputuotteiden ja mobiilimaksun käyttöönotto.	Koronapandemian takia joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat laskeneet lähes 40 % normaalista määrästä. ELY-keskus on selvittänyt mahdollisia lipputuotteita, lippukokeilu tulossa vuoden 2021 alkupuolella.

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Seutulippu, myytyjen lippujen määrä	4 708	4 680	4 701	4 900	2 794
Seutulippu, matkojen määrä	154 748	163 006	149 454	152 000	92 601
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	26	25	27	27	33

Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveydenhuolto	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	1 218 692	1 072 600	30 000	1 102 600	1 350 863	122,5
Maksutuotot	4 353 699	4 841 808	-277 906	4 563 902	4 332 808	94,9
Tuet ja avustukset	714 031	663 353	0	663 353	813 361	122,6
Muut toimintatuotot	546 024	658 012	0	658 012	555 450	84,4
Toimintatuotot	6 832 445	7 235 773	-247 906	6 987 867	7 052 482	100,9
Henkilöstökulut	-21 131 165	-21 370 947	-96 195	-21 467 142	-21 837 117	101,7
Palvelujen ostot	-36 021 451	-35 593 222	-1 302 699	-36 895 921	-36 620 183	99,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 742 414	-1 681 053	-176 000	-1 857 053	-1 911 892	103,0
Avustukset	-1 931 254	-1 909 320	-44 000	-1 953 320	-2 059 450	105,4
Muut toimintakulut	-4 210 410	-4 271 461	-8 200	-4 279 661	-4 401 070	102,8
Toimintakulut	-65 036 693	-64 826 003	-1 627 094	-66 453 097	-66 829 711	100,6
Toimintakate	-58 204 248	-57 590 230	-1 875 000	-59 465 230	-59 777 229	100,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-466 216	-469 705	0	-469 705	-479 331	102,0
Laskennalliset erät	2 060 033	2 112 357	0	2 112 357	2 112 357	100,0
Nettokulut yhteensä	-56 610 431	-55 947 578	-1 875 000	-57 822 578	-58 144 203	100,6

Sosiaali- ja terveyshallinto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Sosiaali- ja terveyshallinto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020 %
Myyntituotot	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-238 592	-225 680	0	-225 680	-234 491 103,9
Palvelujen ostot	-28 433	-29 279	0	-29 279	-28 440 97,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 625	-3 400	0	-3 400	-578 17,0
Avustukset	0	0	0	0	0 0,0
Muut toimintakulut	-21 233	-23 142	0	-23 142	-23 188 100,2
Toimintakulut	-293 883	-281 501	0	-281 501	-286 696 101,8
Toimintakate	-293 883	-281 501	0	-281 501	-286 696 101,8
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0 0,0
Laskennalliset erät	12 628	13 737	0	13 737	13 737 100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-281 255	-267 764	0	-267 764	-272 959 101,9

Toiminta 2020

Vuotta 2020 ovat leimanneet poikkeusolot ja erikoisjärjestelyt koronapandemian takia. Tilanne tulee jatkumaan määrittelemättömän ajan. Sosiaali- ja terveysosasto on joutunut sopeutumaan vallitseviin olosuhteisiin muun muassa järjestelemällä toimintaa uudelleen ja sijoittamalla henkilöstöresursseja uudelleen. Osaston kehittämistyötä on osittain lykätty, koska on keskitytty ydintoimintaan. Työtä jatketaan uudelleen mahdollisuuksien mukaan. Taloudellisesti vaikeasta tilanteesta johtuen kehittämistyössä on kohdistettu eniten resursseja talouden tasapainottamisohjelman ehdotuksiin ja hoitoketjujen tehostamiseen. Poikkeusoloilla on ollut taloudellisia vaikutuksia, jotka näkyvät erityisesti materiaali- ja henkilöstökuluissa. Lisäksi talouden toteumaa ovat rasittaneet tulojen menetykset tilanteissa, joissa toiminta ei ole voinut jatkua normaalisti. Tämä ei kuitenkaan ole vaikuttanut sosiaali- ja terveyshallintoon.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Hoitoa tarvitsevat saavat tarkoituksenmukaista hoitoa oikeassa paikassa.	Vanhustenhuollon, terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tehokkaat hoitoketjut Yhteinen hoidon tarpeen arviointiväline	Laaditaan yhteisesti hoitoketjujen prosessikuvaus. RAI:n käyttöönotto terveydenhuollossa ja vanhustenhuollossa SHQS-laaturyö	Potilasvirtojen hallinnan uudelleenjärjestely on käynnistetty. Prosessikuvaukset on aloitettu ja ne ovat osin valmistuneet. RAI-arviointivälinettä on päivitetty kansallisesti vuonna 2020, järjestelmän käyttöönotto on lykkääntynyt. Laaturyö on edennyt hitaammin, koska koronapandemia on

			vaikuttanut työn jalkauttamiseen ja prosessityöskentelyyn.
Hyvinvoivat lapset ja nuoret	Toimiva lapsiperheyhteistyö aikuissosiaalityön ja perheyksikön välillä Toimiva yhteistyö sosiaali- ja terveysosaston ja sivistysosaston välillä	Lasten ja perheiden parissa tehtävästä työstä laaditaan yhteiset prosessikuvaukset yli toimialarajojen. Sosiaali- ja terveysosaston rakenteiden läpikäynti tehokkaiden palvelujen mahdollistamiseksi lapsiperheille	Sosiaalipalveluista ja perhepalveluista on tehty sisäinen selvitys. Syksyllä on pidetty yhteisiä kokouksia toistensa yksiköihin tutustumiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi. Toimialarajat ylittävä yhteistyö on edennyt, mutta prosessikuvauksia ei ole tehty.
Hyvinvoiva henkilöstö	Yksiköissä riittävästi henkilöstöä Osallisuuden lisääntyminen	Säännölliset, aktiiviset henkilöstökokoukset Kehityskeskustelut kaikkien vakituisten työntekijöiden ja pitkäaikaissaisten kanssa vuosittain Aktiivinen rekrytointi Myönteinen näkyvyys sosiaalisessa mediassa ja tiedotusvälineissä	Henkilöstökokouksia on vuoden aikana pidetty aktiivisesti, pääosin sähköisinä Teams-kokouksina. Rekrytointi on ollut aktiivista ja onnistunutta siitä huolimatta, että kelpoisuusvaatimukset täyttävän henkilöstön rekrytointiin liittyy haasteita. Sosiaali- ja terveysosaston henkilöstö on ollut entistä enemmän näkyvillä mediassa ja tuonut osaston toimintaa ja sen kehittämistä esiin myönteisessä mielessä.
Liittyminen valtakunnalliseen sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon	Sosiaalihuollon KANTA-palvelujen käyttöönotto	Osallistuminen sosiaalihuollon KANTA-palvelujen seitsemänteen aaltoon	KANTA-palveluja kehitetään alueellisesti yhdessä muiden Varsinais-Suomen kuntien kanssa, jotka eivät ole vielä liittyneet palveluun. Liittyminen tapahtuu kehittämistyön edetessä.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinnollinen henkilöstö	2,4	2,4	2,8	3,0	3,0
Henkilötyövuodet yhteensä	2,4	2,4	2,8	3,0	3,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2	2	3	3,0	3,0

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Nettokustannus/asukas, €	15,59	18,76	19,38	17,66	19,02

Sosiaalipalvelut

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Heidi Ulriksson, sosiaalipalvelupäällikkö

Sosiaalipalvelut	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö Käyttöaste 2020 %
Myyntituotot	183 460	152 500	0	152 500	224 522 147,2
Maksutuotot	70 613	111 800	0	111 800	104 670 93,6
Tuet ja avustukset	350 493	282 353	0	282 353	235 892 83,5
Muut toimintatuotot	38 400	124 160	0	124 160	67 688 54,5
Toimintatuotot	642 966	670 813	0	670 813	632 771 94,3
Henkilöstökulut	-1 329 782	-1 351 266	50 000	-1 301 266	-1 276 486 98,1
Palvelujen ostot	-6 398 099	-6 238 754	0	-6 238 754	-6 067 738 97,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 670	-17 820	0	-17 820	-25 460 142,9
Avustukset	-1 336 776	-1 383 600	0	-1 383 600	-1 397 315 101,0
Muut toimintakulut	-224 755	-306 984	0	-306 984	-298 985 97,4
Toimintakulut	-9 305 082	-9 298 424	50 000	-9 248 424	-9 065 983 98,0
Toimintakate	-8 662 116	-8 627 611	50 000	-8 577 611	-8 433 212 98,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-572	-572	0	-572	-572 99,9
Laskennalliset erät	90 372	146 335	0	146 335	146 335 100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-8 572 316	-8 481 848	50 000	-8 431 848	-8 287 448 98,3

Toiminta 2020

Sosiaalipalveluyksikön tuottamat palvelut perustuvat sosiaalihuollon voimassa olevaan lainsäädäntöön ja erikoislainsäädäntöön. Sosiaalipalvelut perustuvat siihen, että subjektiiviseen oikeuteen kuuluvia sosiaalipalveluja myönnetään lain edellyttämällä tavalla. Muita sosiaalipalveluja myönnetään harkinnanvaraisina ja osoitettujen määrärahojen mukaisessa laajuudessa.

Toiminta käsittää yksikön hallinnon sekä seuraavat osatoiminnot: ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki, kehitysvammahuolto, vammaispalvelut, kuntouttava työtoiminta, alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuki, päihdehuolto, sosiaalihuollon tukiasuminen, työllistämistuki, sosiaaliasiamiespalvelut, päivä- ja työtoimintakeskus ja pakolaistoiminta.

Visiona on sosiaalipalvelujen tuottaminen lähipalveluperiaatteen mukaisesti tarpeen edellyttämässä laajuudessa kelpoisuusvaatimukset täyttävien, riittävien henkilöstöresurssien voimin. Kuntalaisille tarjottavien sosiaalipalvelujen järjestämisen pitkäjännitteinen suunnittelu. Henkilöstömitoitus vastaa työmäärää.

Työn organisointi on koronapandemian vuoksi siirtynyt pääosin puhelimitse ja verkon kautta hoidettavaksi. Aikuissosiaalityön henkilöstö on työskennellyt sovitun aikataulun mukaisesti suuren osan ajasta etänä maaliskuusta 2020 lähtien. Puhelinaikoja on tarvittaessa pidennetty. Sosiaaliohjaajien avoin akuutti asiakasvastaanotto on korvattu puhelinvastaanotolla.

Käyttöaste on koko yksikön osalta 98,3 %.

Pitkäaikaistyöttömien ja työmarkkinatukea saavien määrä on kasvanut vuonna 2020. Uusi työmarkkinatukea saavien ryhmä ovat yrittäjät, joiden toiminta on keskeytyksissä koronapandemian vuoksi. Suhteellisen hyvän vuokra-asuntotilanteen johdosta työllistämistoimenpiteiden tarpeessa olevien henkilöiden muutto paikkakunnalle on lisääntynyt merkittävästi.

Avustuksina saatavien tuottojen laskeminen johtuu suurimmaksi osaksi siitä, että suuri osa valtion rahoituksesta pakolaistoiminnalle päättyy, kun pakolaisten vastaanottamisesta on kulunut neljä vuotta. Tämä tapahtui marraskuussa 2020. Kaupunki on päättänyt vastaanottaa uusia pakolaisperheitä, mikä tapahtuu käytännössä keväällä 2021.

Päihde- ja mielenterveyshuollon asiakkaat ovat kasvava ryhmä, joka tarvitsee laaja-alaista tukea arjen hallintaan. Näitä henkilöitä pyritään tukemaan heidän omissa kodeissaan tarjoamalla heille tavoitteellista ja säännöllistä asumisen tukea sosiaalityöntekijöiden määräyksellä ja seurannassa. Palkkaamalla mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneita lähihoitajia tehokasta tukea on mahdollista antaa varhaisemmassa vaiheessa ja tällä tavoin voidaan ehkäistä sijoituksia tukiasumiseen. Lähihoitajat aloittivat työsuhteensa syyskuun puolivälissä, joten vaikutus ei näy täysimääräisesti vielä vuoden 2020 talousarviossa, mutta trendi osoittaa, että tukiasumisen ja ammatillisen tukihenkilötoiminnan kustannukset laskevat. Tekemällä asiakkaan luo säännöllisiä tukikäyntejä saadaan myös sosiaalityöntekijöille arvokasta tietoa asiakkaan arjen hallinnasta, jolloin eri palvelu- ja tukimuodot ovat helpommin kohdennettavissa asiakkaalle oikean määräisinä ja oikea-aikaisina.

Vammaisten arjessa annettavaa asumisen tukea kehitetään muuttamalla Kärkulan kuntayhtymältä hankittavat ostopalvelut omaksi palvelutuotannoksi. Lähihoitajien palkkaaminen syyskuussa 2020 on mahdollistanut useamman henkilön siirtämisen kaupungin oman toiminnan piiriin. Myös vammaispalveluissa lähihoitajat ovat voineet toimia ammatillisina tukihenkilöinä. Vammaispalvelutiimin työtapa on vuoden aikana pystytty kehittämään ja tehostamaan.

Henkilöstötilanteessa tapahtui lokakuusta alkaen sellainen muutos, että kaksi omaishoidon sijaishoitajana toimivaa lähihoitajaa ja omaishoidon sosiaaliohjaaja siirtyivät hallinnollisesti vanhustenhuoltoon ja palkkojen jakautumista muutettiin niin, että se 50–50:n sijaan on 20–80. Sosiaalityöntekijä, joka on työskennellyt 50 % työajastaan vanhustenhuollossa ja 50 % vammaispalvelussa, siirrettiin kesäkuusta alkaen kokopäiväisesti vammaispalveluun. Kiikariin on rekrytoitu uusi ohjaaja syyskuusta alkaen ja toiminnanohjaajan työsuhde on ollut täyttämättä lokakuusta alkaen. Kiikarissa on ollut sisäilmaongelmia, minkä vuoksi toimintaa on supistettu voimakkaasti ja järjestetty ulkona tai väistötiloissa. Muilta osin palkkamäärärahojen käyttö osoittaa vähäisempää käyttöä johtuen siitä, että työllistämistoiminnassa on ollut vähemmän palkkatukea saaneita vuonna 2020. Palkkatukea saavat työskentelevät kaupungin muissa yksiköissä sekä yhdistyksissä. Palkkatuen määrärahoista vähennettiin talousarviomuutoksen yhteydessä 50 000 euroa. Palkkatuen myöntäminen on työkalu, jolla voidaan pitkällä aikavälillä vaikuttaa työllistämiskuluihin, koska henkilöt, joille on myönnetty palkkatukea, ovat kauemmin poissa ns. sakkomaksulistalta myös palkkatuetun työsuhteen päätyttyä.

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut ovat lisääntyneet edelleen, mutta koronapandemian myötä käyttö vähentyi voimakkaasti keväällä. Loppukesästä käyttö osoitti jälleen nousua. Tavoitteena oli pitkällä aikavälillä pienentää kustannuksia järjestämällä säännöllisiä ryhmäkuljetuksia kaupungin isoihin kauppoihin alueilta, joilla on paljon kuljetuspalvelun käyttäjiä. Liikenneassistentin ja vanhustenhuollon kanssa suunniteltiin tehtävän yhteistyötä ryhmäkuljetusten järjestämisessä (sosiaalihuoltolain mukaisten matkojen osalta), mutta koronapandemian vuoksi selvitystä ei voitu vuoden aikana aloittaa.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Päihde- ja mielenterveystyön kehittäminen	Tukiasumisen ostopalvelujen vähentäminen	Mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen lähihoitajan palkkaaminen. Säännölliset ja tavoitteelliset kotikäynnit sosiaalityöntekijän johdolla.	Mielenterveystyön koulutuksen saanut kenttätöntekijä on palkattu syksyllä 2020. Säännölliset ja tavoitteelliset kotikäynnit on käynnistetty.
Vammaisten arjessa annettavan asumisen tuen kehittäminen	Erityishuollon ostopalvelujen vähentäminen	Lähihoitajan palkkaaminen korvaamaan asumisen tuen ostopalvelu	Lähihoitaja on palkattu syksyllä 2020 tekemään säännöllisiä kotikäyntejä osan erityishuollon asiakkaista luo ostopalvelujen korvaamiseksi.
Vaikeasti vammaisten kuljetuspalvelun käytön tehostaminen	Kuljetuspalvelun kustannusten pienentäminen	Ryhmäkuljetusten järjestäminen	Ryhmäkuljetuksia ei ole voitu kehittää koronapandemiasta aiheutuneiden rajoitusten vuoksi. Kuljetuspalvelun käyttö on pandemian vuoksi muutenkin vähentynyt vuoden aikana radikaalisti.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinnollinen henkilöstö	3,2	2,8	3,2	3,2	3,2
Sosiaalityöntekijä	4,5	4,1	5,5	6	6
Ohjaaja	4,5	5,4	5,0	7	7
Koordinaattori	2,0	2,0	3,0	2	2
Lähihoitaja	1,0	1,3	1,0	3,5	3
Koulunkäyntiavustaja	1,0	1,0	0,5	2,35	2,35
Valvoja	1,0	1,0	1,0	0	0
Liikenneassistentti	0,2	0,2	1,0	0,2	0,2
Henkilötyövuodet yhteensä	17	18	20,2	24,25	23,75
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	17	20	23	21,9	20,40
Määräaikaiset	3	3	1	2,35	3,35
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	20	23	24	24,25	23,75

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Toimeentulotukea saavat taloudet	264	246	289	290	281
Kuljetuspalvelua saavat henkilöt	290	255	269	280	244
Kehitysvammahuolto/asiakasmäärä	82	84	79	82	76
Vammaispalvelu/asiakasmäärä	295	254	278	290	239
Omaishoitoa saavat henkilöt, 0-64 v.	72	83	80	75	65
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	497	508	571	579	559
Toimeentulotuki/asukas, €	11	11	13	12	12
Toimeentulotuki/talous, €	613	687	672	638	626
Vammaispalvelu/asukas, €	147	149	162	166	145
Kehitysvammahuolto/asukas, €	195	206	231	222	231
Omaishoito/asukas, €	36	41	48	44	40

Perhepalvelut

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Sami Salmivirta, perheyksikön päällikkö

Perhepalvelut	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	46 119	40 000	0	40 000	43 490	108,7
Maksutuotot	36 862	23 000	0	23 000	44 375	192,9
Tuet ja avustukset	103 531	90 000	0	90 000	128 754	143,1
Muut toimintatuotot	632	0	0	0	374	0,0
Toimintatuotot	187 144	153 000	0	153 000	216 993	141,8
Henkilöstökulut	-1 447 310	-1 384 390	-6 195	-1 390 585	-1 330 674	95,7
Palvelujen ostot	-2 026 489	-1 491 275	-886 605	-2 377 880	-2 417 654	101,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 889	-34 550	0	-34 550	-20 289	58,7
Avustukset	-45 332	-19 500	-4 000	-23 500	-104 407	444,3
Muut toimintakulut	-116 620	-106 952	-8 200	-115 152	-104 279	90,6
Toimintakulut	-3 660 640	-3 036 667	-905 000	-3 941 667	-3 977 303	100,9
Toimintakate	-3 473 496	-2 883 667	-905 000	-3 788 667	-3 760 310	99,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 637	-21 637	0	-21 637	-21 637	100,0
Laskennalliset erät	25 152	12 524	0	12 524	12 524	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-3 469 981	-2 892 780	-905 000	-3 797 780	-3 769 423	99,3

Toiminta 2020

Talouden näkökulmasta vuosi 2020 oli erittäin haastava. Toimintatuottojen osalta toteuma on odotetun kaltainen ja näiden osalta merkittävää tehostamisen varaa ei enää ole.

Toimintakulujen osalta vuoden 2020 kehitys oli samanlainen mitä vuonna 2019. Perheyksikön kaikki virat ja toimet olivat lähes koko vuoden täytettyinä, joka mahdollisti asiakkaiden palvelutarpeisiin vastaamisen kiitettävällä tasolla. Tavanomaisen palvelutarpeen kasvun lisäksi edelleen vuonna 2020 on jouduttu työskentelemään aikaisemmin vaille palvelua jääneiden kanssa, josta on ollut merkittäviä taloudellisia seuraamuksia. Merkittävin yksittäinen tekijä kustannuksissa on sijaishuollon hoitovuorokaudet. Se, miten jatkossa sijaishuollon kustannukset tulevat kehittymään, ratkaisee hyvin pitkälti sen, miten talousarvion raameissa pysytään. Vuoden 2020 lopussa vuosi 2021 näyttää sijaishuollon näkökulmasta positiivisemmalta.

Toimintaan kuuluu sosiaalihuoltolain mukainen työ, lastensuojelu, perheneuvola, Aktiva sekä lastenvalvoja, jota tuotetaan maakunnallisesti.

Henkilöstötilanne on vakaa sosiaalityöntekijöiden osalta siten, ettei tyhjiä virkoja ole ollut, joskin vaihtuvuutta on ollut sekä päteviä ruotsinkielisiä työntekijöitä ei ole onnistuttu rekrytoimaan riittävästi. Tilanne on haastava, koska osa sosiaalityöntekijöiden viroista on jouduttu tilapäisesti täyttämään kelpoisuusehdot täyttävillä opiskelijoilla. Haasteet sosiaalityöntekijöiden sitouttamisen osalta ovat merkittäviä. Sosiaalityöntekijöiden osalta oli käytössä sitouttamislisä, mutta oman arvioni mukaan se ei ole toimiva tapa sitouttaa sosiaalityöntekijöitä, vaan sitoutuminen tulisi tulla riittävän korkean peruspalkan sekä kohtuullisen työnkuormittavuuden kautta. Muiden työntekijäryhmien osalta ei ole ollut haasteita rekrytoinneissa.

Vuotta 2020 on leimannut koronaviruksen aiheuttamat haasteet. Koronaviruksen aiheuttamien rajoitusten seurauksena on jouduttu ratkaisemaan lukuisia erittäin haastavia sosiaalihuoltoa leimaavia kysymyksiä, kuten miten luodaan ja ylläpidetään luottamuksellisia ihmissuhteita sekä miten pystytään riittävällä tasolla tukemaan muutostyötä etänä.

Edelleen ongelmia ja haasteita ovat aiheuttaneet lakisäätöiset määräajat ja niistä ei ole pystytty pitämään kiinni lastensuojeluilmoitusten käsittelyn osalta eikä palvelutarpeen arviointien osalta. Tähän asiaan ollaan kiinnitetty

huomiota ja tilanne on jatkuvasti paranemassa ja tavoitteena on, että tilanne olisi mahdollisimman pian lain edellyttämällä tasolla.

Asiakassegmentoinnin seurauksena asiakkaat ovat pääsääntöisesti oikean palvelun/lainsäädännön alla, joskin kuormittuneesta työtilanteesta johtuen palveluissa ja niiden arvioinnissa on edelleen haasteita. Koko vuoden 2020 erityistä huomiota on kiinnitetty omien työntekijöiden työpanoksen hyödyntämiseen ostopalveluiden sijasta. Asiakkaat jakautuvat melko tasaisesti sosiaalihuoltolain ja lastensuojelun välille, joissa molemmissa on jatkuvasti 90-100 asiakasta. Lastensuojelussa sijaishuollossa on jatkuvasti noin 20 lasta, joista suurin osa on kalliissa laitoshoidossa.

Työntekijöiden koulutuksiin on panostettu ja niihin koulutuksiin on pyritty osallistumaan, joista on ollut hyötyä työssä.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Lastensuojelun systemisen toimintamallin käyttöönotto.	Tapahtuu viikoittain. Arviointiin ja kehittämiseen osallistuu koko perheyksikön henkilökunta.	Systemisen toimintamallin mukaisen tiimin työskentelyn toteutuminen joka toinen viikko.	Toiminta kalenteroitu, koulutus sovittuna, osallistujat päätetty. Kaikki valmiina toiminnan aloittamiseksi. Ensimmäinen tapaaminen 19.1.2021.
Asiakassegmentoinnin jatkaminen.	Tapahtuu viikoittain.	Asiakkuudessa on vain asiakkuutta tarvitsevia henkilöitä ja asiakkuudet perustuvat oikeaan lainsäädäntöön.	Jatkuu säännöllisesti. Asiakasmäärissä pientä kasvua, joka lisää työntekijöiden kuormittuneisuutta.
Yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa.	Arviointi tehdään säännöllisesti toteutettavien kyselyiden avulla sekä säännöllisissä yhteistyöpalavereissa.	Kustannustehokkaasti asiakasarvoa tuottava palvelutuotanto.	Säännölliset tapaamiset muiden toimijoiden kanssa jatkuvat. Neuvolan perhetyöstä ollaan tekemässä opinnäytetöitä, pilotti varhaiskasvatuksen kanssa sovittu alkavaksi kevään 2021 aikana.
Aktivan toiminnan kehittäminen nuorten tarpeiden mukaisesti.	Arviointi on jatkuvaa.	Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen.	Toimintaa on pystytty sopeuttamaan vallitsevaan tilanteeseen erinomaisesti ja palveluita tarvitsevat ovat niitä saaneet.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinnollinen henkilöstö	3,0	3,0	3,0	1,0	1
Sosiaalityöntekijä	3,4	3,7	2,0	2,0	2
Lastensuojelun sosiaalityöntekijä			3,0	3,0	3
Lastenvalvoja	0,6	0,6	1,0	0	0,25
Perhetyö	5,3	4,0	6,0	9,0	9
Perheneuvoja	1,8	1,8	2,0	2,0	2
Toiminnanohjaaja		1,0			
Sosiaaliohjaaja					
Nuoriso-ohjaaja	4,0	3,0	4,0	4,0	4
Kanslisti	1,0			1,0	1
Henkilötyövuodet yhteensä	18,1	17,1	21,0	22,0	22,25
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	14		19,4	22,0	22,25
Määräaikaiset	3		1,9		
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	17		21,3	22,0	22,25

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Laitoshoidon ja perhekotien hoitovuorokaudet (LsL)	3205	4005	5 884	6 000	3 757
Perhehoidon hoitovuorokaudet (LsL)	3387	4250	3 489	4 000	3 325
Niiden lasten lukumäärä, joille tehty palvelutarpeen arviointi	127	107	100	200	109
Lastensuojelun piirissä olleet lapset ja nuoret (LsL)	96	150	245	130	238
Ehkäisevän lastensuojelun piirissä olleet lapset ja nuoret (ShL)	36	81	263	200	348
Lastensuojeluilmoitukset	300	429	474	400	440
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	157	164	229	198	249
Perhehoidon hoitovuorokaudet/vuorokausien määrä yhteensä (%)	51	51	37	40	47
Laitoshoidon, €/vuorokausi	233	173	208	170	328
Perhehoito, €/vuorokausi	105	107	140	93	103

Vanhustenhuolto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Camilla Bergman-Kärpijoki, vanhustyön päällikkö

Vanhustenhuolto	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	236 279	123 830	0	123 830	282 898	228,5
Maksutuotot	2 553 060	2 651 108	0	2 651 108	2 652 526	100,1
Tuet ja avustukset	65 470	240 000	0	240 000	361 923	150,8
Muut toimintatuotot	502 586	528 602	0	528 602	484 800	91,7
Toimintatuotot	3 357 395	3 543 540	0	3 543 540	3 782 146	106,7
Henkilöstökulut	-8 755 887	-8 505 065	-140 000	-8 645 065	-9 118 269	105,5
Palvelujen ostot	-4 490 102	-5 162 471	0	-5 162 471	-4 755 292	92,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-429 160	-436 423	0	-436 423	-489 452	112,2
Avustukset	-549 145	-506 220	-40 000	-546 220	-557 728	102,1
Muut toimintakulut	-1 910 184	-1 912 966	0	-1 912 966	-1 961 595	102,5
Toimintakulut	-16 134 479	-16 523 145	-180 000	-16 703 145	-16 882 337	101,1
Toimintakate	-12 777 084	-12 979 605	-180 000	-13 159 605	-13 100 190	99,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-242 709	-246 420	0	-246 420	-244 268	99,1
Laskennalliset erät	937 735	935 269	0	935 269	935 269	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 082 058	-12 290 756	-180 000	-12 470 756	-12 409 190	99,5

Toiminta 2020

Vanhustenhuollon vuoden 2020 talousarvio pysyi lisätalousarvion jälkeen kehyksissä. Henkilöstökulujen ylityksen tasapainottamiseksi vuoden aikana on ryhdytty toimenpiteisiin vastaavien säästöjen saavuttamiseksi ostopalveluista.

Vuosi on ollut koronakriisin vuoksi haastava, se on lisännyt sijaisten tarvetta. Vanhustenhuolto toimii aktiivisesti sen eteen, etteivät henkilöstökulut nousisi enempää, hyödyntäen valmentavaa ja aktiivista johtamista, varhaista tukea ja toimintojen uudelleenjärjestelyjä. Tavoitteena on hyvinvoiva henkilöstö, joka viihtyy työssään. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet peräti 12,9 % vuodesta 2019.

Vanhustenhuolto pyrkii tarjoamaan yhä enemmän laadukkaita palveluja kotiin, jotta asiakkaat voisivat asua kotona mahdollisimman pitkään. Myös digitaalisia ratkaisuja on alettu hyödyntää entistä enemmän, mikä vapauttaa henkilöstöresursseja ja lisää asiakkaiden kotona asumisen turvallisuutta.

Hoitotarvikkeiden ja lääkkeiden kustannukset ylittävät talousarvion. Syynä tähän on koronaepidemia, jonka seurauksena suojavarusteiden tarve on ollut huomattavasti suurempi kaikissa yksiköissä. Asumisyksiköihin on myös hankittu Valviran ja Fimean luvalla omat akuuttilääkevarastot ja ostettu uusia laitteita diagnostisointia ja hoitotoimenpiteitä varten.

Kustannuskehitystä on analysoitu säännöllisesti ja seuraaviin säästötoimenpiteisiin on ryhdytty: kokouksia on pidetty ainoastaan etänä, henkilöstön koulutuksia järjestetään ainoastaan sisäisesti tai verkkokurssien kautta, tehostetun kotihoidon hanke käynnistettiin 1.10.2020 koko sosiaali- ja terveysosaston kustannusten säästämiseksi, sijaisjärjestelyjä on tehostettu, hankinnat ja ostopalvelut on minimoitu ja digitaalisia ratkaisuja on hyödynnetty henkilöstöresurssien vapauttamiseksi mahdollisuuksien mukaan.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Parannetaan mahdollisuutta asua kotona pidempään niin, että noin 91-92 % yli 75-vuotiaista voi asua kotona ja tuntea samalla olonsa turvalliseksi ja nauttia hyvästä elämänlaadusta. Parannetaan hoitoketjua ja työprosesseja vanhuspalvelulain mukaisesti ja ohjataan tuki asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Vähennetään tarpeettomia potilassiirtoja.	Kotihoidon toiminta: Arvioidaan käyntitilastojen ja ajankäyttötilastojen avulla. Laadua arvioidaan henkilöstölle ja asiakkaille suunnattavilla kyselyillä. Tehostettu kotihoito: Kehitetään vuoden 2020 aikana. Arviointi tapahtuu mittareiden avulla. Toimintakyvyn arviointiväline RAI: RAI on kattava mittausväline, jota voidaan käyttää myös hoitoisuuden tilastolliseen mittaukseen. Tehostetun asumisen käyttöasteen seuranta: tavoitteena on, että vuonna 2021 enintään 9 % asuisi tehostetun palveluasumisen yksiköissä.	Osatavoitteet: Kotihoidon toimintamalli on muuttunut syyskuussa 2019: käyttöön on otettu automaattinen lääkkeiden annosjakelu, työ tehdään moniammatillisissa tiimeissä ja kotiuttamistiimi tarjoaa tehostettua kuntoutusta asiakkaiden kotona. Uusi optimointiohjelma otetaan käyttöön vuonna 2020, mikä tehostaa ajankäyttöä. Tehostettua kotihoitoa suunnitellaan ja kehitetään, jotta vanhukset voisivat asua kotona pidempään. -> Tätä mahdollisuutta selvitetään kevään 2020 aikana. Tehostetun kotihoidon myötä yhä useampi vanhus voi asua kotona pidempään. Vuonna 2019 tehostetun palveluasumisen yksiköissä asuu Paraisilla 10,2 % yli 75-vuotiaista, suositukseksi on, että tehostetun palveluasumisen yksiköissä asuisi noin 7-9 %. Kotona tehtävän diagnostisoinnin lisääminen, nopean CRP- ja Hb-mittarin hankinta. Vuonna 2021 kannettavan EKG-monitorin hankinta. Toimintakyvyn arviointiväline RAI otetaan käyttöön vuonna 2020, minkä ansiosta asumispaikkojen myöntämisen kriteerit selkeytyvät.	Kotihoidon toimintaa muutettiin syyskuussa 2019, ja vuonna 2020 toiminta on etsinyt uutta muotoaan. Käyttöön on otettu automaattinen lääkkeiden annosjakelu, työ tehdään moniammatillisissa tiimeissä ja kotiuttamistiimi tarjoaa tehostettua kuntoutusta asiakkaiden kotona. Uusi optimointiohjelma on otettu käyttöön heinäkuussa 2020, mikä on tehostanut ajankäyttöä. Tehostettu kotihoito on käynnistetty syksyllä 2020, jotta vanhukset voisivat asua kotona pidempään. Kotona tehtävän diagnostisoinnin lisääminen, nopean CRP- ja Hb-mittarin hankinta. Vuonna 2021 kannettavan EKG-monitorin hankinta. Toimintakyvyn arviointiväline RAI suunnitellaan otettavan käyttöön vuonna 2021, minkä ansiosta asumispaikkojen myöntämisen kriteerit selkeytyvät.

Valtakunnallisten tavoitteiden mukaan Paraisilla tarvitaan vuosina 2020-2030 noin 70-80 tehostetun palveluasumisen paikkaa lisää. Luvut perustuvat Tilastokeskuksen tietoihin yli 75-vuotiaiden määrästä.	Arviointi: Paraisilla on 123 omaa tehostetun palveluasumisen paikkaa ja se ostaa 51 paikkaa yksityisiltä toimijoilta (10/2019). Vuodeksi 2020 on budjetoitu vielä viisi paikkaa lisää. Ostettavien paikkojen määrän kasvua seurataan. Myös raskashoitoisten ikääntyneiden päihde- ja/tai mielenterveysasiakkaiden määrä on lisääntynyt eikä Paraisilla ole mahdollisuutta hoitaa heitä omana toimintanaan. Näille asiakkaille on tarpeen ostaa paikkoja muilta tahoilta.	Osatavoitteet: Paikoille on tarvetta, erilaisia ratkaisumahdollisuuksia tulee selvittää.	Tehostetun palveluasumisen paikkojen ja erityisesti muistisairaiden asumispaikkojen tarve on suuri. Erilaisten vanhusten asumismahdollisuuksien selvittäminen on edelleen tarpeen.
Lisätään ikääntyneen väestön osallisuutta, vähennetään yksinäisyyttä ja ehkäistään mielenterveyden ongelmia. Lisätään ikääntyneen väestön liikkumista.	Arviointi tapahtuu käyntimääriä koskevien mittareiden sekä ikääntyneelle väestölle suunnattavan kyselyn avulla.	Osatavoitteet: Kotihoidon mielenterveystiimin tehtävänä on ehkäistä yksinäisyyttä, tarjota tukea asiakkaiden kotona ja edistää yhteisöllisen osallisuuden lisääntymistä. Päivätoiminnan, muistisairaiden tuen ja neuvontatoiminnan kehittäminen. Digitaalisen työvälineen käyttöönotto kognitiivisten taitojen harjoittelua varten. Arjen turvallista liikkumista, kunnon kohentamista ja fyysisten toimintarajoitteiden ehkäisyä edistävän toiminnan suunnittelu. Mahdollisuuksien selvittäminen mukautetun kuntosalin perustamiseen. Sosiaalihuoltolain mukaisten ryhmäkuljetusten suunnittelu liikkumisen tukemiseksi yhteistyössä sosiaalipalvelujen kanssa. Kaupunki osallistuu	Kotihoidon mielenterveystiimi on pyrkinyt ehkäisemään yksinäisyyttä ja tarjonnut mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville tukea kotiin. Senioripisteen toiminta on kehittynyt vuoden aikana paljon. Senioripiste on senioreiden neuvontakeskus, jossa ikääntyneillä on mahdollisuus saada tukea ja ohjausta erilaisissa asioissa. Ryhmätoimintaa on suunniteltu ja kuntouttavaa toimintaa on lisätty. Senioripiste tarjoaa neuvoa ja tukea myös muistisairaille. Koronatilanteen helpottuessa senioripisteen toimintaa laajennetaan myös saaristoon. Suunniteltu arjen turvallista liikkumista, kunnon kohentamista ja fyysisten toimintarajoitteiden ehkäisyä edistävää toimintaa. Sovelletun kuntosalin perustamiseen on mahdollisuus, sellaista on suunniteltu ja se voidaan perustaa, kunhan se jälleen on mahdollista. Kaupunki osallistuu

		liukuesteiden hankkimiskustannuksiin 75 vuotta täyttäneille yhteistyössä samassa tarkoituksessa käynnissä olevan talkooprojektin kanssa. Tavoitteena on voida jakaa ensimmäiset liukuesteet Ikinä-messujen yhteydessä tammikuussa 2020.	liukuesteiden hankkimiskustannuksiin 75 vuotta täyttäneille yhteistyössä samassa tarkoituksessa käynnissä olevan talkooprojektin kanssa. Liukuesteitä jaettiin Ikinä-messujen yhteydessä tammikuussa 2020.
Otetaan vuonna 2020 käyttöön uusi aikaperusteinen maksujärjestelmä.			Uusi aikaperusteinen maksujärjestelmä otettiin käyttöön heinäkuussa 2020.
Parannetaan tehostetun palveluasumisen yksiköiden saattohoidon laatua niin, että elämän loppuvaiheessa on vähemmän tarvetta siirtymiselle terveydenhuoltoon.	Saattohoitopäivien määrän seuranta ja hoidon arviointi.	Osatavoitteet: Henkilöstön saattohoito-osaamisen lisääminen. Selkeät prosessit ja hoitokuvaukset. Henkilöstön kouluttaminen.	Osa henkilöstöstä on osallistunut saattohoidon ja palliativisen hoidon koulutukseen. Kun kaikki ovat käyneet tämän koulutuksen, muodostetaan työryhmä. Työryhmän tavoitteena on tukea henkilöstöä aiheeseen liittyvissä asioissa.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinnollinen henkilöstö	2,8	2,2	2,7	4	3,8
Yksikön esimies	7,3	9,0	9,0	9	9,85
Sosiaalityöntekijä	0,5	0,5	0,5	0,5	0
Sairaanhoitaja	22,0	22,0	20,0	21	20,38
Lähihoitaja tai vastaava	150,2	144,1	124,5	123,08	156,42
Ohjaaja tai vastaava	4,2	5,0	5,0	5	4,3
Muistikoordinaattori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,02
Muut	2,6	4,0	4,0	0,2	1,29
Oppisopimusopiskelijat		5,0	10,0	10	9,65
Henkilötyövuodet yhteensä	190,6	192,8	176,7	172,78	206,71
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	145	162	143		150
Määräaikaiset	73	65	72		80
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	218	227	215		230

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoido)	101 068	96 263	103 489	102 034	116 102
Kotihoidon asiakasmäärä	786	733	658	776	1 000
Palveluasunnot	32	33	33	37	30
Tehostettu palveluasuminen	127	129	129	123	124
Kotihoidon käynnit palveluasunnoissa / tehostetussa palveluasumisessa	175 371	180 740	177 681	182 547	172 306
Omaishoito, asiakkaita, > 65 v.	122	128	135	130	146
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	721	781	842	859	869
Kotihoidon käynnit (kotipalvelu + kotisairaanhoido), €/käynti	30,2	36	31	34	32
Omaishoito, €/asiakas	4568	4689	4 823	4 399	4 587
Palveluasuminen, €/paikka	29 760	23 728	33 328	33 873	35 266
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä	1484	1499	1 548	1 619	1 653

Terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Kenneth Wilson, ylilääkärin sijainen

Terveydenhuolto	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	752 834	756 270	30 000	786 270	799 954	101,7
Maksutuotot	1 693 163	2 055 900	-277 906	1 777 994	1 531 236	86,1
Tuet ja avustukset	62 292	51 000	0	51 000	56 030	109,9
Muut toimintatuotot	4 405	5 250	0	5 250	2 588	49,3
Toimintatuotot	2 512 695	2 868 420	-247 906	2 620 514	2 389 809	91,2
Henkilöstökulut	-9 121 094	-9 654 290	0	-9 654 290	-9 629 560	99,7
Palvelujen ostot	-3 000 822	-2 606 443	-416 094	-3 022 537	-2 920 912	96,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 267 071	-1 188 860	-176 000	-1 364 860	-1 376 113	100,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-1 937 617	-1 921 417	0	-1 921 417	-2 013 023	104,8
Toimintakulut	-15 326 604	-15 371 010	-592 094	-15 963 104	-15 939 607	99,9
Toimintakate	-12 813 909	-12 502 590	-840 000	-13 342 590	-13 549 798	101,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-201 298	-201 076	0	-201 076	-212 854	105,9
Laskennalliset erät	994 146	1 004 492	0	1 004 492	1 004 492	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-12 021 061	-11 699 174	-840 000	-12 539 174	-12 758 160	101,7

Toiminta 2020

Koronaepidemia on vaikuttanut voimakkaasti toimintaan keväästä asti. Paraisten terveyskeskus varautui ottamaan vastaan laajemman epidemian. Päivystystoiminta on jaettu kahteen osaan (tavallinen päivystys ja hengitystieoireisten päivystys) ja siihen on ohjattu aikaisempaa enemmän resursseja. Puolet Paraisten terveyskeskuksesta yhdestä siivestä oli eristetty omalla sisäänkäynnillä varustettua infektiohoitotilaiden vastaanottoa varten. Infektiopoliklinikka on myöhemmin siirretty entisen mielenterveyskeskuksen hallintokäytävään. Tämä on osin helpottanut terveyskeskuksen akuuttia tilapulaa. Saariston terveyskeskuksella on otettu käyttöön erityisratkaisuja. Keväällä tavanomainen vastaanottotoiminta ja kiireetön neuvontatoiminta oli supistettu vain välttämättömiin käynteihin. Tuolloin tehtiin myös tilapäisiä henkilöstösiirtoja.

Tilan puutteen vuoksi uusia vakansseja ei ole voitu julistaa haettavaksi.

Terveyskeskuksen vuodeosaston toimintaa Paraisilla häiritsi kahden viikon pituinen karanteenijakso, joka koski suurta osaa osaston henkilökunnasta. Osastolle on valmisteltu viitisen paikkaa eristyshoitoa tarvitseville infektiohoitotilaille. Toiminta on tällä hetkellä normaalia. Covid-vuodeosastopotilaita hoidettiin sovitusti Kaarinan covid-osastolla.

Hammashoidossa kaikki kiireetön toiminta oli pysähdyksissä keväällä, millä on ollut voimakas negatiivinen vaikutus tuloihin. Toiminta on nyt voitu normalisoida.

Hoitovelka toteuttamatta jääneestä toiminnasta tuntuu terveydenhuollossa.

840 000 euron lisämäärärahasta huolimatta terveydenhuolto ei pysynyt täysin talousarvion kehityksissä. Tämä johtui lähinnä koronaepidemian aiheuttamasta kustannusten kasvusta. Ostopalvelut, lähinnä laboratoriopalvelut, kasvoivat monilla alueilla moninkertaisiksi, ja myös hoitotarvikkeiden tarve kasvoi. Työvoimaan liittyvien ostopalvelujen tarve oli kuitenkin pienempi kuin aiempina vuosina. Myös tulot jäivät selvästi budjetoitua pienemmiksi.

Hammashoidon kustannukset pysyivät alkuperäisen talousarvion mukaisina, mutta tulot eivät yltäneet edellisvuoden tasolle, puhumattakaan vuodelle 2020 budjetoidusta optimistisesta tulotasosta.

Osastohoidon kustannukset pysyivät lähes talousarviossa ja olivat jälleen edellisvuotta pienemmät. Tulot eivät kuitenkaan yltäneet melko korkeaksi asetetulle tavoitetasolle.

Koronaepidemiasta aiheutunut avohoidon kustannusten kasvu on suurin syy ylityksiin ja lisämäärärahan tarpeeseen. Tulot ylsivät lopulta lähes tavoitetasolle ja olivat suuremmat kuin aiempina vuosina.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Mielenterveys- ja päihdehuollon kehittäminen terveydenhuollossa	Työnjaon optimointi Kroonisista mielenterveysongelmista kärsivien potilaiden siirtäminen perusterveydenhuoltoon	Kroonisista mielenterveysongelmista kärsivien potilaiden hoitaminen perusterveydenhuollossa	Uutta rekrytointia ei ole voitu toteuttaa.
Lääkärinvastaanoton toiminnan kehittäminen	Digitaalisten palvelujen käytön lisääntyminen Fysioterapeutin ilman lähetettä toimiva akuuttivastaanotto Sairaanhoitajavetoisen vastaanottotoiminnan aloittaminen	Etävastaanoton käyttö lisääntynyt Fysioterapeutin akuuttivastaanotto käytössä Sairaanhoitajavetoinen vastaanottotoiminta aloitettu	Etävastaanoton osalta Nauvossa ja Korppoossa on voitu ottaa käyttöön tarvittava laitteisto. Koronatilanteen vuoksi uusia toimintamuotoja ei ole voitu ottaa käyttöön.
Paraisten terveyskeskuksen saatavilla olevien tilojen tarkoituksenmukainen käyttö	Röntgenin tilojen uudelleen suunnittelu ja rakentaminen	Röntgenin tiloja hyödynnetään muuhun toimintaan.	Röntgenin tiloihin ei ole tehty muutostöitä, mutta niitä on osin käytetty vastaanottotilana.
Terveyskeskuksen vuodeosastojen käytön kehittäminen	Kotiuttamiseen ja jatkohoitoon siirtämiseen liittyvien hoitoprosessien optimointi	Terveyskeskuksen vuodeosastolla ei hoideta potilaita ilman lääketieteellistä syytä.	Hoitoprosessien kehittäminen jatkuu. Tavoite on aikaisempaa lähempänä.
Hammashoito: Pääpaino on tarkastuksissa, kausaalisessa hoidossa ja ehkäisevässä hammashoidossa, ei korjaavissa toimenpiteissä.	Panostetaan ehkäiseviin toimenpiteisiin jokaisella käynnillä sekä erillisiin ehkäiseviin käynteihin. Toimenpidetilastoja vertaillaan tasaisin väliajoin, jotta kehitystä voidaan seurata.	Suuri osa työstä on ehkäisevää hammashoitoa. Harjauskoulu ja hampaiden pinnoituspoliklinikka ovat vakiintunut osa hammashoitoa Paraisilla LS-Hytyn (Lounais-Suomen hammashoidon yhteistyöryhmän) yhteisten suunnitelmien mukaisesti.	Covid-19-epidemian ja valtion asettamien rajoitusten vuoksi ehkäisevässä hammashoidossa oli keväällä lyhyt tauko. Loppukesästä ja syksyllä toiminta voitiin aloittaa uudelleen, ja noudatamme edelleen yhteisiä sopimuksia ehkäisevästä hammashoidosta Varsinais-Suomessa. Harjauskoulu ja hampaiden pinnoitukset jatkuvat.

Hammashoito: Paraislaisten omahoito on hyvällä tasolla. Useimmat harjaavat hampaansa suositusten mukaisesti fluorihammastahnalla unohtamatta hammasvälien puhdistamista.	Panostetaan motivointiin ja opastamiseen. Tähän päästään lisäämällä suhteellisesti suuhygienisti- ja hammashoitajakäyntejä. Hoituhuoneita tarvitaan yksi lisää, kuten myös yksi suuhygienistin ja yksi hammashoitajan työsuhte. Hammashoitajan tulee ensisijaisesti toimia kiertävänä hammashoitajana ja työskennellä kentällä (kouluissa, päiväkodeissa ja vanhustenhuollon yksiköissä).	Omahoidon parantuminen (suositusten mukaisesti), vähemmän akuutteja käyntejä, pidemmät tarkastusvälit. Suun terveydenhuolto on osa henkilökohtaista hygieniää ja se tulee turvata henkilöille, jotka eivät pysty siitä itse huolehtimaan, esimerkiksi kotihoidossa, vuodeosastolla ja tuetussa asumisessa.	Paraisten hammashoitolaan tehtiin uusi hoituhuone suunnitelmien mukaisesti, mutta uuden suuhygienistin rekrytointi lykkääntyi covid-19:n vuoksi. Rekrytoinnin toivotaan toteutuvan keväällä 2021, sillä suuhygienistitarve on jatkuva. Kiertävän hammashoitajan työsuhdetta ei täytetty, mutta se sisältyy edelleen tuleviin suunnitelmiin. Paraislaisten omahoidon parantamiseen tähtäävä työ jatkuu. Tavoitteena on saada kaikki harjaamaan hampaansa kahdesti päivässä.
---	--	---	--

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Hallinto	3,1	3,1	4,3	4	3,6
Hammaslääkäri	8,4	7,46	7,6	10,12	8,72
Lääkäri	10,5	10,5	10,8	12	12,2
Psykologi	4,5	4,0	4,1	4,1	4,1
Sairaanhoidaja	39,5	33,0	32,0	38,0	44
Terveydenhoitaja	16,4	17,5	13,8	18,5	15
Kuntoutus	7,7	8,75	8,2	8,75	8,75
Muu henkilökunta	108,0	84,25	80,6	89	87
Henkilötyövuodet yhteensä	198,1	168,6	161,4	184	183,35
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	167	168	169	183	141
Määräaikaiset	47	24	26	16	39
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	214	192	195	199	180

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Lääkärikäynnit	22 007	21 619	20 460	21 000	17 071
Käynnit muun avohoitohenkilöstön vastaanotolla	52 378	62 264	52 800	60 000	45 670
Hammashoitokäynnit	18 087	15 397	16 488	18 800	13 081
Hoitovuorokaudet, vuodeosaston akuutti hoito	7 984	7 429	8 372	8 750	7 556
Hoitovuorokaudet, vuodeosaston pitkäaikaishoito (Malmkulla)	19 654	19 105	16 805	19 300	14 917
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	840	840	845	832	899
Kustannus/hoitovuorokausi, akuutti hoito	251	265	251	228	282
Kustannus/hoitovuorokausi, pitkäaikaishoito	151	158	174	148	191
Kustannus/hammashoitokäynti	77	92	91	78	121

Erikoissairaanhoito

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveysosasto

Miia Lindström, sosiaali- ja terveysjohtaja

Kenneth Wilson, ylilääkärin sijainen

Erikoissairaanhoito	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	132 245	0	0	0	30 763	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	132 245	0	0	0	30 763	0,0
Henkilöstökulut	-238 500	-250 256	0	-250 256	-247 637	99,0
Palvelujen ostot	-20 077 505	-20 065 000	0	-20 065 000	-20 430 149	101,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-20 316 006	-20 315 256	0	-20 315 256	-20 677 785	101,8
Toimintakate	-20 183 760	-20 315 256	0	-20 315 256	-20 647 023	101,6
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-20 183 760	-20 315 256	0	-20 315 256	-20 647 023	101,6

Toiminta 2020

Erikoissairaanhoito tuottaa kuntalaisille välttämättömät erikoissairaanhoidon palvelut. Lääketieteellisesti oikeaa ja kustannustehokasta erikoissairaanhoitoa tulee voida saada kulloisenkin tarpeen mukaan. On tärkeää, että hoitoketjut ovat paljolti kunnan oman perusterveydenhuollon hallinnassa niin, että potilaita voidaan myöhemmin mahdollisesti ohjata sopivan erikoissairaanhoidon piiriin.

Erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat hieman budjetoitua korkeammiksi. Siirtoviivepäivät vähenivät 48 kpl:seen, kun niitä edellisenä vuonna oli 140 kpl. Somaattisten hoitovuorokausien määrä jatkoi laskuaan, kun taas poliklinikkapalvelujen määrä kasvoi vastaavasti (noin 5 %). Psykiatristen hoitovuorokausien määrä pysyi samalla tasolla, mutta myös psykiatrisella puolella poliklinikkapalvelujen määrä kasvoi (12,6 %). Päivystyksen käyttö väheni peräti 9,3 %.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Yhteistyön parantaminen erikoissairaanhoidon kanssa	Potilaiden joustava siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon Palveluprosessien yhtenäistäminen	Siirtoviivemaksujen minimoiminen Yhtenäiset hoitomallit	Siirtoviivemaksut näyttävät jäävän vain neljäsosaan vuoden 2019 määristä. Yhteistyö Tyksin kanssa on tiivistynyt koronaepidemian myötä.

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
TYKS, hoitojaksot	1 804	1 634	1 722	1 675 ¹	1 793 ¹
TYKS, käynnit	16 809	16 324	17 908	18 432 ¹	27 213 ¹
Turunmaan sairaala, hoitojaksot	386	316	157		
Turunmaan sairaala, käynnit	8 313	8 454	7 843		
TYKS, psykiatrinen yksikkö, hoitojaksot	108	95	68	70	78
TYKS, psykiatrinen yksikkö, käynnit	6 493	5 332	5 454	5 403	6 229
EPLL, käynnit	3 218	3 201	3 155	3 008	2 863
Mittarit					
Nettokustannus/asukas, €	1 326	1 118	1 330	1 235	1 369
Käynnit avoimessa erikoissairaanhoidossa / asukas	2,3	2,2	2,3	1,8	2,4
Hoitojaksot erikoissairaanhoidossa / asukas	0,15	0,13	0,13	0,12	0,12
Psykiatriset käynnit / asukas	0,42	0,35	0,36	0,35	0,41
Psykiatriset hoitojaksot / asukas	0,01	0,006	0,004	0,005	0,005
Kustannus/päivystyskäynti	430 ³	465 ⁴	470 ⁴	658 ²	690 ²

¹ Turunmaan sairaalan tiedot on yhdistetty Tyksiin 1.1.2020 alkaen.

² Muutettu laskentamenetelmä, ensihoitokustannuksetkin otettu mukaan laskentaan.

³ Uusi laskentamenetelmä 592

⁴ Uusi laskentamenetelmä 640

Ympäristöosasto

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristö	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 31.12.2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	123 505	111 400	0	111 400	84 494	75,8
Maksutuotot	784 761	729 000	0	729 000	748 147	102,6
Tuet ja avustukset	35 000	10 000	0	10 000	30 389	303,9
Muut toimintatuotot	460 136	419 400	0	419 400	504 231	120,2
Toimintatuotot	1 403 402	1 269 800	0	1 269 800	1 367 261	107,7
Henkilöstökulut	-1 900 368	-2 014 232	0	-2 014 232	-1 965 327	97,6
Palvelujen ostot	-635 660	-713 120	0	-713 120	-654 135	91,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 464	-30 690	0	-30 690	-28 178	91,8
Avustukset	-500	-1 100	0	-1 100	-300	27,3
Muut toimintakulut	-276 488	-290 756	0	-290 756	-365 649	125,8
Toimintakulut	-2 838 480	-3 049 898	0	-3 049 898	-3 013 590	98,8
Toimintakate	-1 435 078	-1 780 098	0	-1 780 098	-1 646 329	92,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 644	-18 644	0	-18 644	-18 644	100,0
Laskennalliset erät	133 411	131 776	0	131 776	131 776	100,0
Nettokulut yhteensä	-1 320 311	-1 666 966	0	-1 666 966	-1 533 196	92,0

Ympäristöhallinto

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Heidi Saaristo-Levin, kaavoituspäällikkö

Ympäristöhallinto	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA		Käyttö 2020	Käyttöaste %
			Muutokset 2020	Muutettu ta 2020		
Myyntituotot	5 841	8 000	0	8 000	3 450	43,1
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	170 210	165 900	0	165 900	170 210	102,6
Toimintatuotot	176 051	173 900	0	173 900	173 660	99,9
Henkilöstökulut	-159 188	-180 684	0	-180 684	-171 642	95,0
Palvelujen ostot	-238 195	-134 732	0	-134 732	-121 441	90,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-737	-2 700	0	-2 700	-809	29,9
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-225 180	-48 339	0	-48 339	-40 134	83,0
Toimintakulut	-623 301	-366 455	0	-366 455	-334 025	91,2
Toimintakate	-447 250	-192 555	0	-192 555	-160 366	83,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-444	-444	0	-444	-444	99,9
Laskennalliset erät	133 411	22 969	0	22 969	22 969	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-314 283	-170 030	0	-170 030	-137 840	81,1

Toiminta 2020

Yksikkö on tarjonnut sekä sisäisille että ulkoisille asiakkaille nopeita, joustavia ja asiantuntevia palveluja. Yksiköllä on ollut aktiivinen rooli hallintosäännön uudistamistyössä. Pandemia on vaikuttanut yksikön talouden toteumaan, koska sen myötä muun muassa matkakulut ovat pienentyneet pääosin etänä pidettyjen kokousten ansiosta.

Vuosikatteeseen vaikuttaa se, että ympäristöosasto on sopinut LSJH:n kanssa, että jäteyhtiö maksaa 100 000 euron jälkihoitomaksun Rauhalan kaatopaikkaa varten. Kaupunki rahastoi kyseisen tulon kustantaakseen 2020-luvulla toteutettavan Rauhalan jälkihoidon.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Hyvien ja asiantuntevien palvelujen tarjoaminen sisäisille ja ulkoisille asiakkaille	Asiakaspalaute	Hyvät ja asiantuntevat palvelut	Yksikkö on tarjonnut sekä sisäisille että ulkoisille asiakkaille hyviä, nopeita ja asiantuntevia palveluja. Yksiköllä on ollut aktiivinen rooli hallintosäännön uudistamistyössä.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kansliatoiminnot	2,6	2,56	2,6	3,0	3,0
Henkilötyövuodet yhteensä	2,6	2,56	2,6	3,0	3,0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	3	3	3	3	3
Määräaikaiset	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3	3	3	3	3

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kustannus/asukas, €		28,68	29,50	12,78	10,63

Kaavoitus

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Heidi Saaristo-Levin, kaavoituspäällikkö

Kaavoitus	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA Muutokset 2020	Muutettu ta 2020	Käyttö 2020	Käyttöaste %
Myyntituotot	0	0	0	0	3 235	0,0
Maksutuotot	40 952	35 000	0	35 000	42 393	121,1
Tuet ja avustukset	35 000	10 000	0	10 000	29 285	292,8
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	75 952	45 000	0	45 000	74 913	166,5
Henkilöstökulut	-418 049	-411 324	0	-411 324	-398 541	96,9
Palvelujen ostot	-89 269	-133 753	0	-133 753	-109 427	81,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 808	-6 500	0	-6 500	-2 626	40,4
Avustukset	0	-600	0	-600	0	0,0
Muut toimintakulut	-162	-41 407	0	-41 407	-41 318	99,8
Toimintakulut	-515 289	-593 584	0	-593 584	-551 912	93,0
Toimintakate	-439 338	-548 584	0	-548 584	-476 999	87,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	25 032	0	25 032	25 032	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-439 338	-523 552	0	-523 552	-451 967	86,3

Toiminta 2020

Talouden toteuma on positiivinen. Koska kaavoitustoiminta on pandemian aikana ollut poikkeuksellisen aktiivista ja tehokasta, tulot ovat ylittäneet budjetoidun. Tämä johtuu osittain siitä, että ELY-keskukselta saatu avustus oli odotettua suurempi, vireille pantiin tavallista enemmän ranta-asemakaavoja ja poikkeamisista perittävän taksan korotus on lisännyt tuloja. Matkakulut ovat olleet budjetoitua pienemmät.

Yksiköllä on vuoden aikana ollut työn alla useita kaava-asioita. Hessundinsalmen ja Lillholmenin isot siltahankkeet ovat vaatineet kaavoituspanostuksia. Paraisten keskustan yleiskaavaluonnos oli nähtävillä kesällä ja vaikutusten arviointi tehtiin syksyllä. Koska yleisölle suunnattuja infotilaisuuksia ei voitu järjestää, kaavoitusyksikkö päätti julkaista hankkeesta videon. Video sai hyvää palautetta, myös mediassa. Asemakaavatyöt keskittyivät tonttituotannon kehittämiseen sekä kerrostalojen (Norra Famnen), pientalojen ja rivitalojen (Valoniemi ja Norrgårds) sekä loma-asuntojen (Hirsälö) osalta.

Kaavoitusyksikön henkilöstö väheni yhdellä henkilöllä, kun paikkatietokäsittelijä valittiin mittausyksikön paikkatietovastaavaksi.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Uuden Keskustaseudun osayleiskaavan luonnoksen esitleminen sekä vaikutusten arvioinnin suorittaminen	Aikataulu	Kaavaluonnos nähtävillä	Kaavaluonnos on ollut nähtävillä ja kaavan vaikutusten arviointi käsitellään rakennus- ja ympäristölautakunnassa alkuvuodesta 2021. Kaavaluonnosta esiteltiin videon muodossa, koska tavanomaisia infotilaisuuksia ei pandemian vuoksi voitu järjestää.
Kaupunginhallituksen (hallintosäännön §:n 60 kohdan 17 mukaisesti) vuodelle 2020 hyväksymän kaavoitusohjelman toteuttaminen	Vuonna 2020 priorisoitavat asemakaavahankkeet: - Keskuspuiston ympäristön asemakaava ja asemakaavamuutos "Kylätalon" toteuttamisen mahdollistamiseksi - Lillholmenin sillan asemakaavamuutos - Paraisten Norrgårdin asemakaavamuutos - Saaristotien, Norrbyn rantatien ja Kirkko-esplanadin risteyksen (ns. Reimarin risteyksen) asemakaavamuutos - Paraisten vierasvenesataman ympäristön asemakaavamuutos	Kaavoitusohjelman mukaisesti	Yksikkö täytti pääosin kaavoitusohjelman tavoitteet. Ns. Kylätalon suunnittelu Keskuspuiston kulmaan lopetettiin. Paraisten vierasvenesataman asemakaavamuutos ei edennyt, koska alueelta puuttuu mahdollinen investoija.
Osallistuminen alueelliseen edunvalvontaan maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä asioissa	Tulokset		Yksikkö toimi ja oli aktiivisesti mukana seudullisissa asioissa, kuten muun muassa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelussa, MAL-sopimuksessa, maakunta-kaavoituksessa ja Paraisten-väylään sekä Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltoihin liittyvässä edunvalvonnassa.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kaavoitusyksikkö	5,9	5,4	7,0	6,4	6,4
Henkilötyövuodet yhteensä	5,9	5,4	7,0	6,4	6,4
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	5	5	6	6	6
Määräaikaiset	1	1	1	1	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	6	6	7	7	6

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Asemakaavat	2	7	2	3	3
Osayleiskaavat, muutokset, täydennykset	1	2	1	1	0
Ranta-asemakaavat	2	1	1	2	3
Luvat, lausunnot ja ratkaisut	40	40	82	50	44
Mittarit					
Kustannus/asukas, €		22,46	29	36,7	36,6

Mittaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta
Ympäristöosasto
Daniel Backman, kaupungingeodeetti

Mittaus	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	TA		Käyttö 2020	Käyttöaste %
			Muutokset 2020	Muutettu ta 2020		
Myyntituotot	113 938	93 000	0	93 000	76 271	82,0
Maksutuotot	133 239	129 000	0	129 000	131 308	101,8
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	289 926	253 500	0	253 500	334 021	131,8
Toimintatuotot	537 103	475 500	0	475 500	541 600	113,9
Henkilöstökulut	-501 395	-593 228	0	-593 228	-568 323	95,8
Palvelujen ostot	-86 615	-139 962	0	-139 962	-154 167	110,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 115	-13 000	0	-13 000	-10 966	84,4
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-46 955	-106 267	0	-106 267	-187 238	176,2
Toimintakulut	-643 080	-852 457	0	-852 457	-920 694	108,0
Toimintakate	-105 977	-376 957	0	-376 957	-379 094	100,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 200	-18 200	0	-18 200	-18 200	100,0
Laskennalliset erät	0	25 479	0	25 479	25 479	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-124 177	-369 678	0	-369 678	-371 815	100,6

Toiminta 2020

Vastuualueeseen kuuluvat maapolitiikka, kaupungin rakentamattomien maa- ja vesialueiden hallinnointi, mittaustoiminta ja kiinteistönmuodostus.

Talouden toteuma on kokonaisuutena budjetoidun mukainen eikä suuria poikkeamia ole. Henkilöstökulut ovat olleet hieman arvioitua pienemmät. Paikkatietoinsinöörille myönnettiin virkavapaata joulukuussa 2019, minkä jälkeen hän irtisanoutui saatuaan uuden työn toiselta paikkakunnalta. Uusi paikkatietovastaava palkattiin syksyllä.

Mittausryhmässä oli vajaa henkilöstö keväällä, mutta myöhemmin henkilöstövahvuus on ollut täysi. Maaomaisuudesta saadut tulot olivat ennakoitua pienemmät lämpimän talven vuoksi. Suuri osa maaomaisuuden ostopalveluista liittyy ennakkoraivauksiin, maanmuokkaukseen ja metsän istutukseen.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Rakennusrekisterin ja pohjakartan tietojen parantaminen. Rekisteritietojen läpikäynti ja korjaaminen alkaa vuonna 2020.	Pohjakartan ja rakennusrekisterin perusparantamiseen liittyvien mittauksen määrä	Rakennusrekisterin tarkkuuden parantaminen aluksi kunnan osien keskusta-alueiden osalta	Rekisteritietojen parantaminen on aloitettu. Työ tehdään yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Mittaustoimiston osuuden työstä muodostaa mittausryhmä, joka suorittaa tarkastusmittaukset maastossa. Paikkatietotiimi tekee rakennusrekisteristä analyyseja ja vertaa rakennusrekisteriä muihin rekistereihin ja ilmakuviin sekä välittää tiedot edelleen viranomaisille.

Maapoliittisen ohjelman aloittaminen		Valmis päätöksentekoa varten vuonna 2021	Selvitys/hanke on aloitettu tutkimalla kaupungin tonttivarantoa, raakamaavarantoa ja nykyisiä luovutusasiakirjoja.
Mittausyksikön tilausten yhdistäminen yhteiseksi kaavoitusyksikön ja rakennusvalvonnan kanssa	Mahdollisuus vähentää prosessin vaiheita siten, että yksiköissä säästyy työaikaa	Yhteisten prosessien läpikäynti vuonna 2020	Rakennusvalvonnan lupia varten tarvittavien karttapakettien laskutus yhdistetty. Laskutustyöstä syntyy kokonaisuutena säästöä. Asiakkaalle joustavampaa ja selvempää, kun kaikki lupiin liittyvät maksut ovat yhdellä laskulla.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Mittaushallinto, kiinteistönmuodostus	6,2	7,0	6,5	7,25	6,6
Maastotyöt	4,0	3,8	3,0	4,0	4,1
Henkilötyövuodet yhteensä	10,2	10,8	9,5	11,25	10,7
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	9	11	9	11	10
Määräaikaiset	1	0	1	0	2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	10	11	10	11	12

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Lohkomiset	19	12	5	15	9
Rakennuspaikan merkitsemiset + sijaintikatselmukset	83+443	107+210	95+197	100+200	133+298
Pohjakartta	3 900	3 500	0	4 000	4000
Myydyt ja vuokratut tontit	10	7	6	15	6
Tonttijaot	0	8	2	5	6
Mittarit					
Kustannus/asukas, €		7,1	7,0	25,5	25,1

Ympäristönsuojelu

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

Ympäristönsuojelu	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	3 438	10 000	0	10 000	1 375	13,8
Maksutuotot	39 937	25 000	0	25 000	28 548	114,2
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	1 104	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	43 375	35 000	0	35 000	31 028	88,7
Henkilöstökulut	-195 994	-197 666	0	-197 666	-193 372	97,8
Palvelujen ostot	-25 211	-46 088	0	-46 088	-32 259	70,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 197	-1 540	0	-1 540	-3 214	208,7
Avustukset	-500	-500	0	-500	-300	60,0
Muut toimintakulut	-165	-15 541	0	-15 541	-15 718	101,1
Toimintakulut	-223 067	-261 335	0	-261 335	-244 864	93,7
Toimintakate	-179 692	-226 335	0	-226 335	-213 836	94,5
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	9 446	0	9 446	9 446	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-179 692	-216 889	0	-216 889	-204 390	94,2

Toiminta 2020

Ympäristönsuojeluviranomainen on kunnan lupa- ja valvontaviranomainen ympäristönsuojeluasioissa.

Ympäristönsuojelutoimisto pyrkii tarjoamaan hyvää ympäristönsuojelua ja tarvetta vastaavaa viranomaistoimintaa.

Ympäristönsuojelupäällikkö luopui elokuussa osastopäällikön tehtävästä ja on tämän jälkeen työskennellyt osa-aikaisena (80 %) ympäristönsuojelun tehtävissä.

Toiminta ja talouden toteuma ovat pääpiirteittäin olleet talousarvion mukaisia. Patohankkeen toteuttamiseksi tehdyt materiaalihankinnat johtivat muiden materiaalien määrärahojen ylittymiseen. Pandemian vuoksi suuri osa työstä ja erityisesti sisäisistä ja ulkoisista kokouksista toteutettiin etänä. Syksyllä voimassa olleet rajoitukset hankaloittivat jossain määrin toimintaa valvonnan ja tarkastusten osalta. Valvonta voitiin kuitenkin pääpiirteittäin toteuttaa suunnitellusti.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Tarkoituksenmukaisten palvelujen, neuvonnan ja viranomaistoiminnan tarjoaminen asiakkaille ympäristönsuojelun hallinnossa	Laatu, käsittelyajat, kustannustehokkuus	Oikein mitoitettut palvelut, jotka vastaavat tarpeita ja jotka voidaan suorittaa kohtuullisessa ajassa	Yksikkö on pystynyt tarjoamaan asiakkailleen tarkoituksenmukaisia palveluja, neuvontaa ja viranomaistoimintaa.
Hyvä ilman- ja vedenlaatu. Puhtaampi Saaristomeri.	Ilmanlaadun mittaamisen ja seurannan jatkaminen Paraisilla, suoritetaan yhteistyössä suurteollisuuden kanssa. Ilmaan ja vesistöihin kohdistuvia päästöjä ehkäisevien innovatiivisten ratkaisujen edesauttaminen ja tukeminen, ympäristömessujen järjestäminen vuosittain, Valonian jäsenyyden ylläpitäminen.	Ilmanlaadun paraneminen, jatkuvana toimintana ympäristölainsäädännössä vahvistettujen vaatimusten täyttäminen ja kunnalliselle ympäristöviranomaiselle määrättyjen tehtävien hoitaminen. Vedenlaadun paraneminen, puhtaampi Saaristomeri.	Ilmanlaadun seuranta on jatkettu Kalkholmenin kiinteällä mittausasemalla. Finnsementin sementtitehtaan uuniin asennettiin uusi savukaasusuodatin, joka tulee vähentämään hiukkaspäästöjä. Vuoden 2020 ympäristömessut järjestettiin iltapäivän ja illan kestäneenä yksi-päiväisenä tapahtumana 28.8. ja kävijämäärä oli suhteellisen hyvä voimassa olleista koronarajoituksista huolimatta. "Ravinne-neutraali kunta RANKU 3" -hanke jatkui valmistelevilla toimenpiteillä järviruo'on korjuun ja hyödyntämisen käynnistämiseksi Saaristomerellä vuonna 2021. Yhteistyössä Valonian ja ELY-keskuksen kanssa tehdään jatkuvasti myös muita toimenpiteitä paremman vedenlaadun saavuttamiseksi. Parainen anoi ja sai ympäristöministeriön "Kunta-helmi"-hankkeesta ulkoista rahoitusta Norrbyholmissa ja Långholmenissa toteutettaviin toimenpiteisiin.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Ympäristönsuojelun hallinto	2,8	2,9	3,0	3,0	2,9
Henkilötyövuodet yhteensä	2,8	2,9	3,0	3,0	2,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	3	3	3	3	3
Määräaikaiset	0	0	0	0	0
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	3	3	3	3	3

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kunnallistekniikan ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesihuoltoa koskevien päätösten määrä	169	187	253	230	262
Saaristo	92	99	126	110	141
Parainen	77	88	127	120	121
Ympäristölupa- ja maa-ainesten ottamislupahakemuksia koskevien päätösten tai lausuntojen määrä	8	12	11	11	13
Mittarit					
Kustannus/asukas, €	12,8	11,5	11,9	14,9	14,2

Ympäristöterveydenhuolto

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Carl-Sture Österman, ympäristönsuojelupäällikkö

Ympäristöterveydenhuolto	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	289	400	0	400	163	40,7
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	289	400	0	400	163	40,7
Henkilöstökulut	-20 912	-21 943	0	-21 943	-21 714	99,0
Palvelujen ostot	-159 751	-179 400	0	-179 400	-171 511	95,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-0	0	0	0	-12	0,0
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-180 663	-201 343	0	-201 343	-193 237	96,0
Toimintakate	-180 374	-200 943	0	-200 943	-193 075	96,1
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0	0,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-180 374	-200 943	0	-200 943	-193 075	96,1

Toiminta 2020

Ympäristöterveydenhuolto, elintarvikehygienian ja eläinlääkintähuolto toteutetaan sopimuksin ostopalveluna alueelliselta organisaatiolta, jonka isäntäkuntana toimii Lieto. Tavoitteena on hyvän ja palvelutarpeita vastaavan ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon tarjoaminen kuntalaisille ja yrittäjille. Toiminta on vuoden aikana toteutunut pääpiirteittäin tavoitteiden ja talousarvion mukaisesti.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Toimiva ympäristöterveydenhuolto, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto, toteutetaan ostopalveluna	Mahdollisten palvelujen tuottamistapoja koskevien uudistusten sekä sen seuranta, miten palvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella ja muilla alueellisilla toiminta-alueilla	Tarkoituksenmukaiset ja oikein mitoitettut palvelut, jotka vastaavat tarvetta ja kysyntää	Toiminta on vastannut kysyntää. Palaute elintarvikehygienian, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palveluista, jotka tuotetaan paikallisesti alueellisena ostopalveluna (Liedolta), on ollut hyvää.

Mittarit	2017	2018	2019	TA2020	2020
Kustannus/asukas, €	14,6	13,4	11,9	13,3	12,8

Rakennusvalvonta

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Ympäristöosasto

Sanna Simonen, johtava rakennustarkastaja

Rakennusvalvonta	Tilinpäätös	Talousarvio	TA Muutokset	Muutettu ta	Käyttö	Käyttöaste
	2019	2020	2020	2020	2020	%
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	570 633	540 000	0	540 000	545 897	101,1
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	570 633	540 000	0	540 000	545 897	101,1
Henkilöstökulut	-604 828	-609 387	0	-609 387	-611 736	100,4
Palvelujen ostot	-36 619	-79 185	0	-79 185	-65 329	82,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 607	-6 950	0	-6 950	-10 551	151,8
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	-4 025	-79 202	0	-79 202	-81 241	102,6
Toimintakulut	-653 080	-774 724	0	-774 724	-768 858	99,2
Toimintakate	-82 447	-234 724	0	-234 724	-222 960	95,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset erät	0	48 850	0	48 850	48 850	100,0
Nettokulut/-tuotot yhteensä	-82 447	-185 874	0	-185 874	-174 110	93,7

Toiminta 2020

Vuoden loppuun mennessä hakemusten käsittely tapahtui normaalissa järjestyksessä, kun koko henkilökunta oli paikalla. Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 3-4 viikkoa toimenpideluvissa ja 6-7 viikkoa rakennusluvuissa. Asiakaspalvelussa on ollut välillä ruuhkaa, mutta pääasiassa asiakkaat ovat saaneet vastaukset kysymyksiin kohtuullisessa ajassa. Soittopyyntöjen ja nettiajanvarauksen käyttäminen on jatkunut hyvin. Asiakkaita on tavattu rakennuspaikoilla normaalisti koronatilanteesta huolimatta. Kaupungin suorittamien naapurin kuulemisten suorittaminen on lisääntynyt noin 40 % edellisestä vuodesta ja henkilöstöresurssia toimistopuolella on tarvittu tähän.

Päätettyjen lupien määrä jäi talousarvioon arvioidusta 141 kpl, myös myönnettyt kerrosneliöt alittuivat verrattuna arvioon talousarviossa. Katselmuksia sen sijaan tehtiin hiukan enemmän kuin talousarvioon oli suunniteltu. Hakemuksia kirjattiin vuonna 2020 1 240 kpl.

Uusille asuinrakennuksille myönnettiin lupia 22 kpl (2019: 27 kpl), uusille vapaa-ajanasunnoille 55 kpl (2019: 36 kpl) ja yhteensä uusille rakennuksille 367 kpl (2019: 322 kpl). Kaikkiaan lupia rakennuksille myönnettiin 441 kpl (2019: 406 kpl). Vapaa-ajanasuntojen rakentaminen lisääntyi merkittävästi.

Tulot ovat talousarvion mukaiset ja menot alittuneet henkilöstökuluissa hiukan.

Tavoite	Arviointi	Tavoitetaso	Toteuma 31.12.
Asiakkaiden kehottaminen siirtymään sähköisen hakemuksen käyttöön sekä asiakkaiden informointi ja tukeminen sähköisen hakemuksen käyttöönotossa	Saapuneiden lupahakemusten seuranta	Vuoden aikana sähköisesti saapuvien hakemusten osuus on noin 70 %.	Sähköisesti lupahakemuksia sekä tehtyjä päätöksiä oli kaikista hakemuksista 52 % ja rakennusluvista 75 %.
Rakennusvalvonnan tuominen "lähemmä" asiakasta, tekstien julkaiseminen ja sellaisten tilaisuuksien järjestäminen, joissa kuntalaiset ja vapaa-ajanasukkaat voivat tulla tapaamaan henkilökuntaa. Koulutustilaisuuden järjestäminen ammattilaisille.	Toteutuneiden tilaisuuksien seuranta	Henkilökunnan osallistuminen kolmeen eri tilaisuuteen. Yhden koulutustilaisuuden järjestäminen. 1-3 ajankohtaista julkaisua kotisivuilla tai muussa mediassa.	Yleinen info/koulutus ajankohtaisista asioista järjestettiin Teams-järjestelmän välityksellä, osanottajia oli noin 30. Turun ammattikorkeakoulussa oltiin kertomassa rakentamisen valvonnasta ja laadusta ylempien insinöörien koulutusohjelmaan liittyvässä tilaisuudessa. Rakennusvalvonta on osallistunut elinkeinoneuvostoon. Kotisivuilla on ollut tietoa ajankohtaisista asioista koko vuoden.

Henkilötyövuodet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Tekninen henkilökunta	7,6	7,1	7,9	7,5	7,0
Toimistotyöntekijät	3,6	3,6	3,7	3,3	3,9
Henkilötyövuodet yhteensä	11,2	10,7	11,6	10,8	10,9
Henkilöstön lukumäärä 31.12.					
Vakituiset	10	10	11	12	11
Määräaikaiset	2	2	2	0	1
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	12	12	13	12	12

Suoritteet	2017	2018	2019	TA2020	2020
Myönnetyt rakennusluvat, ilmoitukset	1 141	1 058	1 241	1 300	1 159
k-m ²	11 869	27 118	25 561	25 000	21 663
Toimitetut katselmukset	2679	2593	2 616	2 600	2 692
Mittarit					
Kustannus/asukas, €	8,27	7,06	5,4	16	14,8

2.4. Käyttötalouden toteutuminen määrärahojen sitovuustasolla 2020

Sitovuustaso = netto

ulkoiset/sisäiset	Alku-peräinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama %
Keskusvaalilautakunta					
1000 Vaalit	0	0	0	-255	n.a.
Tarkastustoimi					
1200 Tilintarkastus	-41 400	0	-41 400	-53 232	128,6 %
Kaupunginhallitus					
1400 Keskushallinto	-1 253 022	0	-1 253 022	-1 282 185	102,3 %
1440 Ikt-palvelut	-88 378	0	-88 378	-67 917	76,8 %
1475 Henkilöstöpalvelut	-844 448	0	-844 448	-777 004	92,0 %
2000 Talouspalvelut	-794 780	-485 246	-1 280 026	-1 234 774	96,5 %
3000 Elinkeinopalvelut	-877 898	0	-877 898	-877 709	100,0 %
3100 Viestintä	-506 769	0	-506 769	-497 504	98,2 %
3200 Lähipalvelut	-17 396	0	-17 396	-13 762	79,1 %
3300 Maatalous	-95 682	0	-95 682	-88 001	92,0 %
3500 Hankkeet	-296 757	0	-296 757	-234 944	79,2 %
3900 Tekninen hallinto	-1 547 581	156 276	-1 391 305	-1 490 459	107,1 %
4000 Kiinteistöt	7 081 782	-684 938	6 396 844	6 465 191	101,1 %
4350 Paikallispankki	-130 870	16 613	-114 257	-83 852	73,4 %
4400 Palvelutoiminnot	-3 225	28 061	24 836	31 721	127,7 %
7100 Liikenneväylät	-2 301 867	252 442	-2 049 425	-1 941 966	94,8 %
Konsernipalvelut	-1 676 891	-716 792	-2 393 683	-2 093 165	87,4 %
7700 Vesihuoltolaitos	1 603 190	-263 454	1 339 736	1 524 205	113,8 %
Sivistyslautakunta					
5010 Varhaiskasvatus	-8 828 366	0	-8 828 366	-8 781 889	99,5 %
5200 Ruotsinkielinen koulutus	-14 069 314	0	-14 069 314	-13 755 046	97,8 %
5400 Suomenkielinen koulutus	-8 905 369	0	-8 905 369	-8 831 974	99,2 %
5600 Kulttuuri	-2 028 495	0	-2 028 495	-1 898 615	93,6 %
5700 Kirjasto	-1 268 982	0	-1 268 982	-1 227 521	96,7 %
5800 Joukkoliikenne	-417 000	0	-417 000	-491 788	117,9 %
Sivistys	-35 517 526	0	-35 517 526	-34 986 833	98,5 %
Sosiaali- ja terveyslautakunta					
6000 Sosiaali- ja terveyshallinto	-281 501	0	-281 501	-286 696	101,8 %
6100 Sosiaalipalvelut	-8 627 611	50 000	-8 577 611	-8 433 212	98,3 %
6200 Perhepalvelut	-2 883 667	-905 000	-3 788 667	-3 760 310	99,3 %
6300 Vanhustenhuolto	-12 979 605	-180 000	-13 159 605	-13 100 190	99,5 %
6500 Terveystenhuolto	-12 502 590	-840 000	-13 342 590	-13 549 798	101,6 %
6540 Erikoissairaanhoido	-20 315 256	0	-20 315 256	-20 647 023	101,6 %
Sosiaali- ja terveys	-57 590 230	-1 875 000	-59 465 230	-59 777 229	100,5 %
Ympäristölautakunta					
7000 Yhdyskuntasuunnittelu	-192 555	0	-192 555	-160 366	83,3 %
7010 Kaavoitus	-548 584	0	-548 584	-476 999	87,0 %
7015 Mittaus	-376 957	0	-376 957	-379 094	100,6 %
7400 Ympäristönsuojelu	-226 335	0	-226 335	-213 836	94,5 %
7500 Ympäristöterveydenhuolto	-200 943	0	-200 943	-193 075	96,1 %
7800 Rakennusvalvonta	-234 724	0	-234 724	-222 960	95,0 %
Ympäristö	-1 780 098	0	-1 780 098	-1 646 329	92,5 %
Käyttötalouden yhteensä	-95 002 955	-2 855 246	-97 858 201	-97 032 839	99,2 %

2.5. Tuloslaskelma

ulkoinen/sisäinen

	Talousarvio 2020	Muutettu talousarvio 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama 2020
Toimintatuotot				
Myyntituotot	8 148 583	7 907 005	8 253 096	346 091
Maksutuotot	6 840 508	6 864 883	6 540 333	-324 550
Tuet ja avustukset	1 227 979	1 227 979	1 780 829	552 850
Muut toimintatuotot	14 881 245	14 927 809	15 091 274	163 465
	31 098 315	30 927 676	31 665 532	737 856
Toimintakulut				
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-40 180 019	-40 311 973	-40 917 359	-605 386
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 495 297	-8 518 055	-8 820 349	-302 294
Muut henkilösivukulut	-1 640 828	-1 645 148	-1 273 696	371 452
Palvelujen ostot	-53 374 391	-54 940 285	-54 274 214	666 070
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 785 743	-6 082 008	-5 944 329	137 679
Avustukset	-2 982 575	-3 026 575	-3 057 554	-30 979
Muut toimintakulut	-13 642 417	-14 261 833	-14 410 869	-149 036
	-126 101 270	-128 785 877	-128 698 371	87 505
Toimintakate	-95 002 955	-97 858 201	-97 032 839	825 362
Verotulot	70 796 805	68 210 513	68 709 621	499 108
Valtionosuudet	30 664 013	34 341 233	35 202 083	860 850
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0	0	706	706
Muut rahoitustuotot	100 000	100 000	137 912	37 912
Korkokulut	-1 010 000	-1 010 000	-820 412	189 588
Muut rahoituskulut	-10 000	-10 000	-15 303	-5 303
	-920 000	-920 000	-697 097	222 903
Vuosikate	5 537 863	3 773 545	6 181 768	2 408 222
Poistot ja arvonalentumiset	-4 900 000	-4 900 000	-4 880 952	19 048
Satunaiset erät	0	0	-200 000	-200 000
Tilikauden tulos	637 863	-1 126 455	1 100 816	2 227 270
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	41 680	41 680	41 680	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	679 543	-1 084 775	1 142 495	2 227 270

2.6. Investointiosan toteutuminen

140 HALLINTO	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
1402 Kuitukaapeliverkko yhteistyössä Viestintäviraston ja Partelin kanssa								
Menot	-600 000	100 %	-300 000	-300 000	0	-300 000	-300 000	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-600 000	100 %	-300 000	-300 000	0	-300 000	-300 000	0

Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti ja kustannukset ovat talousarvion mukaiset.

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ								
Menot	-600 000	100 %	-300 000	-300 000	0	-300 000	-300 000	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-600 000	100 %	-300 000	-300 000	0	-300 000	-300 000	0

200 TALOUS	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
1810 Osakepääoman korotus Turunmaan Vuokratilat Oy:ssä								
Menot	-200 000	100 %	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-200 000	100 %	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	0

1820 Osakkeiden ja osuuksien myynti								
Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	380 756	100 %	0	0	380 756	380 756	380 756	-0
Netto	380 756	100 %	0	0	380 756	380 756	380 756	-0

Paraisten Vesi Oy:n selvitystilaan asettaminen

7201 Kiinteistöjen myynti								
Menot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Tulot	291 763	169 %	0	180 000	291 763	471 763	493 995	-22 232
Netto	291 763	169 %	0	180 000	291 763	471 763	493 995	-22 232

Suurin yksittäinen kohde on Peikkorinteen päiväkot.

TALOUSPALVELUT YHTEENSÄ								
Menot	-200 000	n.a.	0	0	-200 000	-200 000	-200 000	0
Tulot	672 519	130 %	0	180 000	672 519	852 519	874 751	-22 232
Netto	472 519	185 %	0	180 000	472 519	652 519	874 751	-22 232

300 ELINKEINOPALVELUT	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
3324 Keskuspuisto/leikkipaikka								
Menot	-230 000	10 %	0	-230 000	0	-230 000	-22 120	-207 880
Tulot	230 000	10 %	0	230 000	0	230 000	22 120	207 880
Netto	0	n.a.	0	0	0	0	0	0

Vain osa kustannuksista kohdistuu vuoteen 2020, suuret menot kevääseen 2021, ja kiipeilytelineen arvioidaan valmistuvan kesäkuussa 2021. Valtionperintörahoja.

3329 Nauvon vierasvenesatama, laiturit ja rantarakenteet								
Menot	-1 000 000	118 %	-578 347	-600 000	0	-600 000	-601 498	1 498
Tulot	700 000	100 %	366 720	420 000	0	420 000	333 280	86 720
Netto	-300 000	160 %	-211 627	-180 000	0	-180 000	-268 219	88 219

Hanke valmistui 5/2020. Hankkeen rakennuskustannukset hyväksytyn 1 miljoonan euron hankebudjetin sisällä. Olemassa olevien laitureiden purkaminen, uusi sähköliittymä, laiturisuunnitelmien muuttaminen, korvaus vanhan ns. miljonäärilaiturin osakkaille ja uusi sähköliittymä eivät sisällyneet tukikelpoiseen hankkeeseen, minkä vuoksi hankkeen kokonaisbudjetti ylittyi noin 100 000. Tukipäätöksen mukaisesti kaupunki sai 70 % tukikelpoisesta 1 miljoonan tukisummasta. Kaupunki on saanut tukea 700 000 euroa, joka on kokonaisuudessaan maksettu, ja hanke on hyväksytty.

ELINKEINOPALVELUT YHTEENSÄ								
Menot	-1 230 000	98 %	-578 347	-830 000	0	-830 000	-623 619	-206 381
Tulot	930 000	78 %	366 720	650 000	0	650 000	355 400	294 600
Netto	-300 000	160 %	-211 627	-180 000	0	-180 000	-268 219	88 219

TEKNISET TUKIPALVELUT	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
3327 Solliden/korjaukset								
Menot	-20 000	80 %	0	-20 000	0	-20 000	-16 084	-3 916
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-20 000	80 %	0	-20 000	0	-20 000	-16 084	-3 916
Kokonaisuus valmistui 5/2020.								
4004 Kaupungintalo/LVIA, rännit								
Menot	-150 000	120 %	0	-150 000	0	-150 000	-180 701	30 701
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-150 000	120 %	0	-150 000	0	-150 000	-180 701	30 701
Kustannukset ylittivät 30 000 eurolla rakenteiden arvioitua laajempien vaurioiden vuoksi.								
4008 Nauvon aluekonttori / maalämpö								
Menot	-85 000	117 %	-2 984	-85 000	0	-85 000	-96 252	11 252
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	11 797	-11 797
Netto	-85 000	103 %	-2 984	-85 000	0	-85 000	-84 455	-545
Nauvon aluekonttorin maalämpö on toteutettu 4/2020. Energiatuki hyväksytty.								
4012 Kaupungintalo, tilamuutokset ja kalusteet								
Menot	-24 000	0 %	0	-12 000	0	-12 000	0	-12 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-24 000	0 %	0	-12 000	0	-12 000	0	-12 000
Ei toteuteta taloudellisten säästötoimien vuoksi.								
7102 Älönlahden säätio / peruspääoma								
Menot	-30 000	100 %	0	-30 000	0	-30 000	-30 000	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	100 %	0	-30 000	0	-30 000	-30 000	0
Kaupunki on liittynyt Älönlahden säätioon.								
7411 Liikennejärjestelyt, Vapparin tien liikekortteli								
Menot	-1 775 000	105 %	-740 619	-1 029 000	0	-1 029 000	-1 118 598	89 598
Tulot	800 000	0 %	0	529 000	0	529 000	0	529 000
Netto	-975 000	191 %	-740 619	-500 000	0	-500 000	-1 118 598	618 598
Hanke valmistui kesäksi 2020 hyväksytyn talousarvion ja vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Hanke alitti hyväksytyn 1,832 miljoonan euron hankebudjetin noin 60 000 eurolla. 641 088 euron tulot maankäyttösopimuksesta kirjattiin käyttötalouteen, kustannuspaikka 7100.								
7423 Nauvon Sjöstrandintien rakentaminen								
Menot	-350 000	55 %	0	0	-262 500	-262 500	-190 888	-71 612
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-350 000	55 %	0	0	-262 500	-262 500	-190 888	-71 612
Hanke käynnistyi lokakuussa 2020 ja sen on määrä valmistua 31.5.2021. Hankkeen kustannukset ovat hyväksytyn budjetin sisällä.								
7461 Katu- ja pururatavalaistuksen saneeraus								
Menot	-375 000	19 %	0	-75 000	0	-75 000	-72 520	-2 480
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-375 000	19 %	0	-75 000	0	-75 000	-72 520	-2 480
Hanke valmistui vuoden aikana hyväksytyn talousarvion ja vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.								
7476 Nauvon Eteläsatama, satamajärjestelyt, uusi laiturit								
Menot	-102 000	43 %	0	-42 000	0	-42 000	-43 351	1 351
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-102 000	43 %	0	-42 000	0	-42 000	-43 351	1 351
Hanke valmistui kesäksi 2020 hyväksytyn talousarvion ja vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti. Nagu segelsällskap rf (NSS) on saanut kaupungilta 5-vuotisen vuokrasopimuksen laituria varten.								
7503 Kirkkosalmenranta								
Menot	-160 000	132 %	-110 878	-100 000	0	-100 000	-99 882	-118
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-160 000	132 %	-110 878	-100 000	0	-100 000	-99 882	-118
Osahanke I/II valmistui kesäksi 2020 hyväksytyn talousarvion ja vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.								
KIINTEISTÖT JA TEKNINEN YHTEENSÄ								
Menot	-3 071 000	88 %	-854 481	-1 543 000	-262 500	-1 805 500	-1 848 277	42 777
Tulot	800 000	1 %	0	529 000	0	529 000	11 797	517 203
Netto	-2 271 000	118 %	-854 481	-1 014 000	-262 500	-1 276 500	-1 836 480	559 980

770 VESIHUOLTO	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
7423 Nauvon Sjöstrandintien rakentaminen								
Menot	0	n.a.	0	0	-37 500	-37 500	-37 500	0
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	0	n.a.	0	0	-37 500	-37 500	-37 500	0
Hanke saatettu loppuun 31.12.2020 mennessä talousarvion puitteissa.								
7701 Parainen, vesi-, viemäri- ja pintavesiputkistojen ja kaivojen pistesaneeraukset								
Menot	-163 077	133 %	0	-70 000	0	-70 000	-217 548	147 548
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-163 077	133 %	0	-70 000	0	-70 000	-217 548	147 548
Hanke saatettu loppuun talousarvion ylittäen. Budjetoitu määräraha oli liian pieni suhteessa putkistojen korjaustapahtumiin koko kaupungin alueella.								
7707 Saaristo / puhdistamojen automatisointi								
Menot	-142 285	90 %	-113 413	-50 000	0	-50 000	-14 570	-35 430
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-142 285	90 %	-113 413	-50 000	0	-50 000	-14 570	-35 430
Hanke saatettu loppuun 31.12.2020 talousarvion alittaen.								
7724 Saariston jätevedenpuhdistamojen saneeraukset								
Menot	-535 000	4 %	0	-120 000	0	-120 000	-21 099	-98 901
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-535 000	4 %	0	-120 000	0	-120 000	-21 099	-98 901
Hanke alitti talousarvion, koska viranomaisilta ei saatu päätöstä Korppoon puhdistamon ympäristöluvasta. Hanke päättynyt.								
7730 Parainen / puhdistamon laajennus ja saneeraus								
Menot	-576 933	122 %	-172 872	-550 000	0	-550 000	-528 179	-21 821
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-576 933	122 %	-172 872	-550 000	0	-550 000	-528 179	-21 821
Norrbyn puhdistamon rakennushanke (tekniset tilat ja sosiaalitilat ml. toimisto) saatettu loppuun 31.12.2020 mennessä talousarvion alittaen.								
7731 Hessund - Kärkulla, vesijohto ja paineviemäri (varayhde)								
Menot	-630 000	0 %	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-630 000	0 %	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Suunnitteluhanketta ei aloitettu. Suunnittelu toteutetaan myöhemmin, kun koko hankkeelle myönnetään investointivarat.								
7735 Parainen / puhdistamon parannustyöt, ylivuotojen korjaus								
Menot	-295 589	66 %	0	-100 000	0	-100 000	-194 862	94 862
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-295 589	66 %	0	-100 000	0	-100 000	-194 862	94 862
Norrbyn jätevedenpuhdistamon saneeraus saatettu nyt kokonaisuudessaan loppuun. Hanke päättyi 31.12.2020 mennessä.								
7740 Kirkkosalmenrannan VV-johdot								
Menot	-30 000	37 %	0	-30 000	0	-30 000	-11 088	-18 912
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	37 %	0	-30 000	0	-30 000	-11 088	-18 912
Alueella muutettiin useita omakotitonttien liittyviä johtuen tonttijaon muuttamisesta rivitaloista omakotitaloihin.								
VESIHUOLTO YHTEENSÄ								
Menot	-2 372 884	55 %	-286 285	-930 000	-37 500	-967 500	-1 024 847	57 347
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-2 372 884	55 %	-286 285	-930 000	-37 500	-967 500	-1 024 847	57 347
TEKNISET TUKIPALVELUT YHTEENSÄ								
Menot	-7 273 884	80 %	-2 019 113	-3 603 000	-300 000	-3 903 000	-3 796 743	-106 257
Tulot	2 402 519	67 %	366 720	1 359 000	672 519	2 031 519	1 241 948	789 571
Netto	-4 871 365	86 %	-1 652 393	-2 244 000	372 519	-1 871 481	-2 554 794	683 313

30 SIVISTYSLAUTAKUNTA	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
5109 Nauvo, päivähoidon, esikoulun ja alkuopetuksen uudet tilat (Karusellen)								
Menot	-810 000	99 %	-139 788	-510 000	-160 212	-670 212	-658 692	-11 520
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-810 000	99 %	-139 788	-510 000	-160 212	-670 212	-658 692	-11 520
Karusellen-päiväkodin remontin tavoitteena oli varmistaa turvallinen oleskelu kiinteistössä. Henkilöstöllä ei ollut tiloja lasten vanhempien tapaamiseen. Rakennuksen ilmanvaihto ja lvi-tekniikka uudistettiin. Vanhan osan ulkoseinät ja uuden osan lattia uusittiin. Kaikki rakennukset sisäpinnat uusittiin. Pienen laajennusosan ansiosta henkilöstö sai toivomansa kokoushuoneen. Investointi voitiin toteuttaa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.								
5116 Päiväkotikiitos / irtaimisto								
Menot	-45 000	72 %	0	-45 000	0	-45 000	-32 530	-12 470
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-45 000	72 %	0	-45 000	0	-45 000	-32 530	-12 470
5308 PSG / invahissi ja hätäuloskäynti								
Menot	-36 000	127 %	0	0	-36 000	-36 000	-45 764	9 764
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-36 000	127 %	0	0	-36 000	-36 000	-45 764	9 764
Kustannukset ylittivät muutetun talousarvion 9 700 eurolla suunnittelumuutosten johdosta.								
5312 Koulukeskus / Sarlinska skolan, korjaukset								
Menot	-1 359 591	0 %	0	-150 000	36 000	-114 000	0	-114 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-1 359 591	0 %	0	-150 000	36 000	-114 000	0	-114 000
Työtä ei suoritettu luovutuskeskuksen rakentamisen ja Sarlinska skolanin purkamisen vuoksi.								
5317 Paraisten koulukeskus								
Menot	-15 500 000	0 %	0	-500 000	185 212	-314 788	-69 223	-245 565
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-15 500 000	0 %	0	-500 000	185 212	-314 788	-69 223	-245 565
Aikataulu on lykkäätynyt.								
5318 Koulukeskuksen väistötilat								
Menot	-300 000	0 %	0	-300 000	0	-300 000	0	-300 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-300 000	0 %	0	-300 000	0	-300 000	0	-300 000
Työn laajuus pienenee luovutuskeskuksen väistötilapäätöksen johdosta.								
5319 Houtskaari/koulusuunnittelu								
Menot	-50 000	56 %	0	-50 000	0	-50 000	-27 794	-22 206
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-50 000	56 %	0	-50 000	0	-50 000	-27 794	-22 206
Houtskaarin koulusuunnittelu. Houtskaarin koulun investointisuunnittelu jatkuu.								
5320 Skärgårdshavets skola / kattokorjaus								
Menot	-70 000	99 %	0	-70 000	0	-70 000	-69 540	-460
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-70 000	99 %	0	-70 000	0	-70 000	-69 540	-460
Hanke valmistui 10/2020.								
5339 Utön koulun korjaus								
Menot	-80 000	68 %	-23 030	-80 000	0	-80 000	-31 144	-48 856
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-80 000	68 %	-23 030	-80 000	0	-80 000	-31 144	-48 856
Välttämättömät korjaukset ja muutokset on tehty. Puolet budjetoidusta summasta siirretään vuodelle 2021.								
5491 Finbyn rullahiihtorata								
Menot	-60 869	100 %	0	0	-60 869	-60 869	-60 869	0
Tulot	48 999	100 %	0	0	48 999	48 999	48 999	0
Netto	-11 870	100 %	0	0	-11 870	-11 870	-11 870	0
Työ suoritettiin elokuussa vahvistettujen tavoitteiden ja talousarvion mukaisesti. Hanke toteutettiin yhteistyönä PIF:n hiihtojaoston kanssa.								
5500 Kirjasto/toimistotilat								
Menot	-25 000	100 %	0	0	-25 000	-25 000	-24 934	-66
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-25 000	100 %	0	0	-25 000	-25 000	-24 934	-66
Arkistotilat muutetaan toimistotilaksi uudelleenkehittämisen mukaisesti.								
SIVISTYSOSASTO YHTEENSÄ								
Menot	-18 336 460	6 %	-162 818	-1 705 000	-60 869	-1 765 869	-1 020 488	-745 381
Tulot	48 999	100 %	0	0	48 999	48 999	48 999	0
Netto	-18 287 461	106 %	-162 818	-1 705 000	-11 870	-1 716 870	-971 489	-745 381

40 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
6320 Malmkullan lääkehuone								
Menot	-15 000	64 %	0	-15 000	0	-15 000	-9 590	-5 410
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-15 000	64 %	0	-15 000	0	-15 000	-9 590	-5 410
Hanke valmistui 10/2020.								
6323 Sateenkaari / pesu- ja saunatilat								
Menot	-15 000	0 %	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-15 000	0 %	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000
Ei toteuteta koronan / muuttuneiden tarpeiden johdosta.								
6326 Aftonro/turvallisuus								
Menot	-30 000	63 %	0	-30 000	0	-30 000	-18 853	-11 147
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-30 000	63 %	0	-30 000	0	-30 000	-18 853	-11 147
Tavoitteet on saavutettu. Hanke tuli suunniteltua halvemmaksi.								
6330 Aurinkoinen / korjaus ja invavarustelu								
Menot	-10 000	0 %	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-10 000	0 %	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000
Hanketta on siirretty eteenpäin.								
6336 Grannas/sauna								
Menot	-20 000	22 %	0	-20 000	0	-20 000	-4 478	-15 522
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-20 000	22 %	0	-20 000	0	-20 000	-4 478	-15 522
Sauna valmistui vuoden aikana.								
6500 Hammashoitola/huonemuutostyöt								
Menot	-35 000	53 %	0	-35 000	0	-35 000	-18 379	-16 621
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-35 000	53 %	0	-35 000	0	-35 000	-18 379	-16 621
Osa töistä jätettiin tekemättä muuttuneen tarpeen vuoksi.								
6501 Hammashoitola/irtaimisto								
Menot	-61 700	104 %	0	-61 700	0	-61 700	-64 054	2 354
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-61 700	104 %	0	-61 700	0	-61 700	-64 054	2 354
6506 Koivukoto / korjaus ja invavarustelu								
Menot	-15 000	133 %	0	-15 000	0	-15 000	-19 907	4 907
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-15 000	133 %	0	-15 000	0	-15 000	-19 907	4 907
Korjauksesta muodostui suunniteltua laajempi lisääntyneen tarpeen vuoksi.								
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
Menot	-201 700	67 %	0	-201 700	0	-201 700	-135 263	-66 437
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-201 700	67 %	0	-201 700	0	-201 700	-135 263	-66 437

50 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarviom uutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
7200 Maa- ja vesialueiden osto								
Menot	-300 000	90 %	0	-300 000	0	-300 000	-270 330	-29 670
Tulot	0	n.a.	0	0	0	0	0	0
Netto	-300 000	90 %	0	-300 000	0	-300 000	-270 330	-29 670

Nauvon Klockarbergenin läheisyydestä hankittu 2 hehtaarin suuruinen alue. Kesällä hankittiin vielä noin 7 hehtaarin suuruinen kiinteistö Nauvon keskustan länsipuolelta. Molemmat kiinteistöt sijaitsevat vastarakennetun Sjöstrandintien läheisyydessä ja sisältyvät vuoden 2021 kaavoitusohjelmaan nimellä Suohaka/Lövstrandintie.

KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ	Kustannusarvio yhteensä	Josta käytetty 31.12.2020 %	Edellisten vuosien käyttö	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 31.12.2020	Poikkeama
Menot	-26 312 044	29 %	-2 181 931	-5 809 700	-560 869	-6 370 569	-5 422 823	-947 746
Tulot	2 451 518	68 %	366 720	1 359 000	721 518	2 080 518	1 290 947	789 571
Netto	-23 860 526	25 %	-1 815 211	-4 450 700	160 649	-4 290 051	-4 131 876	-158 175

2.7. Rahoituslaskelma

	Talousarvio 2020	Muutettu talousarvio 2020	Toteuma 2020	Poikkeama 2020
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	5 537 863	3 773 545	6 181 768	2 408 222
Satunnaiset erät	0	0	-200 000	-200 000
Tulorahoituksen korjauserät	-240 000	245 246	338 689	93 443
	5 297 863	4 018 791	6 320 457	2 301 666
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 809 700	-6 370 569	-5 422 823	947 746
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 179 000	1 227 999	416 196	-811 803
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	420 000	607 273	636 062	28 789
	-4 210 700	-4 535 297	-4 370 565	164 732
Toiminnan ja investointien kassavirta	1 087 163	-516 506	1 949 892	2 466 398
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 225 000	-2 225 000	-2 223 965	1 035
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	1 015 000	1 015 000	66 446	-948 554
	-1 210 000	-1 210 000	-2 157 519	-947 519
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			123 934	123 934
Vaihto-omaisuuden muutos			-72 319	-72 319
Saamisten muutos			1 094 391	1 094 391
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			734 070	734 070
	0	0	1 880 076	1 880 076
Rahoituksen rahavirta	-1 210 000	-1 210 000	-277 443	932 557
Rahavarojen muutos	-122 837	-1 726 506	1 672 449	
Rahavarat 31.12.			4 672 622	
Rahavarat 01.01.			-3 000 172	
			1 672 449	

3. Tilinpäätös (kaupunki ja konserni)

3.1. Tuloslaskelma

ulkoinen

	Kaupunki		Konserni	
	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019
Toimintatuotot				
Myyntituotot	4 801 820,43	4 775 191,07		
Maksutuotot	6 522 789,63	6 440 059,25		
Tuet ja avustukset	1 780 829,09	1 871 096,45		
Muut toimintatuotot	3 716 535,42	3 858 982,79		
	16 821 974,57	16 945 329,56	52 575 698,79	52 148 383,32
Toimintakulut				
Henkilöstömenot				
Palkat ja palkkiot	-40 917 358,72	-40 220 960,71		
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 820 349,27	-8 528 512,91		
Muut henkilösivukulut	-1 273 696,15	-1 443 485,30		
Palvelujen ostot	-50 951 093,88	-51 168 383,54		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 772 169,00	-5 891 129,87		
Avustukset	-3 057 554,38	-2 992 858,01		
Muut toimintakulut	-3 062 592,02	-2 143 842,29		
	-113 854 813,42	-112 389 172,63	-146 825 101,62	-145 158 365,04
Osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta			29 897,63	22 052,58
Toimintakate	-97 032 838,85	-95 443 843,07	-94 219 505,20	-92 987 929,14
Verotulot	68 709 620,53	67 047 046,71	68 709 620,53	67 047 046,71
Valtionosuudet	35 202 083,00	28 656 462,00	35 202 083,00	28 656 462,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	706,25	1 260,58	4 106,33	2 732,96
Muut rahoitustuotot	137 911,94	147 117,62	98 812,54	57 080,82
Korkokulut	-820 411,80	-811 966,89	-958 497,05	-963 692,16
Muut rahoituskulut	-15 303,26	-13 605,21	-25 461,36	-17 746,06
	-697 096,87	-677 193,90	-881 039,53	-921 624,44
Vuosikate	6 181 767,81	-417 528,26	8 811 158,80	1 793 955,13
Poistot ja arvonalentumiset	-4 880 952,01	-4 996 557,24	-7 126 663,59	-7 248 776,55
Omistuksen eliminointierot			-3 097,17	4 911,46
Satunnaiset erät	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00
Tilikauden tulos	1 100 815,80	-5 414 085,50	1 481 398,04	-5 449 909,96
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	41 679,59	41 679,59		
Tilikauden verot			-89 932,08	-79 762,24
Laskennalliset verot			48 991,54	46 527,63
Vähemmistöosuudet			3 799,50	11 822,79
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 142 495,39	-5 372 405,91	1 444 257,00	-5 471 321,78

3.2. Tase

VASTAAVA	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	115 941 482,06	116 466 350,36	129 826 407,55	130 979 755,96
Aineettomat hyödykkeet	778 786,08	419 582,54	996 969,75	668 129,15
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	21 433,85	22 727,37
Muut pitkävaikutteiset menot	778 786,08	419 582,54	975 535,90	645 401,78
Aineelliset hyödykkeet	97 450 604,09	98 183 919,77	122 231 704,18	124 076 108,99
Maa- ja vesialueet	15 351 953,64	15 149 064,40	15 957 729,81	15 759 059,08
Rakennukset	48 844 862,43	49 347 846,92	68 679 387,94	69 299 920,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	32 341 055,75	31 313 247,72	32 420 739,31	31 400 665,14
Koneet ja kalusto	410 372,08	714 499,43	2 673 026,81	3 338 127,30
Muut aineelliset hyödykkeet	9 849,40	9 849,40	1 318 171,28	1 417 097,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	492 510,79	1 649 411,90	1 182 649,03	2 861 239,65
Sijoitukset	17 712 091,89	17 862 848,05	6 597 733,62	6 235 517,82
Osakkuusyhteisöosuudet			483 960,94	189 449,11
Osakkeet ja osuudet	17 668 263,71	17 819 019,87	6 028 304,15	5 960 916,19
Lainasaamiset	43 828,18	43 828,18	36 415,29	35 000,00
Muut sijoitukset	0,00	0,00	49 053,24	50 152,52
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	106 801,08	196 610,02	518 905,12	619 062,05
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	155 656,41	106 986,97
Muut toimeksiantojen varat	106 801,08	196 610,02	363 248,71	512 075,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 904 740,15	9 254 363,04	16 198 768,20	15 797 551,45
Vaihto-omaisuus	232 577,39	160 257,97	841 163,76	559 517,53
Aineet ja tarvikkeet	232 577,39	160 257,97	837 773,76	555 554,77
Valmiit tuotteet	0,00	0,00	3 356,45	3 962,76
Ennakkomaksut	0,00	0,00	33,55	0,00
Saamiset	4 999 541,23	6 093 932,65	8 356 736,57	9 747 016,52
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	2 938 768,31	2 884 020,40	4 430 033,32	4 570 968,84
Lainasaamiset	16 000,00	16 000,00	16 064,98	16 000,00
Muut saamiset	973 476,33	1 070 320,92	1 647 986,04	1 632 869,01
Siirtosaamiset	1 071 296,59	2 123 591,33	2 262 652,23	3 527 178,67
Rahoitusarvopaperit	6 702,73	6 702,73	262 810,26	258 014,34
Osakkeet ja osuudet	6 702,73	6 702,73	6 719,67	6 719,67
Muut arvopaperit	0,00	0,00	256 090,59	251 294,67
Rahat ja pankkisaamiset	4 665 918,80	2 993 469,69	6 738 057,61	5 233 003,06
	125 953 023,29	125 917 323,42	146 544 080,88	147 396 369,46

VASTATTAVAA	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
OMA PÄÄOMA	64 528 546,80	63 161 843,31	68 411 148,12	66 774 074,64
Peruspääoma	57 597 745,91	57 597 745,91	57 597 745,91	57 597 745,91
Peruspääoma säätiöissä	0,00	0,00	1 518,56	1 518,56
Muut omat rahastot	124 034,45	124 034,45	273 801,75	299 667,05
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 664 271,05	10 812 468,86	9 093 824,90	14 346 464,90
Tilikauden yli-/alijäämä	1 142 495,39	-5 372 405,91	1 444 257,00	-5 471 321,78
VÄHEMMISTÖSUUS			440 034,09	443 153,58
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	717 003,56	758 683,15	0,00	0,00
Kertynyt poistoero	717 003,56	758 683,15	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	1 263 347,61	1 163 347,61	2 538 135,01	2 437 633,14
Eläkevaraukset	0,00	0,00	4 221,92	4 384,44
Pakolliset varaukset	1 263 347,61	1 163 347,61	2 533 913,09	2 433 248,70
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 778 164,31	1 744 038,90	2 197 614,76	2 176 581,59
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	155 656,41	106 986,97
Muut toimeksiantojen pääomat	1 778 164,31	1 744 038,90	2 041 958,35	2 069 594,62
VIERAS PÄÄOMA	57 665 961,01	59 089 410,45	72 957 148,90	75 564 926,51
Pitkäaikainen	10 249 950,48	12 475 172,24	17 035 209,54	21 294 595,91
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 130 946,40	12 341 304,00	16 805 200,65	21 013 480,89
Lainat julkisyhteisöiltä	13 920,95	27 698,94	27 265,75	72 980,24
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00	2 971,13	2 971,13
Saadut ennakot	6 942,50	8 398,67	51 628,57	8 398,67
Muut pitkäaikaiset velat	98 140,63	97 770,63	98 140,63	97 770,63
Laskennalliset verovelat			50 002,81	98 994,35
Lyhytaikainen	47 416 010,53	46 614 238,21	55 921 939,36	54 270 330,60
Joukkovelkakirjalainat	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 210 357,60	2 210 357,60	4 360 499,93	3 569 456,99
Lainat julkisyhteisöiltä	13 778,03	13 607,66	13 778,03	13 607,66
Lainat muilta luotonantajilta	432 873,01	366 427,03	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	185 977,48	199 613,00
Ostovelat	5 752 561,39	5 665 664,00	7 654 359,48	7 629 174,35
Muut lyhytaikaiset velat	2 110 722,15	1 192 710,06	2 598 066,75	1 654 996,01
Siirtovelat	6 895 718,35	7 165 471,86	11 109 257,69	11 203 482,59
	125 953 023,29	125 917 323,42	146 544 080,88	147 396 369,46

3.3. Rahoituslaskelma

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	6 181 767,81	-417 528,26	8 824 235,82	1 793 955,13
Tilikauden verot			-89 932,08	-79 762,24
Satunnaiset erät	-200 000,00	0,00	-200 000,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	338 689,35	-424 851,03	-43 070,42	-433 448,52
Investoinnit				
Käyttöomaisuuden investointimenoihin	-5 422 822,91	-4 266 240,24	-7 157 636,66	-6 070 789,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	416 196,23	694 427,99	468 660,45	728 946,43
Käyttöomaisuuden myyntitulot	636 061,72	692 740,79	775 500,65	761 704,68
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	1 949 892,20	-3 721 450,75	2 577 757,76	-3 299 393,61
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäykset	0,00	0,00	-338 720,32	0,00
Antolainauksen vähennykset	0,00	0,00	361 130,43	140,85
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	151 770,63	502 329,04
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 223 742,59	-2 223 742,59	-4 350 767,14	-3 685 408,19
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	66 223,35	5 899 806,99	950 388,61	5 902 199,95
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	-39 008,63
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	123 934,35	273 981,39	121 190,11	277 265,32
Vaihto-omaisuuden muutos	-72 319,42	4 209,70	-281 646,23	71 387,14
Lyhytaikaisten saamisten muutos	1 094 391,42	-1 130 430,78	1 508 902,38	-1 485 192,41
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	734 069,80	77 772,18	811 308,00	614 684,94
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-277 443,09	2 901 596,89	-1 066 443,53	2 158 398,01
Kassavarojen muutos	1 672 449,11	-819 853,86	1 511 314,23	-1 140 995,60
Kassavarat 31.12.	4 672 621,53	3 000 172,42	7 000 867,89	5 491 017,40
Kassavarat 01.01.	-3 000 172,42	-3 820 026,28	-5 489 553,66	-6 593 004,37
	1 672 449,11	-819 853,86	1 511 314,23	-1 101 986,97

*Tilivuoden 2019 lopussa ja tilivuoden 2020 alussa rahavarojen erotus johtuu konsernirakenteen ulkoisista muutoksista Kärkulla samkommun:ssa ja Peimarin koulutuskuntayhtymässä.

3.4. Liitetiedot

Yleiset liitetiedot

- 3.4.1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tuloslaskelman liitetiedot

- 3.4.2. Toimintatuotot
3.4.3. Verotulojen erittely
3.4.4. Valtionosuuksien erittely
3.4.5. Palvelujen ostojen erittely
3.4.6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet
3.4.7. Pakollisten varausten erittely
3.4.8. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot
3.4.9. Satunnaisten kulujen erittely
3.4.10. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 3.4.11. Pysyvien vastaavien hyödykkeet
3.4.12. Pysyvien vastaavien sijoitukset
3.4.13. Omistukset muissa yhteisöissä
3.4.14. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä
3.4.15. Lyhytaikaisten siirtosaamisten erittely

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

- 3.4.16. Selvitys oman pääoman muutoksista
3.4.17. Selvitys poistoeron muutoksista
3.4.18. Pitkäaikaiset velat
3.4.19. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille
3.4.20. Sekkilimiitti
3.4.21. Pitkäaikaisten muiden velkojen erittely
3.4.22. Lyhytaikaisten siirtovelkojen erittely

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

- 3.4.23. Vakuudet
3.4.24. Vuokravastuut, työ- ja muut vakuudet sekä muut taloudelliset vastuut
3.4.25. Takausvastuut
3.4.26. Korkosuojaukset

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

- 3.4.27. Tilikauden henkilöstökulut
3.4.28. Henkilöstön lukumäärä
3.4.29. Puolueille tai puolueyhdistyksille tilitetyt luottamushenkilömaksut
3.4.30. Tilintarkastajan palkkio

3.4.1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolakia ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia ohjeita noudattaen. Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu suoriteperiaatetta, verotuotot on kirjattu tilitysten perusteella.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki Paraisten kaupungin tytäryhtiöt, osakkuusyritykset ja osuudet kuntayhtymissä. Luettelo kaupungin osuuksista tytäryhtiöissä, osakkuusyrityksissä ja kuntayhtymissä on liitetiedossa 3.4.12.

Tytäryhtiöt on yhdistelty ohjeistuksen mukaista helpotettua hankintamenomenetelmää noudattaen, osakkuusyhtiöosuudet on sisällytetty pääomaosuusmenetelmää käyttäen ja osuudet kuntayhtymissä on sisällytetty konsernitilinpäätökseen omistusosuuksien suhteessa.

Vähemmistöosuudet on eroteltu omaksi eräkseen konsernitaseessa. Vähemmistöosuuksien laske- nassa on huomioitu poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset sekä niiden muutos, nämä on jaettu ennen yhdistelyä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Konsernin sisäisten erien vaikutus on eliminoitu, niihin ei ole sisällytetty merkittäviä sisäisiä katteita.

Kertyneet poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen omaan pääomaan ja laskennallisiin verovelkoihin jaettuna. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos on jaettu laskennallisen verovelan tai -saatavan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Pysyvien vastaavien omaisuuserien arvostus

Pitkävaikutteiset omaisuuserät on arvostettu suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn nettohankintameno- on tai sitä pienempään todennäköiseen arvoon. Omaisuuserän arvo perustuu sen käyttö- arvoon tai milloin erä ei ole kaupungin omassa käytössä, sen todennäköiseen käypään arvoon.

Nettohankintameno- on sisällytetty omaisuuserän suorat hankintakustannukset rahoitusosuuksilla vähennettynä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymän kulloinkin voimassaolevan poistosuunnitelman mukaan.

Aktivoiduissa omaisuuserissä noudatetaan niitä poistoajoja jotka olivat voimassa aktivointihetkellä.

Vaihtuvien vastaavien arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoonsa FIFO-periaatteen mukaisesti tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa. Saamiset ja rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen alkuperäiseen arvoonsa tai sitä pienempään todennäköiseen arvoonsa.

Korkosuojausinstrumentit

Rahoituspolitiikkansa mukaisesti kaupunki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiltä suojautuakseen. Kaupunki on tehnyt rahoituslaitosten kanssa koronvaihtosopimuksia, joiden tarkoitus on suojata kaupunkia koronmuutoksilta. Instrumentit on hankittu tarkoituksena pitää ne eräpäivään asti ja niiden määrä alittaa suojatun lainamäärän. Suojaukset on arvioitu tehokkaiksi ja suojausinstrumenteista aiheutuneet kulut on esitetty ajan kulumiseen perustuen korkokuluihin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kaupungin saamat valtionosuudet ovat huomattavasti suuremmat kuin aiempina vuosina koronaepidemiaan liittyneiden tukipakettien johdosta.

Vapparintien liikekorttelin tulot on merkitty vuoden 2019 tilinpäätökseen investointituloksi. Tarkemman selvityksen selvityksen perusteella tulo on katsottava tuloksi maankäyttösopimuksesta, joten se on kirjattava käyttötuloksi. Vuonna 2020 kirjattiin edellisten vuosien tulokseen.

3.4.2. Ulkoiset toimintatuotot

		Kaupunki		Konserni	
		2020	2019	2020	2019
Hallintopalvelut	Valtiolliset/Kunnalliset vaalit	0	52 741	0	52 741
	Hallinto	3 230	12 315	185 340	193 477
	Ikt-palvelut	16 008	1 152	16 008	1 152
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstö	115 097	141 665	115 097	141 665
Talouspalvelut	Talous	58	4 394	58	4 394
	Omaisuuksien myynti	312 964	519 690	312 964	519 690
Elinkeinopalvelut	Elinkeinoelämä	172 828	167 716	172 828	167 716
	Viestintä	10 287	19 108	10 287	19 108
	Hankkeet	725 627	681 761	806 950	794 933
Tekniset tukipalvelut	Tekninen hallinto	1 200	1 200	1 200	1 200
	Kiinteistöt	1 150 406	1 151 449	1 918 789	1 874 719
	Palvelutoiminnot	47 154	47 394	16 991	43 686
	Liikenneväylät	623 062	107 437	622 750	107 437
	Vesipalvelut	3 897 136	3 859 772	3 786 646	3 733 809
	Energiapalvelut	0	0	2 060 259	2 068 994
Sivistys	Varhaiskasvatus	908 773	1 087 875	908 773	1 087 875
	Ruotsinkielinen/kielinen koulutus	232 586	333 730	232 572	333 730
	Suomenkielinen koulutus	427 128	455 425	1 044 867	1 042 964
	Kulttuuri	68 632	196 019	82 188	261 279
	Kirjasto	6 365	21 599	6 365	21 599
	Joukkoliikenne	99 158	163 095	99 158	163 095
Sosiaali- ja terveysosasto	Sosiaalipalvelut	632 771	642 966	3 190 463	3 283 114
	Perhepalvelut	216 768	187 144	216 768	187 065
	Vanhustenhuolto	3 634 246	3 330 535	3 634 143	3 330 535
	Terveystenhuolto	2 146 581	2 254 630	2 141 772	2 250 752
	Erikoissairaanhoido	30 763	132 245	29 668 193	29 112 437
Ympäristöosasto	Yhdyskuntasuunnittelu	781 620	782 728	762 875	761 636
	Ympäristönsuojelu	30 678	43 325	30 678	43 325
	Ympäristöterveydenhuolto	163	289	163	289
	Rakennusluvut	530 684	545 931	530 554	543 968
Yhteensä		16 821 974	16 945 330	52 575 698	52 148 383

3.4.3. Verotulojen erittely

	2020	2019
Kunnan tulovero	57 436 707	55 113 994
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 600 172	2 533 826
Kiinteistövero	8 672 742	9 399 227
Yhteensä	68 709 621	67 047 047

3.4.4. Valtionosuuksien erittely

	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	29 508 490	29 297 900
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	515 058	498 137
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-595 665	-641 438
Menetettyjen verotulojen korvaus	6 289 258	0
Sammanlagt	35 202 083	28 656 462

3.4.5. Palvelujen ostojen erittely

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	33 067 034	32 538 074
Muiden palvelujen ostot	17 884 060	18 630 310
Yhteensä	50 951 094	51 168 384

3.4.6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuus, josta tehdään poistoja, on vahvistettu etukäteen laaditulla poistosuunnitelmalla. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Käyttöomaisuudelle joka kuntayhdistymisen kautta siirtyi Paraisten, Nauvon, Korppoon, Houtskarín ja Iniön kunnista tehdään poistoja aikaisempien kuntien poistosuunnitelmien mukaan. Käyttöomaisuus joka otettiin käyttöön 1.1.2009 poistetaan uuden poistosuunnitelman mukaan, joka vahvistettiin uudelle kaupungille.

1.1.2015 tuli voimaan poistosuunnitelman muutos, joka lyhensi poistoaikoja. Seuraava muutos astui voimaan 1.1.2017 jolloin myös poistoaikoja lyhennettiin ja uusia ryhmittelyjä otettiin käyttöön. 1.1.2017 jälkeen otettu käyttöomaisuus poistetaan seuraavan poistosuunnitelman mukaan.

Aineettomat hyödykkeet	suositus	poistoaika/vuosi
Aineettomat oikeudet	5-20	oikeuden voimassaoloaika
Liikearvo	2-5	5
Muut pitkävaikutteiset menot		
Lisenssit		lisenssin voimassaoloaika
Atk-ohjelmat	2-5	4
Muut	2-5	5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50	40
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30	20
Talousrakennukset	10-20	20
Vapaa-ajan rakennukset	20-30	30
Asuinrakennukset	30-50	40
Kevytrakenteiset rakennukset ja rakenteet		10
Rakennusten peruskorjaukset		20
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20	20
Sillat, laituri ja uimalat	10-30	15
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30	20
Vedenjakeluverkosto	30-40	30
Viemäriverkko	30-40	30
Kaukolämpöverkko	20-30	30
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20	20
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12	10
Maakaasuverkko	20-25	20
Muut putki- ja kaapeliverkot	15-20	15
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20	15
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20	15
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15	15
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15	15
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15-20	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8-15	15
Muut kuljetusvälineet	4-7	5
Muut liikkuvat työkoneet	5-10	5
Muut raskaat koneet	10-15	10
Muut kevyet koneet	5-10	5
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5-15	10
Muut laitteet ja kalusteet	3-5	4
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa

3.4.7. Pakollisten varausten erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Kaatopaikan maisemointi 1.1.	1 163 348	1 063 348	1 163 348	1 063 348
Varausten lisäys	100 000	100 000	100 000	100 000
Istāndsättande av avstjälplingsplatsen 31.12.	1 263 348	1 163 348	1 263 348	1 163 348
Eläkevastuu 1.1.	0	0	4 384	6 132
Varausten lisäys/vähennys	0	0	-163	-1 748
Eläkevastuu 31.12.	0	0	4 222	4 384
Potilasvakuutuksen vastuuvaraus 1.1.	0		1 269 901	1 281 613
Varausten lisäys	0		664	-11 712
Potilasvakuutuksen vastuuvaraus 31.12.	0		1 270 565	1 269 901
Pakolliset varaukset yhteensä	1 263 348	1 163 348	2 538 135	2 437 633

3.4.8. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	268 451	515 066	268 569	515 066
Rakennusten myyntivoitot	44 513	4 624	51 916	6 003
Muut myyntivoitot	0	5 161	19 594	11 927
Myyntivoitot yhteensä	312 964	524 851	340 078	532 996
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	0	0	0
Rakennusten myyntitappiot	-272 361	0	-272 361	-25 759
Muut myyntitappiot	0	0	-2 790	-751
Myyntitappiot yhteensä	-272 361	0	-275 151	-26 510

3.4.9. Satunnaisten kulujen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Arkea Oy:n kauppaa koskeva seuraamusmaksu	200 000	0	200 000	0
Yhteensä	200 000	0	200 000	0

3.4.10. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteistöistä	120 131	124 918
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	912	912
Yhteensä	121 043	125 830

3.4.11. Pysyvien vastaavien hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet							
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa-alueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	419 583	419 583	14 916 399	232 666	49 347 847	31 313 248	714 499	1 649 412	9 849	98 183 920
Lisäykset tilikauden aikana	300 000	300 000	270 330	15 782	1 548 303	2 562 056	96 584	399 768	0	4 892 823
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	-394 076	0	-22 120	0	-416 196
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	-83 223	0	-400 928	-9 844	0	0	0	-493 995
Siirrot erien välillä	128 580	128 580	0	0	324 098	1 306 079	0	-1 534 548	0	95 628
Tilikauden poisto	-69 376	-69 376	0	0	-1 974 458	-2 436 406	-400 712	0	0	-4 811 576
Arvonlennukset ja niiden palautukse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	778 786	778 786	15 103 506	248 448	48 844 862	32 341 056	410 372	492 511	9 849	97 450 604

3.4.12. Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet tytäryhtiöt	Osakkeet omistus- yhteisöyhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 935 985	135 829	6 682 914	5 064 292	17 819 020
Lisäykset	200 000	30 000	0	0	230 000
Vähennykset	-378 423	0	0	-2 333	-380 756
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 757 562	165 829	6 682 914	5 061 959	17 668 264

3.4.13. Konsernin tytäryhtiöt, kuntayhtymäosuudet ja osakkuusyhteisöt

Nimi	Koti paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		Tilikauden voitosta/ tappiosta
				oma pääomasta	vierasta pääomasta	
Tytäryhtiöt						
Paraisten Kaukolämpö Oy	Parainen	100,00 %	100,00 %	3 400 843	566 100	358 892
Paraisten Nuoriso- ja Urheilutalo Oy	Parainen	84,70 %	84,70 %	1 668 325	70 567	-23 570
Länsi-Turunmaan Vuokralat Oy	Parainen	100,00 %	100,00 %	3 510 291	1 080 137	17 210
Fastighet Ab Brinkhaga Kiinteistö Oy	Parainen		100,00 %	634 284	731 747	13
Bostads Ab Nagu Millennium	Parainen		66,60 %	463 195	28 594	-5 036
Bostads Ab Korpo Verknäs	Parainen		100,00 %	9 715	40 731	26
Bostads Ab Houtskärs Strandbrink	Parainen		100,00 %	336 163	1 053	21
			Yhteensä	10 022 816	2 518 928	347 555
Kuntayhtymät						
Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiriin ky	Turku	3,611568 %	3,611568 %	6 803 790	11 267 203	50 595
Kärkulla skn	Parainen	4,14604 %	4,14604 %	336 520	1 632 765	100 016
V-S Erytishuoltopiiri ky	Turku	0,9125 %	0,9125 %	49 663	217 276	-1 754
Varsinais-Suomen liitto	Turku	3,47452 %	3,47452 %	84 523	49 248	21 038
Peimarin Koulutuskuntayhtymä	Kaarina	4,89435 %	4,89435 %	770 700	80 832	18 772
			Yhteensä	8 045 196	13 247 325	188 667
Seuraava osakkuusyhteisö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä						
Ab Paris Oy	Parainen	35,10 %	35,10 %	61 898	58 479	-5 506

3.4.14. Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	85 230	0	92 908
Lainasaamiset	8 828	0	8 828	0
Yhteensä	8 828	85 230	8 828	92 908
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	48 349	0	53 617
Siirtosaamiset	0	15 680	0	341 395
Yhteensä	0	64 028	0	395 012
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	984	0	0
Yhteensä	0	984	0	0
Saamiset yhteensä	8 828	150 242	8 828	487 920

3.4.15. Lyhytaikaisten siirtosaamisten erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Jaksotetut palkat	584 625	549 307	584 625	552 451
Liikaa maksetut/jaksotetut vakuutusmaksut	477	1 372	477	1 372
Jaksotetut hankerahoitukset	143 999	861 722	1 048 865	1 660 011
Jaksotetut korot	0	0	419	719
Jaksotetut eläkemaksut	12 817	1 237	12 876	1 237
Kelan korvaus työterveyshuollosta	102 000	108 413	255 631	250 275
Muut saamiset	227 378	601 540	359 759	1 061 114
Yhteensä	1 071 297	2 123 591	2 262 652	3 527 179

3.4.16. Selvitys oman pääoman muutoksista

	Kaupunki	
	2020	2019
Peruspääoma	57 597 746	57 597 746
Vahinkorahasto		
Rahaston pääoma 1.1.	124 034	124 034
Rahaston käyttö tilikaudella	0	0
Rahaston pääoma 31.12	124 034	124 034
Henkilöstörahasto		
Rahaston pääoma 1.1.	0	0
Rahaston käyttö tilikaudella	0	0
Rahaston pääoma 31.12	0	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 440 063	10 812 469
Siirto rahastoon tilikaudella	0	0
Edellisten tilikausien korjauserät	224 208	0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	5 664 271	10 812 469
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 142 495	-5 372 406
OMA PÄÄOMA	64 528 547	63 161 843

3.4.16. Selvitys oman pääoman muutoksista

	Konserni	
	2020	2019
Peruspääoma	57 597 746	57 597 746
Peruspääoma säätiöissä	1 519	1 519
Muut omat rahastot		
Rahaston pääoma 1.1.	299 667	308 161
Rahaston käyttö tilikaudella	-25 865	0
Edellisten tilikausien korjauserät	0	-8 494
Rahaston pääoma 31.12	273 802	299 667
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 875 143	14 393 261
Siirto rahastoon tilikaudella	0	0
Edellisten tilikausien korjauserät	218 682	-46 796
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	9 093 825	14 346 465
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 444 257	-5 471 322
OMA PÄÄOMA	68 411 148	66 774 075

3.4.17. Selvitys vapaaehtoisten varauksien muutoksista

Poistoero	2020	2019
Investointivarausten perusteella kirjattu poistoero 1.1.	758 683	800 363
Poistoeron muutos	-41 680	-41 680
Poistoero 31.12.	717 004	758 683

3.4.18. Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset lainat jotka erääntyvät maksettavaksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 117 500	4 735 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Yhteensä	3 117 500	4 735 000

3.4.19. Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

	2020 Lyhytaikaiset	2019 Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	92 037	78 839
Yhteensä	92 037	78 839
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	616 845	167 329
Yhteensä	616 845	167 329
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	17 402	405
Yhteensä	17 402	405
Velat yhteensä	726 283	246 573

3.4.20. Shekkilimiitti

	2020	2019
Luotollisen shekkitilin limiitti 31.12.	0	0
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 500 000	1 500 000

3.4.21. Pitkäaikaisten muiden velkojen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Liittymismaksut	72 643	72 643	72 643	72 643
Muut velat	25 498	25 128	25 498	25 128
Yhteensä	98 141	97 771	98 141	97 771

3.4.22. Lyhytaikaisten siirtovelkojen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	5 897 760	6 097 907	8 922 337	9 091 279
Korkojaksotukset	275 141	207 835	278 416	211 565
Hankkeiden siirtovelat	657 485	776 131	995 479	1 258 614
Muut siirtovelat muille	65 334	83 600	913 026	642 025
Yhteensä	6 895 718	7 165 472	11 109 258	11 203 483

3.4.23. Vakuudet

	Konserni	
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 743 736	1 833 730
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 538 673	1 538 673

3.4.24. Vuokravastuut, työ- ja muut vakuudet sekä muut taloudelliset vastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	236 027	270 237	677 532	699 672
Myöhemmin maksettavat	871 913	829 575	6 646 042	5 870 016
Yhteensä	1 107 939	1 099 813	7 323 574	6 569 688
Leasingvastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	572 651	474 158	705 969	578 828
Myöhemmin maksettavat	674 263	665 802	926 850	889 032
Yhteensä	1 246 914	1 139 960	1 632 818	1 467 860
Työ- ja muut sopimusvakuudet				
Ympäristöosasto	169 700	169 700		
Palvelutoiminnot	375 699	392 561		
Yhteensä	545 399	562 261		

Muut taloudelliset vastuut

Kaupungilla on vuokralle antamiinsa omakotitontteihin liittyvä lunastusvastuu. Ellei vuokralainen lunasta tonttia ja vuokrasopimus katkeaa tai sitä ei uusita, kaupunki lunastaa rakennusmassan lunastussummalla, joka lasketaan kaupunginvaltuuston hyväksymien sääntöjen mukaisesti. Kaupunki on 31.12.2020 mennessä tehnyt 14 vuokrasopimusta, joista voi seurata tällainen vastuu. Kaupunki on tehnyt myös asuntoyhtiöiden kanssa tonttimaata koskevia vuokrasopimuksia, joihin sisältyy vastaava lunastuslauseke rakennusten osalta.

Kaupunki on vuokrannut elinkeinonharjoittajille kiinteistöjä ja laitoksia vierasvenesatamiksi ja matkailuelinkeinotoiminnassa käytettäväksi rakennuksiksi. Sopimuksiin sisältyy tavallisesti osapuolten keskinäinen sopimus siitä, korvataanko elinkeinonharjoittajan vuokra-aikana kiinteisiin rakenteisiin tekemät investoinnit vuokra-ajan päättyessä. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt nämä sopimukset. Kaupungilla on tällaiset vastuut Paraisten, Nauvon, Houtskarín ja Iniön vierasvenesatamien ja Sollidenin leirintäalueen osalta.

Kaupungilla on Turun Seudun Vesi Oy:n kanssa 21.3.2013 ja 25.11.2013 tekemiensä sopimusten nojalla vastuu Kaarinan ja Paraisten välisen syöttövesijohdon nettokustannuksista. Sopimusten mukaan kaupunki maksaa TSV:lle lainanlyhennyksiä vastaavat poistot, rahoituskulut ja syöttövesijohdon kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset. Paraisten kaupunki on ottanut korkoturvan suojautuakseen lainan korkotason muutoksilta. Vastuu poistoista (= laina) on 4,9 miljoonaa euroa 31.12.2020.

3.4.25. Takaukset

	Kaupunki	
	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	6 583 214	9 083 214
Jäljellä oleva pääoma	1 460 610	1 955 195
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	16 203 000	16 023 000
Jäljellä oleva pääoma	9 044 574	9 189 899

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	100 939 802	91 610 823
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	62 895	60 274

3.4.26. Korkosuojaukset

Voimassa olevat johdannaissopimukset	Juoksuaika	Alku	Loppu	Korko	Pääoma- tyyppi*	31.12.2020		31.12.2019	
						Pääoma	Markkina-arvo	Pääoma	Markkina-arvo
Koronvaihtosopimus yksittäiselle lainalle		01.11.2022		4,020 %	TV	1 136 310	-51 972	1 729 167	-111 980
Koronvaihtosopimus - vesilaitos, TSV:n laina	30 v	2015	11.04.2045	1,466 %	TV	4 900 000	-975 733	5 100 000	-671 602
Lainakohtaiset suojaukset						6 036 310	-1 027 705	6 829 167	-783 582
Koronvaihtosopimus	30 v	2016	09.04.2046	2,750 %	B	10 000 000	-7 261 216	10 000 000	-5 534 171
Koronvaihtosopimus	10 v	2013	14.02.2023	1,841 %	B	8 000 000	-477 435	8 000 000	-596 903
Koronvaihtosopimus	5 v	2015	01.04.2020	1,818 %	B	0	0	4 000 000	-44 682
Koronvaihtosopimus	10 v	02.01.2020	01.01.2030	1,327 %	B	5 000 000	-795 780	0	0
Koronvaihtosopimus	30 v	31.03.2020	31.03.2050	0,198 %	TV	5 000 000	-201 051	0	0
Koronvaihtosopimus	10 v	01.04.2020	01.04.2030	1,367 %	B	5 000 000	-822 861	0	0
Rahoituslainausta suojaavat sopimukset yhteensä						33 000 000	-9 558 343	22 000 000	-6 175 756
Koronvaihtosopimus	10 v	02.01.2020	01.01.2030	1,327 %	B F	0	0	5 000 000	-780 711
Koronvaihtosopimus	10 v	01.04.2020	01.04.2030	1,367 %	B F	0	0	5 000 000	-589 389
						5 000 000	-420 470		
Johdannaissopimukset jotka suojaavat kaupungin rahoitusta myöhemmässä ajankohdassa						5 000 000	-420 470	10 000 000	-1 370 100

*TV = Tasaisesti vähenevä, B = bullet, B F = bullet joka on voimassa vasta myöhemmässä ajankohdassa

Korkosuojaukset yhteensä (kaupunki) per 31.12.	34 136 310	23 729 167
Kaupungin vaihtuvakorkoinen lainakanta 31.12.	42 341 304	44 551 662
Suojausaste 31.12.	80,6 %	53,3 %

Kaupungin rahoitusperiaatteiden mukainen tavoite on, että kaupungin suojausaste on vähintään 30 % ja enintään 90%.

1) Vesilaitoksen 4,9 miljoonan euron koronvaihtosopimus suojaaa kaupungin korkositoumusta liittyen vastaavaan lainaan Turun Seudun Vesi Oy:n taseessa.

Periaatteet

Kaupunki suojaaa olemassa olevan ja odotettavissa olevan lainakantansa. Rahoitusperiaatteiden mukaan kaupunki ei missään olosuhteissa tee spekulatiivisia rahoitusjärjestelyjä. Kaupunki haluaa korkosuojauksensa olevan tehokasta. 7,6 miljoonaa euroa korkosuojauksesta on tehty tiettyjä lainoja vastaan niin, että suojauksen pääoma vastaa lainan pääomaa ja korkosuojauksen vaihtuva korko vastaa lainan vaihtuvaa korkoa. 24 miljoonaa euroa kaupungin rahoituksesta 31.12. muodostuu kuntatodistusten myyntiin perustuvasta lyhytaikaisesta rahoituksesta, jossa korko on aina vaihtuva markkinakorko.

Konserni

Konserniyhteisöistä Kärkällä ja Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri ovat tehneet korkosuojauksopimuksia. Yhteisöjen periaatteet vastaavat kaupungin omia periaatteita ja korkosuojauksopimuksia on tehty yksittäisten lainojen korkorisikiltä suojautumiseksi.

3.4.27. Tilikauden henkilöstökulut

	2020	2019
Rahapalkka	41 546 184	40 827 347
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-628 825	-606 386
Tuloslaskelman palkat	40 917 359	40 220 961
Eläkekulut	8 820 349	8 528 513
Muut henkilösivukulut (Sotu, tapaturma-,työttömyys- ja ryhmähenkivakuutus)	1 273 696	1 443 485
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	51 011 404	50 192 959
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	0	0
Yhteensä henkilöstökulut	51 011 404	50 192 959

3.4.28. Henkilöstön lukumäärä

Osasto	2020	2019
Konsernipalvelut	41	44
Tekniset tukipalvelut	57	56
Sivistysosasto	378	381
Sosiaali- ja terveysosasto	367	353
Ympäristösosasto	33	32
Yhteensä	876	866

3.4.29. Puolueille tai puolueyhdistyksille tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Paraisten keskusta ry	296	604
Paraisten kokoomus ry	2 312	2 808
Pargas svenska socialdemokraterna	1 591	1 760
Suomen sosiaalidemokraatit	487	501
Svenska folkpartiet i Finland	9 315	9 837
Vänsterförbundet i Pargas	879	916
Åbonejdens Gröna rf	2 528	2 987
Yhteensä	17 407	19 412

3.4.30. Tilintarkastajan palkkio

BDO AUDIATOR OY	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	21 568	28 539
Tilintarkastajanlausunnot	0	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 655	8 910
Muut palkkiot	708	1 116
Yhteensä	24 931	38 565

4.1. Vesilaitos

Taseyksikkö vesilaitoksen tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2020	01.01.-31.12.2019
Liikevaihto	3 097 922	3 121 211
Liiketoiminnan muut tuotot	1 142 929	1 048 881
Aineet ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-577 292	-546 898
Palvelujen ostot	-630 994	-710 312
Muut toimintakulut	-674 402	-677 178
Aineet ja palvelut	-1 882 687	-1 934 388
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-668 137	-594 953
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-141 942	-130 325
Muut henkilösivukulut	-23 881	-16 268
Henkilöstökulut	-833 959	-741 545
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 053 349	-1 201 326
Poistot	-1 053 349	-1 201 326
LIIKEVOITTO	470 856	292 833
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot	0	583
Muille maksetut korkokulut	-91 511	-91 928
Rahoitustuotot ja -kulut	-91 511	-91 344
Poistoerojen lisäys/vähennys	2 860	2 860
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	382 205	204 348

Taseyksikkö vesilaitoksen tase

	2020	2019
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	13 164	26 327
Muut pitkävaikutteiset menot	13 164	26 327
AINEELLISET HYÖDYKKEET	13 573 317	13 626 156
Maa- ja vesialueet	156 344	156 344
Rakennukset	1 958 670	1 392 886
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 329 416	11 510 676
Koneet ja kalusto	107 789	263 414
Keskeneräiset hankkeet	21 099	302 835
VAIHTO-OMAISUUS		
LYHYTAIKAISET SAAMISET	922 351	989 689
Myyntisaamiset	922 351	989 689
VASTAAVAA	14 508 832	14 642 172
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 366 492	7 984 287
Jäänöspääoma	11 082 786	11 082 786
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 098 499	-3 302 848
Tilikauden yli- / alijäämä	382 205	204 348
POISTOERO	54 012	56 872
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	5 414 047	5 971 736
Pitkäaikainen laina (sisäinen täsmäytyserä)	5 341 405	5 899 093
Liittymismaksut	72 643	72 643
LYHYTAIKAINEN	674 280	629 277
Ostovelat	519 912	492 971
Siirtovelat	154 368	136 305
VASTATTAVAA	14 508 832	14 642 172

Taseyksikkö vesilaitoksen rahoituslaskelma

	2020	2019
Tulorahoitus		
Liikeylijäämä (-alijäämä)	470 856	292 833
Poistot ja arvonalentumiset	1 053 349	1 201 326
Rahoitustuotot ja -kulut	-91 511	-92 610
	1 432 693	1 401 549
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-987 346	-560 246
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
	-987 346	-560 246
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	445 347	841 303
Rahoitustoiminta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys/vähennys	-557 688	-800 165
	-557 688	-800 165
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	67 338	-106 369
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	45 003	63 965
	112 342	-42 404
Rahoitustoiminta netto	-445 347	-842 570

4.1.4. Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Vesilaitoksen tilinpäätös on laadittu kaupungin tilinpäätösperiaatteita noudattaen (kts kaupungin liitetiedot kohta 3.4.1.)

Pysyvät vastaavat koostuvat vesilaitoksen toimintaan kuuluvasta käyttöomaisuudesta kaupungin taseessa. Vaihtuviin vastaaviin sisältyvät vesilaitoksen myyntisaamiset. Oma pääoma vesilaitoksen taseessa on lähtöajankohtana vuonna 2012 vastannut oman pääoman osuutta kaupungin taseessa. Pitkäaikaiset lainat ovat syntyneet taseen loppusumman, oman pääoman ja vuonna 2012 vesilaitoksen toimintaan kuuluneiden velkojen tasauksena. Sisäisestä lainasta ei ole veloitettu korkoa.

Hulevedet

Aiempina vuosina Paraisten kaupungin hulevesikustannukset on suurimmaksi osaksi kirjattu liikenneväylien yksikölle. Yksikkö on vuodesta 2010 lähtien hoitanut hulevesiverkkoinvestoinnit ja myös kunnossapito-kustannukset on kirjattu yksikölle. Hulevesikustannusten selkeyttämiseksi ja havainnollistamiseksi hulevesitoimintaa varten on vuonna 2018 alkaen avattu uusi kustannuspaikka liikenneväylien yksikön alaisuuteen. Hulevesikustannukset kirjataan siten vuodesta 2018 lukien omalle kustannuspaikalleen ja näin ollen ei enää kuormita vesilaitosta.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa-alueet	Kiinteistöjen liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hyödykkeet	
Kirjanpitoarvo 1.1.	26 327	26 327	128 775	27 569	1 392 886	11 510 676	263 414	302 835	13 626 156
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	0	528 179	438 069	0	21 099	987 346
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	172 872	129 963	0	-302 835	0
Tilikauden poisto	-13 164	-13 164	0	0	-135 267	-749 292	-155 625	0	-1 040 185
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 164	13 164	128 775	27 569	1 958 670	11 329 416	107 789	21 099	13 573 317

Selvitys oman pääoman muutoksista

	2020	2019
Jäännöspääoma 1.1.	11 082 786	11 082 786
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-3 098 499	-3 302 848
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	382 205	204 348
OMA PÄÄOMA 31.12.	8 366 492	7 984 287

Selvitys vapaaehtoisten varauksien muutoksista

Poistoero

	2020	2019
Investointivarauksen perusteella kirjattu poistoero 1.1.	56 872	59 732
Poistoeron muutos	-2 860	-2 860
Poistoero 31.12.	54 012	56 872

Selvitys pitkäaikaisen vieraan pääoman muutoksista

	2020	2019
Laina (sisäinen täsmäytyserä)	5 341 405	5 899 093
Muut pitkäaikaiset velat	72 643	72 643
Yhteensä	5 414 047	5 971 736

Siirtovelkojen erittely

	2020	2019
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	154 368	136 305
Yhteensä	154 368	136 305

Korkosuojaus						31.12.2020		31.12.2019	
Voimassa olevat johdannaisopimukset	Juoksu aika	Alku	Loppu	Korko	Pääoma tyyppi	Pääoma	Markkina- arvo	Pääoma	Markkina- arvo
Koronvaihtosopimus - vesilaitos, TSV:n laina 1)	30 v	2015	2045		TV	4 900 000	-975 733	5 100 000	-671 602
Lainakohtaiset suojaukset						4 900 000	-975 733	5 100 000	-671 602

TV = Tasaisesti vähenevä

1) Koronvaihtosopimus -vesilaitos 4,9 milj. euro suojaa kaupungin vastuulla Turun Seudun Vesi Oy:n taseessa olevan vastaavan kokoisen vaihtuvakorkoisen lainan korkoriskiä

Muut taloudelliset vastuut

Kaupungilla on Turun Seudun Vesi Oy:n kanssa 21.3.2013 ja 25.11.2013 tekemiensä sopimusten nojalla vastuu Kaarinan ja Paraisten välisen syöttövesijohdon nettokustannuksista. TSV on tehnyt investointeja ja ottanut vaihtuvakorkoisen lainan kustannusten kattamiseksi. Sopimusten mukaan kaupungin TSV:lle maksamiin kustannuksiin sisältyy lainanlyhennyksiä vastaavat poistot, rahoituskulut ja syöttövesijohdon kunnossapidosta aiheutuvat kustannukset. Vastuu poistosta (=laina) on 4,9 miljoonaa euroa 31.12.2020.

Tilikauden henkilöstökulut

	2020	2019
Rahapalkka	668 137	594 953
Tuloslaskelman palkat	668 137	594 953
Eläkekulut	141 942	130 325
Muut henkilösivukulut (sotu, tapaturma-, työttömyys- ja ryhmähenkivakuutus)	23 881	16 268
Yhteensä tuloslaskelma mukaan	833 959	741 545
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	0	0
Yhteensä henkilöstökulut	833 959	741 545

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2020	2019
Vakinainen henkilöstö	14	14
Osa-aikainen henkilöstö	2	1
Yhteensä	16	15

4.2. Työterveyshuolto

Kunnan on lain mukaan tarjottava työterveyshuollon palveluja kunta-alueen elinkeinonharjoittajille. 1.1.2019 tuli voimaan uusi laki työterveyshuollon osalta. Paraisten kaupunki ei ole yhtiöittänyt työterveyshuollon palvelujaan vuoden aikana. Kaupunki tarjoaa vuodesta 2019 alkaen ulkoisille asiakkailleen ainoastaan ehkäisevää terveydenhuoltoa. Sairaanhoidoksi luokiteltavia palveluja ei tarjota ulkoisille asiakkaille 1.1.2019 alkaen.

Työterveyshuollon tuotot ja kulut merkitään erilliselle kustannuspaikalle, tuotot kirjataan tilille 3130, Työterveyshuollon maksut, ja sisäiset myyntituotot kirjataan erikseen. Toiminnan tuotot ja kulut kirjataan kustannuspaikalle 6518, Työterveyshuolto. Tuotot ovat työterveyshuollon myyntituottoja. Kuluihin sisältyvät työterveyshuollon henkilöstön henkilöstökulut, toimintaa varten ostetut ja toiminnassa käytetyt palvelut ja tavarat sekä toiminnassa käytettävien toimitilojen vuokrat.

Sisäisen työterveyshuollon osuus on suuri. 289t€ tuotoista 185t€ eli 64,0 % on sisäisiä. Näin ollen se osa työterveyshuoltoa, jota voidaan pitää markkinaehtoisena, vastaa 104 t€ vuonna 2020.

Työterveyshuollon toimintakate, kaupungin oma työterveyshuolto mukaan lukien

	TA 2020	2020	2019
Tuotot	302.000	288.583	302.501
Kulut	-365.449	-358.283	-299.641
Toimintakate	-63.449	-69.701	2.860

5.1. Tilinpäätöksen allekirjoitukset

5.2. Tilinpäätösmerkinnät

6. Luettelot ja selonteot

Luettelo kirjanpito- ja tosittelajista

Luettelo kirjanpito- ja säilytystavasta

Päiväkirja	Sähköinen arkisto
Pääkirja	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra	Sähköinen arkisto
Ostoreskontra	Sähköinen arkisto
Käyttöomaisuus	Sähköinen arkisto
Tasekirja	Erikseen sidottu
Tase-erittelyt	Erikseen sidottu

Luettelo käytetyistä tosittelajista

	Tositelaji	Säilytystapa
Alkusaldot	1	Paperitosite
Talousarvio	2	Paperitosite
Lisämääräraha	3	Paperitosite
Muistiotosite/ulkoinen, Raintance	10	Paperitosite
Muistiotosite/ulkoinen, Rondo	15	Sähköinen arkisto
Muistiotosite/sisäinen, Raintance	20	Paperitosite
Muistiotosite/sisäinen, Rondo	25	Sähköinen arkisto
Muistiotosite/tilinpäätös	32	Paperitosite
Käyttöomaisuus	34	Sähköinen arkisto
Käyttöomaisuus/muistio	39	Sähköinen arkisto
Sisäiset laskut/Rondo	40	Sähköinen arkisto
Matkalasku	81	Paperitosite
Myyntilaskut	100, 110-990	Sähköinen arkisto
Pankkitosite	101	Paperitosite
Palkkatosite	102	Paperitosite
Sosiaalityö/ProConsona	103	Paperitosite
Kassatosite	104	Paperitosite
Muistiodien jaksotus/sisäinen, Raintance	301	Paperitosite
Myyntireskontra/manuaaliset kirjaukset	511	Paperitosite
Myyntireskontra/viitesuoritukset	521	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra/hyvityslaskujen kuittaus	531	Sähköinen arkisto
Myyntireskontra/saatavien poistot	541	Paperitosite
Ostolaskut	803	Sähköinen arkisto
Ostomaksut	899	Paperitosite